



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Søren Balle og Niels Geert Bolwig

Christian III's Rentemesterregnskaber Bind I – 1551



Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 1999

Christian III's Rentemesterregnskaber

Kildeskriftselskabet har udgivet følgende regnskaber:

Danske Middelalderlige Regnskaber

1. Hof- og Centralstyre. Ved Georg Galster. 1944-53 [benævnt 1. Række 1. Bind]
2. Roskildekirke's Jordebøger og Regnskaber. Ved C.A. Christensen. 1956 [benævnt 3. Række 1. Bind]
3. Næsbyhoved lens regnskaber 1502-1511. Ved Haakon Bennike Madsen og Erland Porsmose. 1991

Regnskaber fra nyere tid

1. Koldinghus Lens Regnskab 1610-1611. Ved Birgitte Dedenroth-Schou i samarbejde med Anemette S. Christensen. I-II. 1984
2. Christian III's Rentemesterregnskaber. I-IV. Ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig. 1999

Christian III's Rentemesterregnskaber

Bind I
1551

Ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig



Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 1999

© 1999 Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie

Sats: Institut for Økonomi, Aarhus Universitet

Tryk: Winds Bogtrykkeri A/S, Haderslev

ISBN Komplet: 87-7500-174-8

Bind I: 87-7500-175-6

Udarbejdet med støtte fra:

Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd
Statens humanistiske Forskningsråd
Aarhus Universitets Forskningsfond
G.E.C. Gads Fond
Det økonomiske Fagråd, Aarhus Universitet

Trykningen er bekostet af:

Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd
Statens humanistiske Forskningsråd
Aarhus Universitets Forskningsfond
Danmarks Nationalbank
Lise og Erik Balle
Hans Peter Balle

Forsiden af bindet gengiver Jacob Bincks sølvstik af den unge Christian 3. Portrættet stammer angiveligt fra 1535, hvor Grevens Fejde endnu ikke var afsluttet. Med støtte fra Slesvig-Holstens ridderskab og den jyske adel finansierede Christian 3. Johan Rantzaus lejetropper ved optagelse af lån, udskrivning af skatter og møntforringelser. [Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg, Hillerød]

Bagsiden af bindet viser forsiden og bagsiden af 1 mark dansk i forholdet 1,33:1 (se tavle II, fig. 3). I 1551 kunne man for 1 mark købe 1 får, og en bøsseskytte fik 15 mark i halvårssold. Oprindelig ved 1541-møntreformen svarede sølvindholdet i 3 mark netop til værdien af en daler, men i 1544 reduceredes markens sølvværdi med ca. 6%. I øvrigt var møntens sølvværdi stabil i Christian 3.s tid. [Nationalmuseet, Den kgl. Mønt- og Medaillesamling]

Indhold

Bd. I Rentemesterregnskab 1551

Indhold	v
Forord	vii
Indledning	ix
Forkortelser	xxiv
Søren Balle	xxv
Indholdsfortegnelse til rentemesterregnskab 1551	xxix
Rentemesterregnskab 1551	1
Bilag: Ekstrakter af rentemesterregnskaber 1548-49 og 1551	281
Personregister 1551	295
Stedregister 1551	343
Skibsregister 1551	349

Bd. II Rentemesterregnskab 1554

Indholdsfortegnelse	v
Rentemesterregnskab 1554	1
Personregister 1554	251
Stedregister 1554	293
Skibsregister 1554	299

Bd. III Rentemesterregnskab 1556

Indholdsfortegnelse	v
Rentemesterregnskab 1556	1
Personregister 1556	237
Stedregister 1556	277
Skibsregister 1556	283

Bd. IV Rentemesterregnskab 1557-58

Indholdsfortegnelse	v
Rentemesterregnskab 1557-58	1
Personregister 1557-58	421
Stedregister 1557-58	479
Skibsregister 1557-58	489

Forord

Kildeskriftselskabet udgiver hermed fire bind med Rentemesterregnskaber, som var den centrale kasses regnskaber ved kongens hof. Disse regnskaber er de vigtigste af alle statens regnskaber i 1500-tallet, og de er derfor en væsentlig kilde til periodens økonomiske og samfundsmæssige historie. Udgaven omfatter samtlige bevarede rentemesterregnskaber fra Christian III's tid, nemlig 1551 (bind I), 1554 (bind II), 1556 (bind III) og 1557-58 (bind IV). Regnskaberne dækker både Danmark nord for Kongeåen, den kongelige del af Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, Norge, Island og Færøerne.

Udgivelsen af regnskaberne blev i 1987 foreslået af historikeren Søren Balles, og udgaven blev antaget på Kildeskriftselskabets årsmøde i 1988. Som tilsynsførende udpegedes overinspektør Jørgen Steen Jensen, professor, dr. phil. John Kousgaard Sørensen og professor, dr. theol. Troels Dahlerup (indtil 1991).

Ved Søren Balles altfor tidlige død i 1992 var transskriptionen af den omfattende udgave næsten afsluttet, men der tilbageblev et stort arbejde med kontrol af teksten, færdiggørelse af indledning, registre og noter, hvortil Søren Balles havde udarbejdet forskellige udkast. Kildeskriftselskabet er derfor universitetslektor, cand. polit. Niels Geert Bolwig, Institut for Økonomi ved Aarhus Universitet, yderst taknemlig, fordi han beredvilligt påtog sig det meget store arbejde med at gøre manuskriptet færdig til udgivelse. Uden Bolwigs indsats var udgaven næppe blevet trykt.

Det er Kildeskriftselskabet magtpåliggende at takke værkets mange sponsorer. Først en tak til Institut for Økonomi ved Aarhus Universitet, der i mange år støttede Søren Balles studier i ældre tiders økonomiske historie. Udarbejdelsen af udgaven med rentemesterregnskaberne er desuden støttet af Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd, Statens humanistiske Forskningsråd, Aarhus Universitets Forskningsfond og G.E.C. Gads Fond. Trykningen er bekostet af de to nævnte forskningsråd, Aarhus Universitets Forskningsfond og af Danmarks Nationalbank. Desuden har Søren Balles forældre, Lise og Erik Balles, og hans bror Hans Peter Balles, som har fulgt arbejdets færdiggørelse med den største interesse, bidraget økonomisk til trykningen. Kildeskriftselskabet vil gerne bringe en varm tak til dem alle.

Selskabet vil også gerne takke de personer, som i arbejdets sidste faser har bidraget til dets færdiggørelse. Navnene er nævnt nedenfor. En særlig tak til overinspektør Jørgen Steen Jensen for medvirken ved den tekstkritiske korrektur.

Kildeskriftselskabet, oktober 1998

Gunner Lind

Jørgen Mikkelsen

Erik Nørr

Indledning

Udgivelsen

I perioden 1993-98 har jeg efter aftale med Søren Balles forældre, Erik og Lise Balle, Viby J., og Kildeskriftselskabet fortsat arbejdet med færdiggørelse af kildeudgaven af rentemesterregnskaberne med hjælp fra de tilsynsførende, John Kousgård Sørensen og Jørgen Steen Jensen. Jørgen Steen Jensen har gennemset hele manuskriptet og givet mange forslag til forbedringer, medens John Kousgård Sørensen har vejledt om principper, revideret indledningen og gennemgået 1551-regnskabet. Kildeskriftselskabets sekretær Erik Nørr har endelig været behjælpelig med løsningen af en række praktiske problemer i forbindelse med udgivelsen.

Søren Balle efterlod sig ved sin død manuskriptet til rentemesterregnskaberne på disketter. Da han havde benyttet et ældre tekstbehandlingssystem (Dantekst), der var gået af brug, foretog to studerende fra Aarhus, stud.oecon. Jakob Backs og stud.oecon. Christian Lannig Nielsen, konverteringen til et nyere tekstbehandlingsprogram (WordPerfect). Begge økonomistuderende har ydet en uvurderlig indsats for, at alle Søren Balles manuskripter kunne findes frem og konverteres.

Færdiggørelsen af udgivelsen har taget væsentlig længere tid end planlagt, ikke alene på grund af edb-tekniske problemer, men også fordi jeg som amatørhistoriker groft undervurderede, hvor lang tid det tager at færdiggøre manuskriptet, når arbejdet består i korrekturlæsning og udarbejdelse af registre og noter, som en anden har påbegyndt i tillid til, at han selv kunne gøre arbejdet færdigt. Min beundring for Søren Balles viden, flid og skarpsindighed er ikke blevet mindre, efter at jeg har gennemarbejdet hans manuskript.

Til færdiggørelsen af manuskriptet har jeg fået hjælp til opklaring af tekstproblemer fra professor, dr.theol. Martin Schwarz Lausten, Københavns Universitets Institut for Kirkehistorie, sognepræst, cand.theol. Hans Jørgen Boyen-Rasmussen, Frederiksberg, Gabi Raskop, medarbejder ved Klosterfördervereins St.-Klaren-Kloster, Ribnitz-Damgarten, Mecklenburg, seniorforsker, cand.phil. Ole Kongsted, cand.mag. Christian P. Bohr, og som allerede nævnt ikke mindst fra professor John Kousgård Sørensen og overinspektør Jørgen Steen Jensen.

Erik Balle har ydet en meget stor indsats ved at læse korrektur på registrene til alle de fire regnskaber.

Konstruktive forslag til forbedring af indledningen og registrene er givet af overinspektør Jørgen Steen Jensen, professor Ebbe Yndgaard, Aarhus Universitet, professor, dr.phil Jens E. Olesen, Greifswald Universitet, lektor, dr.phil. Gunner Lind, arkivar, dr.phil. Erik Nørr, professor, dr.jur. Stig Jørgensen og professor, dr.jur. Ole Fenger, Aarhus Universitet, og stud.mag. Birgitte Balladone.

Overinspektør Jørgen Steen Jensen, Den kgl. Mønt- og Medaillesamling, Nationalmuseet, har venligst udarbejdet tavlerne I-IV med mønter, regnepeninge og regneklæde og de tilhørende billedtekster side xix-xxiii.

Renskrivningen af indledningen og de sidste mange rettelser til manuskriptet er foretaget af sekretær Bodil Krog, Institut for Økonomi, Aarhus Universitet. Cand.oecon. Christian Lång Nielsen, Tele Danmark, har gennem årene tålmodigt renskrevet mange rettelser og holdt styr på filerne med de forskellige versioner af manuskriptet.

Min hustru, Annabengta Broby Bolwig, har stedse opmuntret mig til at blive siddende ved manuskriptbunkerne i Fuglebakkegård, i Ørting og i Tversted og dermed bidraget til, at arbejdet til sidst kunne gøres færdigt.

Århus, oktober 1998

Niels Geert Bolwig

Ved udgivelsen af Søren's sidste værk vil vi, hans forældre, rette en varm og dybfølt tak til *alle*, der på den ene eller anden måde har bidraget til, at det kunne udgives. Vi anså det på forhånd for en håbløs opgave; men lektor Niels Geert Bolwig har med utrættelig interesse og en kolossal arbejdsindsats fået gennemført projektet, hvilket vi ikke kan takke ham tilstrækkeligt for; men vi er lykkelige for resultatet.

Lise og Erik Balle

Rentemesterregnskaberne

Rentemesterregnskaberne er 'statsregnskaber' i den forstand, at de dækker de indtægter (indbetalinger) og udgifter (udbetalinger), som kommer i berøring med den centrale kasse. Det er en trivialitet at fastslå, at de ikke dækker 'statens' eller kronens samlede bruttoindtægter eller -udgifter, da både naturalier og en del af beløbene bliver modregnet hos de decentrale regnskabsførere (lensmænd, toldere, byfogeder, etc.), så den resterende bogførte indtægt eller udgift blot bliver et nettotal – deri adskiller regnskabet sig ikke principielt, men kun i graden fra moderne statsregnskaber.

Regnskaberne giver kun i nogle tilfælde oplysninger om udviklingen i formue- og gældsposter, især hvor der optages lån eller betales afdrag på disse, eller hvor der købes eller sælges fast ejendom.

Rentemesterregnskaberne for 1551, 1554, 1556 og 1557-58 er de ældste bevarede, som dækker hele Danmark, kongens del af Sønderjylland og Holsten som hertug, de kongerigske enklaver af Sønderjylland, samt Norge, Island og Færøerne. Ud over disse er bevaret det allerede udgivne *Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546* (memo 1984-12, Økonomisk Institut, Aarhus Universitet). Disse 4 rentemesterregnskaber fra 1550-erne udgør ud over nogle fragmenter (som også udgives her, se bilag til Rentemesterregnskab 1551, side 281) samtlige bevarede danske rentemesterregnskaber fra Christian 3.s regeringstid.

Hovedposterne i 1556-regnskabet er udgivet i skemaform af Astrid Friis som bilag til *Rigsraadet og Statsfinanserne i Christian III.s Regeringstid*. Der må dog advares om, at hun har omordnet og sammenregnet nogle poster, – byskatterne således tæt på det misvisende, idet indbetaling af restancer fra 1555 er sammenlagt med indbetalinger af byskatter for 1556. Rentemesterregnskaberne fra Frederik 2.s tid findes bevaret med kun ret få lakuner og er på tilsvarende måde udgivet i skemaform af Johan Grundtvig i *Frederik den Andens Statshusholdning*, hvor der må udstedes en advarsel af samme art som ovenfor.

Heinrich Schultes rentemesterregnskab for hertugdømmerne fra 1534 er udgivet af Johan Grundtvig i *Danske Magazin* 4. rk. 3. Det fik sandsynligvis ingen efterfølgere, dels på grund af situationen i årene umiddelbart efter Grevens Fejde, hvor indtægterne blev forvaltet af en lang række personer og af simpel nød ofte udgivet med det samme eller måske samlet på omslaget i Kiel, dels på grund af hertugdømmernes deling mellem Christian 3. og halvbrødrene Hans og Adolf i 1544 og det senere sammenbrud for det holstenske ridderskabs ønske om en fælles forvaltning af de tre dele. Dette er også års-

gen til, at slesvigske og holstenske len i dette regnskab optræder integreret i rækken af danske og norske len, mens man ikke kan sige, at hverken Slesvig, Holsten eller Norge med bilande optræder med specificerede udgifter, selv om kongen fra tid til anden gjorde indkøb i Flensborg.

Bornholm optræder ikke i noget regnskab fra denne tid, for så vidt angår lensindtægter og lignende, da øen siden Frederik 1.s magtovertagelse var pantsat til Lübeck i 50 år. Derimod optræder øen med beløb i de år, hvor der er udskrevet landeskatter, hvilket var tilfældet for regnskabet 1557-58.

Jørgen Pedersens regnskab for Nørrejylland i 1546 fik ingen direkte efterkommer som følge af omlægninger i finansforvaltningen og et rentemesterskifte. Jørgen Pedersen vedblev fra sit domicil i Ribe at forvalte forskellige konkrete opgaver for kongen – f.eks. optagelse af lån fra adelen eller betaling af sold til landsknægte, som lå i Nørrejylland – men aflagde regnskab for flere år ad gangen; næste gang og sidste gang inden sin død 1554 gjorde han først regnskab 6/3 1552 (se indledningen til *memo* 1984-12).

Rentemester Joachim Beck i København blev af årsager, man stadig kan diskutere, afsat fra sit embede en gang i slutningen af 1546 (emnet er udførligt behandlet af Astrid Friis i *Rigsraadet og Statsfinanserne* s. 16ff). Rentemester Eskild Oxe overtog derefter en stilling som rentemester, som kom til at omfatte hele finansforvaltningen; købstadsskatterne skulle således siden 10/10 1547 indbetales i kongens “eget kammer”. Dette er ikke uden videre ensbetydende med sovekammeret eller “hvælvingen” eller noget andet rum på Københavns Slot, ligesom Eskild Oxe ikke residerede udelukkende i København, hvilket heller ikke Joachim Beck havde gjort. Kancelliet, kansleren og ofte den ene eller begge rentemestre fulgte også i 1546 en stor del af tiden kongen og eventuelt dronningen og hele det kongelige hof på rundrejse i landet. Dette ses også at være tilfældet for Eskild Oxe i 1550’erne. Mens kongen, dronningen og hertug Frederik (sønnen Frederik 2., ikke kongens halvbror) netop i 1551 opholder sig i København og nærmeste omegn i en stor del af året, vel 4-5 måneder, er dette slet ikke tilfældet i 1554, hvor kongefamilien og dermed administrationen opholder sig i Kolding i ca. 7 måneder, i Østjylland en måneds tid, i Odense en måned og i Nyborg i andre 3 måneder, kun med få dages afstikkere til København eller i det hele taget til landet øst for Storebælt. I begge disse år er der dog tale om en markant forskel fra det ustandselige rejseri, der prægede året 1546. “Kammeret” er dog alligevel snarere et begreb end et sted, og det ville alt efter forholdene kunne betyde kammeret på Koldinghus eller på Nyborg Slot eller på Københavns Slot eller måske blot rentemesteren på det sted, hvor han nu befandt sig. Det må også erindres, at selv om rentemester Eskild Oxe utvivlsomt ikke fik bogført samtlige indtæg-

ter og udgifter brutto, er der også dele af de bogførte tal, der modsvarer pengebeløb, som rentemesteren aldrig selv havde i hænde, men nok havde ansvaret for, og som han var i besiddelse af andre embedsmænds kvitterede regnskaber for.

Derudover findes der en anden realitet bag ved “kongens kammer”. Det var nemlig den del af finansforvaltningen, som rentemesteren og Rigsrådet ikke havde nogen indflydelse på. Fra gammel tid gjaldt det bl.a. indtægterne fra Øresundstolden samt andre, ret fåtallige indbetalinger af al guldmønt til kongen personlig (foruden dengang også kongens “fadeburslen”, der var tænkt at skulle sørge for kongens og hoffets underhold). Sundtolden er stadig storleverandør af guldmønt, og i hvert fald i Christian 3.s første år holdt man stadig fast ved, at guldmønt blev indbetalt særskilt direkte til kongen (men naturligvis godskrevet embedsmanden ved regnskabsaflæggelsen). I nogen grad havde det da karakter af en rent praktisk fremgangsmåde, der samlede den på dette tidspunkt ret fåtallige guldmønt ét sted. Betydningen af adskillelsen mellem kongens personlige kasse og kronens (statens) er også sommetider blevet overdrevet, da kongen rådede uindskrænket over alle midlerne, men ganske vist ikke over indtægterne, hverken forleningsvilkår eller ekstraordinære landeskatter.

Stridighederne mellem Christian 3. og Rigsrådet i 1550'erne har måske i højere grad drejet sig om forvaltningen af de indkomne beløb fra de ekstraordinære (dvs. af Rigsrådet bevilgede) skatter end om f.eks. lensreformerne eller personlig uvilje mod den ene eller den anden adelsmand. Frem til 1547 var situationen den, at Rigsrådet på grund af gælden i Kiel var nødt til og formelt i 1539 havde lovet at udskrive alle de skatter, landet kunne bære, mens skatterne senere blev udskrevet med diverse mere eller mindre realistiske formål (prinsessebryllup, bygnings behov, farlige tilstande i Tyskland, Orkneyøernes indløsning). Christian 3. sikrede sig også – som sin far - lån af den danske adel som en sikkerhed til eventuelle hastige rustninger. I 1551 var situationen da den, at Christian 3. havde store beholdninger ikke kun af guldmønt, men også af de dalere, hvoraf der ved et par lejligheder overføres beløb til Eskild Oxes kasse. Ligesom det gjaldt for Jørgen Pedersen i 1546, bliver Eskild Oxes totalsum i regnskabet altså også blot et resultat af nogle mellemregninger, hvori også indgår overførselsbeløb.

Mens guldmønt endnu i 1551 synes at spille en beskeden rolle i regnskaberne og i den danske omsætning, optræder rosenobel – Sundtoldens hovedmønt – fra 1554 i temmelig stort omfang, også til dækning af udgifter, som af den pågældende person angives at være afholdt i danske mark. Dels optræder altså her utvivlsomt store overførselsbeløb fra kongens angiveligt “private”

kasse, dels optræder guldmønt nu for første gang i større omfang ved afholdelse af indenlandske udgifter. Af dette forhold kan man sikkert aflæse en stigning i Helsingørtoldens provenu. Tiden lige omkring 1550 er tilsyneladende også et vendepunkt, hvad angår stigningerne i priserne på korn og andre landbrugsprodukter, og der er ikke (som i 1546 og 1556) tale om priser i et misvækstår. Spredt i regnskabet findes dokumentationen for, at priserne allerede i 1551 var væsentlig højere end den normale gennemsnitspris tidligere. Savnet af rentemesterregnskaberne for årene forud bliver derfor nu også så meget føleligere end lakunerne i 1550'erne.

Eskild Oxe faldt tilsyneladende temmelig brat i unåde i 1557 (og man kan igen diskutere årsagerne). Hans fald efterfulgtes af broderen Peder Oxes fald i 1558. Hvordan det nu end hænger sammen, så begynder det sidste regnskab fra Christian 3.s regeringstid 20. juni 1557 og er vel af den grund videreført uden afregning sammen med regnskabet for hele året 1558 – men nu atter ført af den tidligere rentemester, Joachim Beck. Uden at man kan følge kronens indenlandske gældsætning i detaljer – bortset fra optagelsen af nogle samlede lån fra hele rigsrådsadelen – lader det i det mindste til, at betydelige gældsposter blev afbetalt netop i dette sidste rentemesterregnskab. Samtidig fremgår det af regnskaberne og andre kilder, at der var stærkt stigende udgifter til flåden og til byggearbejder, mens en stor del af landsknægtene blev afviklet. Alligevel efterlod Christian 3. ved sin død 1. januar 1559 sønnen Frederik 2. betydelige beløb anbragt i "hvælvingen" på Københavns Slot, sikkert en følge af de stigende indtægter fra Øresundstolden, stigende pengeværdi af lenenes naturalieindtægter og af Christian 3.s sejr i spørgsmålet om forvaltningen af provenuet af landeskatterne.

(Ved *Niels Geert Bolwig* med støtte i *Søren Balles* udkast og notater)

Nogle anvendelsesmuligheder af udgivelsen

Ved Niels Geert Bolwig

Fra 1550-erne er det sparsomt med kilder til belysning af periodens økonomiske historie. Det er derfor håbet med denne udgivelse at forbedre mulighederne for historisk og økonomisk-historisk forskning af denne periode midt i 1500-tallet.

De enkelte posteringer af indbetalinger og udbetalinger på en overskuelig form gør det muligt at analysere bestemte indtægts- og udgiftsarter i de enkelte år, men også med de nødvendige forbehold at foretage sammenligninger på tværs af årene. Endvidere vil det være muligt med forsigtighed og ved inddragelse af andre kilder at skønne over kronens finanser i de mellemliggende år, selv om sådanne skøn i sagens natur vil være behæftet med stor usikkerhed.

Selv om det drejer sig om 'kasseregnskaber' over *indbetalinger og udbetalinger* til og fra rentemesterens centrale kasse, der med en vis forskydning i tid afspejler tilsvarende *indtægter og udgifter*, vil det være hensigtsmæssigt at opdele betalingerne alt efter, om de vedrører den *løbende drift*, eller de repræsenterer *kapitaltransaktioner*, såsom eksempelvis køb og salg af fast ejendom eller optagelse af nye lån eller afdrag på eksisterende lån.

De foreliggende regnskaber ville naturligvis lettere kunne anvendes til forskellige analyser, hvis de blev bogført endnu engang i et moderne edb-baseret regnskabssystem, hvor driftsregnskabet holdes adskilt fra kapitaltransaktionerne.

Netop fordi der er tale om betalinger, der næsten altid er daterede, vil det være muligt med moderne hjælpemidler ud fra disse regnskaber at danne sig et indtryk af *likviditetsudviklingen* dag for dag *gennem* et givet regnskabsår. Om det er historisk interessant eller ej, kan kun en nærmere analyse vise.

For de *offentligt ansatte*, hvis løn og beskæftigelsesforhold er specificeret med navn og stillingsbetegnelse, kan det være fristende at lave analyser, der sammenligner løn og andre vilkår (klæde, fodtøj) for de oplyste år. Da navnene kendes, kan også stabiliteten i det militære og civile personels ansættelse undersøges.

Der er mange oplysninger om *priser og lønninger* spredt rundt i regnskaberne, bl.a. i forbindelse med afregninger af tjenesterejser, som kan sammenholdes med andre kilder til periodens prisforhold. Økonomer ville i den forbindelse gerne kunne skille den generelle prisstigning (inflation) i perioden

fra ændringer i de relative priser mellem forskellige produkter, f.eks. stigende kornpriser i forhold til prisen på arbejdskraft.

Tidens *forbrug* af alle mulige varer og tjenester afspejles af indkøbene til hoffets behov. Mange typer af varer og tjenester omtales, og udgifterne til hver kategori specificeres ofte ned i de mindste detaljer.

Det offentliges *investeringer* i (krigs)skibe og befæstningsanlæg kommer ligeledes til udtryk i regnskaberne, ligesom lønningerne til den forbavsende lille hær af professionelle lejesoldater og officerer i denne for Kongeriget Danmark så fredelig tid kun udgør en mindre del af budgettet (15-20%).

Administrative forhold kommer til udtryk f.eks. gennem oplysningerne om, hvem der har givet ordre til, at bestemte betalinger foretages, eller hvem der sørger for, at forskellige indbetalinger når frem til rentemesteren. Sekretærerne i Det danske Kancelli og Det tyske Kancelli nævnes meget hyppigt, ligesom også f.eks. kongens skrædder, staldmesteren osv.

Kongens og hoffets *rejser* rundt i riget kan følges forholdsvis præcist, men kendes naturligvis i de fleste tilfælde også fra andre kilder som f.eks. Kancelliets brevbøger.

Gaver fra de kongelige til de fattige på tavlen og uden for kirken omtales så detaljeret, at man ligeledes kan følge med i, hvor de kongelige har været til gudstjeneste mange søndage om året. Og at det ikke altid var småsummer, det drejede sig om, viser en oplysning om, at møntmesteren i 1558 skulle overføre 64.000 2-skillingsstykker til rentemesteren, "at udgive på kgl.mt.s vegne udi 2-skillingsstykker". 2 skilling svarede nogenlunde til daglønnen for en faglært eller en bøsseskytte, og de 8.000 mark var ca. 4% af udgifterne i et regnskabsår.

Politiske begivenheder afspejles også i regnskaberne. De mange gesandtskaber og bude til og fra Livland, kurfyrst August af Sachsen, hertugbrødrene Hans og Adolf og andre kan i mange tilfælde følges ret præcist.

Der er ligeledes en del oplysninger af interesse for *musikhistorikere*. I regnskaberne gemmer sig navnene på sangerne i kongens kantori og navnene på sangmestre, organister, trompetere og orgelbyggere. I 1556 leveres således et orgel til slotskirken på Københavns Slot, der har kostet (mindst) 70 daler at bygge, samt et orgelpositiv til 22 daler.

Der omtales forskellige *portrætter* og *malere* (kontrafejer) og bl.a. en leverance fra Cornelis Floris til Frederik 1.s sarkofag i Slesvig Domkirke.

Det store persongalleri og de mange stednavne må være af stor interesse ikke blot for *lokal- og slægtshistorikere*, men også for *personnavne-, stednavne- og sprogforskningen*.

Der er gode oplysninger for forskellige forskergrupper som f.eks. tekstil-

forskere, våbenforskere, numismatikere, horologer, flådehistorikere og kunsthistorikere, hvilket Jørgen Steen Jensen har bemærket i et brev til Søren Balte fra september 1991, hvori han argumenterer for nytten af det sagregister, som forventes udgivet senere for alle 4 regnskaber.

1558 var det sidste år, Christian 3. levede, og måske kan historikerne få noget nyt ud af at studere de mange detaljer fra regnskaberne til belysning af de politiske begivenheder omkring den sygdomsmærkede konge.

Udgivelsesprincipper

Den udgivne tekst til rentemesterregnskaberne 1551, 1554, 1556 og 1557-58 ligger i Rigsarkivet, Regnskaber ældre end 1559, Reg. 108A nr. 42, 44, 45 og 46. Nr. 43 indeholder forskellige brudstykker, bl.a. lidt af 1548-49-regnskaberne, der udgives som bilag til 1551-regnskabet.

Generelt anvendes < > ved udgiverens indskud i teksten, ` ved datidige tilføjelser over linien eller i marginen, mens fordoblinger og overstregninger normalt henvises til en note.

Denne udgivelse gengiver originalteksten ord- og bogstavret med følgende undtagelser: Alle former af s (det høje s, det runde s og 'skillings-s'et') gives ved enkelt s; mange forkortelser er stiltiende opløst.

Alle tal gives som arabertal, mens de fleste i teksten står med romertal i et positionssystem med tusinder og hundreder (men sommetider får man af fejlafskrifterne den fornemmelse, at der måske har eksisteret en kladde i arabertal). Alle sammentællingerne er kontrolleret. Der findes en del småfejl og enkelte lidt mere graverende fejl (hvor modsat rentemester Jørgen Pedersens regnskab for 1546 var pinligt nøjagtigt i totalsammentællingen).

Posteringer

Hver postering indeholder normalt følgende oplysninger: 1) dato, 2) sted for betaling, 3) navn på modtageren/indbetaleren, 4) navn på betaleren/modtageren (embedsmanden), 5) ved udbetaling: udstederen af den mundtlige eller skriftlige ordre om betaling og 6) ved udbetaling: angivelse af modtagerens regningsbilag eller kvittering: 'efter hans registers/regnskabs lydelse', 'efter hans kvittanse', 'efter hendes regningsseddel' (ofte udtrykket for kroværtinder) eller 'på regnskab'. (Dette betyder a conto, både ved ind- og udbetaling. Ordet ser uskyldigt ud, men lokker let nogle historikere til at foretage uholdbare beregninger på grundlag af kun en del af det totale beløb). Efter omstændighederne kan enkelte af de ovenfor nævnte punkter være udeladt, især

ved små beløb 'betalt til en fattig kvinde' og lignende, men da gøres der særlig meget ud af at beskrive de konkrete omstændigheder og den mundtlige befaling, så regnskabsføreren ikke skal komme til at hæfte for beløbet. På denne måde følger betalingerne altså fuldt moderne principper: 'ingen afregning uden bilag', 'udgifter må ikke afholdes uden hjemmel'. Bemærk, at posterne ofte bliver sprogligt ubehjælpssomme, når de enkelte elementer anbringes i ret tilfældig orden uden tegnsætning. Men der er f.eks. ikke tale om, at kongen efter Melcher sniders (skrædders) befaling har beordret betaling af .., men at kongen gennem Melcher snider har beordret rentemesteren til, at betaling skal ske – og at rentemesteren selvfølgelig angiver, hvem han har fået ordren af, og at (denne hævder, at) ordren bygger på en befaling fra kongen.

Embedsmænd, der rejser i kronens tjeneste – også f.eks. landsknægte, der bliver forlagt fra en købstad til en anden – får betalt deres fortæring og overnatning efter regning, foruden overfart med færger og andre transportudgifter. Ansatte i bestemte stillinger får tilsyneladende også deres 'sædvanemæssige' ydelser som 'grimepenge', 'fadderpenge' og 'luntepenge', foruden at der findes et udviklet system af mere eller mindre faste drikkepenge og 'skænk' af runde beløb ved særlige lejligheder eller særligt 'overarbejde'.

Mønt

Næsten al mønt regnes i dansk standard (1 daler = 3 mark dansk, 1 mk. = 16 skilling (s.) à 3 hvid (alb.) à 4 penning (d.)) eller i lybsk (holstensk) standard i mark (med samme underinddeling), hvor i disse år 1 dr. = 31 s. lyb. = 31/16 mk. lyb. (og 1 rhinsk gylden = 1 guldgld. = 1 goltgld. = 32 s. lyb. = 2 mk. lyb., hen i 1550'erne dog i enkelte tilfælde anført til 33 s.). Der anvendes især ved besoldning ofte den gamle regneenhed 'gylden mønt' à 1,5 mk. lyb. eller alternativt à 2,5 mk. dansk, hvilket nu ikke længere giver præcist samme resultat, da den lybske mark er faldet i værdi i forhold til danske mark. Derudover findes kun små beløb i anden mønt, undertiden med kursen angivet. Der henvises i øvrigt til Søren Balle: *Mønt, vægt og kornmål i Danmark i 1500-tallet* (memo 1987-2, Økonomisk Institut, Aarhus Universitet).

Det er værd at bemærke, at den adskilte sammentælling for hver side i penge (dansk mønt) og daler (oftest med lybsk mønt inkluderet) er historisk betinget, men nu i temmelig høj grad en formalitet: Et beløb, som er betalt i holstenske skilling i hertugdømmerne, bliver tilfældigvis enkelte steder bibeholdt i lybsk mønt, men som regel omregnet til "daler" og måske lagt sammen med andre beløb, hvoraf nogle virkelig er betalt i daler, andre blot i danske mark og skilling. På denne måde kan "4 mk. dansk" inde i teksten til en poste-



1

2

3



4

5

6

Tavle I, figur 1-6. Udenlandske dalere fra skattefundet fra gavlen over våbenhus i Smørum kirke, Københavns amt. Skatten bestod af 11 sølvskeer og 46 dalere alle udenlandske, idet Christian III kun lod præge ganske få dalere. Skatten er skjult efter 1552 i gavlen på et af våbenhusene. Kirken tilhørte dengang Københavns Universitet, og man må nærmest forestille sig, at skattens ejermand kan have været enten sognepræsten eller - måske snarere - en af universitetets professorer (Danmarks middelalderlige skattefund, bd. 2, Kbhvn. 1992, s. 282-286, nr. 324). [Nationalmuseet, Den kgl. Mønt- og Medaillesamling.]

1 Braunschweig-Wolfenbüttel, Henrik den Yngre, daler 1539; 2 Öttingen i Sydtyskland, Karl Wolfgang, Ludvig XV, Martin, daler 1546; 3 Stolberg, grev Ludvig, daler 1544; 4 Bispedømmet Liège, Georg af Østrig, daler 1548; 5 Byen Kaufbeuren i Sydtyskland, daler 1541; 6 Byen Regensburg, daler 1547.

Mønterne er afbildet i forholdet 0,71:1.



1

2

3



4

5

6

8

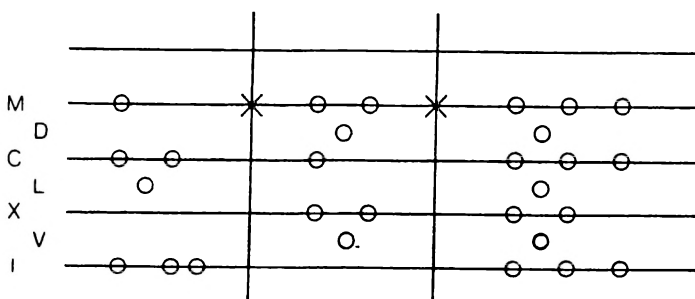
8



9

ring blive til “1 dr. 1 mk.” ud for posteringen, der derefter sammentælles separat til “danske mk.” og “daler”, uden at der er nogen realitet heri. Sammentællingerne kan altså kun med meget store forbehold benyttes til at vurdere mængden af faktisk kursierende mønt af forskellig slags, som det undertiden er forsøgt. Modsat kunne hele beløbet have været sammentalt i daler, hvis regnskabsføreren havde haft lyst til det. I flere tilfælde anvendes direkte betegnelsen “daler i mønt” om beløb i danske mark, mens også “daler” altså i andre tilfælde reelt dækker over beløb i dansk eller holstensk møntfod. I praksis har der med den gældende sølv møntfod været en art “møntunion med faste valutakurser” mellem Danmark-Norge og Slesvig-Holsten og derigennem med hele det nordtyske område, hvor lybsk-hamborgsk møntstandard blev accepteret, eller for den sags skyld i princippet med hele Europa, hvor de faktisk møntede daler blev accepteret. Sandsynligvis optræder også en hel del tyske dalere “skjult” i regnskaberne; Danmark har formentlig på denne tid haft et stort overskud i udenrigshandelen med bl.a. eksport af okser og korn. Et overskud på betalingsbalancens løbende poster er konsistent med et opsparringsoverskud på rentemesterregnskaberne drifts- og anlægsbudgetter, hvis det kan antages, at der ikke var et endnu større opsparringsunderskud i resten af det danske rige. Tilsyneladende kan denne ændring i opfattelsen af dalerens stilling i regnskabsføringen dateres til omkring 1547, hvor regnskaberne over gældsbrevene i Kiel for første gang begynder konsekvent at regne om i daler til 31 s. lyb. (se Søren Balle: *Kronens gæld på Kieleromslaget 1537-48. Regi-*

Tavle II, figur 1-9. Danske mønter fra Christian III, præget i forbindelse med den pengemæssige sanering efter Grevens Fejde. 1 og 2 Daler og halvdaler (egentlig hel og halv sølvgylden) præget 1547 i Flensborg med Jørgen Kock den yngre som møntmester. Den største mønt vejede næsten 29 gram, den mindste det halve, begge skulle have en sølvholdighed på 89%. 3, 4 og 5. Mark, 8 skilling og 4 skilling udmøntet efter møntordningen 1541 til en vægt af ca. 10, ca. 5 og ca. 2½ gram. Lødheden, der oprindeligt skulle være over 90%, blev få år efter nedsat til ca. 85% og kom senere til at falde yderligere. Mønttypen med en forside, der havde det danske våben på et kors, havde rødder tilbage til 1400-tallets midte, og den fortsatte i mere end hundrede år som en national type. Bagsiden angav bl.a. pålydende og møntenhed, hvilket var en fornyelse. 6 2 skilling 1559 må formentlig være antedateret, da Christian III jo døde nytårsdag i dette år. 7 Skillingen, her gengivet efter et eksemplar med årstal 1551, vejede omkring 2 gram, sikkert for ikke at blive uhåndterlig lille. Lødheden var 25% og derved svarede det forholdsvise sølvindhold til pålydende. 8 er en hvid eller 1/3 skilling. Møntens datering har været omdiskuteret, men synes nu at ligge fast til perioden efter ca. 1541. 9 Christian III.s penning, her med årstallet 1546, var absolut lavest møntenhed med en vægt på henved 1/2 gram og en lødheden på 0,125. Mønten blev kun præget i begrænset omfang bl.a. med henblik på offer i kirkerne. I midten af 1500-tallet spillede nordtysk småmønt en ikke ubetydelig rolle i møntcirkulationen i Danmark, og det kan tænkes, at en del betalinger faktisk har været erlagt i tysk og ikke i dansk mønt. [Nationalmuseet, Den Kgl. Mønt- og Medaillesamling]. Mønterne er afbildet i forholdet 0,71:1.

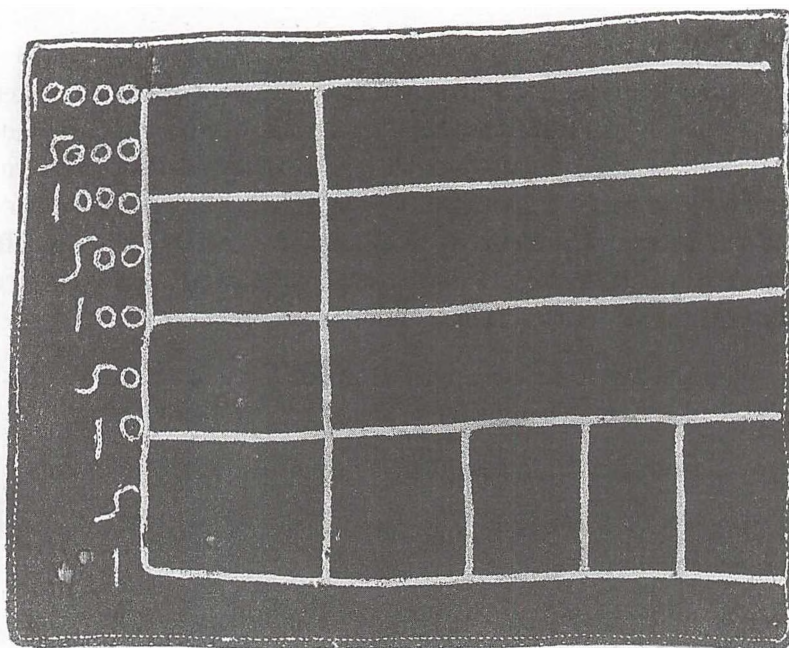


Tavle III. Fig. 1. Endnu i 1500-tallet regnede man på linjer. Eksemplet, der her er afbildet er skematisk: De vandrette streger er anbragt ud for én'ere, ti'ere, hundreder og tusinder, mens femmere, halvtredser og femhundreder står ud for de åbne rum. Det afbildede eksempel viser en addition, hvor 1253 og 2625 skal lægges sammen, det giver 3878, eller i romertal: mccliii + mmdcxxv = mmmdccclxxviii. De to tal, der skal lægges sammen, er i hver sin bane, mens summen er i den tredje bane.



Fig. 2. Selve regneoperationerne foretoges ved hjælp af regnepenninge, der må have været meget udbredte, og som jævnlig fremkommer som jordfund her i landet. Langt de fleste var fremstillet i Nürnberg, hvor visse familier havde specialiseret sig i denne virksomhed, der i nogen grad var beslægtet med regulær møntprægning. Det afbildede stykke, som er fundet på Hammershus, Bornholm, kaldes en "skolepenning". Forsiden viser en regnemester ved sit regnebord, bagsiden har alfabetet. Forsidens indskrift angiver fabrikant og fremstillingssted: HANN S KRAVWINCKEL IN NVR[EMBERG]. Bagsiden har en moraliserende indskrift: FLEISIGE RECHNVNG MACHT RICHTIKEIK. Hans Krauwinkel, der var virksom fra ca. 1586 til 1635 var medlem af et familiedynasti, der rakte langt tilbage i 1500-tallet. [Nationalmuseet, Den Kgl. Mønt- og Medaillesamling]. Mønterne er afbildet i forholdet 0,71:1.

stre og regnskaber, memo 1987-1, Økonomisk Institut, Aarhus Universitet), selv om flertallet af de indløste gældsbreve faktisk står i lybsk møntfod og måske også til dels er afregnet heri. Princippet kendes dog i hertugdømmerne allerede fra 1543, hvor frøkenskatten til prinsesse Elisabeths bryllup i Kiel med hertug Magnus af Mecklenburg uden tvivl er indkrævet i holstensk/lybsk mønt, og udgifterne til brylluppet ligeledes specificeret i lybsk møntfod, men beløbene i embedsmændenes registre og kvitteringer ikke desto mindre opføres som beløb i daler (se N. Falck (udg.): *Neues Staatsbürgerliches Magazin* 6, Schleswig 1837). Dette princip fortsættes også i Hans Barnekows omslagsregnskab 1548 (se memo 1987-1). Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546 (memo 1984-12) følger derimod møntordningen 1541 i at regne daler til 30 s. og tæller daler, danske penge og lybsk mønt hver for sig.



Tavle IV. Man må antage, at man i de fleste tilfælde brugte et regneklæde, som blev lagt over et bord, når der skulle regnes. Sådanne regneklæder er ikke bevaret i Danmark, men enkelte er bevaret i Tyskland og Mellemeuropa, således i en af byerne ved Boden-søen, Überlingen. Byrådet har venligst stillet fotografiet til rådighed. [Lauterwasser, Überlingen 1990].

Litteratur til billedteksterne til tavle I-IV ovenfor:

Holger Hede, Danmarks og Norges mønter 1541-1814-1977, 3. udg. 1978 (og der anført ældre litteratur).

W. Hess, *Regning ved at lægge på linier. Regnebrædt og tællebord i middelalder og nyere tid. Forsynet med tillæg om regnepenninge i Danmark (oversat og bearbejdet af Jørgen Steen Jensen), Møntsamlernyt 9. årg nr. 9-10, Kbh. 1978, i alt xiv sider.*

Jørgen Steen Jensen, Later Medieval Mints and Mintmasters in Scandinavia, Later Medieval Mints. Organisation, Administration and Technique. The Eighth Oxford Symposium on Coinage and Monetary History, ed. N.J. Mayhew & Peter Spufford, British Archaeological Reports. International Series 389, Oxford 1988, s. 202-221.

–, *Lübecker und Hamburger Münzen in dänischen Schatzfunden 1450-1660, Geldumlauf, Währungssysteme und Zahlungsverkehr in Nordwesteuropa 1300-1800. Beiträge zur Geldgeschichte der späten Hansezeit, herausg. Michel North, Quellen und Darstellungen zur Hansischen Geschichte, N.F. Bd. 35, Köln-Wien 1989, s.19-24.*

–, *Christian III.s hvid uden årstal*, Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad Kbh. 1989, s. 49-51

– og Anne Kromann, *Regnepenninge i Danmark*, Nationalmuseets Arbejdsmark, Kbh. 1990, s. 94-103. English summary.

– og Kirsten Bendixen, Niels-Knud Liebgott, Fritze Lindahl, Keld Grønder-Hansen samt Gert Posselt, Danmarks middelalderlige skattefund c. 1050-c.1550, bd. 1-2, Nordiske Fortidsminder, Serie B, Det kgl. nordiske Oldskriftselskab, Kbh. 1992, 316+340 s.

Registre

Personregistrene omfatter både navngivne og unavngivne personer, og kendte navne er oftest gengivet med moderne stavemåde. Personerne er søgt identificeret ud fra teksten og andre kilder. Registrene er opstillet efter fornavn og med krydshenvisninger fra efternavn. Der krydshenvises kun fra erhvervet, når intet efternavn kendes. Bemærk, at et 'erhvervsnavn' opføres som efternavn, når ikke navnet efter tekstsammenhængen uden tvivl angiver erhvervet. Moderne bogtitler og forfatternavne anføres ikke.

Stedregistrene omfatter også adjektiviske former, dog ikke mønt, mål og klæde. Stednavnene er søgt identificeret ud fra teksten og andre kilder.

Skibsregistrene omfatter både navngivne og unavngivne skibe i teksten.

Et *sagregister* og en *ordforklaring* vil forhåbentlig senere udkomme samlet for alle 4 rentemesterregnskaber.

Forkortelser

alb.	album (hvid)
d.	penninge (latin: denarius)
d.	død
d ^e	penninge
dr.	daler
f.	født
gld.	gylden
g ^{ne}	gylden
Hd.	Herred
Kbh.	København
kgl.mt.	kongelige majestæt
kgs.	kongens
kon.matt.	kongelige majestæt
lgn.	lignende
mr.	mark
reg ^{ap}	regnskab
s.	skilling
S.	sogn
s.lub.	skilling lybsk
s.lyb.	skilling lybsk
t ^{ne}	tønde

Søren Balle (1952-1992)

Af Niels Geert Bolwig

Søren Balle blev født i Århus den 16. november 1952 som ældste søn af lærer Anna Elise Balle, født Bak, og lærer Erik Balle. En yngre broder er cand.oecon. Hans Peter Balle.

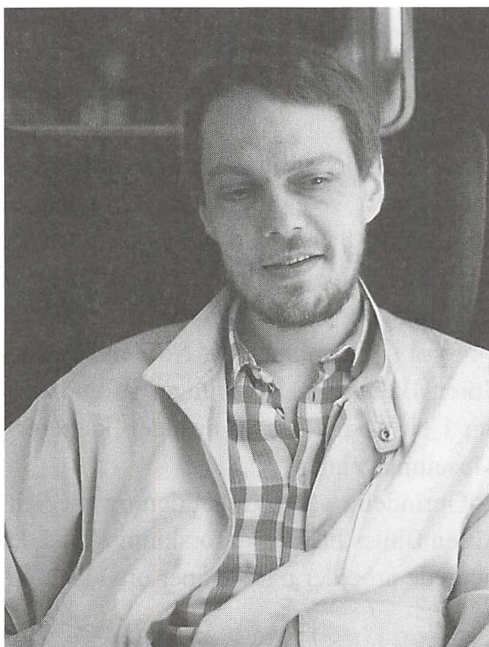
Søren Balle tog matematisk-fysisk studentereksamen fra Viby Amtsgymnasium i 1971 og studerede matematik og fysik ved Aarhus Universitet 1971-75. I 1975-76 aftjente han værnepligten på Hvorup kaserne i Nørresundby.

1976-81 studerede han historie og 1977-80 de eksakte videnskabers historie ved Aarhus Universitet. I studietiden var han 1978-80 ansat på halv tid som togbetjent ved DSB.

Den 15. juni 1981 blev Søren Balle cand.mag. med hovedfag i historie og bifag i de eksakte videnskabers historie.

1. februar–30 juni 1982 var han lærerkandidat på Fjerritslev Gymnasium.

Han var ansat ved Erhvervsarkivet, Århus, 1. sept. 1983–4. april 1984. Som videnskabelig medarbejder var han ansat ved et forskningsprojekt ved Økonomisk Institut, Aarhus Universitet, som jeg var medansvarlig for: "En undersøgelse af statsfinanserne i Danmark i perioden 1533-1558", nov.-dec. 1983, april 1984, 1. juli 1984–31. januar 1987, 1. maj 1987–31. marts 1988. Ansættelserne finansieredes ved bevillinger fra Statens Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, Aarhus Universitets Forskningsfond, G.E.C. Gads Fond samt Det Økonomiske Fagråd. I 1990-92 fortsatte han arbejdet med rentemesterregnskaberne – i perioder med ansættelse ved Økonomisk Institut.



Søren Balle fotograferet i et veteranotog i England, april 1992.

Søren Balle blev i sommeren 1986 medlem af Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie og 28. november 1988 medlem af Det lærde Selskab i Århus.

Han underviste på Tværfag på Aarhus Universitet om 'Økonomi og samfund i dansk middelalder' og 1988-89 på Folkeuniversitetet, Aarhus, om 'Problemer i Danmarks middelalder'. Ved en bedømmelse ved Historisk Institut, Aarhus Universitet, blev han i januar 1989 erklæret lektorkvalificeret, og 1. september 1989 ansattes han som ekstern lektor ved Historisk Institut, Odense Universitet, med de skandinaviske landes nyere historie som undervisningsemne.

Søren Balle var i mange år i sin fritid en af de drivende kræfter bag Maria-ger-Handest Veteranjernbane, hvor han blev en meget afholdt medarbejder. Som dreng havde han opbygget en usædvanlig raffineret modeljernbane i familiens kælder i Viby, og han skrev en artikel om nogle ulemper ved DSB's signalsystem. Klassisk musik var en anden af Søren's store interesser.

Også i 'Foreningen for Nordeuropæisk Oldtid og Middelalder' i Århus var Søren Balle en aktiv deltager i foredrag, diskussioner og ekskursioner. Han var i NOM revisor og desuden kasserer i foreningen 'Aarhus Byhistoriske Museums venner'.

Oprindelig var vikingetiden og specielt Knud den Stores tid i centrum for Søren Balles historiske forskning, hvad den efterfølgende liste over hans publicerede arbejder også vidner om (1.-2. og 4.-6.).

Trykte arbejder uden for forskningsprojektet ved Økonomisk Institut

1. "Anonymous quaestiones de astronomia in CLM 14401", *Cahiers de l'Institut du moyen-âge grec et latin* 44. Kbh. 1983, s. 151-179.
2. "Ulf Jarl og drabet i Roskilde", *Historisk årbog fra Roskilde amt* 1983, s. 23-59.
3. "Registrering af lokalstof i Århusaviserne", *Erhvervshistorisk Årbog* 1983 (sammen med cand.mag. Flemming Nielsen), s. 183-195.
4. "Århus i vikingetiden", *Århus Stifts Årbøger*, bind 72, 1985 (trykt 1986) (sammen med cand.mag. Flemming Nielsen), s. 113-137.
5. Bidrag til *Medieval Scandinavia: An Encyclopedia* (Garland Reference Library of the Humanities, New York 1993), volume 934: "Haraldr Gormsson (Bluetooth)", "Canute the Great", "Encomium Emmae Reginae", "Sven Aggesøn", "Queen Margrete I" og "The Valdemars".
6. "Wirtschaftsstrukturen in der Wikingerzeit", i Manfred J. Holler (Hrsg.):

Homo Oeconomicus (Band 7 der Schriftenreihe des Münchner Instituts für Integrierte Studien, MIIS, München 1984).

Senere kom Christian 3.s tid til, og det blev til en række publikationer. Hovedværket "Statsfinanserne på Christian 3.s tid" udkom i februar 1992 og blev godt modtaget i fagkredse, jf. også anmeldelser i dagspressen (således Steffen Heiberg i *Information* 31.3.1992) og i fagtidsskrifter (f.eks. i *American Historical Review*, April 1993, s. 516-517, og i *Historie* 1994, 1, s. 144-146).

Udgivet i forbindelse med projektet "Statsfinanserne på Christian den Tredjes tid" ved Økonomisk Institut

7. *Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546*, memo 1984-12, Økonomisk Institut. Århus 1985, 199 sider.
<Anm. af Mikael Venge i *Historie*, *Jyske Samlinger* 16,3, 1986, s. 444, og af Birgitte Dedenroth-Schou i *Fortid og Nutid* 33.4, 1986, s. 318-319>.
8. *Kronens gæld på Kieleromslaget 1537-48. Registre og regnskaber*, memo 1987-1. Århus 1987, XV + 240 sider.
<Kildeudgave af originalerne på tysk og dansk, med fyldige registre og appendices. Anm. af Poul Enemark i *Historie*, *Jyske Samlinger* 17,3, 1988, s. 493-94>.
9. *Mønt, vægt og kornmål i Danmark i 1500-tallet*, memo 1987-2, Økonomisk Institut. Århus 1987, III + 98 sider.
<Anm. af Svend Gissel, *Historie*, 18, 3, 1990, s. 487-91>.
10. *Kronens kreditorer på Kieleromslaget 1533-48*, memo 1987-3, 170 sider.
11. *Kronens kreditorer i Danmark 1533-48 (59)*, memo 1987-4, Økonomisk Institut. Århus 1987, 130 sider.
<Nr. 10 og nr. 11 er skemaudgaver med samtlige kendte gældsposter, opstillet efter kreditors navn og specificeret med rente, hovedstol, løbetid og kildehenvisninger. Dertil en fyldig indledning om de forskellige typer af gældsbreve og panteforner foruden særlige beregninger vedrørende enkelte problematiske poster. Anm. af Poul Enemark i *Historie*, *Jyske Samlinger* 17,3, 1988, s. 493-94>.
12. *Statsfinanserne på Christian 3.s tid*. Aarhus Universitetsforlag 1992.
<Anm. af Oddvar K. Hoidal, San Diego State University, i *American Historical Review*, April 1993, s. 516-517, af Leon Jespersen i *Historie* 1994, 1, s. 144-146, af Claus Rafner i *Fortid og Nutid* 1992, s. 299-300,

af Bjørn Poulsen i Historisk Tidsskrift bd. 93, 1993, s. 139-143 og af Stellan Dahlgren i (Svensk) Historisk Tidsskrift 1994, s. 167-169.

Arbejdet med kildeudgivelserne var baggrunden for den lille artikel:
13. Om kildeudgivers nødvendighed. Fortid og Nutid 1988, s. 34-36.

Det kan endelig være på sin plads at henlede opmærksomheden på hans værk *Mønt, vægt og kornmål i Danmark i 1500-tallet*, memo 1987-2, Økonomisk Institut, Aarhus 1987, der rejser en række metodiske spørgsmål og f.eks. samler anvendte valutavekselkurser på en overskuelig måde.

Samarbejdet med Søren Balle i årene 1983-1992, hvor han havde sin gang på Økonomisk Institut, var meget lærerigt og spændende. Ofte mødtes vi om eftermiddagen og diskuterede problemer, han var stødt på i sin forskning. Undtagelsesvis kunne jeg bidrage med, hvad en økonom ville finde interessant ved de historiske 'fund'. Ofte endte det med, at Søren endnu engang konsulterede kilderne for at se, om historikerne i det konkrete tilfælde havde læst rigtigt eller forstået det læste på en måde, der var forenelig med de mange andre oplysninger om økonomisk-historiske kendsgerninger fra den tid. Søren kunne ofte med en næsten wittgensteinsk heftighed plædere for, at fagfællerne tog fejl, og at han selv var på rette spor.

Søren Balle blev ramt af kræft i begyndelsen af 1991, men fortsatte ufortrødent det store arbejde med rentemesterregnskaberne fra 1550'erne i de perioder, hvor kræfterne slog til. Fra juni 1992 måtte han helt opgive at arbejde. Lige til det sidste var det hans store bekymring, at han endnu manglede at færdiggøre indledning, noter og registre til rentemesterregnskaberne.

Søren Balle døde i Århus den 27. november 1992.

Indholdsfortegnelse

<u>Rentemesterregnskab 1551</u>	1
<u>Indtægt</u>	3
Beholdning af sidste års regnskab	3
Guld, sølv, daler og penge oppebåret af lensmænd og regnskabslen	3
Sølv, daler og penge oppebåret af byfogeder og toldere	13
Afgifter oppebåret af lensmænd	20
Årlige byskatter oppebåret af købstæderne til 11/11	24
Daler, som blev annammet af kgl. mts. kammer på Nyborg	29
Daler, som Rigsrådet forstrakte kgl. mt. med på Nyborg	30
Annammet af fru Ingeborg Peder Ebbesens	31
Skat, som er oppebåret af købstæderne	32
Penge oppebåret for vrag-røttinger solgt til bådsmand	35
Summa summarum på al indtægt	36
<u>Udgift</u>	37
Givet bøsseskytter deres besoldning til påske	37
Samme, til 29/9	39
Givet svendene, som er i porten på København, løn til påske	41
Samme, til 29/9	42
Givet skibshøvedsmænd, nogle slotstjenere og superintendent (Peder Palladius), til påske	43
Samme, til 29/9	43
Givet trompetere deres besoldning	45
Givet landsknægte og drabanter til besoldning	49
Nr. 2: Besoldninger, som er givet fremmede høvedsmænd og ritmestre <og andre>	52
Nr. 3: Det, som er givet hoftjenere til besoldning og for heste	59
Nr. 4: Givet for jern, som er købt, og givet klejnsmede og grovsmede for arbejde	87
Nr. 5: Det, som er givet for sko, skjorter og støvler til drenge, fyrbødere, lakajer; og skomagere for arbejde	92
Givet perlestikkere for arbejde	99
Nr. 6: Givet for engelst klæde, groft klæde, sardug, lærred og vadmel, som er købt; deslige som er givet skræddere og overskærere for arbejde	100
Nr. 7: Givet for stenkul, som er købt, og for stenkul at lade grave hos hr. Peder Skram	114
Det, som er givet guldsmede for arbejde, og det, som er antvordet dem at arbejde af for kgl. mt. og min nådige frue	115
Nr. 8: Givet malere for arbejde	122
Givet for vin, prutzing, kakebille, Flensborger øl og anden fremmed drik, købt	124
Givet for øltønder, som er købt til skibene	126
Givet Falenthin hattemager	127
Nr. 9: Givet til tærepenge og udkvitning af herberger	128
Nr. 10: Daler, som Jørgen Lykke udgav og fortærede i Frankrig	150
Daler og penge, som kgl. mt., min nådige frue og hertug Frederik har givet og skænket bort til drikkepenge, grimepenge, faderpenge, på tavlen og i anden måde	151
Givet Jacob Gosebruer	173
Antvordet Anders Knudsen, tolder på Falsterbo, at købe humle og kabelgarn for	174
Guld, som er antvordet kgl. mt.	175
Det, som er givet kræmmere og købmænd	176
Givet bøsseskytter til luntepenge (på skibstogter)	181
Givet til fragt og skibsleje	184

Nr. 12: Givet til rentepenge og nogen anden kgl mts. gæld	186
Nr. 13: Givet for hamp, kabelgarn og rebslagerløn	188
Daler og penge, som er antvordet Frands Brockenhus på Nyborg	189
Antvordet Jesper Rantzau til Flensborg Slots bygning	190
Daler og penge, som er antvordet Hans Skovgård at udgive på kgl. mts. vegne	191
Givet remmesnidere og sværdfegere for arbejde og for "hindertøj"	192
Givet platenslagere	196
Nr. 14: Givet buntmagere	197
Givet pottemagere (og for astrag)	199
Givet apotekere for urter	200
Nr. 15: Givet for bøger, og bogbindere for arbejde	202
Antvordet Jørgen Rantzau (Cremon) at købe i køkkenet for til kgl. mt. i Flensborg	206
Givet Peter Sadelmager	207
Givet for salpeter	208
Antvordet Lauris Hansen, slotsskriver på Københavns Slot	209
Antvordet Korfitz Ulfeld	210
Nr. 16: Adskillig udgift i småpluk, efter registres lydelse	211
Summa summarum på al forskrevne udgift	231
Lignet og lagt forskrevne udgift imod samme indtægt og oppebørsel, da resterer kgl. mt. af dette års regnskab	232
<u>Register på engelst klæde, groft sardug og lærred, som er oppe- båret og igen udgivet</u>	233
<u>Indtægt</u>	233
Beholdendes af sidste regnskab	233
Klæde og andet annammet af Esbern vrager 19/8, som han havde opta- get i stranden (under Norge)	234
Samme, 19/9	235
28/4 købtes af Mads Lampe klæde til landsknægte, som samme tid skulle til Island	236
Købtes af Herman Struchmand m.fl. til hofklædning	236
Købtes af Henrik og Jens Mogensen af Helsingør klæde til at give landsknægte samme tid	237
Annammet af Jørgen Pedersen rentemester, som han sendte hid til hofklædning	238
Annammet af Jørgen Pedersen rentemester samme tid	242
Annammet af Melcher Snider at udgive på toldboden	242
Annammet af Claus Hvitfeld på regnskab af Skien Len	242
Købtes af en købmand, Henrik Masebeck af Lübeck	242
Annammet af Otte Stigsen, som han blev kgl. mt. skyldig af Islands regnskab	242
Summa summarum over al indtægt på klæde, sardug og lærred	243
<u>Udgift på klæde, sardug og lærred</u>	244
Givet landsknægte og drabanter	244
Givet drabanter til 29/9	245
Givet skibsbyggere til påske	247
Givet skibsbyggere til 29/9 groft klæde, som var af Esbern vragers klæde	247
Givet skippere og styrmænd	248
Skytternes klæde til påske	249
Givet bøsseskytter til påske	250
Givet sangere deres klæde	252
Givet til hofklædning	254
Klæde, som er antvordet Melcher Snider	260
Adskillig udgift på klæde	261

Klæde antvordet Lauris (Hansen) skriver på København	268
Udgift af det vrag-klæde	269
Summarum over alt på forskrevne vrag-klæde, som er udgivet	270
Summarum over alt på forskrevne udgift	271
<u>Indtægt af peckelin og groft lærred</u>	272
Beholdendes af sidste regnskab	272
Summarum over alt på forskrevne peckelin og lærred	273
<u>Udgift af peckelin og groft lærred</u>	274
Udgift af bleget lærred	277
Lignet og lagt forskrevne udgift imod samme indtægt og oppebørsel, da resterer kgl. mt. af dette års regnskab	279
<u>Bilag: Ekstrakter af rentemesterregnskaber</u>	281
<u>1. ark af ekstrakt af Eskild Oxes rentemesterregnskab 1548-49</u>	283
Summa summarum på al udgift	285
Lignet og lagt forskrevne udgift imod samme indtægt og oppebørsel efter registres og regnskabers lydelse, da blev han heraf skyldig	285
End blev Eskild Oxen kgl. mt. skyldig af 2 års regnskab, 1546 og 1547	286
<u>Brudstykker af ekstrakt af rentemesterregnskab 1551</u>	287
Summarum på al udgift	288
<u>Ekstrakt og forklaring på klæde, lærred og sardug, som er oppe- båret og igen udgivet i dette år 1551</u>	289
Indtægt	289
Udgift af forskrevne indtægt	292
Summarum på al indtægt anno 1551	292
Indtægt på guld, sølv, daler og danske penge, som er oppebåret 1/1 1551-1/1 1552	293
<u>Registre</u>	295
<u>Personregister</u>	295
<u>Stedregister</u>	343
<u>Skibsregister</u>	349

Daller och peninge som konungelige Gæstgæd: wij
 naadige frue och hertug frederick Gaffne "
 Biffinn och skencht best till dricke peninge
 Berme peninge, fadder peninge, 100 stofflen
 och wdi anden maade som her er yderfolliger

ij daller

Grund fruegod wdt wger nje ans
 dag for nyborg giffne skolemester
 och piblinge wger hns tmed/bens
 Biffatning fram kong: En skencht
 wger for wger sang wdt bide dag
 och nje ans dag

xl daller

Jwid for kinder gung dag anwesender
 kong: En for nyborg fram gans
 wnde skencht wdt fattig jomfrue

x daller

Samt tude giffne wger mansfeld bud
 till wdt drupper fram kong: En
 skencht gung

Lxxx daller

Grund samt tude skencht kong: En
 datter forgod wger och datter
 mansfeld hnters giffne

Samt lunge i xliij daller

Kongens, dronningens og tronfølgeren, hertug Frederiks sædvanemæssige gaver i form af drikkepenge, grippepenge, fadderpenge og penge lagt 'på tavlen' i kirken gøres der altid omhyggeligt rede for. De begunstigede på den gengivne side er: skolemesteren og peblinge fra Nyborg fik 2 daler, fordi de sang messe juledag og nytårsdag, en fattig jomfru (hofdame?) fik 40 daler, et bud fra Mansfeld 10 daler til en hest, og Luthers enke, Katharina von Bora, og reformatoren Georg Major fik tilsammen 90 daler. [Rigsarkivet]

Rentemesterregnskab

1551

/Fol. 1r/

Jndtegt anno 1551

Først behollendis aff sidste regenskaff:

Danske peninge	4 s.
Daller	4021 daller 11 s. 10½ d. 1ub.
Sølf	225 lott 1½ quinthin
Swensk mønth	4258 mr. 2 s. 5 d.

/Fol. 1v/

/Fol. 2r/

Guld, sølf, daller och peninge, som ere wpborne aff lensmend och aff kong^e maiestads regenskaffs hus anno 1551

Aff Peder Oxe

524 mr. 3½ s. Jtem Stj. Paule conuersionis dag (25/1) annamit aff Peder Oxe wdj Nyborg, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff then sidste lande skatt, som hand same tiidt gjorde rede fore, wpboren aff Falster och Laaland anno 1549.

Aff Jacop Sestedt

103 daller Jtem same tiidt annamit aff Jacop Sestedt, som hand skyldig bleff aff hans regenskaff for de 400 daller, hand haffde wpbaarit at wdtgiffue poo kong^e mtt^{is} wegne wden lands.

Suma lateris: 524 mr. 3½ s.
Daller 103.

/Fol. 2v/

Aff her Eske Byldis thienner

10 daller 3 s. svensk mønth Jtem søndagen judica (15/3) annamit aff Søffrin Schriffuere, Christoffer Galdis thienner, som wor restanse aff then gengerds skatt aff Nwmedals Leen, som Switzer, her Eske Byldis thienner, haffde jndkraffdt.

Aff Christoffer Galde

32 daller 4 s. danske Jtem clocken onsdag (18/3) vdj Flensborg annamit aff Christoffer Galdis thienne-
re, Hans Schriffuere, som wor restancie
jndkraffdt aff gengerds skatten, som
wdtgaffs aff Stenwigisholms Len anno
1549.

Suma lateris: 4 s. danske.
Daller 42.
Swensk mønth 3 s.

/Fol. 3r/

Aff Stenwigis Holm

Jtem torsdagen nest epher poske dag
(2/4) annamit aff Søffrin Schriffuere,
Christoffer Galdis thienne, som Chri-
stoffer* Galde bleff nw kong^e mtt. skyl-
dig aff Stenwigisholms regenskaff, hand
nw gjorde wdj Flensborg.

Daller	1120 daller 1 orth.
Rinske gyldene ..	118.
Skods kroner ...	1.
Dubbelt ducather	13.
Rosen nobele	2.
Engelotther	27.
Sølf	164 lott 1 quinthin.

Aff Knudt Gyldenstjerne

35½ mr.,
1½ daller Jtem onsdagen epher pinse dag (20/5)
annamit aff Knudt Gyldenstjerne, høf-
fuitzmand poo Kallundeborg, som hand
skyldig bleff aff then sidste lande
skat, hand vpbar aff Willandis Herrit
anno 1549.

Suma lateris: 35½ mr.
Daller 1121½ daller 1 orth.

/Fol. 3v/

* christ stoffer (delt på 2 linier)

Aff Agershus

6 s. danske
722 daller, 5 styffuer,
4 hollandis d^e
201 golt g^{ne} Jtem tiisdagen nest epther søndagen
misericordia (14/4) annamit aff Matz
Schriffuere, Peder Hansens* thienere
aff Agershus, som Peder Hansen bleff
kong^e mtt. skyldig aff hans regenskaff
aff Agershusis Leen, som hand nw loed
giøre wed same Matz Schriffuere.

Aff Seyberg

784 daller 6 s. lub. Jtem torsdagen nest epther søndagen mi-
sericordia (16/4) annamit aff Breyde
Randsou poo Flensborg, som hand kong^e
mtt. skyldig bleff aff Seyberg Slotz
regenskaff, hand same tiidt giorde och
fick endelige quittanse, och bleff hand
aff met same slott; beregnit for 1519
mr. 6 s. lub., giør:

Suma lateris: 6 s. danske.
Daller 1506 daller 6 s. lub.
Golt gyldene 201.
Styffuer 4.**

/Fol. 4r/

Aff Bergenhus

Jtem torsdagen nest epther pinse dag
(21/5) annamit aff Jffuer Tostensen, som
Christoffer Huitfeld bleff kong^e mtt.
skyldig aff Bergenhusis regenskaff fran
Micaelis (29/9) 1549 och tiill same aars
dag 1550, som forskreffne Jffuer To-
stensen nw giorde <regenskaff fore>:

Danske peninge .. 20 s. 2 alb.
Daller 447½ daller,
1 orth styffuers.
Porthe galøyser . 2.
Rosen nobele 2.
Henrickus nobele 2.
Engelotther 15.
Dubbelt ducather 22.
Kronner 4.
Golt gyldene ... 110.
Deffuenthers gyl-
dene 1.
Sølf 441 lott 1 quinthin.

* hansis

** Skal være: 5 styver 4 d. hollandsk

/Fol. 4v/

Aff kong^e mtt^{is} gordt vdj Lund

- 250 mr. danske Jtem St^{rum} Vitj et Modestj dag (15/6)
annamit aff Stig Pors, som er poo regen-
skaff aff Lunde Gords jndkomst.
- 198 mr. 4 s. 1 alb. Jtem løgerdagen nest epther Ste. Karine
och 40½ lott sølff dag (28/11) annamit aff Stig Pors, som
hand kong^e mtt. skyldig bleff aff Lunde
Gords regenscaff fran Philipi och Jaco-
bi dag (1/5) 1550 och tiill same aars
dag 1551.

Aff Laugholm

- 43½ mr. 2 s. Jtem then 17. dag junij annamit aff Bør-
ie Wulffstand, som er poo regenscaff
aff sagefald wpborit aff Laugholms Leen.
- Suma lateris: 491½ mr. 6 s. 1 alb.
Sølf 40½ lott.

/Fol. 5r/

Aff Sølliudsborg Slott

- 179½ mr. 6 s. Jtem Stj. Hanse medsomers dag (24/6)
giorde Werner Parsberg regenscaff for
thuende aars sagefald, som hand haffde
wpbaaritt aff Sølliudisborg Leen 1549
och 1550.* Tha bleff hand aff same hans
regenscaff kong^e mtt. skyldig, som hand
nw strax affbetalde:

Aff Malmøhus

- 2973 mr. 5 s. och Jtem Wor Frue affthen visitationis (1/7)
122 lott sølf annamit aff her Mogens Gyldenstjerne,
som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff
thuende aars sagefald, gordfestning och
wuese renthe aff Malmø husis Leen och 2
aars affgift, hand giorde regenscaff fo-
re, som beløff: 156 daller, 2524 mr. 5
s. och 76 lott sølf, som hand strax
affbetalde met:

Suma lateris: 3153 mr. 3 s.
Sølf 122 lott.

* **mdlo** (almindeligt i dette regnskab)

Aff Nesbyhoffuitz Leen

1167½ mr. 10 d. Jtem tiisdagen nest epther Wor Frue dag visitationis (7/7) annamit aff Jørgen Brade, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff thuende aars regenskaff aff Nesbyhoffuitz Leen fran Philipi och Jacobj dag (1/5) 1549 och tiill Philipi och Jacobj dag 1551.

Aff Rudgordt

1123 mr. 4 s. 10 d. Jtem same dag annamit aff for^{ne} Jørgen Brade, som hand och nw kong^e mtt. skyldig bleff aff Rudgords regenskaff, hand nw loed giøre weed syn thiennerer Loduig Geney fran Stj. Knudt koningis dag (10/7) 1549 och tiill* then anden søndag epther trinitatis (7/6) 1551, som er poo 4 wger** ner 2 aars regenskaff, beløff:

Suma lateris: 2290½ mr. 5 s. 2 alb.

Aff Draxholm

909 mr. 1 s. Jtem same dag annamit aff Otthe Rudt, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff for halff sagefald, gordfestning och hans affgiff aff Draxholms Leen, som hand nw gjorde rede fore aff tiise 2 forledne aar 1549 och 1550.

Aff Skanderborg

2802 mr. Jtem then 21. dag julij annamit aff Jørgen Løcke, som hand kong^e mtt. skyldig bleff, som er poo regenskaff aff then rest for korn, smør, sagefald och gordfestning aff Skanderborg Leen, som hand nw gjorde regenskaff fore fran Philipi och Jacobj dag (1/5) 1550 och tiill same aars dag nest forleden 1551.

Suma lateris: 3711 mr. 1 s.

* och tiill gentages

** Egl. 4 uger 5 dg.

/Fol. 6v/

Aff Helsingborg

195 lott sølff,
150 daller,
65½ mr. 2 s. 2 d.
och ½ daller 22 s. for
1 alne engelst

Jtem onsdagen nest epher Stj. Olauj dag
(5/8) gjorde Peder Bylde regenskaff for
indkomst aff Ludgude Herrit och Bierge
Herrit, som laa tiill Helsingborg
Slott, fran pinse dag (29/5) aar 1547
och tiill Stj. Morthens dag (11/11) aar
1548, hand same slott quith bleff. Tha
bleff hand aff same hans regenskaff
kong^e mtt. skyldig 808 mr. 2 s. 2 d.,
som hand affbetalde met:

Aff Nyborg Slott

24 mr. 6½ s. 2 d.
och 6 d. lub.

Jtem torsdagen nest epher Stj. Petrij ad
vincula dag (6/8) annamit aff Jens
Schriffuere poo Nyborg, som hand kong^e
mtt. skyldig bleff aff Nyborg Slotz re-
genskaff, hand nw same tiidt gjorde,
fran Philipi och Jacobi dag (1/5) 1550
och tiill same aars dag nest forleden.

Suma lateris: 91 mr. 6½ s. 1 alb.
Daller 150½ daller 6 d. lub.
Sølff 195 lott.

/Fol. 7r/

Aff Halds Slott

1646 mr. 9 s. 2 d.,
155½ daller

Jtem mandagen nest epher Wor Frue dag
asumptionis (17/8) annamit aff her Otthe
Krumpens schriffuere, Jffuer, som hand
kong^e mtt. skyldig bleff aff Halds re-
genskaff, hand nw same tiidt gjorde fran
Stj. Hanse dag (24/6) 1550 och tiill sa-
me aars dag nest forleden 1551.

25 mr. 4 s. 1 alb.

End same tiidt annamit aff hannom, som
hand skyldig bleff aff then sidste lan-
de skatt, som hand haffde wpbaarit aff
Halds Leen vdj thet aar 1549, epher
hans mandtals registers lydelse, hand
ther poo fran seg anthworde.

Suma lateris: 1671½ mr. 5½ s.
Daller 155½.

/Fol. 7v/

Aff Wordingborg Slott

801 mr. 2 s. 5 d. Jtem then 3. dag septembris annamit aff Holger Rosenkrands, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff aff Wordingborg fran poske (6/4) 1550 och tiill Stj. Laurentij dag (10/8) 1551, hand same slott och leen tiill Steen Rosensparre leffuerede.

Aff Trannekier

100 mr.,
120 daller Jtem torsdagen nest epher Stj. Mauritij dag (24/9) annamit aff Eyler Rønnow, som er poo regenskaff aff sagefald och gord-festning aff Trannekiers Leen wdj thette aar.

Suma lateris: 901 mr. 2 s. 5 d.
Daller 120.

/Fol. 8r/

Aff Wisborg Slott poo Gottland

2 mr. 2½ s. 1 d. danske,
4149½ daller 8 s. 3 d. lub. Jtem torsdagen epher Stj. Mauritij dag (24/9) annamit aff Eyler Hardenbiereg, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff Wisborg Slotz regenskaff, først for 5007 mr. 9 s. 2 d. gullandis mønth, be-regnit 6 marck gottlandis for 1 daller, beløff: 834½ daller 4½ s. 1 d. danske.* Jtem for 6433 marck lub. 6 s. 3 d., be-regnit for 3315 daller 8 s. 3 d. lubsk,** och for 5 alne sardug, 30 s. danske, huilcket som beløffuer seg tiil-samen:

Aff Hans Skougordt

2 mr. 14 s. ½ d.,
1 daller Same tiidt annamit aff Hans Skougordt, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff then lande skatt,*** som hand haffde wp-

* Skal være: 834½ dr. 2½ s. 4 d. dansk (hvis 1 mr. = 16 s. à 12 d.)

** Ved 1 dr. = 31 s. fås: 3320 dr. 14 s. 3 d. lyb.

*** Der er tale om landeskatten med termin 25/12 1549 (med halv sats), som kongens sekretær Hans Skovgård tog vare på, og hvoraf han yderligere i 1551 fik en kvittering for hovedparten: 34877 dr. 3 ort og 17239 mr. 13 s. 1 alb. (se P. V. Jacobsen: **Fremstilling af det danske Skattevæsen** (1833) s. 89, og **Kancelliets Brevbøger 1551-55**, kvittering af 12/10 1551, s. 80-81). Hertil yderligere 400 daller 27 s. 4 d. lyb. (**Rentemesterrsk. 1554** s. 15)

baarit och igen wdtgiffuit anno 1549,
epther hans regenskaffs lydelse, som Bø-
rie Trolle wor offuer at høre.

Suma lateris: 5 mr. 7½ d.
Daller 4150½ daller 8 s. 3 d. lub.

/Fol. 8v/

Aff Snedstrup

59½ mr. 1½ s. Jtem then 15. dag octobris annamit aff
Jøsup Falster, som hand kong^e mtt. skyl-
dig bleff aff sagefald och gordt fest-
ning, wpbaarit aff Snedstrups Leen wdj
Halland, som hand same tiidt gjorde re-
genscaff fore.

Aff Korfytzs Wulffelt

900 daller Jtem løgerdagen nest epther Stj. Gallj
dag (17/10) annamit aff Korfytz Wulf-
felt, som er poo regenskaff aff hans
jndtegt, hand haffuer wpbaarit.

Aff Skee Len

1½ s. 3 d. danske,
305½ daller Jtem mandagen epther Stj. Galli dag
(19/10) annamit aff Claus Huitfeld,
som hand skyldig bleff aff hans regen-
skaff, hand gjorde aff Skede Leen och
Gymsø Closters Leen for 2 aar, anno
1549 och 1550.

Suma lateris: 59½ mr. 3 s. 3 d.
Daller 1205½.

/Fol. 9r/

Aff Jslandh

93 daller 6 s. lub.,
1 Henrickus nobele,
6 Deffuenther gyldene,
7 golt gyldene,
3676 lott sølff Same tiidt annamit aff Axell Juell och
Christoffer Truendsen, som the kong^e
mtt. skyldige bleffue aff theris is-
lands regenskaff, the same tiidt gjorde,
och finge kong^e mtt^{is} egen endelige qui-
tanse.

37½ daller 6 s. lub. Same tiidt annamit aff Otthe Stigsen,
som er poo regenskaff aff hans jndtegt,
som hand haffuer wpbaarit poo Jsland i
thette aar.

Aff Ripperhus

600 mr., Jtem alle helgens dag (1/11) annamit aff
1050 daller Jesper Kraffse, høffuitzmand poo Riber-
hus, som er poo regenskaff for thiende
korn soldt wdj Riber Sticht vdj thette
forgangne aar 1550.

Suma lateris: 600 mr.
Daller 1180½* daller 12 s. lub.
Henrickus nobele 1.
Deffuenther gyldene .. 6.
Golt gyldene 7.
Sølf 3676 lott.

/Fol. 9v/

Aff kong^e mtt^{is} qordt vdj Roskylle

18 daller Jtem annamit aff Jacop Brochenhus, som
er poo regenskaff aff Roskylde Gords
jndtegt: 6 dubbelt ducather, wpborne
for:

298½ mr. 5 s. 3 d. Jtem løgerdagen nest epther Ste. Karine
dag (28/11) annamit aff Jacop Brochen-
hus, som er poo regenskaff aff the 918½
marck 5 s., som hand skyldig bleff aff
Roskylde gords regenskaff fran Philipi
och Jacobj dag (1/5) 1550 och tiill same
aars dag igen 1551.

66 daller 7 s. danske End same tiidt annamit aff hannom, som
hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans
regenskaff for thiende korn, preste ge-
steri och chatedracticum wpbaarit aff
Siellands Sticht anno 1550.

Suma lateris: 299 mr. 4 s. 3 d.
Daller 84.

/Fol. 10r/

Aff Herluff Trolle

1 mr. danske Jtem tiisdagen nest epther Stj. Andree
apostolj dag (1/12) annamit aff Herluff
Trolle, som hand kong^e mtt. skyldig
bleff aff een lande skatt, som hand
haffde wpbaarit aff Krogens Leen vdj
thet aar 1549, epther hans mandtals re-
gisters lydelse, hand fran seg ther poo
anthworde.

* Rasur fra: 1181½

Aff Kiøpnehaffn Slott

281 mr. 6½ s. 5 d.,
163 daller 1 orth,
1 marck lub. Jtem annamit aff Anders Knudtsen, som
wor slotz schriffuere poo Kiøpnehaffn
Slott, som hand kong^e mtt. skyldig bleff
aff Kiøpnehaffn Slotz regenskaff for the
thu aar anno 1548 och* 1549, hand giorde
rede fore.

Suma lateris: 282 mr. 6½ s. 5 d.
Daller 163½ daller 1 orth, 6 d. lub.

/Fol. 10v/

Sumarum poo hues som er wpborit aff kong^e mtt^{is} lensmend och regen-
skaffshus wdj thette aar

Danske peninge	14.119 mr. 6½ s. 5½ d.**
Daller	14.455 daller 11½ s. 3 d. lub.
Golt gyldene	436.
Engelotther	42.
Dubbelt ducather	35.
Deffuenthers gyldene	7.
Rosen nobele	4.
Henrickus nobele	3.
Kronner	5.
Porthegaløyser	2.
Sølf	4.639 lott.
Swensk mønth	3 s.
Styffuer	5 styffuer 4 hollandis peninge.***

/Fol. 11r-12v/

* md1 overstreget

** Skal være: 14.119 mr. 7½ s. 5½ d. dansk

*** Skal være: 5 st. 4 d. - uden fejlen fol. 3v! - plus 1 ort styvers
(fol. 4r), i alt: 5 1/4 st. 4 d.

/Fol. 13r/

Sølf, daller och peninge, som ere wpborne aff byfogether och tollere anno 1551

15 mr. 3 s. danske Jtem clocken onsdag (18/3) annamit aff Søffrin Knudtsen, byfogit vdj Prestøø, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff 5 aars regenskaff, hand gjorde for told, sise och sagefald, wpbaarit fran Wor Frue dag natiuitatis (8/9) 1545 och tiill nye aars dag nest forleden 1551.

112½ mr. 7 s. Jtem løgerdagen nest epther søndagen quase modo genitj (11/4) vdj Flensborg annamit aff Niels Skoug, byfoget vdj Stubbekiøpping, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff, hand same tiidt gjorde for told, sagefald och førloff, wpbaarit ther vdj byen vdj tiise thuende forledne aar 1549 och 1550, beløff:

Suma lateris: 128 mr. 2 s.

/Fol. 13v/

961 mr. 6 s. 1 alb. Jtem torsdagen nest fore pinse dag (15/5) annamit aff Peder Willomsen, byfogit vdj Helsingør, som er poo regenskaff aff told, sise och sagefald wpbaarit vdj Helsingør.

877½ mr. 5½ s. Jtem torsdagen nest epther Stj. Morthens dag (12/11) annamit aff hannom, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff fran Stj. Olauj dag (29/7) 1548 och tiill Stj. Olauj dag nest forleden 1551.

190½ mr. 2½ s. Jtem mandagen nest epther trinitatis søndag (25/5) annamit aff Kyrstine, Matz Clemitsens eptherleffuerske, wdj Trelborg, som for^{ne} Matz Clemitsen skyldig bleff aff hans regenskaff, som hun loed giøre for told, sise och sagefald och førloff, som hand haffde wpbaarit vdj Trelborgis By, før hand dødt bleff.

Suma lateris: 2029½ mr. 6 s. 1 alb.

/Fol. 14r/

35 mr. 5 s. 2 alb. Jtem annamit aff Jacop Esbernsen, byfogit vdj Faaburg, som er poo regenskaff aff told och sagefald wpbaarit ther vdj byen.

8332½ mr. 4 s. Jtem then 8. dag junij annamit aff Pouell Bang, tollere och burgemestere wdj Asens, som er poo regenskaff aff oxen och heste told, som hand haffuer wpbaarit vdj thette aar.

Suma lateris: 8368 mr. 5 alb.

/Fol. 14v/

705 mr. Same dag annamit aff Hans Bang, byfoget vdj Medelfart, som er poo regenskaff aff øxen told wpboren ther vdj byen y thette aar.

37 mr. Same dag annamit aff Christiern Jude, byfoget vdj Asens, som er poo regenskaff aff told och sagefald wpbaarit vdj Asens By, som Pouell Bang fremførde.

Suma lateris: 742 mr.

/Fol. 15r/

92 mr. Jtem then 14. dag junij annamit aff Michell Andersen, byfogit vdj Stege, som er poo regenskaff aff sise wpbaarit ther vdj byen.

16½ mr. 6 s. Jtem then 14. dag junij annamit aff Søffrin,* schriffuere och burgemestere vdj Coldinge, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff for øxen, heste told och sise wpbaaren vdj thet aar 1550, som hand nw gjorde rede fore.

8438 mr. End same dag annamit aff hannom, som er poo regenskaff aff øxen och heste told vpboren vdj Coldinge siden fastelagen (8/2) 1551.

Suma lateris: 8546½ mr. 6 s.

/Fol. 15v/

271½ mr. 7 s. 2 d. Jtem Stj. Botholphi dag (17/6) annamit aff Oluff Michelsen, byfoget vdj Roskyldede, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff for told, sise, sagefald, førloff och andit wpborit ther vdj byen siden søndagen reminiscere (2/3) 1550 och till same aars dag nest forleden (22/2 1551).

42 mr.,
12 lott sølff Jtem then 19. dag junij annamit aff Benth Jensen, som wor byfoget wdj Sømershaffn, som er poo regenskaff aff

* Søren Kjær

told, sise och sage fald wpborit ther
wdj byen, før hand bleff aff met byfo-
gethetth.

255 mr. Jtem then 10. dag julij annamit aff Jør-
gen Ericksen, byfoget vdj Ystedt, som
hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans
regenskaff, som hand nw gjorde poo told,
sise och sagefald vpborit vdj Ystedt
fran Stj. Morthens dag (11/11) 1549 och
tiill same aars dag 1550.

Suma lateris: 568½ mr. 7 s. 2 d.
Sølfv 12 lott.

/Fol. 16r/

69½ mr. 2 s. 2 d., Jtem then 13. dag julij annamit aff An-
6 lott sølfv ders Guldsmedt, byfoget vdj Halmstede,
som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff
hans regenskaff for told, sise och sage-
fald, hand gjorde rede fore, fran Phili-
pj och Jacobi dag (1/5) 1550 och tiill
same aars dag 1551.

7½ mr. Jtem løgerdagen nest epther Stj. Barto-
lomej dag (29/8) annamit aff Michell
Hordt, som wor byfoget vdj Holbeck, som
hand haffde wpborit tiill told vdj Hol-
beckis By fran jubilate søndag (27/4)
1550 och till Stj. Bartolomej dag (24/8)
same aar etc.

65½ mr. 10 d., End same dag annamit aff Rasmus Mor-
2½ lott sølfv thensen, byfogit vdj Holbeck, som hand
haffde wpborit tiill told, sagefald,
førloff och drefft vdj Holbeckis By fran
Stj. Bartolomej dag (24/8) 1550 och
tiill same aars dag nest forleden, som
er eth helt aars regenskaff, och bleff
hand aff same hans regenskaff kong^e mtt.
skyldig, som hand nw fran seg anthworde:

Suma lateris: 142½ mr. 3 s.
Sølfv 8½ lott.

/Fol. 16v/

332 mr. Jtem tiisdagen nest fore Stj. Dionisi
dag (6/10) annamit aff Hans Holst, tol-
lere och sisemester vdj Nestuedt, poo
regenskaff aff told, sise och sagefald
wpborit wdj Nestuede By fran Stj. Mor-
thens dag (11/11) 1549 och tiill thenne
dag.

199 mr. 3 s. 11 d. Jtem løgerdagen epther Stj. Galli dag
(17/10) annamit aff Hans Tygesen, byfo-
git vdj Kiøghe, som hand kong^e mtt.
skyldig bleff aff hans regenskaff aff

told, sise och sagefald, som hand haf-
fuer wpborit vdj Kiøghe By fran Stj.
Morthens dag (11/11) 1549 och till same
aars dag 1550.

163½ mr. 7 s. Jtem onsdagen nest epher Stj. Galli dag
(21/10) annamit aff Jacop Symensen, by-
foget vdj Lund, som hand kong^e mtt.
skyldig bleff aff hans* regenskaff for
told och sagefald vpborit vdj Lund fran
juell (25/12) 1549 och till thenne dag.

Suma lateris: 695 mr. 2½ s. 5 d.

/Fol. 17r/

638 mr. 1½ s. 1 d. Jtem vigilia Simonis et Jude apostolorum
dag (27/10) annamit aff Jens Kiølsen,
told schriffuere vdj Malmø, som hand
kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regen-
skaff for told och sise vpborit vdj Mal-
møs By y thette forledne aar 1550.

1554 mr. 9 d. End same dag annamit aff hannom, som er
poo regenskaff aff told och sise wpborit
vdj Malmøs By vdj thette aar 1551.

226½ mr. 5½ s. 3 d. Jtem løgerdagen epher alle helgens dag
(7/11) annamit aff Niels Matsen, byfogit
vdj Trelborg, som hand kong^e mtt. skyl-
dig bleff epher hans regenskaffs lydelse
aff told, sise och sagefald wpborit
vdj Trelborgis By siden Stj. Laurentij
dag (10/8) 1550 och tiill thenne dag.

Suma lateris: 2419 mr. 1 d.

/Fol. 17v/

116½ mr. 5 d. Jtem Stj. Morthens affthen (10/11) anna-
mit aff Anders Ericksen, byfogit vdj Na-
skou, som hand kong^e mtt. skyldig bleff
aff told, sise och sagefald vpborit wdj
Naskou siden Stj. Jacobj dag (25/7) 1550
och tiill alle helgens dag (1/11) 1551.

323 mr. 7 s. 1 alb., Jtem torsdagen nest epher Stj. Morthens
3 lott 1 quinthin sølff dag (12/11) annamit aff Mauris Jensen,
byfogit wdj Landiskronne, som hand kong^e
mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff
poo told, sise och sagefald wpborit vdj
Landiskronne fran søndagen vocem jocun-
ditatis (11/5) 1550 och till thenne dag.

155 mr. 6 s. 3 d. Same dag annamit aff Oluff Michelsen,
byfogit vdj Roskyldde, som hand kong^e
mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff

* hand

poo told, sagefald, førloff och andit
wpborit vdj Roskyldte By fran søndagen
reminiscere (22/2) nest forleden och
till Stj. Morthens dag (11/11) och nest
forleden.

Suma lateris: 595 mr. 6 s.
Sølf 3 lott 1 quinthin.

/Fol. 18r/

- 34 mr. 6 s. 2 alb. Jtem fredagen nest epher Stj. Morthens
dag (13/11) annamit aff Peder Nielsen,
byfogit vdj Aarhus, som hand kong^e mtt.
skyldig bleff aff hans regenskaff poo
told, sise och førloff wpborit vdj Aarhus
fran Stj. Laurentij dag (10/8) 1550 och
tiill Stj. Morthens dag (11/11) 1551,
beløff:
- 115 mr. 1 alb. Jtem mandagen nest epher Stj. Morthens
dag (16/11) annamit aff Bertell Jensen,
byfogit vdj Sømershaffn, som hand kong^e
mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff
poo told, sise och sagefald vpborit vdj
Sømershaffn fran Stj. Dionise dag (9/10)
1550 och tiill Stj. Bartolomej dag
(24/8) 1551.
- 298½ mr. 1 d. Jtem then 19. dag nouembris annamit aff
Jørgen Ericksen, byfogit vdj Ydstedt,
som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff
hans regenskaff poo told, sise och sage-
fald vpborit vdj Ydsteds By fran Stj.
Morthens dag (11/11) 1550 och tiill Stj.
Morthens dag nest forleden.

Suma lateris: 447½ mr. 7 s. 1 alb.*

/Fol. 18v/

- 9½ mr. 7 s. 2 alb. Jtem then 19. dag nouembris annamit aff
Lauris Bardskere, byfogit vdj Nykiøpping
y Odisherrit, som hand kong^e mtt. skyl-
dig bleff aff hans regenskaff poo told
och sagefald vpborit fran Stj. Bartolo-
mej dag (24/8) 1550 och tiill Stj. Mor-
thens dag (11/11) nest forleden.
- 114½ mr. 5 s. 1 alb. Same dag annamit aff Bertell Lauritsen,
by fogit vdj Skelskøer, som er poo re-
genscaff aff sagefald, førloff och haf-
fue leye vpborit vdj Skelskøre By fran
Stj. Morthens dag (11/11) 1548.
- 54 mr. 5½ s. Jtem Wor Frue dag presentationis (21/11)
annamit aff Weste Andersen, byfogit vdj

* Vist rettet fra: 437½ mr. 6 s. 1 alb.

Falsterbo, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff tiise thuende aars regenskaff anno 1550 och tiill Stj. Morthens dag (11/11) nest forleden 1551.

Suma lateris: 179 mr. 2½ s.

/Fol. 19r/

- 18½ mr. 5 s. Jtem søndagen nest epher Wor Frue dag presentationis (22/11) gjorde Lauris Hus, byfogit vdj Schannør, regenskaff for wrag, sise och forbruth gods, som hand haffuer vdj tiise 2 aar wpborit vdj Schannøre By, epher hans registers lydelse, beløff:
- 9 mr. Jtem løgerdagen nest epher Ste. Karine dag (28/11) annamit aff Jep Jensen, byfogit vdj Siøborg, som hand haffuer wpborit ther vdj byen tiill sagefald och førloff vdj 3 aar, anno 1549, 1550 och 1551.
- 62 mr. 5 s. Same dag annamit aff Søffrin Ipsen, byfogit vdj Heddinge, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff 6 aars regenskaff aff told, sise och sagefald wpborit vdj Heddinge By, beløff:

Suma lateris: 90 mr. 2 s.

/Fol. 19v/

- 80 mr. 2½ s. Jtem tiisdagen nest epher Stj. Andree apostolj dag (1/12) annamit aff Lauris Matsen, byfogit vdj Nystedt, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff aff told, sagefald och førloff wpborit vdj Nysteds By y thette aar.
- 133½ mr. 6 s. Onsdagen ther nest (2/12) annamit aff Oluff Guldsmedt, byfogit vdj Kallundeborg, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff aff told, sise och sagefald vpborit aff Kallundeborg By y thette aar.
- 1853½ mr. 3½ s. Jtem fran nye aars dag 1551 och tiill Stj. Michels dag (29/9) vdj thette same aar er wpborit aff Frands Willomsen, tollere for Kiøpnehaffn, poo adskylig tider tiil bodismends, muremasters och arbeths folckis bettalning, som er poo regenskaff aff told och sise vpborit vdj medler tiidt.

Suma lateris: 2067½ mr. 4 s.

/Fol. 20r/

87 mr. 3½ s. Jtem annamit aff Hans Holst, tollere och sisemester wdj Nestuedt, som wor hans rest, hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff, som hand gjorde poo told och sise wpborit wdj Nestuede By.

42½ mr. 7 s. 2 d. Jtem onsdagen nest fore nye aars dag (30/12) annamit aff Hans Fønbo, byfogit wdj Korsør, som hand kong^e mtt. skyldig bleff aff hans regenskaff for told och sise wpborit wdj Korsøre By fran thet aar 1549 och tiill thenne dag, som beløff offuer alt:

Suma lateris: 130 mr. 2½ s. 2 d.

/Fol. 20v/

Sumarum poo hues som er wpborit aff tollere, sysemestere och byfogether wdj thette aar:

Danske peninge 27.151 mr. 5 s. 5 d.*
Sølf 23½ lott 1 quinthin.

* Skal være: 27.151 mr. 5 s. 8 d.

/Fol. 21r/

Affgiffther, som ere vpborne aff lensmend anno 1551

Aff Westerwig

- 1000 daller Jtem løgerdagen nest epher hellige tre-
koningers dag (10/1) annamit aff Erick
Rudt wdj Nyborg, som er poo regenscaff
aff hans affgiffth och halff sagefald
aff Westerwigis Closter for thette for-
ledne aar 1550.
- 650 daller Jtem Stj. Dionise affthen (8/10) annamit
aff Erick Rudt, som er aff hans affgiffth
aff Westerwig Closters Leen nw tiill
Stj. Hanse dag (24/6) nest forleden.
- 96 daller End same tiidt annamit aff hannom, som
wor for 1 lest smør, hans affgiffth aff
Westerwig Closter tiill Stj. Hanse dag
(24/6) 1550, huer t^{ne} beregnit for 8
daller, er:

Suma lateris: 1746 daller.

/Fol. 21v/

Aff Backie Closter vdj Norige

- 50 daller Jtem søndagen judica (15/3) annamit aff
Jørgen Pedersen aff Norige, som hand
loed fremsende met Søffrin Schriffuere,
Christoffer Galdis thienere, som er
hans affgiffth aff Backie Closter vdj No-
rige for thette aar 1551.

Aff Ferøø

- 258 daller 2 s. lub. Jtem palme løgerdag (21/3) annamit vdj
Flensborg aff Tames Køpping aff Hamborg,
som wor hans affgiffth aff Ferøø for
thette forledne aar 1550: 500 mr. lubsk,
er:

Suma lateris: 308 daller 2 s. lub.

/Fol. 22r/

Aff Fridsgords och Halsnes Len

- 48 mr. Jtem tiisdagen nest epher søndagen can-
tate (28/4) annamit aff frue Elline Mau-
ris Skaffuis, som er henis affgiffth aff

Friidsgords och Halsnes Leen for thette
aar.

Aff Elmelunde

100 mr. Jtem skertorsdag (26/3) annamit aff
Claus Wulffelt, som er hans affgiffit aff
Elmelunde, hand kong^e mtt. pligtig wor
for thette aar.

Suma lateris: 148 mr.

/Fol. 22v/

Aff Halsnøø Closter och Hardanger

150 daller Jtem torsdagen fore Prise virginis dag
(15/1) annamit aff Jens Splidt, som er
hans affgiffit aff Halsnøø Closters Leen
och Hardangers Len vdj Norige for thette
forledne aar 1550.

Aff Laugholm

50 marck danske Jtem then 17. dag junij annamit aff Bø-
rie Wulffstand, som er aff hans affgiffit
aff Laugholm, hand kong^e mtt. ther aff
pligtig wor tiill poske (29/3) nest for-
leden.

Och bleff affkorthet met hannom 150
marck danske, renthe peninge aff 1000
daller, hand haffuer lonth kong^e mtt.

Suma lateris: 50 mr.

Daller 150.

/Fol. 23r/

Aff jernhytten vdj Schonne

100 daller Jtem søndagen nest fore Stj. Hanse dag
(21/6) annamit aff mester Hans poo jern-
hytten vdj Schonne, som er tiise thuende
aars affgiffit aff jernhytten fran Stj.
Michels dag (29/9) 1549 och tiill Stj.
Michels dag nw komendis 1551.

Aff Wigen vdi Norige

350 mr. Jtem Stj. Hanse medsomers dag (24/6) annamit aff her Claus Bylde, som er aff hans affgiff aff Wigen.

Och bleff affquithet met hannom: 150 mr., som er renthe peninge aff 1000 daller, hand haffuer lonth kong^e mtt., och ther met er 500 mr. danske, hans affgiff aff Wigen for thette aar, fuld giortt.

Suma lateris: 350 mr. danske.
Daller 100.

/Fol. 23v/

Aff Skioldenes

250 mr. danske Jtem then 15. dag julij annamit aff frue Elline, her Mauris Oelsens ephtherleffuerske, som er henis affgiff aff Skioldenes Leen for thette forledne aar 1550.

Aff Elleholms Leen

50 daller Jtem then 17. dag julij annamit aff frue Anne her Axell Wgerups, som er henis affgiff aff Elleholms Leen for thette forledne aar 1550.

Suma lateris: 250 marck.
Daller 50.

/Fol. 24r/

Aff Hamers Gords Len vdi Norige

200 daller Jtem then anden dag augustj annamit aff Christiern Munck, som er hans affgiff aff Hamers Gords Len for tiise 2 forledne aar 1549 och 1550.

Aff Trannekiers Leen

100 golt g^{ne} Jtem torsdagen nest ephther Stj. Mauritij dag (24/9) annamit aff Eyler Rønnow, som er hans affgiff aff Trannekiers Leen for thette aar 1551.

Suma lateris: 200 daller.
Golt gyldene .. 100.

/Fol. 24v/

Aff Snedstrups Leen

100 mr. Jtem onsdagen nest epher Stj. Dionise dag (14/10) annamit aff Jøsup Falster, som er hans affgiffth aff Snedstrupe Leen for thette aar.

Aff Jslanth

516 daller 4 s. lub. Jtem then 17. dag nouembris annamit aff burgemestere och raadmend aff Kiøpnehaffn, som er theris affgiffth aff Jsland, the kong^e mtt. pligtige wore tiill Stj. Michels dag (29/9) nest forleden, 1000 marck lub., gjør vdj daller:

Suma lateris: 100 marck.
Daller 516 daller 4 s. lub.

/Fol. 25r/

Aff Beckeskoug

129½ daller 10½ s. lub. Jtem mandagen nest epher Wor Frue dag presentationis (23/11) annamit aff Jens Brade, som er aff hans affgiffth aff Beckeskoug Closters Leen for thette aar.

Och bleff affquittet met hannom, som er renthe peninge aff 500 daller, kong^e mtt. hannom skyldig wor for thette aar, och ther met er 150 golt g^{ne} fylllyst giort.*

/Fol. 25v/

Sumarum poo affgiffther, som er wpboren aff lensmend wdj thette aar:

Danske peninge	898 mr.
Daller	3200 daller 1 s. lub.
Golt gyldene	100.

/Fol. 26r-27v/

* Hvis dr. = 31 s. og gld. = 32 s., og renten er 5 % af 500 dr. = 25 daler, stemmer beløbet: 150 gld. à 32 s. lyb. = 4.800 s. lyb. = 4.800 / 31 dr. = 154½ dr. 10½ s. lyb. Trækkes herfra 25 dr., fås 129½ dr. 10½ s. lyb.

/Fol. 28r/

Aarlige byskatther wpborne aff kiøpstederne tiill Stj. Morthens dag
(11/11) anno 1551

Siellant

- 337½ mr. Jtem annamit aff burgemester och raad
aff Kiøpnehaffn, som er therris aarlige
byskatt: 100 lødige marck, och 20 lødige
marck affgiffth aff Serrisløff wong for
thette aar, beløff tiilsamen:*
- 56 mr. 4 s. Annamit aff burgemestere och raadmend
aff Wordingborg therris aarlige by-
skatt**: 20 lødige marck er:
- 56 mr. 4 s. Jtem annamit aff burgemester och raad
aff Helsingør therris aarlige byskatt:
20 lødige marck er:
- 80 mr. Annamit aff burgemestere och raad mend
aff Slangerup therris aarlige byskatt.
- 200 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad
mend aff Roskilde therris aarlige by-
skatt.

Suma lateris: 730 mr.

/Fol. 28v/

- 56 mr. 4 s. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Holbeck therris aarlige by-
skatt: 20 lødige marck, er:
- 75 mr. Annamit aff burgemestere och raadt mend
aff Slagelse aff therris aarlige by-
skatt.
- Och haffuer kong^e mtt. omdragit met
thennom, for thet b<r>ende for thennom:
75 mr.
- 45 mr. 7 s. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Nykiøpping y Ods Herrit aff
therris aarlige byskatt.
- Och haffuer kong^e mtt. omdragit met
thennom, for thet brende: 10½ mr. 5 s.
- 171 mr. 4 s. Annamit aff burgemestere och raadt mend
wdj Kiøghe, som er therris aarlige by-
skatt.

* Idet 1 lødige mr. = 45 s. dansk

** beskatt

Och bleff affquitthet met thennom, som Henrick Sax haffuer kong^e mtt^{is} breff at skulle huert aar anname aff theris byskatt: 10 mr.

Suma lateris: 347½ mr. 7 s.

/Fol. 29r/

- 200 mr. Annamit aff burgemestere och raadt mend aff Steghe therris aarlige byskatt.
- 80 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad- mend aff Heddinge therris aarlige by- skatt.
- 28 mr. 2 s. Annamit aff burgemestere och raad mend aff Siøborg therris aarlige byskatt: 10 lødige marck, er:
- 100 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad- mend aff Kallundeborg therris aarlige byskatt.
- 300 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad aff Nestuedt therris aarlige byskatt.
- 100 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raadt aff Skelskør theris aarlige byskatt.
- 60 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad- mend aff Prestøø therris aarlige by- skatt for tiise thuende aar 1550 och 1551.
- Jtem Ringstede bleff brendt, och ther fore bleff therris byskatt omdragit.

Suma lateris: 868 mr. 2 s.

/Fol. 29v/

Aff Schonne

- 300 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad- mend aff Malmø therris aarlige byskatt, som the pligtige vore tiill Stj. Mor- thens dag (11/11).
- 56 mr. 4 s. Annamit aff burgemestere och raadt mend aff Falsterbo therris aarlige byskatt.
- 60 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad- mend aff Trelborg therris aarlige by- skatt.
- 100 mr. Annamit aff burgemestere och raadt mend aff Halmstede therris aarlige byskatt.

100 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Landiskronne therris aarlige
byskatt.

83 mr. 7 s. Annamit aff burgemestere och raad aff
Aahus therris aarlige byskatt.

Och haffuer kong^e mtt. omdragit met
thennom, for thet haffuer werit brenth:
50 mr.

Suma lateris: 699½ mr. 3 s.

/Fol. 30r/

33½ mr. 4 s. Annamit aff burgemestere och raadt mend
aff Sømershaffn therris aarlige byskatt.

50 mr. Jtem annamit aff burgemester och raad
aff Ystedt aff therris aarlige byskatt.

Och fanger nogen aff adelen ther hoes
thet halffue hundrit marck aarligen.

84 mr. 6 s. Annamit aff burgemester och raad mend
aff Wææ therris aarlige byskatt.

50 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Schannør therris aarlige by-
skatt.

56 mr. 4 s. Annamit aff burgemestere och raadt mend
aff Helsingborg therris aarlige byskatt.

100 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Lund therris aarlige byskatt.

Suma lateris: 374 mr. 6 s.

/Fol. 30v/

55 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Raadneby aff therris aarlige
byskatt.

Och bleff affquithet met thennom for 7
thønder øll: 14 mr., 1 t^{ne} salthet fysk
for 4½ mr. och 1 pund smør for 1½ mr.,
som beløffuer tiilsamen: 20 mr., huil-
cken forsk^{ne} fettallie skipper Peder
Hinckelsen fick ind poo Saltholcken;
hand henthe themer wdj Blegynge.

/Fol. 31r/

Aff Smolandene

- 281 mr. 4 s. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Naskou therris aarlige byskatt:
100 lødige marck, er:
- 170 mr. Annamit aff burgemestere och raadt mend
aff Stubbekiøpping aff therris aarlige
byskatt.
- Och haffuer kong^e mtt. omdragit met
thennom: 30 marck, for thet brende.
- 90 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Nystedt therris aarlige by-
skatt.
- 30 mr. Annamit aff burgemestere och raadt mend
aff Saxkiøpping therris aarlige byskatt.
- Jtem byskatten aff Nykiøpping haffuer
drottning Sophie tiill Nykiøpping Slott
- Suma lateris: 571 mr. 4 s.

/Fol. 31v/

Aff Eyen

- Jtem Otthense byskatt annamer mester
Jørgen, superintendens:* 300 mr., som er
hans aarlige besolding.
- 56 mr. 4 s. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Kiertelmynde therris aarlige
byskatt.
- 200 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Swenborg therris aarlige by-
skatt.
- 40 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Bogense therris aarlige by-
skatt.
- 50 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad
aff Faaburg therris aarlige byskat.
- 100 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad
aff Asens therris aarlige byskat.
- Jtem byskathen aff Medelfart haffuer
lensmanden tiill Hindzgaffuell.
- Suma lateris: 446 mr. 4 s.

* Jørgen Sadolin

/Fol. 32r/

Aff Langeland

40 mr. Jtem annamit aff burgemestere och raad-
mend aff Rudtkiøpping theris aarlige by-
skatt for thette aar.

Sumarum offuer alt poo forskreffne aarlige byskatther tiill Martinj
(11/11) 1551:

Danske peninge 4132½ mr. 2 s.

/Fol. 32v/

/Fol. 33r/

Daller, som bleffue annamede aff kong^e mtt^{is} camer poo Nyborg anno 1551

1000 daller Jtem torsdagen nest epher hellige tre-
koningers dag (8/1) annamit aff kong^e
mtt^{is} camer poo Nyborg, ther at wdtgif-
fue poo hans naadis wegne, som wor aff
the peninge, frue Jgeburre Peder Ebbe-
sens anthworde poo regenskaff.

571 daller 1 orth Fredagen nest epher hellige trekonin-
gers dag (9/1) annamit aff kong^e mtt^{is}
camer poo Nyborg, som Jørgen Walle bleff
kong^e mtt. skyldig aff Sander Leyels re-
genskaff aff tollen wpboren wdj Helsing-
ør.

Suma lateris: 1571 daller 1 orth.

/Fol. 33v/

/Fol. 34r/

Daller, som Raadit forstrechte koningelige maiestadt met poo Nyborg anno 1551

1000 daller	Jtem annamit aff her Eske Bylde, som hand lonthe kong ^e mtt. poo breff och segell.
1000 daller	Annamit aff her Claus Bylde, som hand forstrechte kong ^e mtt. poo breff och segell.
1000 daller	Annamit aff her Axell Brade, som hand lonthe kong ^e mtt. poo breff och segell.
500 daller	Annamit aff her Anders Bylde, som hand lonthe och forstrechte kong ^e mtt.
1000 daller	Annamit aff her Mogens Gyldenstierne, som skulde igen affkorttis met hannom aff sagefald och gordfestning aff Malmø Husis Leen.
500 daller	Annamit aff her Knudt Rudt, som hand forstrechte kong ^e mtt. poo breff och segell.
Suma lateris: 5000 daller.	

/Fol. 34v/

1000 daller	Annamit aff Eyler Rønnow, som hand lonthe kong ^e mtt.
1000 daller	Annamit aff Eyler Hardenbiere, som hand forstrechte kong ^e mtt. met.
500 daller	Annamit aff Thaghe Tott, som hand lonthe kong ^e mtt.
2000 golt g ^{ne}	Annamit aff Gabriell Gyldenstierne, som hand lonthe och forstrechte kong ^e mtt. poo breff och segell.
Suma lateris: 2500 daller. Golt gyldene .. 2000.	

/Fol. 35r/

Annamit aff frue Ingeburre Peder Ebbesens anno 1551

5000 daller Jtem annamit aff frue Ingeburre Peder Ebbesens, som er aff the peninge, som hun skulde giffue kong^e mtt.

Och wor eblanth forskreffne daller 1265 golt g^{ne} 6 s. lub., huer gyldene wpboren for 2 mr. lub.

2000 daller Jtem annamit aff for^{ne} frue Ingeburre Peder Ebbesens vdj Flensborg, som henis thiennere tiidt førde.

Suma lateris: 7000 daller.

/Fol. 35v/

/Fol. 36r/

Skatt, som er wpboren aff kiøpstederne anno 1551

Siellant

1500 daller	aff Kiøpnehaffn.
50 daller	aff Holbeck.
50 daller	aff Nykiøpping y Odisherrit.
150 daller	aff Kallundeborg.
300 daller	aff Roskylde.
50 daller	aff Slangerup.
400 daller	aff Helsingør.
500 daller	aff Kiøghe.
100 daller	aff Prestøø.
300 daller	aff Steghe.
50 daller	aff Heddinge.
400 daller	aff Nestuedt.
200 daller	aff Skelskør.
120 daller	aff Slagelse.
150 daller	aff Wordingborg.
80 daller	aff Ringstede,
`end 20 daller'.	

Sumarum aff Siellant:

Daller 4420.*

/Fol. 36v/

Aff Smolandene

400 daller	aff Naskoug.
50 daller	aff Rudkiøpping poo Langeland.**
100 daller	aff Nykiøpping y Falster.
100 daller	aff Nystedt.
200 daller	aff Stubbekiøpping.
40 daller	aff Saxkiøpping.

Suma aff Smolandene: 890 daller.

Aff Fyen

500 daller	aff Otthense.
100 daller	aff Medelfar.
300 daller	aff Asens.
350 daller	aff Sw<e>nborg.
150 daller	aff Faaburg.
150 daller	aff Kiertelmynde.
150 daller	aff Bogense.
	Jtem Nyborg wor icke taxerit.

* xx vist tilføjet senere; sml. tilføjelsen til sidste postering

** Langeland regnes ellers normalt ikke sammen med Lolland-Falster, men med Fyn

Suma aff Fyen: 1700 daller.

/Fol. 37r/

Aff Skonne

1500 daller	aff Malmø.
200 daller	aff Halmstede.
30 daller	aff Laugholm.
400 daller	aff Landiskrone.
500 daller	aff Trelborg.
590 daller	aff Ystedt, och ske<n>cthe kong ^e mtt. burgemester 10 daller tiill thering.
100 daller	aff Wardbierg.
150 daller	aff Helsingborg.
150 daller	aff Lund.
300 daller	aff Aarhus.
250 daller	aff Wææ.
20 daller	aff Sølliudisborg.
100 daller	aff Semershaffn.
50 daller	aff Falckenbierg.
150 daller	aff Falsterbo och Schanør.
130½ daller, 139 lott sølff]	aff Raadneby, beregnit for 200 daller.*
20 daller	aff Lyckaa.
90 daller	aff Ausker, och omdrog kong ^e mtt. met thennom 10 daller for theris armodt skyld, epher Jehan Frisis beffalning.

Sumarum aff Schonne, Halland och Bleginge:
..... 4730½ daller
och 139 lott sølff.

/Fol. 37v/

Aff Jutland

500 daller	aff Aalborg.
100 daller	aff Holstebro, och omdrog kong ^e mtt. met thennom 100 daller for therris armodt.
400** daller	aff Coldinge.
400 daller	aff Aarhus.
200 daller	aff Weyle.
250 daller	aff Skaugen.
100 daller	aff Sebe.
200 daller	aff Nykiøpping y Mors, och omdrog kong ^e mtt. met thennom 100 daller for therris armodz skyld.
400 daller	aff Wiborg.
50 daller	aff Skyffue.
400 daller	aff Randers.
50 daller	aff Hoffbro.
100 daller	aff Lemvig.
300 daller	aff Horsens.

* Idet 1 dr. = 2 lod sølv

** iij

100 daller	aff Rindkiøpping.
1000 daller	aff Ripe.
300 daller	aff Warde.*
100 daller	aff Tydstedt.
150 daller	aff Grynnow.
100 daller	aff Ebbeltofft.
50 daller	aff Høring.
Suma aff Jutland:	5250 daller.

/Fol. 38r/

Sumarum offuer alt poo forchreffne kiøpstedt skatt:

Daller	16.990½ daller.
Sølf	139 lott.

* Varde var ellers brændt, se **Regesta Dipl. Hist. Dan. 2.2.1** (1892), brev til lensmænd om bygningstømmer til byen (10/6 1551, nr. *2235, s. 190)

/Fol. 38v/

Peninge vpborne for wrag røttinger, soldis bodsmend anno 1551

Jtem aff Hemyng Mønbo for een røtting, hand fick 12 s.

Aff Niels Kuld, bodismand, for een røtting, hand fick .. 12 s.

Aff Søffrin Swenske, bodismand, for een røtting 12 s.

Aff Hans Michelsen, bøseskytte, for een røtting 12 s.

Sumarum 3 marck danske.

/Fol. 39r/

Suma summarum poo all indtegt anno 1551 met hues som beholdendis wor
aff sidste regenskaff:*

Danske peninge	46.304½ mr. 2 s. 4½ d.*
Daller	54.738½ daller 1 s. 4½ d. 1ub.*
Swensk mønth	4.258 mr. 5 s. 5 d.
Sølf	5.027 lott ½ quinthin.
Golt gyldene	2.536 g ^{ne} 5 styffuer 4 hollandis d ^e .*
Engelotther	42.
Dubbelt ducather	35.
Deffuenthers gyldene	7.
Rosen nobbele	4
Henrickus nobele	3.
Kronner	5.
Porthegaløyser	2.

/Fol. 39v-45v/

* De markerede poster skal være: 46.304½ mr. 3 s. 7½ d., 54.738 dr. 1 ort (à 1/4 dr.) 3 s. 1½ d. lyb. hhv. 2.536 goltgld. 5 styver og 1 ort styvers (à 1/4 styver; glemt på fol. 4r) samt 4 d. hollandisk. Totalsummen udgør da omregnet ca. 76.636,95 dr., mens den her anførte sum udgør ca. 76.637,11 dr. Bemærk i øvrigt, at beholdningen fra året før er talt med; denne (fol. 1r) udgør ca. 5.198,69 dr. af totalsummen

/Fol. 46r/

Vdtgiftt aff forskreffne jndtegt fran nye aars dag 1551 och tiill same
aars dag 1552

Giffuit bøseskytther therris besolding tiill poske (29/3) 1551

Mester Hermen, arkeliemester	50 mr.
Mester Frederick, krudt mager	30 mr.
Tiill hus hyre	12 mr.
Eyler Pope	15 mr.
Hans Mechelborg	15 mr.
Dirick van Hamborg	15 mr.
Jørgen Skoning	15 mr.
Fytt Prus	15 mr.
Hermen Krøger] kome wdj thenste tiill poske [...	15 mr.
Jacop Fytting] kome wdj thenste tiill poske [...	15 mr.
Las Swenske	15 mr.
Niels Ebbeltoffe	15 mr.
Jørgen Rumor, kom vdi thienste tiill poske	15 mr.
Rasmus Skaubo	15 mr.
Niels Riber	15 mr.
Petther Smyt	15 mr.
Bertell Lyfflender, kom vdi thenste tiill poske	15 mr.
Søffrin Jude	15 mr.
Thønus Liffender	15 mr.
Henrick van Mynden, kom y thienste tiill poske	15 mr.
Wnge Niels Ebbeltoffe	15 mr.

Suma lateris: 362 mr.

/Fol. 46v/

Thames Jude	15 mr.
Thøghe Jude	15 mr.
Anders Ølenlender	15 mr.
Carsten Prus	15 mr.
Augustinus Pomerening	15 mr.
Hans Michelsen Jude	15 mr.
Wnge Søffrin 'Matsen' Jude	15 mr.
Las Jude	15 mr.
Bernit van Broch	15 mr.
Søffrin Hallindisfaer	15 mr.
Hans Meyer	15 mr.
Oluff Swenske	15 mr.
Ernst Dadell	15 mr.
Hans Snedker	15 mr.
Anders Ramse	15 mr.
Niels Gode Rede	15 mr.
Niels Lundby	15 mr.
Hemyng Oelsen	15 mr.
Claus Theme	15 mr.
Gamle Niels Christiensen	15 mr.

Suma lateris: 300 mr.

/Fol. 47r/

Jochim van Kyll	15 mr.
Hans Hollender	15 mr.
Kundse Kolhogers	15 mr.
Jacop Skoning	15 mr.
Jacop Hallindisfar	15 mr.
Frederick van Dyren	15 mr.
Wnge Niels Christiensen	15 mr.
Erick Jeger	15 mr.
Petther Lifflander	15 mr.
Niels Glendse	15 mr.
Jacop Pomerening	15 mr.
Thomes Alexander	15 mr.
Jørgen Keldsen	15 mr.
Henrick Høyer	15 mr.
Oluff Bøseskytte	15 mr.
Henrick Landiskronne	15 mr.
Jacop Igstede	15 mr.
Kundse Beme	15 mr.
Dynis Frandsous	15 mr.
Lauris Otsing	15 mr.
Jens Grynnow, hans besolding for eth helt aar	30 mr.

Suma lateris: 330 mr.

/Fol. 47v/

Matz Hymell	15 mr.	
Jacop Ranfrue	15 mr.	
Hans van der Becke, kom fran Ripe tiill poske (29/3) ..	15 mr.	
Peder Gagge	15 mr.	
Christiern Jude	15 mr.	
Walther van Deffholt	15 mr.	
Claus Beme	15 mr.	
Jochim Snedker] tiill poske angenomen [15 mr.
Engelbret Oelsen		15 mr.
Fytt Saltwedell		15 mr.
Claus Selser		15 mr.

Jtem giffuit Bartell van Dresenn och Petther Puckett, N. 1
 bøseskytter poo Sunderborg, therris besolding for eth C. G.*
 helt aar, som the haffde forthient tiill poske epher
 therris bestylningis lydelse, som bleff nw aff thennom
 annamit, huer 43 marck lub., facit 44 daller
 12 s. lub.

Jtem den 17. dag junij betaldt mester Hans Bardskere
 poo trappen for Henrick Landiskronis bøseskytthers
 been, hand haffde hellet, som wor sønderslagit aff eth
 skøtt poo kong^e mtt^{is} reyse 5½ daller.

Suma lateris: 165 mr.
 Daller 49½ daller 12 s. lub.

* Måske en henvisning til Carsten Grip? (Han var borgmester i Kiel, men også en tid en slags rentemester under Hertugdømmernes rentemester Heinrich Schulte)

/Fol. 48r/

Bøseskytthers løn tiill Micaelis (29/9) 1551

Mester Hermen, arkeliemester	50 mr.
Mester Frederick	30 mr.
Jachim* Igstede	15 mr.
Bernit van Broch	15 mr.
Hans Hierner	15 mr.
End som hand haffde forthient fran then 17. dag julij och tiill Micaelis (29/9)	9 mr.
Thøghe Jude	15 mr.
Thomes Riber	15 mr.
Augustinus Pomerening	15 mr.
Wnge Niels Ebeltofft	15 mr.
Søffrin Matsen	15 mr.
Henrick Landiskronne	15 mr.
Henrick van Mynden	15 mr.
Thønus Lyfflender	15 mr.
Petther Smytt	15 mr.
Hans Michelsen Jude	15 mr.
Claus Seler	15 mr.
Bertell Lyfflender	15 mr.
Rasmus Skaubo	15 mr.
Jørgen Skoning	15 mr.
Dirick van Hamborg	15 mr.

Suma lateris: 359 mr.

/Fol. 48v/

Jacop Fytting	15 mr.
Eyler Pape	15 mr.
Las Swenske	15 mr.
Jørgen Rumor	15 mr.
Fytt Prus	15 mr.
Hans Hollender	15 mr.
Niels Riber	15 mr.
Henrick Høyer	15 mr.
Niels Gode Rede	15 mr.
Gamle Niels Ebeltofft	15 mr.
Tiill bardtskere løn	4½ mr.
Dynis Frandsous	15 mr.
Erick Jeger	15 mr.
Petther Liffender	15 mr.
Niels Lundby	15 mr.
Hans Snedker	15 mr.
Niels Glendse	15 mr.
Gamle Niels Christensen	15 mr.
Hermen Krøger	15 mr.
Claus Beme	15 mr.
Jacop Hallindisfar	15 mr.

Suma lateris: 304½ mr.

* Ovenfor: 'Jacop'; sikkert 'Jachim' = 'Jacop' (hyppig sammenblanding i tiden)

/Fol. 49r/

Jacop Skotte	15 mr.
Søffrin Hallindisfaer	15 mr.
Carsten Prus	15 mr.
Heming Oelsen	15 mr.
Hans Meyer	15 mr.
Oluff Swenske	15 mr.
Claus Theme	15 mr.
Tomes Alexander	15 mr.
Lauris Ottsing	15 mr.
Jørgen Keldsen	15 mr.
Hans van der Beck	15 mr.
Kundse Beme	15 mr.
Anders Ramse Skotte	15 mr.
Søffrin Jensen	15 mr.
Las Jude	15 mr.
Anders Ølender	15 mr.
Oluff Bagge	15 mr.
Engelbret Oelsen	15 mr.
Jachim van Kyll	15 mr.
Frederick van Dyren	15 mr.
Jacop Skoning	15 mr.
Wnge Niels Christiensen	15 mr.
Jachim* Pomerening	15 mr.

Suma lateris: 345 mr.

/Fol. 49v/

Jachim Snedker	15 mr.
Matz Hymelskytte	15 mr.
Jens Grynou	15 mr.
Fytt Saltuedell	15 mr.
Kundse Kolhogers	15 mr.
Jørgen van Reynsburg, tiill Micaelis (29/9) angenomen .	15 mr.
Dauit Falch wor angenomen tiill alle helgens dag (1/11) och fick peninge for 1 fierding aars thienste, och skulde ther were tiill freds met	7½ mr.

Suma lateris: 97½ mr.

Sumarum poo forskreffne bøseskytthers løn eth aar:

Danske peninge	2263 mr.
Daller	49½ daller 12 s. 1ub.

* Ovenfor: 'Jacop'; sikkert 'Jachim' = 'Jacop'

/Fol. 50r/

Giffuit swenne, som ere wdy poorthen poo Kiøpnehaffn, therris løn tiill poske (29/3) 1551

Mauris Matsen	10 mr.
Søffrin Jensen	10 mr.
Oluff Swenske	10 mr.
Mauris Jude	10 mr.
Christoffer Fønbo	10 mr.
Frands Loduigsen	10 mr.
Jacop Bruen	10 mr.
Peder Schreddere	10 mr.
Knudt Jude	10 mr.
Jørgen Salther	10 mr.
Jens Hasling	10 mr.
Peder Fønbo	10 mr.
Peder Jørgensen	10 mr.
Jacop* Holst	10 mr.
Morthin Jude	10 mr.
Jens Jude	10 mr.
Lauris Jude	10 mr.
Søffrin Jude	10 mr.
Pouell Bagge, kom y thienste tiill Martini (11/11) ..	10 mr.
Lauris Pedersen, kom nye aars dag y thienste	10 mr.

Suma lateris: 200 marck.

/Fol. 50v/

Jacop Schredder	10 mr.
Jens Steensen, porthener	10 mr.
Søffrin Pouelsen	10 mr.
Anders Fønbo, bud	10 mr.
Mester Matz Hestelege	9 mr.
Peder Thamesen Jude, wor liggere	10 mr.
Christiern Michelsen Jude, tiill poske (29/3) angenomen**	10 mr.
Christiern Salingebo	10 mr.
Falthen Snider	10 mr.
Ambrosius Lauritsen	10 mr.
Thomes Schriffuere	10 mr.

Suma lateris: 109 mr.

/Fol. 51r/

* Rettet fra Jens

** andenome(n)

Giffuit swenne vdj porthen tiill Micaelis (29/9) 1551

Jens Hasling	10 mr.
Las Pedersen	10 mr.
Søffrin Jensen	10 mr.
Jacop Brun	10 mr.
Knudt Jude	10 mr.
Jørgen Salther	10 mr.
Mester Matz Hestelege	9 mr.
Christiern Jude	10 mr.
Peder Jørgensen	10 mr.
Christoffer Fønbo	10 mr.
Peder Jude	10 mr.
Jens Steensen	10 mr.
Peder Fønbo	10 mr.
Søffrin Jude	10 mr.
Jacop Holst	10 mr.
Lauris Jude	10 mr.
Oluff Swenske	10 mr.
Pouell Bagge	10 mr.
Frands Loduigsen	10 mr.
Peder Schreddere	10 mr.
Morthin Jude	10 mr.

Suma lateris: 209 mr.

/Fol. 51v/

Jens Laalindisfaer, tiill Micaelis (29/9), kom ib<l>anth strytherne(?)	10 mr.
Anders Fønbo	10 mr.
Mauris Jude	10 mr.
Søffrin Pouelsen	10 mr.
Hans Schreddere	10 mr.
Bernit Wesell	10 mr.
Felthen Snider	10 mr.
Søffrin Schriffuere	10 mr.

Suma lateris: 80 mr.

Sumarum poo swenis besolding vdj porthen for eth aar:

Danske peninge	598 mr.
----------------------	---------

/Fol. 52r/

Giffuit skiffs høffuitzmend, nogle slotz thiennerer och superintendens
tiill poske (29/3) 1551 therris besolding

Doctor Peder Paladius, superintendens, hans besold- ning tiill poske	100 daller	D.P.P.
Mester Jørgen, sangemester	45 mr.	
Mester Jacop, orgelist	30 mr.	
Her Jacop, som kom tiill Jslandt poo Galian*	24 mr.	
Germen Swenske	25 mr.	
Jacop van Meydeborg	40 mr.	
Jacop Jude	20 mr.	
Michell Wiborg	20 mr.	
Jørgen Grøn	20 mr.	
Hans Harinsknecht	18½ mr.	4 s.
Henrick Harinsknecht	15 mr.	
Bertell Harinsknecht	12½ mr.	
Jehan Harinsknecht	12 mr.	
Blasius Schriffuer	15 mr.	
Morthin Kopperdecker	20 mr.	
Jacop Fincke Fenger	15 mr.	

Suma lateris: 332 mr. 4 s.

Daller 100.

/Fol. 52v/

Jacop Gosebruer**	20 mr.
Pouell Hiulmand	50 mr.
Jørgen Isersnider	60 mr.
Lauris Tystøll, bud	15 mr.
Petter Sadelmager	18 mr.
Thomes Skotte, wrthegordsmand, som wor hans besolding tiill Micaelis (29/9), och fick tha orloff	5 mr.
Her Jacop Schriffuere, som wor predicanth poo Ham- borg Galian* tiill Islandt	24 mr.

Suma lateris: 192 mr.

/Fol. 53r/

Tiill Micaelis (29/9) anno 1551

Doctor Peder Paladius, superintendens	100 daller.	D.P.
Jacop van Meydeborg	40 mr.	
Germen Swenske	25 mr.	
Jørgen Grøn	20 mr.	
Jacop Jude	20 mr.	
Michell Wiborg	20 mr.	
Mester Jørgen, sangemester	45 mr.	
Mester Jacop, orgelist	30 mr.	
Jacop Gosebruer	20 mr.	
Jacop Finckefenger	15 mr.	

* Skibsnavn (vedrører ekspeditionen mod det islandske oprør)

** Omtales i **Rentemesterregnskab 1556** som krudtmager

Jørgen Ysersnider	60 mr.
Marthin Kopper Decker	20 mr.
Pouell Hiulmager	50 mr.
Blasius Schriffuere	15 mr.
Petther Sadelmager	18 mr.
Lauris Tystøll	15 mr.
Hans Harinsknecht	18½ mr. 4 s.
Bartell Harinsknecht	12½ mr.
Jehan Harinsknecht	12 mr.
Tiill steffle	3 mr.
Henrick Harinsknecht	15 mr.
Hans Gøtcke, harinsknecht, tiill Micaelis (29/9) angenomen	12 mr.

Suma lateris: 486 mr. 4 s.
Daller 100.

/Fol. 53v/

Sumarum poo superintendens besolding, skiffhoffuitz mend, harinsknechte
och andre slotz thienneris løn for eth aar, epther registers lydelse:

Danske peninge 1010½ mr.
Daller 200.

/Fol. 54r/

Giffuit trometther therris besolding 1551

Jørgen Heyde

16½ daller 8 s. Jtem giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill poske (29/3) for eth halfft aar.

Och bleff affkorthet met hannom `aff thet', som hand* kong^e mtt. skyldig er, 5 gyldene mønth.**

16½ daller 8 s. Jtem giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthienth tiill*** Micaelis (29/9) for ½ aar.

Och bleff affkorthet met hannom aff thet, som hand kong^e mtt. skyldig er: 5 g^{ene} mønth.

Hans Tornmand

20 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding tiill poske (29/3) for eth halfft aar.

20 mr. End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9) hans besolding for ½ aar.

Suma lateris: 41 mr.
Daller 33.

/Fol. 54v/

Oldermand Trometther

8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill poske (29/3) for ½ aar.

8 daller 1 mr. Jtem tiill Stj. Michels dag (29/9) giffuit hannom hans besolding for ½ aar.

* **haffde fo** overstreget

** Formentlig var summen 62½ mr. dansk, idet 16½ dr. (à 3 mr. dansk) 8 s. dansk + 5 x 2½ mr. dansk = 62½ mr. dansk. Regnes i lybsk mønt, fås dog: 16½ x 31 s. + 8/1,6 s. + 5 x 24 s. = 39 mr. 12½ s. lyb. eller 16½ x 30 s. + 5 s. + 5 x 24 s. = 38 mr. 12 s. lyb.

*** **poske** overstreget

Jacop Trometther

- 10 daller Jtem giffuit hannom hans besolding,
som hand haffde forthient tiill poske
(29/3).
- 10 daller Jtem tiill Stj. Michels dag (29/9) gif-
fuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar.

Claus Ryds, trometther

- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding tiill
poske (29/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 8 daller 1 mr. Jtem tiill Stj. Michels dag (29/9) gif-
fuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 4 mr.
Daller..... 52.

/Fol. 55r/

Frederick Trometther

- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand haffde forthient tiill poske
(29/3).
- 8 daller 1 mr. Jtem tiill Stj. Michels dag (29/9) gif-
fuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar.

Henrick Trometther

- 12 $\frac{1}{2}$ daller Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand haffde forthient tiill poske (29/3)
for $\frac{1}{2}$ aar.
- 12 $\frac{1}{2}$ daller Jtem giffuit hannom hans besolding tiill
Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Hans Suer, trometther

- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand haffde forthient tiill poske
(29/3).
- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom tiill Micaelis
(29/9) hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 4 mr.
Daller 57.

/Fol. 55v/

Ernt Trometther

- 12½ daller Jtem giffuit hannom hans besolding tiill
poske (29/3) for ½ aar.
- 12½ daller Jtem giffuit hannom tiill Micaelis
(29/9) for ½ aar.

Petther Lifflander, trometther

- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand haffde forthient tiill poske
(29/3).
- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding tiill
Micaelis (29/9) for ½ aar.

Lasarus Trometther

- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand haffde forthient tiill poske
(29/3).
- 8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom tiill Micaelis
(29/9) hans besolding for ½ aar.

Suma lateris: 4 mr.
Daller 57.

/Fol. 56r/

Taske

- 4 daller 8 s. Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand haffde forthient tiill poske
(29/3).
- 4 daller 8 s. Jtem giffuit hannom hans besolding tiill
Micaelis (29/9) for ½ aar.

<Claus Trometther Dreng>

- 5 mr. Jtem giffuit Claus Trometther Dreng hans
besolding, som hand haffde forthient
tiill poske (29/3), som Petther Lifflander
annamit.
- 5 mr. End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9)
hans besolding for ½ aar.

2½ mr. Och tiill macker løn for hans clening.

Jacop Støre, trommetter

6½ daller 8 s. Jtem giffuit hannom tiill Stj. Michels
dag (29/9) hans besolding for ½ aar, och
wor hand nw angenomen for trommetter.

Suma lateris: 14 mr.

Daller 14½.

/Fol. 56v/

Sumarum poo trommetthers besolding for eth aar:

Danske peninge 67 mr.

Daller 213½.

Giffuit landsknechte och trabanther tiill besolding anno 1551

1105 daller, Jtem søndagen nest epher trium regum
17 alne engelst (11/1) anthwordet Jørgen Pedersen, ren-
themester, at bettalle the knechte met,
J. P. som ligge wdj Nørre Jutland: 1105 dal-
ler, 17 alne engelst. Ther eblanth er
indregnit 55 daller, 17 alne engelst,
som er tiilfor forstrecht knechtene,
och hand dog haffuer thet seg forfulde
tiill regnit.

5190 mr., Jtem mandagen nest epher søndagen can-
819 alne engelst tate (27/4) mustredt och bettalddt Jacop
Windsis knechte, som haffue liggitt wdj
J. W. Nørre Jutland och giffuit thennom ther-
ris besolding, hues the forthient haff-
de fran Stj. Morthens dag (11/11) 1550
och tiill Philipi och Jacobj dag (1/5)
nest forleden, som er eth halfft aars
besolding, och beløff thet seg offuer
alt epher Jacop Windsis quitanse, och
kome same knechte poo reyse tiill Is-
landt:

Suma lateris: 5190 mr.
Daller 1105.

44 daller End same tiidt giffuit 22 knechte, som
wore nyes antagne och kome tiill skiffs
J. V. V. met the andre: Huer 1 daller poo handen
och een daller for 1½ alne clede, som
the skulde haffue, beløff:

8 daller Jtem Wor Frue dag wdj faste (25/3) gif-
fuit Christoffer Peckelin, landisknecht,
hans besoldning wdj Flensborg, som hand
haffde forthient wnder knechtene for
eth halfft aar, och fick hand forloff
same tiidt.

2 daller 10 s. lub. End giffuit hannom for 3 alne clede, som
hand skulde haffddt for thette halffue
aar.

70 mr. danske, Jtem fredagen nest epher trinitatis
261 alne engelst søndag (29/5) anthwordet Anthonj van Ol-
denborg, hopmand for trabantherne, som
A. H. 28 trabanther skulde haffue for therris
boneth, som kong^e mtt. thennom skyldig
wor, huer 2½ mr. danske, och ther tiill
9 alne engelst, beløff:

Suma lateris: 70 mr.
Daller 54 daller 10 s. lub.

/Fol. 58r/

4933½ mr. danske, 829½ alne engelst	Jtem then 8. dag junij bleff mustredt Jacop Windsis knechte, som haffue liggit wdj Kiøpnehaffn, aff her Eske Bylde, hoffmester, och betaldis met clede och peninge therris besolding for eth helt aar frem, the haffde forthient nw tiill Philippi och Jacobi dag (1/5) nest forleden, huilcket som beløff seg tiilsamen epther Jacop Windsis quitanse:
J. V. W.	
18½ daller	End same tiidt bettalddt Morthen Barnisk, schriffuere, hans besolding for ½ aar, hand haffde forthient tiill Philipi och Jacobj dag (1/5) nest forleden, som beløff seg tiilsamens lydelse:
M. B.	
1240½ mr., 219 alne engelst	Jtem St ^{rum} apostolorum Petri et Paulj dag (29/6) bettalddt the knechte, som ligge poo Kallundeborg therris halffue aars besolding, som the haffde forthient tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) nest forleden, som beløff seg epther Jacop Winsis quittansis lydelse:
J. J. W.	
Suma lateris: 6174 mr. Daller 18½.	

/Fol. 58v/

4 mr.	Jtem then 23. dag julij giffuit Hans van der Heyde, landisknecht, for 1 fierding aars thienste, och fick hand orloff.
8 daller, 3 alne engelst	Jtem then 26. dag julij giffuit Jachim Mechelborg, landisknecht, hans besolding, som hand haffde forthient tiill poske (29/3) nest forleden for ½ aar.
½ daller	End same dag giffuit een knecht, som skar halsen wdt poo seg selff, och fick hand forløff.
326 daller	Jtem Stj. Mathej apostolj dag (21/9) bettalddt alle kong ^e mtt ^{is} trabanther therris besoldning, som the haffde forthient tiill Stj. Hanse dag (24/6) nest forleden for ½ aar, som beløff: 314 daller, och 12 daller hageskytterne tiill krudt for eth helt aar, beløff tiilsamen:
A. V. O.	
Suma lateris: 4 mr. Daller 334½.	

/Fol. 59r/

2173 mr. och
352½ alne engelst Jtem mandagen nest epther Ste. Karine
dag (30/11) mustredt och bettaldt Jacop
Windsis knechte, som ligge wdj Kiøpne-
haffn, for eth halfft aar, som the nw
tiill Stj. Marthinj dag (11/11) nest
forleden forthient haffde, som beløff
seg offuer alt epther Jacop Windsis hop-
mands quitanse:

1154 mr. danske och
203½ alne engelst Jtem torsdagen nest epther Stj. Andree
apostolj dag (3/12) anthwordet Jacop
Winds, hopmand, at bettalle the landis-
knechte met, som ligge poo Kallundeborg,
therris halffue aars besolding, som the
haffue forthient tiill Stj. Martinj dag
(11/11) nest forleden, som beløff tiil-
samen:

30 alne engelst,
sardug: 50 alne End same tiidt anthwordet hannom, som 10
drabanther, som er hoes koning Christi-
ern,* skulde haffue tiill hoser och
trøye.

Suma lateris: 3327 mr.

/Fol. 59v/

18½ daller Same tiidt bettaldt Marthin Barnisk,
schribere, hans besolding for ½ aar,
som hand haffde forthient tiill Stj.
Martinj dag (11/11) nest forleden, ep-
ther hans quittance.

5 daller End same tiidt giffuit hannom for 7½ al-
ne engelst, som hand skulde haffdt.

Sumarum poo hues som er giffuit landisknechte och trabanther vdi thet-
te aar:

Danske peninge: 14.765 mr.
Daller 1.535½ daller 10 s. lub.

/Fol 60r-v/

* Christian 2. (der i 1549 var blevet flyttet fra Sønderborg til Kalundborg). Klædet er en ekstrabetaling til de uvillige drabanter, jfr. brev fra lensmanden, Knud Pedersen Gyldenstjerne, til rentemester Eskild Oxen 17/2 1550 (RA Da. Kanc. V.A. I, Rentekamerafd. 1 nr. 176, Indkomne missiver og breve til Renteriet, 2); sml. S. Bal-
le: **Statsfinanserne på Christian 3.s tid** (1992) s. 226.

/Fol. 61r/

Besoldinger, som er giffuit fremede høffuitzmend och ryttmestere wdj
thette aar

N. 2

Johan Ripach

30½ daller 15 s. lub. Jtem fredagen nest epher hellige tre
J. R. koningers dag (9/1) giffuit hannom epher
Anthonj beffalning, som wor hans
aars besolding for thette forledne aar
1550: 40 gylden mønth, er:*

Jørgen van der Wisk

77 daller 13 s. lub. Jtem mandagen nest epher trium regum
J. W. V. (12/1) giffuit hannom wdj Nyborg hans
besolding for thette forledne aar: 100
gylden mønth, er:**

Suma lateris: 108 daller 12½ s. lub.

/Fol. 61v/

Jachim Wtthermarck

15 daller 5 s. lub. Jtem søndagen nest epher Stj. Anthonj
dag (18/1) giffuit hannom, som hannom
restedt aff hans besolding for tiise 2
forledne aar 1549 och 1550.

38 daller 22 s. lub. Jtem Wor Frue dag wdj faste (25/3) gif-
fuit Jachim Wtthermarck hans besolding
J. W. for thette aar 1551, som kong^e mtt. han-
nom skyldig wor epher Barbi befalling:
50 gylden mønth, er:**

Laurens Matzou

77 daller 13 s. lub. Jtem Wor Frue dag kyndenmøse (2/2) wdj
Nyborg giffuit hannom hans besolding,
J. V.*** R. som hand haffde forthient for thette
forledne aar: 100 g^{ne} mønth, som Jørgen
van Rade annamit epher hans quitansis
lydelse, facit; epher Anders Barbij
beffalning:

* Egl. 40 x 24 s. lyb. = 30½ dr. 14½ s. lyb.

** Korrekt (ved 1 dr. = 31 s. og 1 gld. mønt = 24 s. lyb.)

*** Egl. et halvt tegnet W (men betyder sikkert Jørgen van Rade)

Suma lateris: 131 daller 9 s. lub.

/Fol. 62r/

Meynert van Ham

100 daller Aske onsdag (11/2) giffuit hannom hans
besolding for thette forledne aar, som
M. V. H. hans thiennere Jehan van Herling henthe.

Henrick van Bucholt

54 daller 6 s. lub. Jtem søndagen oculj (1/3) betaldt hannom
epther kong^e mtt. beffalning, som wor
H. V. B. hans denst gelt: 70 g^{ne} mønth, och anna-
mit aff hannom igen hans bestylning, fa-
cit:

54 daller 6 s. lub. Jtem fredagen epther Stj. Michels dag
(2/10) giffuit hannom hans besolding,
H. V. B. som kong^e mtt. hannom skyldig wor for
thet forledne aar 1550, epther hans be-
stylning: 70 g^{ne} mønth, er:

Suma lateris: 208 daller 12 s. lub.

/Fol. 62v/

Wilhelm Waltherdom

100 daller Jtem onsdagen nest epther søndagen judi-
ca (18/3) giffuit Wilhelm Waltherdom
hans besolding for thet aar 1550 epther
Barbi beffalning:

80 daller Torsdagen ther nest (19/3) anthwordet
Anders Barbij, som Waltherdom skulde
A. B. haffue hans besolding for thet aar 1548.

50 daller Same dag anthwordet Anthonj Hanisk, som
hand anthworde Wilhelm Waltherdom ep-
ther kong^e mtt^{is} beffalning.
W. W.

40 daller Same tiidt anthwordet Anders Barbj, som
een høffuitzmand fick, som wor met Wil-
helm Waltherdom wdj Flensborg.
A. B.

Suma lateris: 270 daller.

/Fol. 63r/

Baltzer Clamer*

155 daller 5 s. lub. Jtem Wor Frue dag wdj faste (25/3) an-
wordet Thomes Køpping aff Hamborg, som
T. K. er Baltzer Clamers besolding for thette
aar: 200 g^{ne} mønth, 24 s. lub. beregnit
for huer g^{ne}, beløffuer wdj daller:

Petther Bomell

12 daller Tredie poske dag (31/3) giffuit Petther
Bomell, som hand haffde wdtlagt for een
A. B. clipper, wor forderffuit for hannom, ep-
ther `Anthonj`** beffalning.

Suma lateris: 167 daller 5 s. lub.

/Fol. 63v/

Johan Furster***

77 daller 13 s. lub. Jtem torsdagen nest epher poske (2/4)
giffuit Johan Fursters hustrue epher
J. F. kong^e mtt^{is} beffalning wdj Flensborg,
som wor Johan Fursters besolding for
thette forledne aar epher henis quit-
tansis lydelse, som Willom Watzdorff
henthe, er:

Knuds Eyck

30 daller Fredagen ther nest (3/4) giffuit hannom
epther Anders Barbi beffalning, som wor
K. E. hans besolding for thette forledne aar,
och haffde hand ingen bestylning poo
same aar, wden end som Barbj haffde
hannom tiilsagt poo kong^e mtt^{is} wegne.

Suma lateris: 107 daller 13 s. lub.

/Fol. 64r/

* Omtales ofte som 'den unge lyneborgske kansler' eller 'den lyne-
borgske licentiat'

** **Barbj** overstreget

*** Omtales ofte som 'den gl. lyneborgske kansler' (og han er forment-
lig nu død). Han havde været i kongens tjeneste siden 1530'erne,
jfr. Joh. Grundtvig (udg.): **Meddelelser fra Rentekammerarchivet**
1871 s. 48 og S. Balle: **Kronens kreditorer på Kieleromslaget**
1533-48 (1987) s. 68

Castianus Griff*

30 daller 30 s. lub. Tiisdagen nest ephther søndagen misericordia (14/4) giffuit hannom 60 mr. H. R. lub., som er hans besolding for thette forledne aar, facit:

Doctor Rudell**

40 daller Jtem then 13. dag may giffuit hannom hans besolding ephther Anthonj Secretarij*** beffalning for thette forledne aar 1550. D. R.

Hermen van der Malsburck

200 daller Jtem then 14. dag may giffuit hannom ephther Anthonj beffalning hans besolding, kong^e mtt. hannom pligtig wor for tiise thuende forledne aar 1549 och 1550. H. V. D. M.

Suma lateris: 270 daller 30 s. lub.

/Fol. 64v/

Andreas Wacker

100 daller Jtem then 16. dag junij giffuit hannom ephther Anthonj beffalning, som wor hans besoldning, ephther hans quittansis lydelse. A. W.

Johan Peen#

101 daller 20 s. danske Jtem then 10. dag augustj giffuit hannom, som igen stoed aff hans besolding for tiise thuende forledne aar 1549 och 1550. J. P.

* Carsten Grip, borgmester i Kiel og tidligere rentemester under Heinrich Schulte (måske henviser H. R. til Henrik Rantzau, statholderen?)

** Johann Rudell, syndicus i Lübeck (se **Rentemesterregnskab 1554** och **1556** samt **Regesta Dipl Hist. Dan. 1.2.1** (1870) s. 109, nr. 947 (hvor han sender underretninger fra Lübeck))

*** Anthonius Hanisk

Preussisk adelig (deltog som admiral med en preussisk flåde på Christian 3.s side 1535-36)

Jacop van Abershusen*

77 daller 13 s. lub. Jtem then 15. dag julij anthwordet Anthonj Hanisk, som hand skulde anthworde
A. H. Jacop van Abershusen, som wor hans besolding nw tiill Margarete (13/7), 100 gylden mønth, er:**

Suma lateris: 20 s. danske.
Daller 278 daller 13 s. lub.

/Fol. 65r/

Petther Breckenfelder

30 daller 30 s. lub. Same dag anthwordet och Anthonj Hanisk, som wor Petther Breckenfelders besolding, som hannom bedauget er: 40 g^{ne} mønth, er:**

Oswalt van Nymuegen***

46 daller 14 s. lub. Jtem then 22. dag julij giffuit epher Jehan Frisis beffalning, som wor hans besolding for thet aar 1552 epher hans bestylnings lydelse, som bleff igen anamit, 60 g^{ne} mønth, er:**

Hans Boge binder aff Androp

200 daller Jtem then 24. dag julij anthwordet Anthonj epher Johan Frisis beffalning, som Hans Boge binder skulde haffue hans besolding for tiise thuende forledne aar 1549 och 1550.

Suma lateris: 277 daller 13 s. lub.

/Fol. 65v/

Doctor Wulganck

150 daller Jtem then 24. dag julij anthwordet Anthonj Hanisk, som doctor Wulganck skulde haffue for hans besolding eth aar, som er tiill then 4. dag februarij nw komer (4/2 1552).

* Oftere: Obershusen (-hausen)

** Korrekt (1 dr. = 31 s., 1 g^{ne} mønt = 24 s. lyb.)

*** Mym- (Nymwegen = Nijmegen; jfr. også forkortelsen 'O. N.')

Hermen Blanckeyell

50 daller Jtem then 17. dag julij anthwordet Anthonj Hanisk, som Hermen Blanckeyell skulde haffue for hans besolding for thette forledne aar, och igen annamit hans bestylning.
H. B. B.

Casper Fux

147½ daller 14 s. lub. Beregnit for 286 mr. 10½ s. lub.; anthwordet Kylian Fux, som wor Casper Fuxis besolding och hans forthering wdinden kong^e mtt¹⁵ reyser vdj thette forledne aar 1550.
C. F.

Suma lateris: 347½ daller 14 s. lub.

/Fol. 66r/

Greffue Anthonius van Oldenborg

774 daller 6 s. lub. Anthwordet greffue Anthonius thiennerer weed naffn Arnth van Elffuerfelth, som wor hans besolding for thette forledne aar, beregnit for 1000 g^{ne} mønth,** mandagen nest ephther søndagen reminiscere (23/2) 1551.
D*

Arnth van Elffuerfelt

23 daller 7 s. lub. Same tiidt giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthienth for thette forledne aar, 30 g^{ne}, er:**
E

Kort van der Hude

30 daller 15 s. lub. Same tiidt giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor for thette forledne aar, 40 g^{ne} mønth, er:***
F

* Bemærk, at der nu synes at være tale om en ren litrering, ikke initialer på personer

** Korrekt (1 dr. = 31 s., 1 gld. mønt = 24 s. lyb.)

*** Skal være: 30 dr. (à 31 s.) 30 s. lyb. (eller 1 dr. = 31½ s. lyb.)

Henrick Jugther

46 daller 14 s. 1ub. Same dag giffuit hannom hans besolding,
som hand haffde forthienth for thette
G forledne aar, 60 g^{ne} mønth, er:

Suma lateris: 874 daller 11 s. 1ub.

/Fol. 66v/

Sumarum poo hues som er giffuit fremede høffuitz mend och rytkestere
wdj thette aar:

Danske peninge 20 s.
Daller 3041 daller 24 s. 1ub.

/Fol. 67r/

Hues som er giffuit hoffthiennere tiill besolding och for heste anno 1551

N. 3

Casper Mule, tugtemester

40 daller Jtem fredagen nest epher hellige tre koningers dag (9/1) giffuit hannom hans besolding for thette forledne aar, som kong^e mt. hannom pligtig wor tiill nye aars dag, epher hans quitanse.

C. M.
1

Jørgen Walle, toldschriffuere

80 daller Jtem torsdagen nest epher Stj. Anthonj dag (22/1) wdj Otthens giffuit Jørgen Walle, toldschriffuere vdj Helsingør, epher her Johan Frisis, canselers, befalning, hans besolding for tiise thu aar 1549 och 1550, huert aar 40 daller, beløff:

J. W.

Suma lateris: 120 daller.

/Fol. 67v/

Hans Smytt

7½ daller Jtem mandagen nest epher Stj. Paulj conuersionis dag (26/1) giffuit hannom hans besoldning fran Micaelis (29/9 1550) och tiill thenne dag, och fick hand same tiidt orloff wdj Nyborg.

Anthonj Hanisk, secretere

20 daller Tiisdagen nest epher Stj. Pauli conuersionis (27/1) giffuit hannom poo hans besolding vdj Nyborg, epher hans handschrefftis lydelse.

A. H.

15 daller Jtem mandagen epher Stj. Dionise dag (12/10) giffuit hannom poo hans besolding.

Andris van Eylenow, secretere

10 daller Same dag (27/1?) giffuit hannom poo
A. V. E. hans besoldning wdj Nyborg.

10 daller Jtem tiisdagen epther Vitj et Modestj
A. E. (16/6) wdj Kiøpnehaffn giffuit hannom
poo hans besoldning.

Suma lateris: 62½ daller.

/Fol. 68r/

Claus Dorknecht*

25 daller Tiisdagen nest epther Stj. Paulj conuer-
sionis dag (27/1) giffuit hannom hans
besoldning for thette forledne aar.

Marthin Enspender

27½ daller Onsdagen ther nest (28/1) giffuit hannom
M. S. hans besoldning, som hand haffde for-
thient tiill thenne dag, 24 daller, och
ther tiill fick hand, som hand haffde
fortherit wdj Nyborg, 3½ daller, beløff
tiilsamen:

Jehan Demstrup

4 daller Torsdagen nest epther Sti. Paulj dag
(29/1) giffuit hannom wdj Nyborg poo
hans besoldning.

12½ daller 8 s. danske Jtem Sti. Hanse affthen (23/6) bettaldt
Jehan Demstrup, hues som kong^e mtt. han-
nom skyldig wor aff hans besoldning tiill
Stj. Michels dag (29/9) nw først komen-
dis, som beløff:

Suma lateris: 8 s.

Daller 69 daller.

/Fol. 68v/

Benedictus Staldknecht

10 daller Torsdagen nest epther Sti. Pauli dag
(29/1) giffuit hannom wdj Nyborg poo re-
genskauff aff hans besoldning.

* Claus Fonthein

Petther Fincke, bud

- 20 daller Jtem Wor Frue dag kyndenmøse (2/2) wdj Nyborg giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor for 2½ aar, och ther met affbettaidt tiill Micaelis (29/9) 1550, och haffde hand faaeth aff Hans Skougordt 4 daller for thet halfue aar.
- 8 daller Jtem tiill Micaelis (29/9) giffuit hannom hans besolding for eth helt aar, hand haffde forthient.

Suma lateris: 38 daller.

/Fol. 69r/

Jørgen van Rade

- 40 daller Jtem Wor Frue dag kyndenmøse (2/2) giffuit hannom epher kong^e mtt. beffalning for een sadeth hest, som kong^e mtt. fick aff hannom och skencthe hans broder, hertug Frederick.
- 40 daller Jtem mandagen nest epher søndagen misericordia (13/4) wdj Flensborg giffuit hannom poo hans besolding epher kong^e mtt^{is} beffalning, som Barbj haffde hannom tiilsagt, och haffde ingen bestylning.
- J. V. R.
- 20 daller Jtem fredagen epher Wor Frue dag visitationis (3/7) giffuit hannom och ther met affbettaidt tiill juell (25/12) nest forleden 1550, epher Barbi beffalning.
- 33 daller 1 mr. End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9) hans besolding.'

Mester Pouell Predicanth*

- 25 daller Jtem fredagen nest epher fastelagen (13/1) wdj Nyborg giffuit hannom, som hannom restedt aff hans besolding fran Stj. Michels dag (29/9 1550) och tiill fastelagen (8/2) nw forleden.
- M. P.
- 25 daller Mandagen epher trinitatis søndag (25/5) giffuit hannom hans besom, som kong^e mtt. hannom skyldig wor tiill pinse dag (17/5).
- M. P.

* Paulus Noviomagus

Suma lateris: 1 mr.
Daller 183.

/Fol. 69v/

Kalff Hingstrider

8 daller Jtem Stj. Mathej apostolj dag (21/9)
giffuit hannom poo hans besolding epher
kong^e mtt^{is} beffalning, och laa hand
same tiidt siugh wdj Nyborg.

Hermen Enspender

10 daller Jtem mandagen nest epher søndagen oculj
(2/3) giffuit hannom vdj Coldinge poo
hans besolding.

39 daller Jtem poske affthen (28/3) giffuit hannom
hues som kong^e mtt. hannom skyldig wor
H. E. aff hans besoldning for 3½ aar. Ther aff
haffde hand faaeth tiilforn 31 daller,
och fick hand nw 39 daller och ther met
affbettaidt tiill thenne dag, och er
hans aars besolding 20 daller.

19 daller End same tiidt giffuit hannom for een
hest, som bleff forderuit for hannom,
epther Barbi beffalning.

Suma lateris: 76 daller.

/Fol. 70r/

Jasper Bud

10 daller Jtem onsdagen nest epher søndagen oculj
(4/3) giffuit hannom wdj Aabenraa, som
hand haffde wdtlagt och giffuit for een
clipper poo then reyse tiill Ausborgh.

28 daller Jtem torsdagen nest epher søndagen ju-
dica (19/3) giffuit hannom wdj Flensborg
J. B. epher kong^e mtt^{is} beffalning, som hans
naade hannom skyldig wor: Skade poo he-
ste wdj 3 aar, epher hans registers ly-
delse, beløff:

16 daller Jtem tiisdagen nest epher Wor Frue dag
visitationis (7/7) giffuit Casper Bud
hans besolding, som hand haffde for-
thient tiill Stj. Hanse dag (24/6) nest
forleden for eth aar.

Suma lateris: 54 daller.

Claus Wogendriffuere

3 daller Jtem fredagen nest epher medfaste (13/3) bettaldt Claus Wogen Driffuere, som dreff jomfrue wognen, och haffde werit eth aar poo Coldinge och dreffuit ther steen och andit, hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor tiill poske (29/3) nw komendis, och fick hand forloff.

Falthen Wildskytte*

2 daller Jtem løgerdagen nest epher medfaste (14/3) giffuit hannom poo hans besolding wdj Flensborg.

3 daller End mandagen nest epher søndagen misericordia (13/4) giffuit hannom, som hannom restedt aff hans besolding tiill poske.

3 daller Jtem then 5. dag julij giffuit hannom poo regenskaff aff hans besolding epher kong^e maiestads schriffuelse.

2 daller End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9), som Greger Trabanth annamit.

Suma lateris: 13 daller.

Frands Winckstiern

6 daller Tiisdagen nest epher medfaste (10/3) giffuit hannom wdj Flensborig poo hans besolding.

20 daller Jtem tiisdagen nest epher søndagen misericordia (14/4) wdj Flensborg giffuit hannom, som kong^e mtt. forstrecht hannom poo hans breff, huilcke kong^e mtt. omdrog met hannom, ther hand fick forloff.

* Han var et ridebud, se **Rentemesterregnskab 1554 s. 57**

Pouell Steenhugger, berider

- 5 daller Jtem torsdagen nest ephther søndagen judica (19/3) giffuit hannom vdj Flensborg poo thuende tider poo hans besolding.
- 1 daller Jtem then 8. dag* junij giffuit hannom vdj Kiøpnehaffn poo hans besolding.
- 3 daller Jtem then 19. dag junij giffuit hannom poo hans besolding.
- 1 daller Then 19. dag augustj giffuit hannom poo hans besolding.

Suma lateris: 36 daller.

/Fol. 71v/

Hans Jacop Knofflog, hingstrider

- 6½ daller Jtem Wor Frue dag wdj faste (25/3) giffuit hannom for 3 fierdinge aars thienste hans besoldning och for steffle, och fick hand same tiidt førloff.

Matz Frithoff, enspender

- 2 daller Same dag giffuit hannom poo hans besolding.
- 6 daller End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9), och ther met affbettaldt for ½ aar.

Jeronimus Lackee

- 2 daller Jtem mandagen nest ephther palme søndag (23/3) giffuit hannom poo hans besolding.
- 8 daller Jtem mandagen nest ephther søndagen misericordia (13/4) giffuit hannom, som hannom restedt aff hans besolding tiill posse (29/3) nest forleden for ½ aar.

Suma lateris: 24½ daller.

/Fol. 72r/

* julj overstreget

Andris Lackee

10 daller Jtem giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill Stj. Hanse dag (24/6) for $\frac{1}{2}$ aar.

Daniell Lackee

10 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill Stj. Hanse dag (24/6) for eth halfft aar.

Suma lateris: 20 daller.

/Fol. 72v/

Hans Simensen, falckefenger

5 daller Jtem tiisdagen nest epher palme søndag (24/3) giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. skyldig wor nw tiill poske (29/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

5 daller Jtem tiill Micaelis (29/9) giffuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar.

Hans van Oustoch, falckefenger

15 daller Jtem tiisdagen nest epher Wor Frue dag visitationis (7/7) giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor tiill poske (29/3) for $1\frac{1}{2}$ aar.

Niels Pedersen, schriffuere

5 daller Jtem mandagen epher Stj. Hanse dag (29/6) giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill poske (29/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

5 daller End tiill Micaelis (29/3) giffuit hannom hans besolding for eth halfft aar.

Suma lateris: 35 daller.

/Fol. 73r/

Claus Smytt

- 5 daller Jtem onsdagen nest epher poske (1/4) giffuit hannom hans besolding poo Flensborg epher Eyler Rønnous beffalning, och ther met affbettaidt tiill thenne dag.
- 8 daller Jtem giffuit hannom hans besolding, och ther met affbettaidt tiill Micaelis (29/9).

Doctor Bernit*

- 23 daller Jtem torsdagen nest epher poske (2/4) giffuit hannom vdj Flensborg poo hans besolding.
- 100 daller Jtem Stj. Micaelis affthen (28/9) giffuit hannom, som hannom restedt aff hans besoldning tiill thenne thermyn.
- D. B.

Eskell Oxe

- 50 daller Jtem giffuit hannom hans besolding tiill poske (29/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 50 daller End tiill Micaelis (29/9) giffuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 236 daller.

/Fol. 73v/

Henrick Flønderiser

- 12 $\frac{1}{2}$ daller Jtem løgerdagen nest epher poske (4/4) giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient fran Stj. Michels dag (29/9 1550) och tiill poske (29/3) for $\frac{1}{2}$ aar, och tiill steffle for $\frac{1}{2}$ aar.
- 10 daller End same tiidt giffuit hannom, som kong^e mtt. skenthe hannom tiill een clipper, och skulde hand same tiidt drage ud epher nogle smeder at henthe.

* Bernhard Wigbolt Friis, som i efteråret 1551 var gesandt hos kejseren sammen med Jørgen Lykke, se s. 147.

Jeronimus Høcken

- 3 daller Jtem onsdagen nest epher quase modo genitj (8/4) giffuit hannom poo hans besolding.
- 6 daller Jtem then 20. dag junij giffuit hannom poo hans besolding och tiill steffle.
- 20 daller Jtem then 17. dag julij giffuit hannom epher hertug Frederickis beffalning for een clipper, som hans naade fick aff hannom.

Suma lateris: 51½ daller.

/Fol. 74r/

Roluff Enspender

- 8 daller Jtem fredagen nest epher søndagen quaj modo genitj (10/4) wdj Flensborg giffuit hannom hans besolding, som hand haffuer forthient nw tiill poske for ½ aar.
- 8 daller Giffuit hannom tiill Micaelis (29/9) hans besolding for ½ aar.

Henrick Wildskytte

- 6 daller Same dag giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor tiill poske (29/3) for ½ aar.
- 1 daller Och tiill eth par steffle.
- ~12 daller End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9), och ther met affbetaldt tiill poske nw komendis (17/4 1552).'

Corrt Wildskytte

- 4 daller Jtem tiisdagen nest epher søndagen misericordia (14/4) giffuit hannom hues som kong^e mtt. hannom skyldig wor aff hans besolding nw tiill poske (29/3) nest forleden, och fick hand forloff.

Suma lateris: 39 daller.

/Fol. 74v/

Peder Byld

- 4 daller Same tiidt wdj Flensborg giffuit hannom
poo hans besolding tiill poske (29/3).
- 8 daller 1 mr. End tiill Micaelis (29/9) hans besol-
ding for eth halfft aar.
- 33 daller 1 mr. Giffuit hannom same tiidt for een hest,
hand haffde vpanthvordet: 40 g^{ne}, er:*
- 20 daller End giffuit hannom, som hannom restedt
for een hest, myn naadige frue fick.'

Petther Perlestecker

- 40 daller Jtem søndagen misericordia (12/4) gif-
fuit hannom wdj Flensborg hans besol-
ding, hand haffde forthient for eth aar
nw tiill juell nest forleden (25/12
1550).

Joseff Quall

- 10 daller Jtem tiisdagen nest ephther søndagen mi-
sericordia (14/4) giffuit hannom poo
hans besolding ephther myn naadige frues
beffalning.

Suma lateris: 2 mr.
Daller 115.

/Fol. 75r/

Henrick Staldknecht

- 6 daller Jtem fredagen fore pinse dag (15/5) gif-
fuit Henrick, myn naadige frues stald-
knecht, hans besolding, som hand haffde
forthient tiill poske (29/3) nest for-
leden for ½ aar: 5 daller, och tiill
steffle: 1 daller.
- 5 daller End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9)
hans besolding for ½ aar.

* Her regnes: 40 gld. à 2½ mr. dansk = 100 mr. d. = 33 1/3 dr. à 3
mr. dansk (altså ikke fl. à 24 s. lyb., der ville give 40 fl. = ca.
30,97 dr.)

Schac Randsou, hingstrider

9 daller Jtem fredagen fore pinse dag (15/5) giffuit hannom hans besolding for eth aar, som hand haffde forthient och for steffle, och fick hand forloff.

Claus Albretsen, enspender

32 daller Jtem pinse affthen (16/5) giffuit hannom epther Jens Truedsens, marskalckis,* beffaling hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor fran Micaelis (29/9) 1548 och tiill poske (29/3) nest forleden, som wor 2 aars thienste.

8 daller Jtem Stj. Michels affthen (28/9) giffuit hannom hans besolding for ½ aar, fick hand orloff.

Suma lateris: 60 daller.

/Fol. 75v/

Dynis Kiellerknecht

5 daller Same tiidt epther marskalckens beffaling giffuit hannom, som hannom restedt aff hans besoldning tiill poske (29/3) nest forleden.

Melcker Snider

30 daller Jtem pinse affthen (16/5) giffuit hannom poo hans besolding.

8½ daller 6½ s. lub. End siden giffuit hannom, och ther met affbettaidt tiill then 10. dag nouembris 1551.

22 daller Jtem giffuit hannom, som hand skulde haffue at lønne hans swenne met, och for troed.'

Hans Jegere

18 mr. dansk Jtem wdj Nyborg giffuit hannom poo hans besolding.

* Jens Truidsen Ulfstand, hofmarskal

16 daller Jtem then 19. dag junij giffuit hannom wdj Kiøpnehaffn, och ther met affbetaldt hans besoldning, som kong^e mtt. hannom skyldig er tiill Stj. Michels dag (29/9) nw komendis, och fick hand forløff.

Suma lateris: 18 mr.

Daller 81½, 6½ s. lub.

/Fol. 76r/

Michell Finckefenger

3 daller Jtem giffuit hannom wdj Nyborg poo hans besolding.

12 mr. danske End siden poo thuende tiider giffuit hannom poo hans besolding.

6 daller Jtem giffuit hannom poo hans besolding tiill Micaelis (29/9).

Jørgen Randsou

20 daller Jtem fredagen nest epther pinse dag (22/5) giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor tiill poske (29/3) nest forleden, och ther met clart affbetaaldt.

Jørgen Jegere

5½ daller Jtem trinitatis løgerdag (23/5) giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom tiill poske (29/3) skyldig wor for eth halfft aar och for steffle: ½ daller, och fick hand forloff.

Suma lateris: 12 mr.

Daller 34½.

/Fol. 76v/

Jørgen Fodbud

4 daller Same dag giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig er tiill Stj. Hanse dag (24/6) nw komendis.

4 daller Jtem Stj. Michels dag (29/9) giffuit, hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom pligtig er tiill juell (25/12 1551) for ½ aar.

Jørgen Walkendrop

- 8 daller Jtem mandagen nest epther trinitatis
søndag (25/5) giffuit hannom poo regen-
skaff aff hans besolding.
- 8 daller End tiill Stj. Michels dag (29/9) gif-
fuit hannom hans besolding for ½ aar.

Walther Skotte, wrtheqords mand

- 16 daller Jtem then 13. dag juni j giffuit hannom
hans besolding for eth helt aar, som
kong^e mtt. hannom skyldig wor nw tiill
Wor Frue dag visitationis (2/7) først
komendis.
- 4 daller End giffuit hannom nw tiill eth helt
aars hus hyre.
- 20 daller Giffuit hannom tiill juell (25/12 1551)
hans besolding och tiill hus hyre for ½
aar.'

Suma lateris: 64 daller.

/Fol. 77r/

Stensell Severmacker

- 40 daller Jtem mandagen nest epther trinitatis
søndag (25/5) regnit met hannom hans be-
soldning fran Sti. Michels dag (29/9)
1550 och tiill trinitatis søndag (24/5
1551), som er 34 wger, for huer wge 2
g^{ne} mønth, regnit 15 pas for huer gyl-
den, beløff: 60 daller,* ther aff haffde
hand wpbaarit aff kong^e mtt. poo Nyborg:
20 daller, och fick hand nw 40 daller,
och ther met affbetaldt tiill thenne
tiidt.
- 42 daller 1 mr. danske Jtem tiisdagen epther Stj. Gallj dag
(20/10) beregnit met hannom, och bet-
taldt hannom for 24 wger fran trinitatis
søndag (24/5) och tiill Stj. Martinj
(11/11) først komendis, for huer wge 2
g^{ne}, 15 pas poo huer gyldene, och 17 pas
for een daller, beløff:

* Regnestykket er: 34 x 2 gld. mønt = 1020 pas (patzer, batzer) = 60
dr. à 17 pas. Når 1 dr. = 31 s. lyb., får 1 gld. mønt den høje vær-
di af ca. 27,353 s. lyb.; men patzer har udviklet sig til blot at
være en regnemønt, hvoraf der går 15 på såvel oprindelig en guld-
gylden som på en gylden mønt

20 daller End same tiidt giffuit hannom, som kong^e mtt. skenthe hannom.

Suma lateris: 1 mr.

Daller 102.

/Fol. 77v/

Henrick van Santhen, staldknecht

3 daller Same dag giffuit hannom poo regenskaff aff hans besolding.

2 daller End siden giffuit hannom tiill Micaelis (29/9),* och ther met affbetaldt for $\frac{1}{2}$ aar, och tiill steffle for eth helt aar.

Eskell Gøye

100 mr. Jtem then 16. dag junij giffuit hannom epher her Eske Byldis beffalning hans besoldning, som kong^e mtt. hannom skyldig wor fran Stj. Hanse dag (24/6) 1549 och tiill Stj. Hanse dag nw først kcomedis, som er for 2 helle aar poo 2 heste, beløff:

Christoffer Pax, hingsterider

4 daller Jtem then 16. dag junij giffuit hannom poo hans besolding.

5 daller End tiill Micaelis (29/9) giffuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar och for steffle.

Suma lateris: 100 mr.

Daller 14.

/Fol. 78r/

Christoffer Sas, staldknecht

2 daller Jtem then 20. dag junij giffuit hannom poo hans besolding.

2 daller End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9) och ther met affbetaldt for $\frac{1}{2}$ aar.

* nw overstreget

Then frandsouske berider

133 daller 1 mr. danske Jtem søndagen nest fore Stj. Hanse dag (21/6) giffuit hannom epher kong^e mtt¹⁵ befalning, som er hans besolding* fran Ste. Barbare dag for juell (4/12) 1550 och tiill same aars dag nw først komendis, 400 mr., er:

Jørgen Marswin

100 mr. Jtem mandagen nest fore Stj. Hanse dag (22/6) giffuit hannom hans besolding for eth aar poo 4 heste.

Suma lateris: 101 mr.

Daller 137.

/Fol. 78v/

Jens Jude, bagere swend

10 mr. Jtem Stj. Hanse dag (24/6) giffuit hannom epher Jens Truedsens beffalning hans besoldning, som hand haffde forthient tiill thenne dag, och fick orloff.

Thomes Jude, bagere

1 daller Jtem giffuit hannom epher Jens Truedsens beffalning for hans thienste siden poske (29/3 1551), Vincentius døde, och fick nw forloff.

Mester Pouell Barberer

13½ daller Jtem fredagen nest epher Wor Frue dag visitationis (3/7) giffuit hannom hans besoldning, som hand haffde forthient tiill poske (29/3) nest forleden.

Suma lateris: 10 mr.

Daller 14½.

/Fol. 79/

16 daller Jtem tiisdagen nest epher Wor Frue dag visitationis (7/7) giffuit Johanne Feder

* som er hans besolding gentages

magers ephther kong^e mtt^{is} beffalning,
som wor Frands Federmagers ephther stan-
dendis besolding, før hand død bleff.

Hans van Meydeborg, smedt

- 18 daller Jtem tiisdagen nest ephther Wor Frue dag
visitationis (7/7) giffuit hannom, hues
som hannom igen stoed aff hans besolding
for 1½ aar, och ther met affbettaidt
tiill thenne dag.
- 3 daller Onsdagen nest ephther Stj. Dionise
(14/10) giffuit hannom for 1 fierding
aars thienste, hand haffde forthient
tiill thenne dag.'

Anders Godfredt, schriffuere

- 5 daller Jtem then 10. dag julij giffuit hannom
poo hans besolding.

Suma lateris: 42 daller.

/Fol. 79v/

Niels Frythoff

- 2 daller Jtem then 10. dag julij giffuit hannom
poo hans besolding.
- 3 daller End tiill Micaelis (29/9) giffuit han-
nom, och ther met affbettaidt for ½ aar,
och tiill steffle.

Peder Hoffdugeswend

- 6½ mr. Jtem then 13. dag julij giffuit hannom,
hues som igen stoed aff hans besolding
for 2 aar, och ther met affbettaidt
tiill* Stj. Michels dag (29/9) nw komen-
dis.
- #5 mr. End tiill Micaelis (29/9) giffuit han-
nom hans besolding for ½ aar.#

* tiill gentages

#..# Posten er vistnok tilføjet (som andre af de tidligere poster ved-
rørende andet halvår af besoldingerne; dog stadig i samme hånd)

Johan Smith

40 daller Jtem then 14. dag julij giffuit Jehan Smed epher kong^e mtt¹⁵ beffalning, som hand skall thienne kong^e mtt. fore vdj 3 aar epher hans forpligthelse breffs lydelse, som hand haffuer jndlagt vdj Canselerj, och ther som hand døde inden the 3 aar wore wde, skall hans arffwinge bettalle same peninge igen, huilcke hand icke aff thienne kand.

Suma lateris: 11½ mr.
Daller 45.

/Fol. 80r/

Jens Jegere

12½ mr. danske Jtem then 15. dag julij giffuit hannom epher Borckert Jegeremesters beffalning, som wor hans besolding, och ther met affbetaldt tiill fastelagen (8/2) nest forleden, 5 g^{ne} mønth, er:*

Anders Bud**

6 daller Jtem then 17. dag julij giffuit hannom poo regenscaff aff hans besolding.
16 daller Jtem Stj. Michels affthen (28/9) giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient for eth aar tiill thenne dag.'

Hans Krasou

12 daller Jtem then 17. dag julij giffuit hannom poo hans besolding.
#13 daller End giffuit hannom tiill Micaelis (29/9) hans besolding for ½ aar.#

Suma lateris: 12½ mr.
Daller 47.

/Fol. 80v/

* Her: 1 gylden mønt = 2½ mark dansk

** Sandsynligvis Anders Tordsen, muligvis dog Anders Fynbo

#..# Posten vistnok tilføjet

Knudt Alffsen

- 24 daller Jtem then 19. dag julij giffuit hannom
epther marskalckens beffaling for een
hest, som bleff forderffuit for hannom,
och wpanthwordet poo Kallundeborg.
- #16 daller Jtem giffuit hannom hans besolding, som
hand nw tiill Micaelis (29/9) haffde
forthient for eth aar.#

Jehan Gøswin

- 10 daller Jtem then 26. dag julij bettaltdt Jens
Truedsen, marskalch, som hand haffde
forstrecht Jehan Gøswin poo hans besol-
ding.

Jacop Binck*

- 49 daller 1 mr. danske Jtem then 5. dag augustj giffuit hannom,
som hannom restedt aff hans besolding
for thette aar, som nw tiill thenne
J. B. tidt wor wde, beløff:

Suma lateris: 1 mr.
Daller 99.

/Fol. 81r/

Mester Pouell Predicant

- 50 daller Jtem then 20. dag septembris giffuit
hannom hans besolding,** som hand haffde
M. P. forthient fran pinse dag (17/5) och
tiill nye aars dag nw komendis, och ther
met klart afbetaltdt.

Christoffer Møller***

- 20 daller Jtem Stj. Michels affthen (28/9) giffuit
hannom, som kong^e mtt. hannom skyldig
C. M. wor aff hans besolding, och ther met
affbetaltdt tiill thenne themyn.

* Ca. 1500 – 1569. Tysk maler, kobberstikker og medaljør. Dansk hofmaler ca. 1535 – 1557. Indførte medaljekunsten i Danmark (se Weilbach: **Dansk kunstnerleksikon**, Kbh. 1994, s. 253 – 254)

** **bebesolding**

*** Kancelliskriver (eller -sekretær)

#..# Posten vistnok tilføjet

Marthin Finckefenger

1 daller Jtem Stj. Michels affthen (28/9) giffuit hannom poo hans besolding, och wor hand nw angenomen.

Suma lateris: 71 daller.

/Fol. 81v/

Hans Lackee

4 daller Jtem torsdagen nest epther Stj. Michels dag (1/10) giffuit hannom poo hans besolding, och wor hand nw tiill Micaelis (29/9) angenomen.

Doctor Petther Capiteen*

120 daller Jtem then 9. dag octobris giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor nw tiill Stj. Michels dag (29/9) nest forleden for eth aar.
D. P. C.

Oswalth Wariller

4 daller Jtem søndagen nest epther Stj. Dionise dag (11/10) giffuit hannom poo hans besolding.

Frands Rotloff

16½ daller 8 s. Jtem søndagen nest epther Stj. Dionise dag (11/10) giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient nw tiill Micaelis (29/9) for eth aar.

Suma lateris: 8 s.

Daller 144½.

/Fol. 82r/

Wincentius Lunge

33** daller 1 mr. Jtem mandagen nest epther Stj. Dionise dag (12/10) giffuit hannom hans besol-

* En af kongens livlæger, medicinsk professor og en tid rektor for Københavns Universitet

** Rettet fra: 32½

ding for eth* aar, som hand haffde forthient nw tiill Micaelis (29/9) nest forleden poo 4 heste.

Wulff vam Dalle

33 daller 1 mr. Same dag giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill Micaelis (29/9) nest forleden for eth aar, poo 4 heste.

Marthin Sander, enspender

10 daller Jtem tiisdagen nest ephther Stj. Dionise dag (13/10) giffuit hannom poo hans besolding.

Dauit Ebbell, orgelist

2 daller Jtem then 17. dag octobris giffuit hannom poo hans besolding.

Suma lateris: 2 mr.
Daller 78.

/Fol. 82v/

Wendzell Wulff, hingstrider

4 daller Jtem then 17. dag octobris giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Jørgen Poo Wisk, hingstrider

5 daller Same dag giffuit hannom hans besolding for eth halfft aar tiill Micaelis (29/9) och tiill eth par steffle.

Marthin Wendzell, hingstrider

2 daller Same dag giffuit hannom hans besolding for een fierding aar, och ther met affbettald tiill Micaelis (29/9).

* halfft tilføjet over linien, men slettet

Borckort van Papenhiem

25 daller Jtem giffuit hannom hans besolding poo 2 heste tiill Micaelis (29/9) for 1½ aar.

Poske Barberer

50 daller Giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill Micaelis (29/9).

Suma lateris: 86 daller.

/Fol. 83r/

Grettecke Waskerske

4½ daller Jtem same dag giffuit hende epher myn naadige frues beffalning, som wor henis besolding for 1½ aar, hun haffde forthient.

Asmus Staldknecht

4 daller Same dag giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for ½ aar.

Hans Staldknecht

4 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding for ½ aar.

Ølrick Smedt

6 daller Same dag giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for ½ aar.

Jost Smedt

5 daller Giffuit hannom same tiidt hans besolding tiill Micaelis (29/9) for ½ aar och tiill steffle.

2 daller End lonth hannom poo hans besolding tiill poske først komendis (17/4 1552).

Suma lateris: 25½ daller.

/Fol. 83v/

Jens Wnger

10 daller Same dag giffuit hannom hans besolding
tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Claus Smyt van Zell

8 daller Same dag giffuit hannom hans besolding
for $\frac{1}{2}$ aar tiill Micaelis (29/9).

Stumme Smyth

4 daller Same tiidt giffuit hannom hans besol-
ding for $\frac{1}{2}$ aar tiill Micaelis (29/9).

Jørgen Hartuicksen

16 daller 2 mr. Giffuit hannom hans besolding tiill Mi-
caelis (29/9) poo 2 heste for eth aar.

Pallj Grubbe

16 daller 2 mr. Same tiidt giffuit hannom hans besolding
tiill Micaelis (29/9) for eth aar.

Suma lateris: 4 mr.
Daller 54.

/Fol. 84r/

Dirick Landsberger

8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding tiill
Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Anders Pedersen

16 daller 2 mr. Same tiidt giffuit hannom hans besolding
tiill Micaelis (29/9) for eth aar.

Kortt Koch

33 daller 1 mr. Giffuit hannom tiill Micaelis (29/9)
hans besolding for eth aar: 40 g^{ne}, er:*

Michell Koch

10 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding
tiill Micaelis (29/9) for eth aar: 12
g^{ne} mønth, er:

Michell Pomerening, koch

16½ daller 8 s. Giffuit hannom hans besolding tiill Mi-
caelis (29/9) for eth aar: 20 g^{ne} mønth,
er:

Petther Mechelborg, wnderkoch

6½ daller 8 s. Same tiidt giffuit hannom hans besolding
for eth aar: 8 g^{ne} mønth, er:

Suma lateris: 5 mr.

Daller 90.

/Fol. 84v/

Hans Fleckeby, koch

16½ daller 8 s. Giffuit hannom hans besolding tiill Mi-
caelis (29/9) for eth aar: 20 g^{ne} mønth,
er:

Gert van Anrick hans knecht

6½ daller 8 s. Same tiidt giffuit hannom hans besolding
tiill Micaelis (29/9) for eth aar: 8 g^{ne}
mønth, er:

Karsten Koch

16½ daller 8 s. Giffuit hannom hans besolding tiill Mi-
caelis (29/9) for eth aar: 20 g^{ne} mønth,
er:

Geffuer van Lyneborg hans knecht

* Her: 1 gld. mønt = 2½ mr. dansk; 1 dr. = 3 mr. dansk

3 daller 1 mr. Giffuit hannom same tiidt hans besolding
tiill Micaelis (29/9), 4 g^{ne}, er:
Asmus Ridderkoch

15 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding
tiill Micaelis (29/9) for eth aar: 18
g^{ne}, er:

Suma lateris: 2½ mr.
Daller 57½.

/Fol. 85r/

Henrik Koch hans knecht

9 daller 8 s. Giffuit hannom hans besolding tiill Mi-
caelis (29/9) for eth aar: 11 g^{ne}, er:

Petther Koch

8 daller 1 mr. Same tiidt giffuit hannom hans <besol-
ding>, som hand haffde forthient tiill
Micaelis (29/9) for eth aar: 10 g^{ne}, er:

Geffuert Sweer

3 daller 1 mr. Giffuit hannom hans besolding for eth
aar tiill Micaelis (29/9): 4 g^{ne}, er:

Fyskebløderen

6½ daller 8 s. Same tiidt giffuit hannom hans besolding
for eth aar tiill Micaelis (29/9): 8 g^{ne}
mønth, er:

Petther Køckenscriber

10 daller Giffuit hannom hans besolding for eth
aar, som hand haffde forthient tiill
Micaelis (29/9): 12 g^{ne} mønth, er:

Suma lateris: 3 mr.
Daller 36½.

/Fol. 85v/

Arild Wqgerup

33 daller 1 mr. Same tiidt giffuit hannom hans besolding
for eth aar poot 4 heste.

Erick Walckendrop

16 daller 2 mr. Giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar poo 4 heste.

Jacop Sestedt

33 daller 1 mr. Giffuit hannom hans besolding for eth aar, hand haffde forthient nw tiill Micaelis (29/9) for eth aar poo 4 heste.

Anthoni Gorloffs, staldknecht

10 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient for eth aar.

Hans Formand*

8 daller Giffuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar nw tiill Micaelis (29/9).

Suma lateris: 4 mr.

Daller 100.

/Fol. 86r/

Anders Skiøds

5 daller Giffuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar nw tiill Micaelis (29/9).

Jørgen Wggerup

9 daller Giffuit hannom hans besolding for eth aar nw tiill Micaelis (29/9) och tiill steffle.

Jørgen Dyre, wogenknecht

3 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

* Evt. hans erhverv, sml. tysk 'Fuhrmann'

Søffrin Pedersen, wogenknecht

3 daller Giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Claus Wogenknecht

3 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar tiill Micaelis (29/9).

Anders Pedersen, wogenknecht

3 daller Giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 26 daller.

/Fol. 86v/

Eggert Wogenknecht

3 daller Giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Henrick Rustmester

15 $\frac{1}{2}$ daller* Same tiidt giffuit hannom hans besolding, som hand haffde forthient tiill Micaelis (29/9) for eth aar: 20 g^{ne} m^{on}th, er:*

Jacop Skeell

33 daller 1 mr. Giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for eth aar.

Hartuick Bylde

33 daller 1 mr. Jtem St^{rum} apostolorum Simonis et Jude affthen (27/10) giffuit hannom hans besolding for eth aar poo 4 heste.

* Ca. 15,48 dr., hvis 1 gld. = 24 s. lybsk = 24/31 dr. Alternativ: 16 $\frac{2}{3}$ daler, hvis 1 gld. = 2 $\frac{1}{2}$ mr. dansk = 5/6 dr.

41½ daller 8 s. End same tiidt giffuit hannom for hans lyffhingst, som wor bleffuen dødt for hannom, 50 g^{ne} mønth, er:*

Loduiq Weffuere

15 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for ½ aar.

Suma lateris: 2½ mr.
Daller 141.

/Fol. 87r/

Claus Fyskere

8 daller 1 mr. Jtem giffuit hannom hans besolding, hand haffde forthient tiill Micaelis (29/9) for eth aar.

Petther Jep, fyskere

6½ daller 8 s. Giffuit hannom same tiidt hans besolding for eth aar tiill Micaelis (29/9).

Tomes Jørgensen, fyskere

4 daller Same tiidt giffuit hannom hans besolding tiill Micaelis (29/9) for eth aar.

Jørgen Hansen, fyskere

4 daller Giffuit hannom same tiidt hans besolding tiill Micaelis (29/9) for eth** aar.

3 mr. Same tiidt giffuit thennom tiill 4 par skoo, som Claus annamit.

Suma lateris: 4½ mr.
Daller 22½.

/Fol. 87v/

* 1 gld. mønt = 2½ mr. dansk; 1 dr. = 3 mr. dansk

** Rettet fra eth j (j = tallet 1) eller måske eth | (OVERSTREGET j)

Doctor Carnelius*

103 daller 7 s. lub. Jtem giffuit hannom hans besolding, som kong^e mtt. hannom skyldig wor for thette forledne aar 1550: 200 marck lub.,
H.* er:**

/Fol. 88r/

Sumarum poo hoffthienners besolding wdj thette aar:

Danske peninge 298½ mr.
Daller 2948½ daller 13½ s. lub.

/Fol. 88v-90v/

* Cornelius Hamsfort den Ældre, en af kongens livlæger. 13/6 1551 fik han forleningsbrev på krongods på Fyn (21 gårde) uden afgift i hans livstid, og 26/2 1554 livsbrev på et kannikedømme og præbende i Aarhus Domkirke og et vikarie til Skt. Karine Alter i Kolding Bykirke, at tiltræde ved indehaverens død (**Kancelliets Brevbøger 1551-55**, s. 43 og s. 298; se også s. 357)

** Idet 1 dr. = 31 s. lyb.

/Fol. 91r/

Giffuit for jern, som kjøpt er, och giffuit cleen smeder och groffue smeder for arbeyde anno 1551

N. 4

- 4 mr. Jtem søndagen nest epher Stj. Anthonj dag (18/1) bettaldt een smedt wdj Asens, heder Hans Ebbesen, for 11 kong^e mtt^{is} heste, hand ther beslog.
- 28 s. danske Tiisdagen ther nest (20/1) anthwordet Henrick Flønderiser, som hand haffde giffuit for hest skoo søm och hoffslag.

Mester Morthin Cleensmedt

- 6 mr. Jtem løgerdagen epher kyndenmøse (7/2) giffuit hannom vdj Nyborg poo regenskauff.
- 4 daller Onsdagen epher Stj. `Mathei`* dag (23/9) giffuit hannom wdj Nyborg poo regenskauff.
- 30 mr. Jtem then 4. dag augustj giffuit hannom poo regenskauff vdj Kjøpnehaffn.
- #11 daller Jtem torsdagen epher Stj. Gallj dag (22/10) giffuit hannom epher kong^e mtt^{is} befalning for hues arbeyde, hand haffuer giort for kong^e mtt. tiill thene dag, epher hans registers lydelse.#
- M. C.

Suma lateris: 41½ mr. 4 s.
Daller 15.

/Fol. 91v/

Petther Sporemager

- 24 mr. Jtem mandagen nest epher søndagen remiscere (23/2) giffuit hannom poo regenskauff wdj Nyborg.

* Rettet, vistnok fra **ma(r)thinj**. Måske er der tale om en fejl for onsdag efter Mattheie dag: 25/2 (men her kan det ikke afgøres ud fra den kronologiske rækkefølge af posteringerne)
#..# Posten vist tilføjet senere

30 mr. Jtem løgerdagen fore Stj. Laurentj dag
(8/8) giffuit hannom poo regenskaff: 10
daller.

4½ daller 6½ s. lub. Jtem mandagen epher søndagen letare
(9/3) wdj Flensborg bettaltdt Ambrosius
A Bøsesmyt aff Sleswig for bøser, som hand
haffde ferdig giorth for kong^e mtt., som
hans naade beffoll at skulde bettallis
hannom: 9 mr. 2 s. lub., er:*

Suma lateris: 54 mr.
Daller 4½ daller 6½ s. lub.

/Fol. 92r/

2 daller 4 s. lub. Jtem clocken onsdag (18/3) anthvordet
H. F. Anthonius, hertug Frederickis stald-
knecht, at bettalle stenger, stigbøyle
och andit met, som hand haffuer ladit
giort tiill hertug Frederickis behoff
vdj Flensborg, epher thette hans regi-
sters lydelse, beløff: 4 mr. 2 s. lub.,
er:

11 daller 1 orth Jtem mandagen nest epher quase modo ge-
nitj (11/4) anthwordet Jørgen Barnekou
J. B. at bettalle mundstøcker och stenger met,
som hand haffuer ladit giort, beløff
seg:

20 s. lub. Same dag bettaltdt Lauris Smedt wdj
Flensborg for 2 øxer, hand haffuer giort
for kong^e mtt. epher Matz Fyrbøtthers
beffalning.

1½ daller 2 s. lub. Onsdagen ther nest (15/4) giffuit Hans
Fos van Rendersborg, cleensmedt, for 12
mundstøcke, som kiøptis aff hannom tiill
kong^e mtt^{is} behoff.

Suma lateris: 15½ daller 2½ s. 3 d. lub.

/Fol. 92v/

14 s. lub. Same dag giffuit een cleensmedt wdj
Flensborg for eth bydt, som then
frandsous haffde ladit giort tiill
kong^e mtt^{is} behoff.

20 s. lub. Løgerdagen ther nest (18/4) giffuit Di-
rick Smedt wdj Flensborg for 2 stenger,
som kong^e mtt^{is} berider haffde wdt tagit
aff hannom.

* 1 dr. = 31 s. lyb. Tilsvarende fremefter, når ikke andet angives

12 daller 15 s. lub. Jtem mandagen nest epther søndagen misericordia (13/4) bettaldd Lauris Smedt wdj Flensborg for 153 nye hest skoo, hand haffuer slagit, for huert stöcke: 2 s. lub., for 99 gamle skoo forlegt, for huer: 6 d. lub., och for 1000 hest skoo søm: 1½ daler, beløff tiilsamen:*

3½ daller 14 s. lub. End same dag bettaldd hannom for 48 nye skoo, hand haffuer smedt tiill myn naadige frues heste, for huer: 2 s. lub., och 52 gamle skoo, forlagde, huer 6 d. lub., beløff tiilsamen:**

Suma lateris: 17½ daller 1 s. lub.

/Fol. 93r/

2½ daller 9½ s. lub. End bettaldd hannom for 35 nye skoo, for 37 gamle skoo forlagde, 200 hest skoo søm och 4 nye skoo tiill hertug Frederickis heste, beløff tiilsamen: 5½ mr. 1½ s. lub.:***

3 daller Same dag bettaldd Hans Cleensmedt wdj Flensborg for 2 skrin, hand haffuer beslagit for myn naadige frue.

Mester Hans Cleensmedt

10 daller Torsdagen nest epther søndagen cantate (30/4) giffuit hannom poo regenskaff.

6 daller End siden giffuit hannom poo regenskaff.

10 daller Sabatis trinitatis (23/5) giffuit hannom poo regenskaff.

11½ mr. 7½ s. danske Jtem then 6. dag augustj bettaldd mester Hans Cleensmedt, hues som hannom restedt for tiise thuende forledne aars arbejde 1549 och 1550, <som hand> haffde giort for kong^e mtt. och myn naadige frue, epther hans regenskaffs lydelse, som hand ther poo fran seg anthworde, beløff:

Suma lateris: 11½ mr. 7½ s.
Daller 31½ daller 9½ s. lub.

/Fol. 93v/

* 153 x 2 s. + 99 x 6 d. + 1½ dr. = 355½ s. + 1½ dr. = 12 dr. 30 s.
(eller 13 dr. 10½ s., hvis 1 dr. = 30 s.)

** 48 x 2 s. + 52 x 6 d. = 3½ dr. 13½ s. lub.

*** 5½ mr. lyb. 1½ s. = 2½ dr. 12 s. lyb. (Med samme priser som ovenfor ville summen i øvrigt være blevet 3 dr. 12,8 s. lyb.)

756 mr. swenske Jtem fredagen nest epher trinitatis søndag (29/5) kiøptis aff Joeen Thomesen aff Stocholm 7 lester jern tiill slotz behoff, for huer lest 27 daller, som hannom bettaldis mett swenske peninge, beregnet huerj 4 mr. swenske for 1 daller, beløff:

281½ daller Jtem løgerdagen nest fore Stj. Hanse dag (20/6) bleff regnit met mester Hans aff jernhytten vdj Schonne for hues arbeyde, som hand haffde giort for kong^e mtt. och myn naadige frue vdj tiise thuende aar fran søndagen exaudj (2/6) 1549 och tiill forschreffne dag. Tha bleff kong^e mtt. hannom aff same arbeyde skyldig: 281½ daller, huilcke ieg hannom nw poo hans naadis wegne affbetalde och fornøgde, och ther met er hand alldellis affbetaldt tiill thenne dag.

Suma lateris: 756 mr. swenske.
Daller 281½.

/Fol. 94r/

4 daller Same dag giffuit forschreffne mester Hans epher Peder Godskis beffalning for therninger, som hand skall wdt hugge at støbe y lodt.

5½ mr. 2 s. Jtem then 15. dag julij bettaldt Hans Cleensmedt for buglencker, 4 mund støcke, een skrabe och eth par stigbøyle, som Jørgen Dyre haffde ladit bestyre och giort hoes hannom, beløff:

10 mr. 1½ s. End same dag bettaldt Jørgen Dyre, som hand haffde wdtagt for hoffslag, epher myn naadige frues beffalning, tiill hennis naadis heste, och fortherit, epher hans registers lydelse.

39 daller Jtem torsdagen nest epher Simonis et Jude dag (29/10) bettaldt mester Hans Cleensmedt for hues arbeyde, som hand haffde giort for kong^e mtt. och myn naadige frue, siden ther giordis sidst rengskaff met hannom och tiill thenne dag, som beløff:

Suma lateris: 15½ mr. 3½ s.
Daller 43.

/Fol. 94r/

1 mr. Jtem then 17. dag octobris giffuit for 2 laase, som kom vdj kong^e mtt^{is} stald at henge for 2 kyster, som kong^e mtt^{is} hinder thøye ligger vdj.

½ daller	Jtem same dag anthwordet Pauell Stenhuggere berider at bettalle 3 mundstøcke met.
5 mr.	Jtem løgerdagen epther Stj. Galli dag (17/10) bettaldt Hans Cleensmedt for een fyrlaas, som Henrick Stalknecht fick, epther kong ^e mtt ^{is} beffalning.
10 s.	Onsdagen ther nest (21/10) giffuit then lille kong ^e mtt ^{is} dreng tiill eth par spore.
26* daller	Jtem viigilia Lucie virginis (12/12) giffuit mester Hans Cleensmedt poo re-genskaff for arbeyde poo nye.

Suma lateris: 6½ mr. 2 s.

Daller 26½.

/Fol. 95r/

Sumarum poo hues som er giffuit cleensmeder, groffuesmeder, och for jern, som er kiøpt thette aar:

Danske peninge	130 mr. 1 s.
Daller	435½ daller 4 s. 3 d. 1ub.
Swensk mønth	756 mr.

/Fol. 95v-96v/

* Vistnok rettet fra: 25

/Fol. 97r/

Hues som er giffuit for skoo, skiorthen och steffle tiill drenge,
fyrbøtther, lackee och schomagere for arbejde anno 1551

N. 5

- 5 mr. 4 s. Jtem fredagen nest epher hellige tre
koningers dag (9/1) anthwordet Casper
C. M. Mwle poo Nyborg, som hand haffde wdtlagt
for skoo tiill drenge, som ere hoes
hertug Magnus, epher hans registers ly-
delse.
- 1½ mr. 6 s. Jtem mandagen epher trium regum (12/1)
wdj Nyborg giffuit 3 kong^e mtt^{is} lackee
huer 10 s. tiill eth par skoo, er:
- 4½ mr. 4 s. Jtem onsdagen nest epher Stj. Paulj
conuersionis dag (28/1) wdj Nyborg gif-
fuit Matz Fyrbøtther tiill 2 skiorthen:
4 mr., och tiill eth par skoo: 12 s.,
er:
- 2½ mr. 4 s. Jtem torsdagen ther nest (29/1) bettaldt
Frands Brockenhusis stefflemager for 2
M. H. par skoo tiill hertug Frederick: 20 s.,
och for 2 par steffle, hand sollede: 1
mr., och for eth par spanske steffle,
hand giorde om for hertug Frederick, be-
løff epher thugtemesterens beffaling:
- Suma lateris: 14½ mr. 2 s.

/Fol. 97v/

- 3 mr. Jtem onsdagen nest epher søndagen esto
michi (11/2) wdj Nyborg giffuit 4 myn
naadige frues drenge, huer 12 s. tiill
eth par skoo, beløff:
- 1½ mr. 6 s. Jtem løgerdagen nest epher kyndemøse
(7/2) giffuit 3 lackee, huer 10 s. tiill
eth par skoo, er:
- 15 mr. 12 s. Jtem fredagen nest epher fastelagen
(13/2) wdj Nyborg giffuit 9 staldrenge,*
som ere: Jens, Jacop, Petther, Wulff,
Michell, Jens Hattfeldt, Matz Lasen och
Las, huer 12 s. tiill eth par skoo, och
1 mr. danske huer tiill een skiorthen,
som Benedictus Staldknecht annamit, be-
løff:

* Der nævnes dog vist kun 8 - eller 7, for der er intet komma mellem 'Peter' og 'Wulf'. Beløbene stemmer dog med 9 personer - måske tælles Benedictus med?

8½ mr. Jtem Stj. Mathej apostolj dag (24/2?*)
bettaldt Hans Prus, skoomager, for eth
par steffle, hand giorde kong^e mtt. aff
hans eygit leder: 3½ mr., for eth par
steffle aff kong^e mtt^{is} leder: 1½ mr.,
for 2 par skoo aff hans egit leder tiill
kong^e mtt.: 20 s., och for 6 par leste,
for huert par: 6 s., beløff tiilsamen:

Suma lateris: 29 mr. 2 s.

/Fol. 98r/

8 s. Jtem løgerdagen ther nest (28/2?**) vdj
Coldinge giffuit for eth par skoo tiill
narffuen.

19 s. lub. Jtem torsdagen ephther søndagen oculj
(7/3) giffuit 3 myn herris lackee tiill
skoo wdj Flensborg.

1½ mr. lub. Jtem løgerdagen fore søndagen letare
(7/3) giffuit Vincentius Juell, Puch,***
Jørgen Heynis, kong^e mtt^{is} dreng, huer
8 s. lub. tiill eth par skoo vdj Flens-
borg, er:

22 s. lub. End same tiidt giffuit Clemyt Wnrou 8 s.
lub., Skelmendrop# och Hans Duerff huer
7 s. lub. tiill eth par skoo, beløff:

8 s. lub. Jtem mandagen ephther søndagen letare
(9/3) wdj Flensborg giffuit Matz Fyr-
bøtther tiill eth par skoo.

8 s. lub. Torsdagen ther nest (12/3) giffuit her-
tug Frederickis fyrbøtther tiill eth par
skoo wdj Flensborg.

Suma lateris: 8 s. danske.
Daller 2½ daller 3½ s. lub.

/Fol. 98v/

6½ s. lub. Same dag wdj Flensborg giffuit Peder
Knuttsen, hertug Frederickis dreng,
tiill eth par skoo.

4 s. lub. Same dag giffuit Benedictus Duerff tiill
eth par skoo wdj Flensborg.

1 daller Jtem torsdagen nest ephther søndagen ju-
dica (19/3) giffuit Hans Tylicke, sko-

* Hvis 'Mathei dag' er en fejl for 'Mathie dag' (24/2), ellers: 21/9

** Eller 26/9 (jfr. note *)

*** Frederik Puch (sml. s. 95 og 97)

Hans Skellendorf (sml. s. 95)

mager vdj Flensborg, for eth par steffle, som kong^e mtt^{is} dreng Wnrow fick.

2 daller Jtem mandagen nest epher palme søndag (23/3) anthwordet Otthe Malere at bettalle skoo mett for myn naadige frues quindfolch, som wor 9 par skoo, for huert par 6 s. lub., beløff:*

18 s. lub. Same tiidt giffuit Hans Prus, Jørgen Sestedt och Eggert Wulffelt huer 6 s. lubsk tiill eth par skoo vdj Flensborg, er:

1 mr. lub. End same tiidt giffuit Jens Christiensen och Peder Fyrbøtther huer 8 s. lub. tiill eth par skoo, er:

Suma lateris: 4 daller 13½ s. lub.

/Fol. 99r/

1 daller Same dag giffuit Peder Fyrbøtther tiill 2 skiorther vdj Flensborg.

1 daller 12 s. lub. Same tiidt giffuit Jacop Støre, trometter, tiill 2 skiorther: 1 daller, och tiill 2 par skoo: 12 s. lub., er:

24 s. lub. Same dag giffuit 4 Claus Fyskers swenne vdj Flensborg tiill 3 par skoo.

1 daller 7 s. lub. Jtem lange fredag (27/3) giffuit Peder Hoff Dugeswend tiill 2 skiorther: 1 daller, och tiill eth par skoo: 7 s. lub., er:

12 s. lub. Same dag bettaldt Casper Mule, hertug Magnus thugtemester, som hand haffde wdtlagt for skoo tiill hertug Magnus.

21½ s. lub. Poske affthen (28/3) giffuit 3 fyrbøther vdj Flensborg, som ere Niels vdj myn naadige frues kamer, Lauge Fyrbøtther vdj the wnge herris camer och Christiern, jomfruernis fyrbøtther, huer 7 s. 1 b<l>affert** tiill eth par skoo, er:

Suma lateris: 5 daller 14½ s. lub.

/Fol. 99v/

3 daller 13½ s. lub. Jtem onsdagen epher poske (1/4) bettaldt Anders Søllffgraffuere, skomager aff Sleswig, epher Eyler Rønnous befalning, for 2 par steffle: 2 daller, 7

* 9 x 6 s. lub. = 1 dr. 23 s. lub.

** 1 blaffert = 2 d.

par skoo tiill hertug Frederick, huert
par: 6 s. lub., och for eth belthe tiill
Benedictus Duerff, beløff tiilsamen:

- 1 daller Jtem fredagen epher poske (3/4) giffuit
Jens Wnger tiill eth par steffle.
- 6 s. lub. Same dag giffuit Anders Lackee tiill eth
par skoo.
- 1 daller 1 s. lub. End same tiidt giffuit Hans Kremere wdj
Flensborg for 2 skiorthen, som hertug
Magnus dreng Blomendall* fick.
- 12 s. lub. Giffuit Jeronimus Lackee och Daniell La-
ckee, huer 6 s. lub. tiill eth par skoo.
- 20 s. lub. Same tiidt giffuit hertug Magnus stal-
dreng tiill 2 skiorthen: 1 mr. lub., och
tiill eth par skoo: 4 s. lub.

Suma lateris: 6½ daller 6 s. lub.

/Fol. 100r/

- 13 s. lub. Jtem løgerdagen fore søndagen misericor-
dia (11/4) giffuit Hartuick Høcken tiill
eth par skoo: 7 s. lub., och lille Mar-
ckus: 6 s. lub. tiill eth par skoo, er:
- 1 daller 10 s. lub. Same tiidt giffuit Matz Fyrbøtther wdj
Flensborg tiill 2 skiorthen.
- 3 daller Tiisdagen epher søndagen misericordia
(14/4) bettaldt Anders Søloff Graffuere,
skomager aff Sleswig, for 2 par steffle,
som kong^e mtt. haffde faaeth aff hannom,
for:
- ½ daller 6 d. lub. End for 4 par lester, for huert par 4 s.
lub., er:
- 1 daller 4 s. lub. Jtem for 5 par skoo, som kong^e mtt.
haffde faaeth, huert par: 7 s. lub., er:
- 1 daller Same dag wdj Flensborg giffuit for 4 par
skoo tiill myn naadige frues staldrenge.
- 9 daller 1 mr. danske Onsdagen nest epher pinse dag (20/5)
wdj Kiøpnehaffn giffuit Frederick Puch,
Vincentius Juell, Jørgen Heygnis, Hans
Skellendorff, Gestrup, Clemit Wnrou och
Hans Duerff, kong^e mtt^{is} dreng, huer 4
mr. tiill 2 skiorthen, beløff:

Suma lateris: 1 mr. danske.
Daller 16 daller 12 s. lub.

* Joachim Blomendal (sml. s. 98)

/Fol. 100v/

- 14 mr. Jtem then 8. dag junij giffuit 7 kong^e mtt^{is} staldrenge epher Jacop Sestedis beffalning huer 2 mr. tiill 2 skiorther, beløff:
- 2½ mr. 4 s. Jtem then 13. dag junij anthwordet Hans Prus, skomager, som hand skulde kiøbe een hudt fore at giøre steffle aff for kong^e mtt., epher Melcher Sniders beffalning.
- 3 mr. 1 s. Jtem løgerdagen nest epher Stj. Hanse dag (27/6) bettaldt Casper Mule, hertug C. M. Magnus tugtemester, som hand haffde wdtlagt for skoo och leste, som wor giort tiill hertug Magnus epher hans registers lydelse.
- 4 mr. Jtem Wor Frue dag visitaionis (2/7) giffuit Matz Fyrbøtther at kiøbe 2 skiorther fore.
- 6 mr. Then 15. dag julij giffuit Lasarus Trometther och Jacop Støre, trometther, huer tiill eth par steffle, epher Jens Truedsens beffalning, huer 3 mr., er:
- Suma lateris: 29½ mr. 5 s.

/Fol. 101r/

- 2 daller Jtem then 16. dag julij anthwordet Hans Prus, skomager, epher kong^e mtt^{is} beffalning, met hans naadis dreng Skellendorff, som hand skulde kiøbe seg redskaff fore.
- 2 mr. Jtem then 23. dag julij giffuit 2 jegere dreng tiill 2 skiorther.
- 9 mr. Jtem søndagen nest epher Stj. Jacobs dag (26/7) anthwordet Werner Sølffuerpape at kiøbe skiorther fore, epher myn naadige frues beffalning.
- 6 mr. 4 s. Jtem then 26. dag julij giffuit tiise myn naadige frues quindfolch, huer 10 s. tiill eth par skoo, som er amen, 2 piger som sye, Gertrudt, hertug Hansis pige, Katrine Sniders, Boell poo jomfrue kamer, then quinde vdj sølff camerit, waskersken och hoffmesterindens pige, beløff tiilsamen:*

* Efter beløbet 10 personer i alt (men kun 9, hvis Gertrud er identisk med hertug Hans' pige)

1½ mr. 2 s. End same dag giffuit Elline Natwacker-
ske, epther myn naadige frues beffal-
ning, tiill skoo och toffler.

Suma lateris: 18½ mr. 6 s.
Daller 2.

/Fol. 101v/

3 mr. Jtem then 26. dag julij giffuit Taske
tiill eth par steffle.

8 mr. Jtem Stj. Laurentij affthen (9/8) gif-
fuit Claus Fyskere, som hand skulde haf-
fue tiill seg selff anden, som er Pet-
ther Jep tiill steffle, som hand nw la-
der giøre, och ganger hans aar ther an
met.

6 mr. End same tiidt giffuit Thomes Jørgensen
och Jørgen Hansen, fyskere, huer 3 mr.
tiill eth par steffle.

6 mr. Jtem løgerdagen nest fore Wor Frue dag
natiuitatis (5/9) anthwordet Anthonj,
hertug Frederickis staldknecht, at kiøbe
skiorther fore tiill 3 staldrenge.

2 mr. Løgerdagen nest epther Stj. Dionise dag
(10/10) anthwordet Peder Hoffdugeswend
tiill een skiorthe.

3 mr. Jtem onsdagen epther Stj. Dionise dag
(14/10) anthwordet Henrick Giøye, som
hand sagde, at myn naadige frue beffoll
at giffue Niels Fyrbøtther tiill skior-
ther.

Suma lateris: 28 mr.

/Fol. 102r/

4 mr. Jtem then 16. dag octobris giffuit Matz
Fyrbøtther at kiøbe 2 skiorther fore.

9 daller 1 mr. Jtem løgerdagen epther Stj. Gallj dag
(17/10) giffuit tiise 7 kong^e mtt^{is}
drenge, som ere Vincentius Juell, Cle-
mit Wnrow, Frederick Puch, Jørgen Hey-
nis, Hans Duerff, Gestrup och Skellen-
drop, huer 4 marck tiill 2 skiorther,
er:

5 daller 1 mr. Same dag giffuit 8 staldrenge vdj kong^e
mtt^{is} stald huer 2 mr. tiill 2 skior-
ther, beløff:

2½ daller 8 s. Onsdagen ther nest (21/10) giffuit Hans
Prus och Jørgen Sestedt, hertug Frede-

rickis dreng, tiill 2 skiorther, huer 4
mr., er:

- 2½ daller 8 s. Giffuit Axell Thønnesen tiill 4 skior-
ther, thi hand fick ingen peninge then
anden gang tiilforn.
- 1 daller Same dag giffuit Jochin Blomendall tiill
2 skiorther.
- 1 daller Same tiidt giffuit Anthonj Gørloffs,
stald knecht, som hand haffde wdt lagt
for steffle tiill een staldreng vdj her-
tug Frederickis stald.

Suma lateris: 7 mr.

Daller 21.

/Fol. 102v/

- 4 daller 1 orth Jtem torsdagen nest epher Symonis et
H. T. Jude (29/10) bettaldt Henrick Toffelma-
ger for leste, skoo och steffle, som
hand haffuer giort for kong^e mtt. och
myn naadige frue och hertug Frederick,
epther hans registers lydelse, beløff:
- 18 daller 22 s. danske Same dag bettaldt Lauris Broersen, sko-
L. B. mager, epher kong^e mtt^{is} beffaling for
skoo och steffle, som hand haffuer giort
for kong^e mtt., hertug Frederick och
therris dreng, epher hans registers
lydelse, som beløff:

/Fol. 103r/

Sumarum poo hues som er giffuit for skoo, steffle, skiorther, och
skomagere for arbejde thette aar:

- Danske peninge 130 mr. 5 s.
Daller 80½ daller 1 orth 3 s. 1ub.

/Fol. 103v-105v/

/Fol. 106r/

Giffuit perlesteckere for arbeyde 1551

16 mr. 2 s. danske Jtem then 25. dag julij bettaldt Søffrin
Perleste<cke>re for 43 faruer, som hand
haffde stuckit for myn naadige frue, for
huert støcke 6 s., beløff:

/Fol. 106v/

/Fol. 107r/

Giffuit for engelst clede, grofft clede, sardug, leruit och wadmell, som er kjøpt; thesligeste som er giffuit schreddere och offuerskere for arbejde 1551

N. 6

Matz Lampe

500 daller Jtem fredagen nest epher hellige tre kongers dag (9/1) anthwordet Matz Lampe vdj Nyborg, som er poo regenskaff for clede, som er annamit aff hannom vdj thette forledne aar.

M. L.

200 daller End anthwordet hannom wdj Flensborg poo regenskaff for clede.

2346 mr. 4 s. Jtem bleff affregnit met Matz Lampe, som hand haffde wpschreffuit for øxen told hoes Pouell Bang wdj Asens, som er jndregnit for fulde vdj jndtegten.

113 daller 1 mr. danske End bleff aff regnit met hannom, som hand haffde ladit wpschriffue for øxen told wdj Medelfar.

Suma lateris: 2347 mr. 4 s.
Daller 813 daller.

/Fol. 107v/

150 daller End siden anthwordet Matz Lampe poo thuende tiider poo regenskaff for clede.

250 daller Then 7. dag decembris anthwordet Matz Lampe poo regenskaff.

18½ daller 18 s. danske End siden giffuit hannom, och ther met affbettaidt for hues deell, som haffuer werit wdtagit aff hannom vdj tiise 3 forledne aar jndtiill thette aars tiidt 1551.

M. L.

Suma lateris: 18 s.
Daller 418½

/Fol. 108r/

22 s. Jtem Stj. Anthonj dag (17/1) wdj Asens giffuit Lauris Lunde for ½ alne suorth engelst at bøde kong^e mtt^{is} wogen clede met, epher Melcher Sniders beffalning.

13½ mr. 4 s. Mandagen nest epher Stj. Anthonj dag (19/1) wdj Asens giffuit Niels Jude for 5 alne suorth engelst, som Jochim Wt-

thermarck* fick tiill een clening, for
huer alne 2½ mr. 4 s., beløff:

12½ mr. 4 s. 2 alb. End giffuit forschreffne Jochim wthter
Marck* for 6 alne gøttingist: 6 mr., for
5 alne sardug: 1½ mr. 8 alb., for 10
alne leruit: 10 s., och for 1½ alne
engelst tiill hoser: 1½ daller, er
tiilsamen:

2 daller Jtem tiisdagen ther nest (20/1) wdj Ot-
thens giffuit Claus Hagemand, kremere,
for 2 bolthe** leruit, som Melcher Sni-
der fick tiill trøye foder.

Suma lateris: 27½ mr. 6 s. 2 alb.

Daller 2.

/Fol. 108v/

3 daller Same dag giffuit Erick Jensen vdj Ot-
thens for 3 bolthe leruit, som och Mel-
cher Snider annamit.

21 s. 1 alb. Jtem Stj. Paulj conuersionis affthen
(24/1) anthwordet Melcher Snider at bet-
talle 8 alne wadmell met, som skulde
swøbis nogle senge poste wdj, epther
kong^e mtt^{is} beffalning, for huer alne 8
alb., er:

6 mr. Jtem løgerdagen fore kyndenmøse (1/2)
giffuit Søndag Skomager wdj Nyborg for 2
alne grønth engelst, som Hans Lygthema-
gere skulde haffue tiill hoser, epther
Melcher Sniders beffalning.

4 mr. End same tiidt giffuit hannom for 4 alne
gøttingist, hand skulde haffue kiortell
aff, epther same beffalning.

Suma lateris: 11 mr. 5 s. 1 alb.

Daller 3.

/Fol. 109r/

3 mr. 2 alb. lub. Jtem onsdagen nest epther søndagen leta-
re (11/3) bettaldt Petter Marthensen wdj
Flensborg for 36½ alne leruit, for huer
alne 4 alb. lub.; som myn naadige frue
fick, er:

1½ mr. lub. End same tiidt giffuit een anden mand
ther samesteds for 18 alne leruit, som

* Navnet er almindeligt såvel i formen 'ut der Marck' (= 'aus der
M.') som i formen 'Uthermarck' og lgn.

** 1 bolt = 18 alen, jfr. note s. 255

och myn naadige frue fick, for huer alne
4 alb. lub., er:

22½ s. 4 d. lub. Jtem giffuit Petther Morthensen for 19½
alne leruit, som och same tiidt kiøptis
aff hannom, och bleff anthwordet myn
naadige frue, for huer alne 14 d. lubsk,
er:

7 daller Jtem mandagen nest ephther søndagen ju-
dica (16/3) giffuit Niels Hansen wdj
Flensborg for 1 stöcke graat ausenbry-
gest som kiøptis aff hannom at giffue
nogle wogendriffuere, ephther myn naadi-
ge frues beffalning.

Suma lateris: 10 daller 2½ s. lub.

/Fol. 109v/

3 s. Tiisdagen nest ephther kyndenmøse (3/2)
giffuit offuerskeren vdj Nyborg for 4
alne gøttingist, hand krusede, ephther
Melcher Sniders beffalning.

1 mr. 4 alb. Løgerdagen ther nest (7/2) vdj Nyborg
giffuit for 8 alne grofft leruit at giø-
re peninge secke aff at legge then kiøp-
sted skatt vdj.

8 s. Jtem torsdagen nest ephther søndagen jn-
uocauit (19/2) wdj Nyborg giffuit Matz
Bagers hustrue for 4 alne grofft leruit
tiill peninge secke.

3 mr. Torsdagen nest ephther Stj. Mathej apo-
stolj dag (26/2?*) giffuit Hans Friis
vdj Otthens for 2 alne suorth gøtting-
ist, som hertug Frederick fick tiill
fodder.

Suma lateris: 4½ mr. 4 s. 1 alb.

/Fol. 110r/

9 daller 12½ s. lub. Jtem onsdagen nest ephther søndagen ju-
dica bettaldt een quinde aff Sleswig,
A. F. Anicke Fosis,** for leruit, som myn
naadige frue haffde kiøpt aff hende poo
Flensborg.

20 s. Same dag anthwordet Matz Fyrbøtther for
leruit och arbetzs løn at bettalle met

* To. e. Mattheus (24/9) passer ikke i den kronologiske rækkefølge;
der er formentlig (igen) tale om en fejl for to. e. Matthias (26/2)

** Vist den samme, som modtager en betaling i 1533-34-regnskabet, **Dan-
ske Magazin** 4. r. 3 (1871) s. 48

for 3 hiuende, bleff giort tiill kong^e
mtt^{ts} behoff.

- 1 mr. lub. Tiisdagen nest epher palme søndag
(24/3) giffuit Jens Christiensen och
Peder Fyrbøtther tiill mackerløn for ho-
se och trøye vdj Flensborg.
- 13 s. danske Same tiidt giffuit Jens Christiensen
tiill mackerløn for een kaabe, hand
haffde ladit giort vdj Nyborg: 8 s., och
som hand haffde wdtlagt for een stoell
tiill hertug Frederickis behoff: 5 s.
danske, er:

Suma lateris: 13 s. danske.
Daller 10½ daller 2 s. lub.

/Fol. 110v/

- 1 daller 9 s. lub. Jtem poske affthen (28/3) giffuit een
kremere wdj Flensborg, heder Hans Niel-
sen, for 1½ alne grofft røth engelst: 30
s. lub., och for 1 alne gøttingist: 10
s. lub., som hertug Magnus fyrbøtther
fick tiill hoser, er:
- 25 s. lub. Same dag giffuit Peder Hansen vdj Flens-
borg for 10 alne wadmell, som for-
schreffne hertug Magnus fyrbøtther fick
tiill fodder wnder hans kiortell, for
huer alne: 2½ s. lub.
- 2 daller 2 s. lub. Same dag giffuit een quinde, heder Kyr-
stine Hansis, wdj Flensborg for 24 alne
hørgarns leruit, som bleff giort 3 duge
aff tiill Candselerj, for huer alne: 2½
s. lub., och for the bleffue syedt: 4 s.
lub., beløff:
- 1 mr. lub. Tiisdagen nest epher quase modo genitj
søndag (7/4) giffuit hertug Magnus fyr-
bøtther vdj Flensborg tiill mackerløn
for hans clening, epher Casper Mulis
beffalning.

Suma lateris: 4½ daller 5½ s. lub.

/Fol. 111r/

- 5 daller 5 s. lub. Jtem løgerdagen fore søndagen misericor-
dia (11/4) giffuit Henrick Wild Skytte
for 5 alne engelst tiill 2 par hoser: 5
gylden mønth,* for 10 alne sardug: 30 s.
lub., och for 10 alne leruit: 10 s.
lub., som kong^e mt hannom skyldig wor

* Gylden mønt à 24 s. lyb.

for 2 aar, beløff, epther Jacop Sestedis beffalning:

4 daller 8 s. lub. Jtem tiisdagen nest epther søndagen misericordia (14/4) giffuit Petther Boyesen wdj Flensborg for 22 alne ausen brygerst, som wdtogis aff hannom epther Melcher Sniders beffalning tiill the 2 narffue, och een gamell mand tiill kiortle, for huer alne 6 s. lub., beløff:

1½ daller 1½ s. lub. End giffuit hannom for 6 alne røth sarsusk, som the skulde haffue tiill hoser, huer alne: 8 s. lub., er:

1½ daller 3½ s. lub. End giffuit hannom for 50 alne halfft wadmell tiill fodder wnder therris kiortle, for huer alne 1 s. lub., beløff:

Suma lateris: 12½ daller 2½ s. lub.

/Fol. 111v/

2½ daller 2½ s. lub. Same dag giffuit Marthin Skulth, burgemester wdj Flensborg, for 4 alne røth engelst, som Melcher Snider annamit, som then duerffinde vdj Prees skulde haffue tiill een kiortell, som er lille Marckus brudt, for huer alne: 20 s. lub., er:

58 daller Jtem onsdagen nest epther søndagen cantate (29/4) vdj Kiøpnehaffn kiøptis aff Frederick Neffuell 2 støcker beredt engelst at giffue the beffels mend wnder knechtene, som skulde tiill Islandt, for huert støcke 29 daller, beløff:

24 daller 8 s. danske Same dag giffuit Hans Bøse wdj Kiøpnehaffn for 5 støcker gøttingist, som kiøptis aff hannom och bleff giffuit skiffs høffuitzmend tiill skiffs cleninger, for huert støcke 14½ mr. danske, beløff:

2 mr. danske Same dag giffuit Balzer Ricker, lands knecht, for een fenicke, hand giorde, som kom tiill Islandt.

Suma lateris: 2½ mr. danske.
Daller 84½ daller 2½ s. lub.

/Fol. 112r/

48½ daller 18 s. danske Same dag giffuit Jørgen Ficke aff Stethin for 23 støcker Stettins leruit, som kiøptis aff hannom tiill skiffs behoff,

for huert støcke: 2 daller $\frac{1}{2}$ * orth, och
holt huert støcke 64 alne, beløff:

- 1 daller Jtem giffuit Lydke van Skonneborg tiill
mackerløn for een fenicke, hand giorde,
som kom tiill Islandt, och Marckus Plug,
fenrick, fick met seg.
- 2 mr. Jtem onsdagen fore pinse dag (13/5) gif-
fruit 2 jegere drenge tiill mackerløn for
hoser och trøye, som Jørgen Jegere anna-
mit.
- 4 s. End giffuit thennom tiill mackerløn for
2 skiorther.
- 8 mr. 1 s. Same dag kiøptis aff Sander Tracht, kre-
mere vdj Kiøpnehaffn, $64\frac{1}{2}$ alne grofft
segell leruit, som kom tiill eth boneth
poo Brande Jagthen,** for huer alne: 2
s., beløff:

Suma lateris: 11 mr. 7 s.
Daller $49\frac{1}{2}$.

/Fol. 112v/

- 12 mr. 2 alb. Same dag kiøptis aff Christiern Ride
Smoswend 83 alne groft segell leruit,
som och kom tiill same jagt, epther Pe-
der Godskis beffalning, for huer alne. 7
alb., beløff:
- 4 mr. Jtem trinitatis løgerdag (23/5) giffuit
Jens Heningsen, borgere vdj Kiøpnehaffn,
for eth nyeth segell, som kiøptis aff
hannom tiill een aff de Blegens eger,
som kong^e mtt. wilde haffue met seg
tiill Abramstrup.
- $11\frac{1}{2}$ daller Jtem mandagen nest epther trinitatis
søndag (25/5) giffuit Ydde Fygthemesters
for skeffuerdug, som hertuginde aff
Mechelborg, kong^e mtt^{is} søster, haffde
faaeth aff hende och kong^e mtt. beffoll
at bettalle.
- $\frac{1}{2}$ daller Och for syetrodt.
- $3\frac{1}{2}$ mr. Same dag kiøptis aff Anders Godske 24
alne grofft segell leruit, som bleff
anthwordet Frederick Paulune Mester at
bøde paulunit met, for huer alne 7 alb.,
beløff:

Suma lateris: $19\frac{1}{2}$ mr. 2 alb.
Daller 12.

* i orth, men $23 \times 2 \frac{1}{8}$ dr. = $48\frac{1}{2}$ dr. 18 s. dansk

** "Brandjagten", et skib i kongens flåde

/Fol. 113r/

- 20 daller Jtem fredagen epther trinitatis søndag
giffuit Theus Prus for 24 alne engelst,
som kong^e mtt. hannom skyldig wor tiill
poske, for huer alne 2½ mr., er:
- 19 mr. 6½ s. Jtem then 14. dag junij bettaltd Lauris
Tystøll epther myn naadige frues beffal-
ning for 34½ alne duge leruit, som henis
naade kiøpte aff hannom, for huer alne 9
s. danske, beløff:
- 23 mr. 1 s. End same tiidt bettaltd hannom for 82
alne leruit, som henis naade och same
tiidt fick, for huer alne 4½ s., beløff:
- 9 daller Jtem giffuit Jacop van Meydeborg skiffs
høffuitzmand for 12 alne engelst, hans
borge clede, som hand skulde haffdt
tiill poske nest forleden, for huer alne
2 mr. 4 s., er:
- Suma lateris: 42 mr. 7½ s.
Daller 29.

/Fol. 113v/

- 5 mr. Jtem then 20. dag junij giffuit Anders
Lackee och Daniell Lackee tiill macker-
løn for therris clening, huer 1 g^{ne}
mønth, er:
- 2½ mr. Same tiidt giffuit Matz Fyrbøtther tiill
mackerløn for hans clening.
- 4½ daller Jtem giffuit skipper Oluff Søffrinsen
for 6 alne engelst, hans clede tiill po-
ske (29/3), som hand skulde haffdt, for
huer alne 2 mr. 4 s., er:
- 70 daller Jtem Stj. Hanse dag (24/6) giffuit Peder
Offuerskere* poo regenscaff for hoffcle-
ning, hand haffuer offuer skaarit wdj
thette aar.
- P. O. O.*
- 6½ daller 12½ s. danske End siden giffuit forskreffne Peder Of-
fuerskere och ther mett affbetaldt for
hues clede, som hand haffuer offuerskaa-
arit for kong^e mtt. vdj thette aar, som
beløff: 3684½ alne, huer alne 1 s. dan-
ske.**
- Suma lateris: 8 mr. 4½ s.
Daller 81.

* Bemærk, at han er overskærer af erhverv, men at hans efternavn også
må begynde med 'O'

** Dette bliver netop de 76½ dr. 12½ s. dansk i de to poster

/Fol. 114r/

- 3 mr. Jtem løgerdagen ephther Stj. Hanse dag (27/6) giffuit Casper Mule, hertug Magnus thugthemester, tiill mackerløn for hans clening.
- 2½ mr. Same dag giffuit Peder Hoffdugeswend tiill mackerløn for hans clening.
- 2½ mr. Same tiidt giffuit Jens Harinsknechtis dreng tiill mackerløn for hans clening.
- 20½ daller Jtem St^{rum} apostolorum Petrj et Paulj dag (29/6) kiøptis aff Anders Lauritsen 2 støcker kyshey ephther Melcher Sni-ders beffalning, thet enne wor leberfar-ue, for 10½ daller, och thet andet lyf-farue, for 10 daller, beløff:
- 24 daller End same tiidt kiøptis aff een fremit kiøpmandt, som heder Jørgen Rustj, eth støcke suort engelst tiill hoff clening.
- Suma lateris: 8 mr.
Daller 44½.

/Fol. 114v/

- 83 mr. 12 s. 1 alb. Jtem fredagen nest ephther Wor Frue dag visitationis (3/7) anthwordet Erick Walckendrop ephther myn naadige frues beffalning; som henis naade skulde bettalle leruit met, som henis naade haffde ladit kiøpt tiill henis naadis quind folch; ephther thuende registers lydelse, beløff:
- 5 mr. Jtem then 15. dag julij giffuit Jens Tatter och Peder Fyrbøtther tiill mack-erløn for therris cleninger.
- 7 daller Jtem same dag kiøptis aff Peder Jørgen-sen wdj Kiøpnehaffn eth støcke ausen brygerst, som her Hans Diricksen fick tiill 8 islands drenge, som ere wdj Hel-ligesthus.
- 8 mr. 5 s. 1 alb. End same dag giffuit Karine Niels Jacop-sens for 50 alne wadmell, som kiøptis aff hende tiill fodder, som same drenge skulde haffue tiill fodder wnder ther-ris kiortle, for huer alne 8 alb., er:

Suma lateris: 97 mr. 5 alb.
Daller 7.

/Fol. 115r/

221 mr. 4 s.	Jtem then 26. dag julij bettalddt Hermen Struchmand for 15 støcker gøttingist, som wor wdtagit aff hannom och komit wdj snider camerit før end then fodder dug kom fran Jørgen Pedersen, for huert støcke 14½ mr. 4 s., er:
48 daller	End same dag bettalddt hannom for 2 støcker suorth engelst, som kiøptis aff hannom och kome vdi snider camerit, tiill hoff clening, for huert støcke 24 daller.
H. S.	
13 daller	End bettalddt hannom for 13* alne suorth wttherfyn, som Melcher wdtog aff hannom, som Katrine Sniders fick tiill kiortell och kaabe, for huer alne 1 daller.
37½ daller 20 s. danske	End same tiidt bettalddt hannom for 35 alne røth engelst, som Melcher Snider haffde wdtagit aff hannom tiill myn naadige frues sperwogen, for huer alne 1 daller 4 s., beløff:
4½ daller	End bettalddt hannom for 4½ alne grønth engelst, som och Melcher haffde wdtagit aff hannom tiill kong ^e mtt ^{is} behoff, for huer alne 1 daller, er:
Suma lateris: 222½ mr. Daller 103.	
<u>/Fol. 115v/</u>	
2½ mr.	Jtem then 26. dag julij giffuit Jacop Støre, trometther, tiill mackerløn for hans clening.
16 mr. 4 s.	Jtem giffuit Blasius Schriffuere for 6½ alne engelst, som hand skulde haffdt tiill hans hoffclening, for huer alne 2½ mr., beløff:
1 daller	Jtem onsdagen nest epher Stj. Laurentj dag (12/8) giffuit Petther van Rensborg, landisknecht, for een fenicke, hand haffde ladit giort och anthworde hand Theus Prus same fenicke.
12 mr.	Jtem giffuit Henrick van Mynden, bøse-skytte, for 6 alne engelst, hans borge clede, hand skulde haffdt tiill poske (29/3).
7 daller	Jtem then 3. dag septembris bettalddt Hans Romyn for 7 alne lyffarue engelst, som myn naadige frues schreddere wdtog

* Rettet fra vij (7) til xijj (13)

aff hannom tiill myn naadige frues be-
hoff.

Suma lateris: 30½ mr. 4 s.
Daller 8.

/Fol. 116r/

- 1 mr. Jtem then 3. dag septembris anthwordet Peder, myn naadige frues snider, at kiøbe een halff alne kyts hey fore, som frøicke Dorithe skulde haffue tiill eth par hoser.
- 4½ daller Jtem vigilia natiuitatis Marie (7/9) giffuit skipper Arnth, styremand tiill Islandt, for 6 alne engelst, hans borge clede, som hand skulde haffdt, huer alne 2 mr. 4 s., beløff:
- 52 daller Jtem onsdagen nest epher Stj. Martinj dag (18/11) kiøptis aff Jørgen Snider aff Lubeck 2 støcker suorth engelst, som bleff anthwordet Melcher Snider ind poo snider camerit, th<et> enne* beredt och thet andit beredt, beløff tiilsamen:
- 2½ mr. Jtem torsdagen ther nest (19/11) giffuit Jeronimus Lackee tiill mackerløn for hans clening.
- 12 s. Same dag giffuit Benth Schreddere for Oluff Ensponders clening, hand haffde syeth, som kong^e mtt. skencthe hannom.

Suma lateris: 4 mr. 4 s.
Daller 56½.

/Fol. 116v/

- 3 mr. 4½ s. Jtem løgerdagen nest epher Stj. Mauri-
tij dag (22/9) giffuit Hans Bøse for
17½ alne huit wadmell, som bleff anth-
wordet Matz Fyrbøtther, for huer alne 3
s., beløff:
- 100 daller Same dag anthwordet Sander Leyell aff
Helsingør poo regenscaff:
- 2½ mr. Jtem torsdagen nest epher Stj. Michels
dag (1/10) giffuit Hans Lackee tiill
mackerløn for hans clening.
- 12½ mr. Same dag giffuit Peder Godske for 5 alne
suorth engelst, som fogethen aff Abram-
strup fick tiill hans hoff clening.

* thenne

35 daller Jtem fredagen nest epher Stj. Michels dag (2/10) anthwordet hertuginde aff Mechelborg, som kong^e mtt. skencthe hende tiill eth kiortell cledede.

Suma lateris: 18 mr. 4½ s.
Daller 135.

/Fol. 117r/

6 mr. Jtem løgerdagen nest epher Stj. Michels dag (3/10) giffuit Henrick Struchmand for 3 alne suorth kyts heye, som Melcher Snider skulde giøre 2 par hoser aff tiill the duerffue.

4 daller Jtem giffuit Hans Wetticke, styremand, for 6 alne engelst, som hand skulde haffdt poo then reyse vdj Ysland.

23 daller 23 s. danske Same dag bettaltdt Henrick Struchmand for 24½ alne huit engelst, som wor wdtagit aff hannom tiill hose cledede tiill kong^e mtt^{is} trabanther, for huer alne 2½ mr. 6 s., beløff:

5 daller 19 s. lub. Jtem løgerdagen nest epher Stj. Dionisi dag (10/10) giffuit Christoffer Møller epher Andris van Eyleneus beffalning for 6 alne suorth cledede, hand kiøpte vdj Rostock for myn naadige frue, for huer alne 29 s. lub., beløff:

4 mr. Jtem mandagen epher Stj. Dionise dag (12/10) giffuit 2 jegere dreng, som the skulde haffue tiill mackerløn for theris clening.

Suma lateris: 11 mr. 7 s.
Daller 32 daller 19 s. lub.

/Fol. 117v/

27½ daller Same dag giffuit Peder Jørgensen, borge-re vdj Kiøpnehaffn, for 1 støcke suorth beredt engelst, som kiøptis aff hannom epher Melcher Sniders beffalning, tiill kong^e mtt^{is} drengis clening.

5 daller 2 s. danske Jtem thenn 14. dag octobris giffuit Flores for 121 alne peckelin, som kiøptis aff hannom tiill skibene och tiill fodder secke vdj myn naadige frues stald, for huer alne 2 s., beløff:

22 daller Same dag giffuit een kiøpmand, som heder Jacop van der Helle aff Lubeck, for eth støcke suorth engelst, som kiøptis aff hannom och bleff anthwordet Melcher Snider, som hand tog met seg tiill Randers.

15½ daller 1 mr. Same tiidt giffuit Henrick Masebeck aff Lubeck for 10 bolthe leruit, som kiøptis aff hannom, som Melcher Snider annamit, och for 9 bolthe, som her bleff hieme igen, for huer bolth 2½ mr., er:

Suma lateris: 1 mr. 2 s.
Daller 70.

/Fol. 118r/

5 mr. Jtem mandagen nest epher Stj. Gallj dag (19/10) giffuit Søffrin Pedersen och Anders Pedersen, wogen driffuere, tiill mackerløn for therris clening.

3 daller 10 s. danske Same dag bettaltdt Ydde Fygtmesters epher myn naadige frues beffalning for 42 alne leruit, som henis naade kiøpte aff hende, for huer alne 11 alb., er:

2 mr. 4 s. Torsdagen ther nest (22/10) giffuit 6 kockedrenge tiill mackerløn for wulden-skiorthen och skiorthen, som bleff giort tiill thennom, huer 6 s., er:

2 mr. Jtem giffuit her Anders Wrthegords Mand tiill mackerløn for hans cleder, som kong^e mtt. skencthe hannom.

93½ daller 18 s. danske Jtem alle helgens affthen (31/10) bettaltdt Hermen Struchmand vdj Høgebro H. S. Strede for engelst clede och grofftt clede, som haffuer werit wdtagit aff hannom tiill kong^e mtt^{is} behoff, siden ther giordis sidst regenscaff met hannom och tiill thenne dag, som beløff seg offuer alt:

Suma lateris: 11 mr.
Daller 96½.

/Fol. 118v/

50 daller Jtem torsdagen epher alle helgens dag (5/11) bettaldis Anne Oluff Bunthmagers A. O. B. for hues clede, som er wdtagit aff hende tiill kong^e mtt^{is} behoff, epher thette henis registers lydelse, som beløff:

9½ s. Same tiidt bettaltdt Bertell Harinsk Knecht, som hand haffde giffuit tiill mackerløn for nogle blinder bleff giort, och for nogle bleff bødt.

411½ daller 9½ s. lub. Jtem then 13. dag nouembris kiøptis aff Henrick Mogensen och Jens Mogensen aff Helsingør 16 støcker engelst tiill landisknechtis betalning, som skulle nw tiill thenne thermyn bettallis met clede

och peninge, och wor eblant same clede 6
støcker beredt engelst, for huert støcke
25½ daller 1 orth, er:*

Suma lateris: 9½ s. danske.
Daller 461½ daller 9½ s. lub.

/Fol. 119r/

- 9 daller 2 s. danske Jtem bettaldt Hans Bøse for 108 alne
Stettins leruit, som Theus Prus annamit
at skulde lade giøre segell aff tiill
kong^e mtt^{is} smo jagther, for huer alne:
7 alb., beløff: 15 mr. 10 s.,** och for
92 alne peckelin, for huer alne: 2 s.,
beløff tiilsamen:
- 2 daller 1 mr. Jtem mandagen epher Wor Frue dag pre-
sentationis (23/11) kiøptis aff Christen
Schriffuers hustrue weed Gamell Torffue
for 48 alne grofft leruit, som Bartell
Harinsknecht annamit at skulde giøre
stych secke aff, for huer alne 7 alb.,
er:
- 4 daller 1 mr. Jtem torsdagen epher Stj. Andree apo-
stolj dag (3/12) kiøptis aff Matz Lampe
2 støcker sardug, som koning Christi-
erns*** trabanther poo Kallundeborg
skulde haffdt tiill trøyer.

Suma lateris: 2 mr. 2 s.
Daller 15.

/Fol. 119v/

- 346 mr. 6 s. 1 alb. Jtem bettaldt Sise Christiern Eskelsens
hustrue wdj Kiøpnehaffn epher kong^e
S. C. mtt^{is} beffalning for blye och clede, som
Jachim Beck haffde wdtagit aff for^{ne}
Christiern Eskelsen, før hand døde, och
stoed wbetaldt tiill thenne tiidt, huil-
cket som beløff seg offuer alt epher
henis quitanse och registers lydelse;
och gaff Jehan Friis, candseles, beffal-
ning poo at bettalle:

* 16 x 25,75 dr. = 412 dr. (altså 6 s. lyb. mere)

** Skal være: 15 mr. 12 s.

*** Den fangne Christian 2., som 1549 var blevet flyttet fra Sønderborg
Slot til Kalundborg Slot

/Fol. 120r/

Sumarum poo hues som er giffuit for engelst clede, sardug och leruit,
som er kjøpt, och schreddere och offuerskere for arbeyde:

Danske peninge 3231 mr.
Daller 2560 daller 12½ s. lub.

/Fol. 120v-122v/

Giffuit for steen kull, som kiøpt ere, och for steenkull at lade graf-
fue hoer her Peder Skram

No. 7

- 150 mr. Jtem fredagen nest epther pinse dag
(22/5) anthwordet her Peder Skram, som
P. S. hand skall lade graffue steen kull fore
wdj Schonne, och Peder Godske skall lade
henthe thennom.
- 58 mr. Jtem then 9. dag junij bettaltdt Henrick
Abell, borgere wdj Kiøpnehaffn, for 6
lester 2 thønder steen kull, som kiøptis
aff hannom tiill slotz behoff, for huer
lest 9½ mr., beløff:*
- 126½ mr. Jtem then 27. dag julij bettaltdt skipper
Zell aff Kiøpnehaffn for 14½ lester 4
thønder steen kull, som kiøptis aff han-
nom tiill kong^e mtt^{is} behoff, for huer
lest 8½ mr., beløff:**

Suma lateris: 334½ mr.

/Fol. 123v/

- 131 mr. 4 s. Jtem bettaltdt Rødher Kempe, borgere wdj
Kiøpnehaffn, for 15 lester 8 thønder
steen kull, som kiøptis aff hannom tiill
slotz behoff, for huer lest 8½ mr., be-
løff:***

Sumarum, som er giffuit for steen kull:

Danske peninge 465½ mr. 4 s.

/Fol. 124r-v/

-
- * Efter denne udregning skulle der i teorien gå 19 tønder på en læst stenkul, hvilket er et urimeligt tal. De 2 tønder må have kostet 1 mark, d.v.s. 8 skilling pr. tønde
- ** Efter denne udregning skulle der gå ca. 10½ tønder på en læst stenkul. De 4 tønder må have kostet 52 skilling, d.v.s. 13 skilling pr. tønde
- *** Efter denne udregning skulle der gå ca. 18,1 tønder på en læst stenkul. De 8 tønder må have kostet 60 skilling, d.v.s. 7½ skilling pr. tønde

/Fol. 125r/

Hues, som er giffuit guldsmeder for arbejde, och hues som thennom er
anthwordet at arbejde af for kon. mtt. och myn naadige frue 1551

6 lott sølff Jtem søndagen ephther hellige tre konin-
gers dag (11/1) anthwordet Axell Thøne-
sen wdj Nyborg ephther kong^e mtt^{is} bef-
faling, som hand skulde lade besla een
daggert met for kong^e mtt. wdj Otthens.

1½ daller Jtem tiisdagen ephther Stj. Anthonj dag
(20/1) wdj Otthens anthwordet een guld-
smedt een wngers gyldene at forgylde
kong^e mtt^{is} daggert met, som ther bleff
beslagen.

1 daller 9 s. danske Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1)
giffuit Jacop Guldsmedt aff Otthens ep-
ther Michell Sestedis beffaling for
nogle styffther, hand haffde giort for
myn naadige frue.

25½ mr. 7 s. Jtem onsdagen nest ephther Stj. Paulj
conuersionis (28/1) bettaltdt Morthin
M. G. Guld Smedt wdj Nyborg for arbejde, hand
haffuer giort for kong^e mtt., ephther
hans handschrefftis lydelse:

Suma lateris: 26½ mr.
Daller 2½.
Sølf 6 lott.

/Fol. 125v/

43½ mr. Jtem Wor Frue dag kyndenmøse (2/2) gif-
fuit Jacop Guldsmedt aff Otthense ephther
kong^e mtt^{is} beffaling for thuende guld-
kieder, hand haffde giort for hans naa-
de, och wor ther wdj 232 gylden, for
huer gylden till arbetz løn: 3 s. dan-
ske, beløff:

4½ daller Jtem løgerdagen fore søndagen reminisce-
re (21/2) bettaltdt Jacop Guldsmedt aff
Otthens ephther kong^e mtt^{is} beffaling
for eth armbanth, hand gjorde: 2½ dal-
ler, och for een sølf stob, hand fer-
diig gjorde och forgylde: 2 daller, be-
løff:

3 daller Jtem skertorsdag (26/3) giffuit mester
Pouell, hertug Frederickis barberer, som
hand haffde wdtlagt for eth hals bant, h
som bleff giort tiill hertug Frederickis
hundt Fogell, eth halfft aar siden for-
leden, ephther Eyler Rønnous beffaling.

Suma lateris: 43½ mr.
Daller 7½.

/Fol. 126r/

- ½ daller..... Poske affthen (28/3) giffuit Rasmus
Guldsmedt vdj Flensborg for ½ lott ½
quinthin sølff, hand wdtlagde aff sytt,
och for hand ferdig giorde wabenit poo
eth hals banth tiill myn herris hundt
och wptaede thet och sloeth poo igen.
- 6 s. lub. Anden poske dag (30/3) giffuit Claus
Guld Smedt vdj Flensborg for een dugsko
poo hertug Frederickis swerd, epther
Eyler Rønnous beffalning.
- 6 s. lub. End same dag anthwordet Erick Walcken-
drop at lade ferdig giøre kong^e mtt^{is}
swerdt och een dugsko met.
- 5 daller Jtem mandagen epther quasi modo genitj
(6/4) giffuit Thomes Guldsmedt aff Hu-
sume, epther Johan Frisis beffalning poo
Flensborg, for eth segell, hand haffde
wdtskaarit.
- 4 s. lub. Tiisdagen ther nest (7/4) anthwordet
Claus Dorknecht poo Flensborg, som hand
haffde giffuit een guldsmedt, som haffde
ferdet kong^e mtt^{is} compas.

Suma lateris: 6 daller ½ s. lub.

/Fol. 126v/

- 24 s. lub. Jtem tiisdagen epther søndagen miseri-
cordia (14/4) giffuit een guldsmedt vdj
Flensborg, epther Eyler Rønnous beffal-
ning, for een guldfeder, hand haffde
giort for hertug Frederick, och for een
ring poo hans swerd.
- 4 s. lub. End giffuit same guldsmedt for frøicke
Dorithees kande, hand haffde ferdiig
giort, epther som Otthe Malere haffde
bestyrit.
- 18 s. lub. Same tiidt anthwordet Michell Sestedt,
som hand haffde wdtlagt for een dug
skoo, bleff giort poo hertug Magnus
swerdt.
- 16 s. lub. Jtem giffuit Jørgen Barnekou, som hand
haffde giffuit een guldsmedt for arbej-
de, hand haffuer giort for myn naadige
frue vdj Flensborg.

Suma lateris: 2 daller.

/Fol. 127r/

- 24 daller Jtem trinitatis løgerdag (23/5) anthwordet Jehan Friis, canseler, som hand haffde faaeth myn naadige frue wdj Nyborg, och henis naade haffde giffuit een guldsmedt for eth hals bandt, hand haffde giort.
- 10 daller Jtem anthwordet myn naadige frue, som henis naade gaff een guldsmedt for nogle guld nudt, hand haffde giort.
- 64 lott sølff Jtem then 8. dag julij anthwordet Michell Guldsmedt epher myn naadige frues beffalning, som hand skulde giøre 2 handtbecken aff: 4 lødige mr. sølff, er:
- 160 lott sølff End siden fick hand tiill same handtbecken.'
- 5 daller Jtem then 26. dag julij anthwordet myn naadige frue, som henis naade haffde giffuit Michell Guldsmedt for arbejde.
- 160 lott sølff Jtem same tiidt anthwordet Pouell Fecthell, mønthemester, som hand skulde fynerere och giøre tiill 14 lott huer mr.: 10 lødige marck sølff, epher kong^e mtt¹⁵ beffalning.*
- 48 lot sølff End siden anthwordet hannom 3 lødige mr. sølff, som hand och skulde fynere, er:'
- Suma lateris: 39 daller.
Sølff 432** lott.

/Fol. 127v/

- 43½ lott sølff Jtem then 27. dag julij anthwordet Melcher Guldsmedt, som hand skulde giøre 2^{1***} hals banth aff tiill myn herris hunde#, och skencethe hertug Frederick hertug Hans aff Mechelborg same 2 hunde.

* Meningen må være: 10 lødige mr. = 160 lod. Denne sølvmængde skal 'fineres' (eller 'finbrændes'), dvs. have forandret lødigheden til 14 lod på hver (lødige) mark, dvs. finhed 14/16 (= 875 promille). Udgangspunktet må være, at de 160 lod (= 80 dr.) har finheden 14½/16 (= 906,25 promille) ligesom ved dalermønt eller stemplet sølv (se Københavns guldsmedes privilegier, Erslev og Møllerup: **Danske Kancelliregistranter** 30/1 1539, s. 80). Ellers kunne man dårligt sammenregne dem med alle andre 'lod sølv' her. Uanset 'fineringen' må finheden altså formodes at skulle **sænkes**

** Rettet til iijj^c xxxij, vistnok fra ij^c xxiv (224)

*** eth overstreget

hundt (men dette stemmer ikke med fortsættelsen: 2 hunde)

- 12 daller Jtem fredagen nest fore Sti. Laurentij dag (7/8) anthwordet forskreffne Melcher Guldsmedt 4 dubbelt ducather at forgyldede* same hals band met, beløff:
- 22 mr. 6½ s. Jtem Sti. Laurentij dag (10/8) bettaldt Melcher Guldsmedt for 60 lott minus 1 quinthin sølff, som hand gjorde 2 hals banth aff tiill 2 hunde och forgyllede same banth, for huert lott tiill arbetz løn: 6 s. danske, beløff:**
- 14 lott 1½ quinthin sølff ... End giffuit hannom, som hand haffde wdt-lagt aff hans egit sølff mere, end hand fick tiill same hals banth: 16 lott 1 quinthin sølff, ther fore affkorthedis for 4 dubbelt ducather, hand fick at forgyldede met: 1½ lott 1½ quinthin sølff, och fick ther tiill:

Suma lateris: 22 mr. 6½ s.
 Daller 12.
 Sølf 57½ lott 1½ quinthin.

/Fol. 128r/

- 129 daller Jtem mandagen epher Stj. Laurentij dag (17/8) anthwordet Jehan Guldsmedt, epher kong^e mtt^{is} schriffuelse, som hand skulde forgyldede 8 liuse stager met, 12 salt kar, 12 salt seer och 12 tallercken met: 43 dubbelt ducather, huert støcke wpborit for 3 daller, beløff:
- J. G.
- 32½ daller 8 s. danske Jtem onsdagen nest epher Wor Frue dag natiuitatis (9/9) anthwordet Michell Guldsmedt epher myn naadige frues beffalning, som hand skulde gjøre guld styffther aff, 24½ frands kroner, som weyde 6 lott, huer kronne wpboren for 4 marck danske, beløff:
- 23½ lott sølff Jtem then 12. dag augustj anthwordet Jehan Guldsmedt epher myn naadige frues beffalning, som hand skulde gjøre een kiede aff tiill een markatt.
- 100 daller End same dag anthwordet Jehan Guld Smedt poo regenskaff for arbejde, epher kong^e mtt^{is} schriffuelse.
- J. G.

Suma lateris: 8 s. danske.
 Daller 261½.
 Sølf 23½ lott.

/Fol. 128v/

* at forgyldede gentages

** Idet 59,75 x 5 s. = 22 mr. 6½ s.

- 3 lott sølff Jtem torsdagen nest epher Stj. Michels dag (1/10) anthwordet myn naadige frue, som henis naade wilde lade giøre een bøse aff.
- 32 lott sølff Jtem tiisdagen ther nest (6/10) anthwordet Stendsell Seyermacker, som hand skulde haffue at giøre eth seyrwerck aff, epher kong^e mtt^{is} beffalning, 2 lødige marck sølff, er:
- 2 mr. 3 s. Jtem Stj. Dionise affthen (8/10) betaldt een guldsmedt for een bøse, som vor 3 lott sølff wdj, och for hans eygit sølff, hand haffde selff tiilladet, beløff tiilsamen met arbetzløn:
- 10 daller Jtem then 14. dag octobris anthwordet Anders Guldsmedt epher myn naadige frues beffalning poo regenskaff for arbejde, hand haffuer at giøre:
- Suma lateris: 2 mr. 3 s.
Daller 10.
Sølff 35 lott.

/Fol. 129r/

- 12 daller Jtem torsdagen nest epher Stj. Gallj dag (22/10) giffuit Melcher Guldsmedt poo regenskaff for arbejde.
M. G.
- 2½ daller End siden giffuit hannom, som wor then 19. dag nouembris, och ther met affbetaldt for hues arbejde, hand haffuer giort tiill forsk^{ne} dag.
- 48 daller Jtem mandagen nest epher Stj. Nicolauj (7/12) dag anthwordet Jehan Guldsmedt, som hand skulde forgyldde rygens swerd met: 16 dubbelt ducather, huer 3 daller, er:
- 7½ daller End same tiidt anthwordet hannom, som hand skulde haffue at forgyldde Thalle, Anders Hallagers hustrues, belthe met, hand haffuer giort epher myn naadige frues beffalning: 2½ dubbelt ducather, er:

Suma lateris: 70 daller.

/Fol. 129v/

- 35 daller 7 s. 2 alb. Jtem tiisdagen nest epher Stj. Thome apostolj dag (22/12) betaldt Michell Guldsmedt for hues arbejde, hand haffde giort for myn naadige frue vdj thette aar, som beløff offuer alth:
- M. G.

2½ daller 18 s. d^e End same tiidt bettaltdt hannom, som hannom restedt for the kieder, hand giorde for kong^e mtt. v^{dj} thet aar 1549.

4 daller minus 3 d. Same tiidt bettaltdt forschreffne Michell Guldsmedt for hues arbejde, som hand haffde giort for hertug Frederick, epther hans registers lydelse, som beløff:

M. G.

Suma lateris: 1½ mr. 5 d.*
Daller 41½.

/Fol. 130r/

60 daller Jtem bettaltdt frue Anne Frands Brochenhusis for eth smøcke, som myn naadige frue fick aff hende och skencthe hertug Hans aff Mechelborg.

4 daller End same tiidt bettaltdt een aff frue Annis Frands Brochenhusis jomfruer, Karine Brochenhusis dotther, for een guld ring, som myn naadige frue fick aff hende at henge wdj een krands, som een aff the mechelborgis junckere fick v^{dj} krandsen.

20 daller Then 19. dag nouembris giffuit Anders Flemyng Guldsmedt poo regenskaff for the 'halsbant',** hand haffuer at giøre epther myn naadige frues beffalning.

10½ daller 8 s. danske Then thiende dag decembris anthwordet same Anders Flemyng 8 frands kroner, som hand skulde haffue tiill same arbejde poo myn naadige frues wegne, beløff:

Suma lateris: 8 s. danske.
Daller 94½ daller.

/Fol. 130v/

20 daller Jtem jule affthen anthwordet Anders Fleming Guldsmedt poo regenskaff for thet arbejde, hand haffuer at giøre for myn naadige frue, som er 2 hals bant.

* Skal være: 1½ mr. 1 s. 5 d.
** kieder overstreget

Sumarum poo hues som er qiffuit guldsmeder for arbejde, och som er
anthwordet thennom at skulle arbejde:

Danske peninge	96½ mr. 11 s.*
Daller	566½ daller ½ s. lub.
Sølf	554 lott 1½ quinthin.

* Skal være: 97 mr. 2 s. 11 d. (idet sammentælling af sidesummerne
dog vil give et resultat 1 s. lavere)

/Fol. 131r/

Giffuit malere for arbejde anno 1551

No. 8

- 17 daller 9 s. lub. Jtem tiisdagen nest epher søndagen le-
tare (10/3) bettaldt Werner Malere aff
W. M. Husum epher kong^e mtt^{is} beffalning for
4 contrafie: 16 daller, och som hand
haffde giffuit tiill wogenleye fran Hu-
sum och tiill Flensborg, bode løn och
snedker løn: 1 daller 9 s. lub., beløff
tiilsamen:
- 1 mr. danske Jtem then 19. dag junij bettaldt Rasmus
Malere epher Anders Secretarij beffal-
ning for 2 waben, hand haffde malit for
myn naadige frue.
- 4 daller Jtem then 21. dag junij bettaldt Hans
Malere for nogle huill, hand forgylthe
wdj kong^e mtt^{is} camer.
- 1 mr. End same tiidt bettaldt hannom for nogle
waben, hand haffde malit poo nogle fadt
och thønder, sendis tiill Lanthemisen.
- Suma lateris: 2 mr.
Daller 21 daller 9 s. lub.

/Fol. 131v/

- 19 mr. 4 s. Jtem fredagen nest epher Wor Frue dag
visitationis (3/7) bettaldt Walther Ma-
lere epher myn naadige frues beffalning
V. M. for 16 waben, hand haffde malit, for
huert: 1 mr., och for 14 alne leruit,
huer alne 4 s., beløff:*
- 6 mr. Jtem then 26. dag julij bettaldt Hans
Malere epher kong^e mtt^{is} beffalning for
H. M. arbejde, hand haffde giort for hans naa-
de, epher thette hans registers lydel-
se.
- 4 daller Jtem same dag anthwordet myn naadige
frue, som henis naade gaff Jehan Guld-
smedt for eth contrafeye, henis naade
skencethe hertuginde.
- 100 mr. Jtem onsdagen epher Sti. Laurentij dag
(12/8) giffuit Walther Malere, och ther
W. M. met affbettaldt for hans arbejde, hand
haffuer giort poo Fortuna, epher hans

* Udregning giver dog: 19 mr. 8 s. = 19½ mr.

handschrefftis lydelse: 100 mr., och een
fierding smør 1 pd. rug aff slotthet.

Suma lateris: 125 mr. 4 s.
Daller..... 4.

/Fol. 132r/

3½ daller 20 s. danske Jtem onsdagen nest epher Stj. Dionise
dag (14/10) giffuit Hans Malere epher
H. M. kong^e mtt¹⁵ beffalning for arbeyde, som
hand haffde giort, epher thette hans
registers lydelse, som beløff:

39 daller 4 s. danske Jtem torsdagen nest epher Symonis et
Jude dag (29/10) beregnit met Lauris
L. M. Malere for hues skytt, skiolde, bold
sanner och andit, som hand haffde forma-
lit poo skibene. Thesligeste for hues
hand haffde arbeydet poo slotthet, ep-
ther hans registers lydelse, vdj thette
aar, som beløff seg tiilsamen, hand y
saa maade forthient haffde, som hannom
affbettaldis.

/Fol. 132v/

Sumarum, som er giffuit malere for arbeyde:

Danske peninge 128½ mr. 4 s.
Daller 67½ daller 9 s. lub.

/Fol. 133r-v/

/Fol. 134r/

Giffuit for win, prutzing, kackerbelle, Flensborger øll och anden fre-
mit drick kiøpt 1551

- 3½ daller Jtem wdj Nyborg bettaldt Erick Lange,
som hand haffde wdtlagt for 3 thønder
kackerbelle kiøp<t> ther tiill kong^e
mtt^{is} behoff, for huer thønde 3½ mr.
danske, beløff:
- 81 daller 4 s. 3 d. lub. Jtem mandagen epther palme søndag (23/3)
bettaldt Jacob van Helle epther kong^e
W. mtt^{is} beffalning for 9½ ame een fierding
rynsk win, som kiøptis aff hannom tiill
kong^e mtt^{is} behoff och kom vdj kielleren
poo Flensborg, for huer ame 8½ daller,
beløff:*
- 56½ daller 8½ s. lub. Jtem quase modo genitj søndag (5/4) bet-
taldt Petter Sax, borgere vdj Flensborg,
P. S. for 40 thønder Flensborger øll, som wore
wdtagne aff hannom och kome poo slot-
thet, for huer thønde** 2½ mr. 4 s.
lub., beløff:
- Suma lateris: 141 daller 12½ s. 3 d. lub.

/Fol. 134v/

- 3½ daller 7½ s. lub. Jtem onsdagen nest epther quasi modo ge-
nitj (8/4) giffuit Bo Bruen wdj Flens-
borg for 4 thønder kackerbelle, som E-
rick Lange haffde wdtagit aff hannom
tiill kong^e mtt^{is} behoff, for huer thøn-
de 29 s. lub., beløff:
- 8 daller Jtem onsdagen nest epther alle helgens
dag (4/11) anthwordet doctor Petther Ca-
piteen at giffue Willom Apoteker*** for
een ame win, som kong^e mtt. skencthe
hannom tiill hans dotthers brøllup, ep-
ther hans naadis schriffuelse.
- 12 daller Jtem bettaldt Michell Schriffuere, byfo-
get wdj Kiøpnehaffn, for eth fadt Pøy-
tow, som kom vdj kong^e mtt^{is} kiellere.
- Suma lateris: 23½ daller 7½ s. lub.

* Fjerdingen må dermed være sat til en pris af 12 s. lyb. Hvis prisen var proportional, måtte der gå $31/12 \times 8\frac{1}{2} = \text{ca. } 22$ fjerdinger på en (rhinsk) ame - hvilket ikke synes rimeligt. Der er formentlig afrundet i prisen

** thønder

*** Willom Unno (Villum von Uno), apoteker i København

/Fol. 135r/

Sumarum, som er giffuit for win och anden fremit drick:

Daller 165 daller 4½ s. 3 d. lub.

/Fol. 135v/

/Fol. 136r/

Giffuit for øll thønder, som ere kjøpte tiill skibene anno 1551

- 500 mr. danske Jtem fran nye aars dag 1551 och tiill fredagen fore pinse dag (15/5) er anthwordet Anders bødker poo adskyllige tiider, som hand haffuer annamit aff Frands tollere* aff byskatthen at kjøbe øll thønder fore tiill orlogis skibene, som hand skall gjøre Lauris Schriffuere** regenskaff fore.
- 18 s. lub. Tiisdagen fore søndagen misericordia (7/4) giffuit for 3 nye thønder, kjøptis epther kong^e mtt^{is} beffalning wdj Flensborg, som kom poo Skuden*** at haffue ferst wand wdj, nw kong^e mtt. wilde draege ther poo tiill Sunderborg.
- 45 mr. danske Jtem fredagen fore pinse dag (15/5) anthwordet Anders bødker at kjøbe øll thønder fore tiill skybene.
- 45 mr. Jtem then 14. dag junij anthwordet Anders bødker at kjøbe øll thønder fore tiill skibene.
- Suma lateris: 590 mr.
och 18 s. lub.

/Fol. 136v/

- 60 mr. Jtem then 12. dag julij anthwordet Anders bødker at kjøbe øll thønder fore.
- 60 mr. Jtem then 21. dag julij anthwordet Anders bødker at kjøbe øll thønder fore tiill Gabriell.
- 18 mr. Jtem then 14. dag octobris giffuit Anders bødker, som hand skulde kjøbe sex lester øll thønder fore tiill the skiff, som skulde heden met kong^e mtt.
- Suma lateris: 138 mr.

Sumarum giffuit for øll thønder thette aar:

Danske peninge 728 mr.
och 18 s. lub.

* Frands Willomsen

** Slotsskriver Laurids Hansen

*** Er navnet på et bestemt skib i flåden

/Fol. 137r-v/

/Fol. 138r/

Giffuit Falenthin Hattemager 1551

- 24 daller Jtem then 6. dag augustj giffuit hannom
poo regenskaff.
- 6 daller End siden giffuit hannom och ther met
affbettaidt for the hatte, hand giorde
for myn naadige frue.
- 4½ daller Jtem torsdagen epther alle helgens dag
(5/11) bettaldt forskreffne Falenthin
Hattemagere for heste romper, hand haff-
de faruit, epther Jacop Sestedis beffal-
ning.
- 12 s. End same tiidt bettaldt hannom for een
sylcke hatt, hand giorde for myn naadige
frue tiill greffue Thønis.*
- 24 daller Jtem tiisdagen epther Stj. Andree apo-
stolj dag (1/12) giffuit Falenthin Hat-
temager poo regenskaff for hatte, hand
haffuer giort vdj thette aar for kong^e
mtt.

Suma lateris: 12 s. danske.

Daller 58½.

/Fol. 138v/

* Vist Anthonius von Oldenburg

/Fol. 139r/

Giffuit tiill there peninge och wdtquitning aff herberge anno 1551

N. 9

- 20 daller Jtem fredagen nest epther nye aars dag
(2/1) giffuit wdj Nyborg Skach Randsou,
A. T. H. hingstrider, there peninge ind wdj Lan-
the Saxen, epther Anthonj* beffalning.
- 1 mr. Same dag giffuit eth bud, som kom tiill
Otthens met breffue tiill Anders Barbj,
B epther kong^e mtt^{is} beffalning.
- 26 daller Jtem hellige tre kongers dag (6/1)
giffuit Boldewin, som hand haffde for-
therit vdj Stycht van Meydeborg: 21 dal-
C ler, och nw there peninge fran Nyborg
och tiill Breyde Randsou: 5 daller, ep-
ther Anthonj beffalning, beløff:
- 7½ daller 7½ s. lub. Jtem Sti. Knudt hertugis dag (7/1) gif-
fuit Anders Bud,** epther Anthonj bef-
D falning, there peninge tiill Hamborg:
10 g^{ne} mønth.
- 3 daller Jtem søndagen nest epther Stj. Anthonj
dag (18/1) anthwordet Anthonj Secreta-
rij, som eth Hamburger bud fick, som bar
kong^e mtt. nogle bøger: 2 daller, och
eth Løneborgerbud ther same tiidt vdj A-
sens: 1 daller, er:

Suma lateris: 1 mr. danske.
Daller 56½ daller 7½ s. lub.

/Fol. 139v/

- 40 daller Same dag anthwordet Anders Barbj vdj A-
sens at giffue hopmand Lodeuig och Pet-
ther Bomell, epther Anders Barbi hand-
A. B. schrefftis lydelse.
- 50 daller Same dag anthwordet Jochim wtther Marck,
som er poo regenskaff, hand haffde for-
therit wden lands, epther hans regen-
J. W. M. skaffs lydelse.
- 10 daller Mandagen ther nest (19/1) anthwordet Pe-
der Pedersen wdj Tydske Candselerj, som
hopmand Loduig skulde haffue, epther
H. L. Barbj beffalning.

* Anthonius Hanisk, kancellisekretær/-skriver

** Vist identisk med Anders Tordsen, eller måske Anders Fynbo

- 6 daller Same dag giffuit Jørgen Snider bud tiill
thering fran Asens och ind vdj Lanthe-
mechelborg, epther Anthonj befalning.
- A. H.
- 142½ mr. 4 alb. Same dag bettaltdt burgemestere och raad
och menighed wdj Asens epther kong^e
mtt^{is} beffalning for madt, øll och heste
foder, som hans konge mtt. met hans met
haffuendis folch haffde ther fortherit
poo 2 netters tiidt ydermere, end som
Frands Brochenhus tiilloed aff Hagen-
skoug.

Suma lateris: 142½ mr. 4 alb.
Daller 106.

/Fol. 140r/

- 1 daller 4 s. danske Onsdagen nest epther Stj. Anthonj dag
(21/1) giffuit Anthonj Hanisk och Andris
van Eylenow, som the haffde fortherit
vdj therris herberge vdj Otthens, epther
therris handschrefftis lydelse.
- 11 s. 2 alb. Jtem torsdagen ther nest (22/1) bettaltdt
Hans Wnckersen wdj Otthens epther Antho-
nj beffalning for madt, øll och heste
fodder, som Petther Bomell fortherit
ther vdj husit poo een natz tiidt.
- 4 daller Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1)
anthwordet Anthonj, som kong^e mtt.
skencethe Ernst Waluiths, hertug Augustj
thiennere, tiill thering.
- A. H.
- 18 daller Same tiidt wdj Nyborg giffuit Hans
Brunswig, enspender, epther same Anthonj
beffalning, som hand skulde haffue tiill
thering ind vdj margreffuens land.

Suma lateris: 15 s. 2 alb.
Daller 23.

/Fol. 140v/

- 12 s. danske Jtem onsdagen nest epther Stj. Anthonj
dag (21/1) giffuit eth bud aff Kyll, som
bar kong^e mtt. nogle breffue tiill Ny-
borg, som hans naade skencethe hannom
tiill thering.
- 6 mr. Jtem torsdagen nest epther Stj. Paulj
conuersionis dag (29/1) bettaltdt Peder
Bagere, borgere vdj Nyborg, for madt och
øll, heste fodder, som Jacop Winds selff
anden fortherit poo 5 netters tiidt,
hand wor tiidt forschreffuen aff kong^e
mtt.

5 daller Jtem Wor Frue dag kyndenmøse (2/2) anthwordet Anthonj Secretarij, som Kylian Fux skulde haffue tiill thering, epther kong^e mtt^{is} beffalning: 4 daller, och eth bud aff Lanthe Holsten, epther same beffalning: 1 daller, beløff:

6 daller Tiisdagen ther nest (3/2) giffuit Hans Prus, hertug Frederickis dreng, epther kong^e mtt^{is} beffalning, som hand skulde haffue tiill thering ind vdj Lantheholsten.

Suma lateris: 6½ mr. 4 s.
Daller 11.

/Fol. 141r/

3 daller Onsdagen nest epther Wor Frue dag kyndenmøse (4/2) anthwordet myn naadige frue, som henis naade skencethe Jesper Bucholtz swend tiill thering poo Nyborg, och wor hand och bad henis naade tiill fadder poo Jespers wegne.

2 daller Same tiidt giffuit eth bud aff Lubeck, som kong^e mtt. skencethe hannom tiill thering, och bar hand een bog fran mester Krage och tiill kong^e mtt.

4 daller Fredagen ther nest (6/2) giffuit Petther Finke bud there peninge tiill Hamborg, epther Anthonj beffalning.

4½ mr. danske Aske onsdag (11/2) anthwordet Korfytz Wulffelt, som hand haffde giffuit eth bud tiill thering, som kom tiill Raadit met breffue.

6 daller Jtem torsdagen nest epther fastelagens søndag (12/2) giffuit Marthin Enspender thering tiill Breyde Randsou och Jesper Randsou epther Anthonj beffalning.

Suma lateris: 4½ mr.
Daller 15.

/Fol. 141v/

6 daller Jtem fredagen nest epther fastelagen (13/2) giffuit Jørgen Snider, bud, there peninge tiill greffinden aff Oldenborg met myn naadige frues breffue, epther Andris van Eyleneus beffalning.

6 mr. Jtem mandagen epther søndagen jnuocauit (16/2) anthwordet Erick Walckendrop, som hand epther myn naadige frues beffalning haffde giffuit mester Jacop Byggemester tiill thering.

- 3 daller Torsdagen ther nest (19/2) giffuit Jørgen Berger epher Anthonj beffalning tiill thering.
A. A.
- 3 daller Søndagen reminiscere (22/2) giffuit Røluff Enspender there peninge tiill Breyde Randsou epher Anthonj beffalning.
R. E.
- 8½ mr. danske Stj. Mathej* apostolj dag (24/2?*) betaldt Margrette Jacop Bomels wdj Nyborg for hues madt, øll och heste fodder, som hertugens bud aff Brunswig haffde ther fortherit vdj husit, och betaldis epher kong^e mtt¹⁵ beffalning, beløff:

Suma lateris: 14½ mr.

Daller 12.

/Fol. 142r/

- 39½ mr. 4 s. 2 alb. Same tiidt bettaldis Lauris Lund, Jens Torckelsen, Simen Jensen och Truels Nielsen for hues madt, øll och win, som hertug Hansis thiennerne aff Mechelborg haffde fortherit hoes thennom wdj Nyborg, epher som Frands Brochenhusis schriffuere haffde met thennom affregnit, beløff tiilsamen:
- 9 mr. End bettaldd Frands Brochenhus for 2 thønder Rostockis øll, som hand haffde wdtagit och forsent thennom ned vdj herbergerne, for:
- 6 daller Onsdagen ther nest (25/2?**) giffuit Anthonj, Andris och Christoffer Møller, som the haffde fortherit vdj therris herberge vdj Nyborg.
A. A. C.
- 64 mr. 6 s. 1 alb. Jtem fredagen nest epher Stj. Mathej* apostolj dag (27/2?**) bettaldd burgemestere, raad och menige borgere wdj Medelfart for madt, øll och heste fodder, som kong^e mtt. met hans naadis metfølgende folch fortherit ther vdj een natz tiidt, som Peder Knudtsen, burgemester, annamit, och kong^e mtt. beffoll at bettalle, beløff:

Suma lateris: 113 mr. 3 s.

Daller 6.

* 'Mathej' er sikkert (som før) en fejl for 'Mathie', hvilket giver en dato, som passer bedre i tidsfølgen her. Følger man 'Mathej', bliver datoen i stedet 21/9

** Eller: 23/9 (se note *)

*** Eller: 25/9 (se note *)

/Fol. 142v/

- 101½ mr. 4 s. danske Jtem mandagen nest epher søndagen oculj
(2/3) bettaldt nogle borgere vdj Coldin-
K. ge epher kong^e mtt^{is} beffalning for 2
netthers rug fodder poo hans naadis he-
ste, hertug Frederickis heste och hoff-
sinders heste, som tha met wore, och for
3 netters rug fodder myn naadige frues
heste. Thesligeste for madt, øll, som
thet Danske och Tydske Canselerj haffde
ther fortherit poo 2 netther, epher re-
gisters lydelse, beløff tiilsamen:
- 4½ daller 7½ s. lub. Tiisdagen ther nest (3/3) bettaldt vdj
H. nogle herberge wdj Hadersleff for hues
som kong^e mtt^{is} folch haffde ther for-
therit poo een natz tiidt, som kome sil-
de tiill byen om affthenen.
- 64 daller 6½ s. lub. Onsdagen ther nest epher (4/3) bettaldt
O.* wdj Aabenraa for hues madt, øll, høg och
haffre, som kong^e mtt^{is} folch och heste
fortherit ther poo een natz tiidt, som
beløff:

Suma lateris: 101½ mr. 4 s.

Daller 68½ daller 14 s. lub.

/Fol. 143r/

- 12 daller Same dag wdj Aabenraa bettaldt Casper
Bud, som hand haffde fortherit poo een
reyse tiill Ausburg mere, end hand wpar
tiill thering.
- 50 daller Torsdagen nest epher søndagen oculj
(5/3) giffuit Marthin Enspender there
M. E. peninge tiill kieyserlige maiestadt och
tiill Spyr, epher Anthonj beffalning.
- 18 daller 3 s. 2 alb. lub. .. Fredagen ther nest (6/3) wdj Flensborg
A. G. bettaldt Asmus Gøckelhanne aff Toldstedt
for madt, øll, rug foder och haffre, som
myn naadige frues folch och børnen met
jomfruerne haffde fortherit vdj tiis-
dagis at nat, som beløff sig tiill samen
epther hans registers lydelse: 35 mr. 1
s. 8 d. lub., giør vdj daller:
- 19 daller 5 s. lub. Jtem løgerdagen letare (7/3) bettaldt
H. F. Petther Rickortsen wdj Flensborg for
mادت, øll, win och heste fodder, som
hertug Frederickis, kong^e mtt^{is} broders,
folch haffde ther fortherit poo 4 net-
ters tiidt, beløff:

* Bemærk forkortelsen: O(benro) - på trods af tekstens 'Aa-'

Suma lateris: 99 daller 8 s. 8 d. lub.

/Fol. 143v/

- 2 daller Same dag giffuit Christoffer Ligger* aff
Kiøpnehaffn there peninge fran Flensborg
och tiill Kiøpnehaffn och siden hiidt
tiilbage igen.
- 8 daller Søndagen letare (8/3) giffuit Petther
Fincke, bud, there peninge fran Flens-
borg och tiill Berlin och Franckforth,
P. F. eptther Anthonj beffalning.
- 5 daller Same dag anthwordet myn naadige frue,
som Michell Sestedt sagde, at kong^e mtt.
beffoll, som henis naade wilde giffue
then oltrfrue, som kom tiill Nyborg,
tiill thering. Thesligeste, som henis
naade haffde lonth aff jomfruerne och
giffuit for potther.
- 1½ mr. lub. Jtem mandagen ther nest (9/3) giffuit
thuende wogendriffuere, som the skulde
haffue tiill there peninge fran Flens-
borg och tiill Ripe eptther Hamburger
øll.

Suma lateris: 15½ daller 8½ s. lub.

/Fol. 144r/

- ½ daller Same dag giffuit eth bud aff Lubeck, ep-
ther Anthonj beffalning, som kong^e mtt.
A. H. skencthe hannom tiill thering.
- 3 daller Same tiidt giffuit Matz Yttalianer aff
Coldinge, som kong^e mtt. skencthe hannom
tiill thering, eptther Claus Dorknechtis
beffalning.
- 1½ daller 1½ s. lub. Jtem tiisdagen nest eptther søndagen le-
tare (10/3) giffuit Axell Thønnesen the-
re penge tiill Nyborg eptther kong^e mtt^{is}
beffalning vdj Flensborg: 3 mr. lub.,
er:
- 36 daller 4 s. lub. Onsdagen ther nest (11/3) bettaltdt Mari-
ne Karstens vdj Flensborg for madt, øll,
M. K. win och heste fodder, som hertugindens
folch aff Mechelborg, kong^e mtt^{is} sø-
sters folch och heste, haffde ther for-
therit vdj husit poo 8 dagis tiidt, som
beløff: 70 mr. 4 s. lub., er:

Suma lateris: 41 daller 5½ s. lub.

* Vist Christoffer Hansen, se s. 138, 146

/Fol. 144v/

- 28 daller 8 s. lub. Same dag bettaldt Peder Riber, borgere wdj Flensborg, for madt, øll och heste fodder, som och hertugindens folch haffde ther fortherit wdj husit poo 8 dagis tiidt, som beløff: 54½ mr. 4 s. lub., er:
- P. R.
- 3 daller Torsdagen ther nest (12/3) giffuit Jens, schriffuere wdj Danske Candseleerj, there peninge fran Flensborg tiill Kiøpnehaffn, och skulde hand ther henthe thet breff poo Holm Closter.
- 14 daller 12 s. lub. Jtem same dag wdj Flensborg ephther kong^e mtt^{is} beffalning bettaldt, hues som then frandsouske geskycht haffde ther fortherit, ephther som Christoffers Møller regither wor antegnit, som beløff: 28 mr. 14 s. lub., facit:*
- C. M.
- 4 daller Jtem løgerdagen nest ephther medfaste (14/3) giffuit Anders Bud there peninge tiill Lubeck ephther Anthonj beffalning.
- A. B.
- Suma lateris: 49½ daller 4½ s. lub.

/Fol. 145r/

- 13 s. lub. Jtem mandagen ther nest (16/3) giffuit 3 wogenknechte, som skulde tiill Coldinge at kiøbe 4 skepper haffre fore wdj Aabenraa: 8 s.,** tiill 4 moltiidt madt: 3 s., och tiill øll: 2 s., er:
- 1 daller 2 s. lub. End giffuit same 3 wogenknechte, som the skulde haffue tiill thering vdj Hadersleff, tiill 8 skepper haffre: 1 mr. lub., for rug fodder: 8 s., tiill 6 moltiidt: 6 s., och tiill øll: 3 s., beløff:
- 4 s. lub. Same dag giffuit eth bud tiill Rendsborg met myn naadige frues breff.
- 3½ daller Jtem torsdagen nest ephther søndagen judica (19/3) wdj Flensborg giffuit Corth Wildskytte, Henrick Wildskytte och Falthen Wildskytte, som the skulde haffue tiill thering vdj 6 netther, the skulde

* Skal være: 14 dr. 28 s. lub., eller snarere: 27 mr. 14 s. lub. = 14 dr. 12 s. lub.

** Prisen bliver formentlig da 40 s. lub./ørtug havre eller 90 mr. lub. (= ca. 46,45 dr.) pr. stor læst korn fynsk mål (60 mr. lub. pr. smal læst); noget højere end 1543-prisen på 24 dr./fynsk læst ved salget af stiftsgods (sml. prisen s. 135)

drage wdt at skiude wrhøns vdj heen, epther kong^e mtt^{is} beffalning.

Suma lateris: 5 daller 3½ s. lub.

/Fol. 145v/

- 8 daller Torsdagen nest epther søndagen judica (19/3) giffuit Jesper Bud tiill there peninge fran Flensborg och tiill Mechelborg, epther Anthonj beffalning.
- J. B.
- 18 daller Wor Frue dag wdj faste (25/3) giffuit Jachim Wtthermarck, som hand haffde wdt-lagt och fortherit poo then reyse tiill frøicke Wrsula vdj Mechelborg, epther hans registers lydelse.
- J. W.
- 2 daller Same dag giffuit Dyrick Skeffuer Decker epther kong^e mtt^{is} beffalning vdj Flensborg, som hand haffde fortherit.
- 16 daller Same tiidt wdj Flensborg anthwordet Thomes Køpping aff Hamborg epther kong^e mtt^{is} beffalning, som doctor Baltzer Clamer aff Lyneborg haffde fortherit vdj kong^e mtt^{is} huerff och erinde.
- T. K.

Suma lateris: 44 daller.

/Fol. 146r/

- 6 s. lub. Jtem palme søndag (22/3) giffuit eth bud, som løb tiill hertug Hans met eth breff, epther Christoffer Møllers beffalning.
- C. M.
- 1 daller Mandagen ther nest (23/3) giffuit Roluff Enspender tiill there peninge met kong^e mtt^{is} breffue fran Flensborg och tiill Randers, epther Jens Truedsens beffalning.
- 24 s. lub. Jtem tiisdagen ther nest (24/3) giffuit Jørgen Dyre tiill 2 netthers thering tiill Coldinge och hiidt tiill Flensborg igen met 2 heste: 4 s. lub. tiill rug fodder, 12 s. lub. tiill 6 skepper haffre,* 4 s. lub. tiill 4 moltiidt, och tiill øll: 3 s. lub., beløff tiilsamen:
- 11 s. lub. End same tiidt giffuit een anden wogendrifuere tiill een natz thering met 2 heste tiill Coldinge.

Suma lateris: 2 daller 10 s. lub.

* Samme havrepris som ovenfor s. 134: 2 s. lyb. pr. skæppe

/Fol. 146v/

- 27½ daller 10 s. 4 d. lub. .. Jtem same dag bettaldt Thomes Fincke,
borgere wdj Flensborg, epther kong^e
T. F. mtt^{is} beffalning, for madt, øll och he-
ste fodder, som Breyde Randsou haffde
ther fortherit wdj husit, som beløff: 53
mr. 14 s. 4 d. lub., gjør vdj daller:
- 3 daller 3 s. lub. End same tiidt bettaldt Karine Thyels
wdj Flensborg for høø och haffre, som
K. T. nogle aff Breyde Randsous heste haffde
ther fortherit, beløff 6 g^{ne},* er:
- 41 daller 7 s. lub. Jtem same dag bettaldt Hans Johell wdj
Flensborg epther Anders Barbj beffalning
W. W. for, hues som Wilhelm Waltherdom haffde
ther fortherit, som beløff seg: 80 mr.
lub. minus 2 s.
- 2 daller Same tiidt giffuit Christoffer Møller,
som hand skulde haffue tiill thering
C. M. tiill Gottrup och Rendsborg.
- Suma lateris: 74 daller 4½ s. 4 d. lub.

/Fol. 147r/

- 8 s. lub. Same dag giffuit eth bud vdj Flensborg,
som kom tiill Frands Brochenhus met
breffue, tiill thering, epther Johan
Frisis beffalning.
- 5½ daller 3 s. lub. Jtem clocken onsdag (18/3) bettaldt Pe-
der Ribere wdj Flensborg for hues madt,
F. A. øll och heste fodder, som frue Anne van
Annefeldt tho Emden haffde ther forthe-
rit met henis folch ther vdj husit, be-
løff seg tiilsamen epther hans registers
lydelse: 10 mr. 13½ s. lub., er:
- 1½ daller 10½ s. lub. Jtem lange fredag (27/3) giffuit Anders
Fønbo, bud, som hand haffde fortherit
A. F. och wdtgiffuit tiill wogenleye emellom
Orritzsunth och Flensborg.
- 2 daller Jtem anden poske dag (30/3) giffuit An-
ders Fønbo, bud, there peninge tiill
Kiøpnehaffn met breffue, som wor macht
poo anligendis.

/Fol. 147v/

- 1 daller Same dag giffuit eth bud aff Witthen-
berg, epther Anthonj beffalning, tiill
thering.

* Må være fejlskrift for 'mr.' (6 mr. = 3 dr. à 31 s. + 3 s.)

Suma lateris: 9½ daller 6 s. lub.

24 daller Tredie poske dag (31/3) giffuit Petther Bomell epther Barbi beffalning, som hand skulde haffue tiill thering wdenlands.
A. B.

½ daller 4 s. danske Jtem onsdagen nest epther poske dag (1/4) bettalddt Rasmus Liggere aff Kiøpnehaffn, som hand haffde fortherit poo een reyse wdj Schonne met breffue tiill her Eske Bylde poo Walden.*

1½ daller 8½ s. lub. End same tiidt giffuit hannom, som hand haffde giffuit tiill wogenleye och fortherit fran Aaritzsunth och tiill Flensborg met ½ thønde pomeranse och apell van granath, som hand førte fran Sander Leyell.
R. L.

16 daller Torsdagen ther nest (2/4) giffuit Hermen Enspender tiill there peninge epther Barbi beffalning.
A. B.

Suma lateris: 4 s. danske.
Daller 43 daller 8½ s. lub.

/Fol. 148r/

10 daller Same dag giffuit Boldewin Plagemand, som hand skulde haffue tiill thering, epther Barbj beffalning.
B. P.

8 daller Same dag giffuit Anders Bud, som hand skulde haffue tiill thering tiill hertug Hans aff Mechelborg, epther Anthonj beffalning.
A. B.

13 s. lub. Jtem løgerdagen nest epther poske (4/4) giffuit Jørgen Dyre, som hand skulde haffue tiill thering met een hest fran Flensborg och tiill Coldinge och siden tiill Flensborg igen.

12 s. lub. Jtem quase modo genitj (5/4) giffuit Jørgen foebud there peninge tiill Gottrup och Kyll epther Christoffer Møllers beffalning.

7 s. lub. End same tiidt giffuit eth bud, som kom tiill Husum tiill Thomes Guldsmedt, epther same beffalning.

Suma lateris: 19 daller 1 s. lub.

/Fol. 148v/

* Vallen hovedgård, Vokstorp Sogn, Høgs Herred

- 4 daller Jtem mandagen nest epher quasi modo genitj søndag (6/4) giffuit Christoffer Hansen och Rasmus Jude, liggere, there peninge tiill alle kiøpstederne vdj Nørre Jutland met breffue epher the landisknechte, som ther ligge.
- 1 daller Same dag giffuit Lauris Tystøll there peninge fran Flensborg tiill Kiøpnehaffn.
- 1½ daller Tiisdagen ther nest (7/4) anthwordet Claus Dorknecht, som hand haffde fortherit emellom Flensborg och Krempen och tiilbage igen tiill Flensborg.
- 20 daller Same dag giffuit Hans Brunswig, enspen-der, tiill there peninge ind vdj Lanthemisen epher Anthonj beffalning.
H. B.
- 5 daller Løgerdagen ther nest (11/4) giffuit Claus Dorknecht epher kong^e mtt^{is} beffalning tiill there peninge fran Flensborg och tiill Kiøpnehaffn met 3 heste.

Suma lateris: 31½ daller.

/Fol. 149r/

- 9 daller 20 s. lub. Jtem søndagen misericordia (12/4) giffuit Dytløff van Anfeldt, som hand haffde fortherit for madt, øll och heste fodder poo 8 dagis tiidt vdj hans herberge wdj Flensborg, hand wor tiidt forschreffuen aff kong^e mtt., beløff: 18 mr. 11 s. lub., gjør:
D. V. A.
- 10 daller 12 s. 10 d. lub. ... Same dag bettaldt Thomes Finck, borgere wdj Flensborg, for madt, øll och heste fodder, som Breyde Randsou haffde ther nw fortherit poo 7 dagis tiidt, hand wor tiidt forschreffuen aff kong^e mtt., beløff: 20 mr. 2 s. 10 d. lub., er:
T. F.
- 200 daller Same tiidt anthwordet Casper Fux epher Anders Barbi beffalning, som hand skulde haffue tiill thering at drage wden lands met poo kundskaff, epher hans quitansis lydelse.
C. F.
- 69½ daller 2½ s. 4 d. lub. .. Jtem same dag bettaldt Petther Møller, borgere vdj Flensborg, epher kong^e mtt^{is} beffalning, for hues madt, øll och heste fodder, som her Otthe Krumpen haffde ther met hans folch fortherit poo siette wgers tiidt, som beløff tiilsamen:
P. M.

Suma lateris: 289½ daller 4½ s. 2 d. lub.

/Fol. 149v/

- 23 daller 9 s. lub. Same dag betaldt Hans Johell ther same-
H. J. steds for madt, øll och heste fodder,
som Erick Krabbe haffde ther fortherit
wdj husit selff siette vdj 15 netther,
beløff:
- 8½ daller 1½ s. 2 d. lub. ... Same tiidt bettaldt Karine Lodolfus
L. L. vdj Flensborg for hues madt, øll och he-
ste fodder, som Hans Barnekou haffde
ther fortherit vdj 8 dage, som beløff
tiilsamen:
- 7 daller 10 s. lub. End same dag anthwordet Petther Swob,
P. S. som hand haffde fortherit vdj Flensborg
poo 8 dagis tiidt, som beløff:
- 16 daller 3 s. lub., End same tiidt giffuit Hans Barnakou
4 s. danske och Petther Swob, som the haffde forthe-
H. P. rit poo same reyse fran Siellanth och
tiill Flensborg, epher therris regi-
sters lydelse, beløff:
- Suma lateris: 4 s. danske
Daller 55 daller 8 s. 2 d. lub.

/Fol. 150r/

- 10½ daller 5½ s. lub. Same dag bettaldt vdj Jørgen van der
J. V. D. <W.> Wiskis herberge vdj Flensborg, epher
kong^e mtt^{is} beffalning, for hues madt,
øll och heste fodder, som hand haffde
fortherit vdj 8 dage, beløff: 20½ mr.
3 s. lub., er:
- 5 daller Same dag giffuit doctor Petther Capi-
D. P. C. teen, som hand haffde fortherit vdj
Flensborg fran søndagen palmarum (22/3)
och tiill thenne dag met 2 heste, be-
løff:
- 7 daller End same tiidt giffuit hannom, som hand
D. P. C. haffde fortherit fran Kiøpnehaffn och
hiidt tiill Flensborg.
- 7 daller End giffuit hannom tiill thering fran
Flensborg och tiill Kiøpnehaffn same
tiidt.
- 8 daller Same dag giffuit Henrick Wildskytte,
som kong^e mtt. skencthe hannom tiill
thering poo then reyse, hand nw wdt
drog fran Flensborg.
- Suma lateris: 37½ daller 5½ s. lub.

/Fol. 150v/

- 4½ daller 11 s. 1 alb. lub. . Jtem mandagen ther nest (13/4) bettaltdt Henrick Koch wdj Flensborg epher myn naadige frues beffalning for madt, øll och heste fodder, som Petther van Anefeld haffde ther fortherit vdj husit, som beløff: 9 mr. 3 s. 1 alb. lub., er:
- 3 s. lub. Same dag wdj Flensborg giffuit eth bud tiill Frands Bylde och Effuert Byld met kong^e mtt¹⁵ breff om peninge tiill silde salthen vdj Nybe och Dockedall.
- 7 daller Tiisdagen ther nest (14/4) giffuit Jørgen Foed Bud there peninge tiill Lanthe Misen epher Christoffer Møllers beffalning.
C. M.
- 3 daller 9 s. lub. Same dag bettaltdt Petther Boyesen, borgere vdj Flensborg, for hues madt, øll, som Benedictus Poo Wisk haffde ther fortherit wdj husit poo 3 netthers tiidt, beløff tiilsamen: 6 mr. 6 s. lub., er:
B. P. W.
- Suma lateris: 15 daller 7½ s. 1 alb. lub.

/Fol. 151r/

- 20 s. lub. Same dag epher myn naadige frues beffalning giffuit eth bud, som drog fran Flensborg och tiill Prees met eth breff epher Hederstrus dotther,* som ther er:
T. P.
- 12 s. lub. Same dag anthwordet Anthonj Hanisk, som hand gaff drostens** bud aff Penneberg, som kong^e mtt. skencethe hannom tiill thering.
- 4 s. 2 alb. lub. Same tiidt giffuit Peder Steensen, liggere aff Kiøpnehaffn, som hand haffde fortherit och wdtlagt tiill wogenleye poo reysen hiidt tiill Flensborg mere end the 3½ mr. danske, hand fick aff Peder Godske tiill thering.
- 1 daller End same dag giffuit hannom tiill there peninge fran Flensborg och tiill Kiøpnehaffn.

Suma lateris: 2 daller 5 s. 2 alb. lub.

/Fol. 151v/

* Sikkert Reynold v. Hederstorps datter

** Hans Berner (kongens brev i **Regesta Dipl. Hist. Dan.** 2.2.1 (1895) s. 188, nr. *2221, 14/4 1551). Drosten af Pinneberg havde den verdslige administration af et lille område i Holsten nær Hamborg

- 16½ daller 6½ s. 1 alb. lub. Same dag anthwordet Christoffer Møller, secretere, at bettalle øll, madt och heste fodder met, som Jasper Dorckelaue och Hans Mechelborg, hopmend, met 4 heste haffde fortherit wdj Flensborg ept- her som Christoffer Møller haffde aff- regnit, beløff:
- C. M.
- 4 daller 12 s. lub. Onsdagen nest ept-her søndagen misericordia (15/4) bettaldt Jacop Rudbeck vdj Flensborg for hues madt, øll och heste fodder, som prierisen aff Prees met he- nis met følgende folch haffde ther for- therit vdj 3 netther, beløff, ept-her myn naadige frues beffalning:
- 1 daller 14 s. lub. Jtem torsdagen nest ept-her søndagen ju- bilate (23/4) fortherit Eskell Oxé met hans folch een nat wdj Aabenraa, for madt, øll och heste fodder, ther hand drog same tiidt fran kong^e mtt. vdj Flensborg.
- 5½ daller 5 s. 1 alb. Jtem fortherit fran Aaritzsunth och tiill Kjøpnehaffn for madt, øll och he- ste fodder poo 6 personer och 4 heste, beløff:
- 2½ mr. 8 alb. Giffuit tiill fergeløn offuer Aaritzsunt och Belth.

Suma lateris: 3 mr.

Daller 28* daller 1½ s. 1 alb. lub.

/Fol. 152r/

- 15 daller Jtem torsdagen nest fore pinse dag (14/5) giffuit Jørgen Barnekou ept-her myn naadige frues beffalning tiill there peninge ind wdj Lanthemechelborg tiill hertug Henrickis brøllup.
- 2 daller Same dag giffuit eth bud tiill thering, som drog hertugindens erinde ind vdj Lanthemechelborg.
- 1 daller Same dag giffuit ept-her Anthonj beffal- ning eth bud aff Hamborg, som kong^e mtt. skencthe hannom tiill thering.
- 1 daller Same tiidt giffuit eth bud aff Gottrup, som bleff afferdiget met breffue ept-her same Anthonj beffalning.
- A. H. B.
- 50 daller Same dag ept-her Anthonj beffalning gif- fuit Marthin Hes, enspender, tiill there peninge tiill keyserlige maiestadt.

* xxvijj, åbenbart rettet fra xxvij (27)

Suma lateris: 79 daller.

/Fol. 152v/

- 1 daller Jtem onsdagen nest epther pinse dag
(20/5) anthwordet Anthonj Hanisk, som
A. A. kong^e mtt. skencthe eth Hamborger bud
tiill thering.
- 16 daller Torsdagen ther nest (21/5) anthwordet
Anders Barbj, som hand skulde afferdige
A. B. eth bud met ind wdj Lanthemechelborg.
- 30 daller End same tiidt anthwordet Anders Barbj,
som hand skulde afferdiige eth bud met
ind poo kundskaff wdj Sticht van Meyde-
borg, epther hans handt schrefftis ly-
delse.
- 30 daller Jtem fredagen nest epther pinse dag
(22/5) anthwordet Anthonj Hanisk, secre-
J. J. tere, som kong^e mtt. loed forskycke me-
ster Johan Slegell, kong^e mtt^{is} procura-
tor,* tiill Camer Gericht.**
- 24 daller End same tiidt anthwordet hannom, som
Jasper Bud skulde haffue tiill thering
ind vdj Lanthemechelborg och tiill før-
sten aff Brandenburg.***

Suma lateris: 101 daller.

/Fol. 153r/

- 2 daller Jtem then 13. dag junij giffuit eth bud,
epther myn naadige frues beffalning, som
drog hertugindens erinde aff Mechelborg
ind wdj Mechelborg.
- 70 daller Jtem then 16. dag junij anthwordet An-
thonj Hanisk, epther kong^e mtt^{is} befal-
A. W. ning, som Anders Wacker fick for hans
thering och wmage, hand drog tiill kong^e
mtt. och bød syn thienste fram.
- 3 daller Same dag giffuit Petther Finck bud the-
re peninge ind wdj Førstendomit epther
A. E. Andris van Eylenous beffalning.

* aff overstreget

** Han førte i en længere årrække sager ved den kejserlige tyske Kam-
merret, især om, hvorvidt både Slesvig och Holsten - eller kun Hol-
sten - skulle give rigsskatter til kejseren (altså om Slesvig var
en del af Danmarks Rige). Kejserens forlening af brødrene med Hol-
sten fandt sted i 1548, men disses indbyrdes lensforhold blev ikke
ordnet før 1580. Sm. også s. 145

*** Markgrev Albrecht Alkibiades

1 daller Same dag anthwordet Jens Truedsen, som hand wdtlagde vdj Huitøre krug, som hertug Frederick ther fortherit vdj pinse wghe (17-23/5).

12 daller Jtem then 17. dag junij giffuit Petther Bomell epther Anthonj beffalning, som H. H. hand skulde haffue tiill thering ind wdj Lanthemechelborg.

Suma lateris: 88 daller.

/Fol. 153v/

6 mr. Jtem then 17. dag junij giffuit Pouell Bagge, skøtte, epther Peder Godskis beffalning, there peninge tiill Bergen met kong^e mtt^{is} breff.

15 mr. 4 s. Jtem then 19. dag junij bettaldt Jens Myling, borgere vdj Kjøpnehaffn, epther C. M. Christoffer Møllers beffalning, for hues madt, øll och win, som margreffue Hansas* bud haffde ther fortherit vdj 14 dage, beløff:

4 daller Same dag giffuit Frands van Mellj, epther Barbi beffalning, som kong^e mtt. loed forskycke tiill hannom weed eth bud, hedt Symon Ricke.

10 daller Then 20. dag junij giffuit Christoffer Fickensolt, epther myn naadige frues beffalning, som hand skulde haffue tiill there peninge met een gangere, myn frue skencthe margreffueinden.

Suma lateris: 21 mr.** 4 s.

Daller: 14.

/Fol. 154r/

100 daller Jtem 21. dag junij giffuit Claus Dorneknecht epther Anthonj Hanisk beffalning, A. C. som hand skulde haffue tiill there peninge ind wdj Franckerige.

215 daller 9½ s. 1 d. danske Jtem Stj. Hanse dag (24/6) anthwordet C. M. Christoffer Møller, som Erick Krabbe och hand haffde fortherit poo thet tug tiill Lubeck, epther hans quitansis lydelse.

* Markgrev Hans af Küstrin (om Christian 3.s brev af 17/6, se Martin Schwarz Lausten: **Religion og Politik** (1977) s. 134). Markgrev Hans havde sammen med hertug Albrecht af Preussen og hertug Johan Albrecht af Mecklenburg i februar 1550 dannet et evangelisk, antikejserligt forsvarsforbund (som Christian 3. efter Speyerfreden måtte nægte at tilslutte sig)

** Rettet fra daller

5 daller Jtem torsdagen epther Stj. Hanse dag
(25/6) giffuit Jørgen Bud there peninge,
J. B. epther Anthonj beffalning, som hand
skulde haffue ind vdj Lanthe Saxen.

1 daller Jtem fredagen ther nest (26/6) anthwor-
det Anthonj Hanisk, som kong^e mtt.
A. G. skencthe greffuens bud van Oldenborg
tiill thering.

Suma lateris: 9½ s. 1 d. danske.
Daller 321.

/Fol. 154v/

10 daller Jtem tiisdagen nest epther St^{um} aposto-
lorum Petrj et Paulj dag (30/6) giffuit
L. B. Lauers Bud there peninge ind wdj Lanthe-
mechelborg, epther Anthonj beffalning.

100 daller Same dag anthwordet Barbi, som hand
skulde fremdellis forsende doctor Balt-
zer Clamer, then lynnenborgis candse-
ler, tiill wnderholling at bestylle kong^e
A. B. mtt^{is} erinde met, epther Anders Barbj
beffalning.

16 daller Same dag giffuit Swarthe Claus, som hand
skulde haffue tiill there peninge tiill
S. C. Halberstadt.

6 daller End same dag giffuit same Swarthe Claus
Enspender epther Barbi beffalning, som
hand haffde fortherit poo een reyse
tiill Breyde Randsou.

Suma lateris: 132 daller.

/Fol. 155r/

20 daller Jtem søndagen nest epther Wor Frue dag
visitationis (5/7) giffuit Asmus Marti-
A. B. nj epther Anthonj Hanisk beffalning,
there peninge tiill then meydeborgis
leygre.*

20 daller Same dag anthwordet hannom epther same
beffalning, som Boldewin skulde haffue
tiill there peninge ind vdj Lanthe He-
sen.

* Brevvekslingen afspejler krigen i Tyskland: Kurfyrst Moritz af Sachsen var da på kejserens side og belejrede i efteråret Magdeburg. I 1553 vandt han over markgrev Albrecht Alkibiades af Brandenburg ved Sievershausen, men døde selv af sine sår. Efter dansk intervention løstes forskellige finansielle problemer, så Moritz' bror August - der var gift med Christian 3.s datter Anna - kunne overtage kurfyrsteværdigheden

- 1 daller Same dag giffuit eth bud, som drog heden
epther then ame, som hertuginde aff
Mytsen skulde haffue, epther myn naadige
frues beffalning.
- 10 daller Jtem then 15. dag julij giffuit thuende
enspender, epther Anthonj beffalning,
A. H. tiill there peninge tiill Casper Fux.
- 8 daller Same dag giffuit Petther Fincke bud the-
re peninge, epther same Anthonj beffal-
ning, tiill hertug Augustus.

Suma lateris: 59 daller.

/Fol. 155v/

- 8 daller Jtem then 19. dag julij giffuit Petther
Bomell, epther Anthonj beffalning, som
P. B. kong^e mtt. skencethe hannom tiill wdt-
quitning.
- 140 daller Jtem then 20. dag julij giffuit Hans*
van Brunswig, enspender, som hand skulde
haffue tiill there peninge ind wdj Lan-
themisen.
- 4 daller Jtem then 21. dag julij giffuit Jørgen
Bud there peninge met breffue jnd vdj
J. B. Lanthe Holsten, epther Anthonj beffal-
ning.
- 40 daller Jtem then 22. dag julij anthwordet An-
thonj Hanisk, secretere, som Marthin En-
spender skulde haffue tiill thering poo
Rynstrom.
- 30 daller End same tiidt anthwordet hannom, som
Marthin Barnisk, muster schribere, skul-
de haffue tiill thering och poo Ryn-
strom.

Suma lateris: 222 daller.

/Fol. 156r/

- 3 daller Jtem then 24. dag julij giffuit Raluff
Enspender tiill there peninge tiill Bar-
R. E. trum van Annefeld epther Anthonj beffal-
ning.
- 56 daller Same dag anthwordet Anthonj Hanisk, som
A. B. skulde forsendis tiill Spyr tiill Camer-
retthens wnderholling, som wor then 15.
thermen.

* hans overstreget, men gentages

- 6 mr. Jtem then 26. dag julij bettaldt Anne Claus Frisis vdj Huitøre krug, som hertug Frederick met hans folck haffde poo 3 tider ther fortherit.
- 6½ mr. 4 s. Same dag bettaldt Jørgen Krudtmagere for madt, øll och heste fodder, som hertug Augustj wogenknecht haffde fortherit hos hannom poo 8 dagis tiidt, beløff:
- 1 daller Jtem anthwordet myn naadige frue, som henis naade gaff hertugindens bud tiill thering, som fulde then win heden.

Suma lateris: 12½ mr. 4 s.
Daller 60.

/Fol. 156v/

- 30 daller Jtem then 27. dag julij anthwordet Anthonj Hanisk, som hopmand Lodeuig skulde haffue tiill thering vdj 3 monither poo kundskaff.
- H. L.
- 4 mr. Jtem fredagen fore Stj. Laurentij dag (7/8) giffuit Rasmus Nielsen, liggere, som hand haffde fortherit poo een reyse vdj Norige, hand wor epther Otthe Stigsen.
- 3 mr. 5 s. Same dag giffuit Peder Steensen, liggere, som hand haffde fortherit poo een reyse vdj Norige, epther hans registers lydelse.
- P. S.
- 3 mr. 12 s. Jtem then 19. dag augustj bettaldt Christoffer Hansen, liggere, som hand haffde fortherit poo een reyse vdj Lantheholsten.
- 3½ daller 9 s. lub. Jtem Stj. Michels affthen giffuit Drøge* Claus Enspender, som hand haffde fortherit vdinden kong^e mtt¹⁵ erinde, epther thette hans registers lydelse.
- D. C.

Suma lateris: 11 mr. 1 s.
Daller 33½ daller 9 s. lub.

/Fol. 157r/

- 4 daller Jtem Stj. Michels dag giffuit Jørgen Holst bud there peninge tiill Zell tiill J. H. Baltzer Clamer epther Anthonj beffalning.

* Plattysk: 'tørre'. Sikkert et tilnavn for at adskille ham fra den tidligere nævnte Claus Enspender

- 4 mr. 7 s. 1 alb. Same tiidt bettaldt Søffrin Randers,
ligger, som hand haffde fortherit poo
S. R. een reyse vdj Nørre Jutland, epther hans
registers lydelse, beløff:
- 20 daller Jtem tiisdagen fore Stj. Dionise dag
(6/10) anthwordet Anders Barbi, som hand
H. L. afferdiget hopmand Lodewig met ind wdj
Tydskland poo kundskaff.
- 5 daller Same dag giffuit hertug Frederickis
dreng, Hans Prus, som hand haffde for-
therit poo een reyse, epther kong^e mtt^{is}
beffalning.
- 16 daller 14 s. danske Jtem Stj. Dionise affthen (8/10) bet-
taldt Hermen Weygere, borgere wdj Kiøp-
H. N. nehaffn, som Henrick Normand, geskycht
aff Lanthe Pomern, haffde fortherit hos
hannom vdj 15 dage selff tredie for
madt, øll och win, beløff:

Suma lateris: 5 mr. 5 s. 1 alb.

Daller 45.

/Fol. 157v/

- 4 daller Jtem then 11. dag octobris anthwordet
A. A. Anthonj Hanisk, som hand skulde giffue
eth foed bud thering tiill Hamborg.
- 20 daller Jtem løgerdagen nest epther Stj. Dionise
dag (10/10) bettaldt Hans Wnis, borgere
H. W. vdj Kiøpnehaffn, for madt, øll och heste
fodder, som Hans Jehansen haffde ther
fortherit vdj husit poo 14 dagis tiidt,
beløff:
- 2 daller Søndagen ther nest (11/10) giffuit He-
ning Smyt tiill wdtquitning aff herber-
ge.
- 8 daller Jtem mandagen ther nest giffuit Anders
van Eylenow och Christoffer Møller, som
A. C. the vdj somer haffde fortherit vdj ther-
ris herberge, beløff:
- 14 daller Jtem then 15. dag octobris giffuit Hans
van Baroth, enspender, som hand skulde
H. V. B. haffue tiill there peninge tiill Ham-
borg: 5 daller, och for een hest, hand
haffde wdtreden tiill Casper Fux: 9 dal-
ler, epther Anthonj beffalning, beløff
tiilsamen:

Suma lateris: 48 daller.

/Fol. 158r/

- 55 daller Jtem Stj. Galli confesoris dag (16/10)
betaldt Axell Juell epher kong^e mtt^{is}
A. J. beffalning, som hand haffde fortherit
poo then Islands reyse, och siden hand
worforschreffuen fran hans eygit och
tiill kong^e mtt. vdj Kiøpnehaffn.
- 2 daller Jtem onsdagen ther nest (21/10) giffuit
Peder Jegere epher kong^e mtt^{is} befal-
ning, som hand haffde fortherit siden
hand drog fran Nyborg.
- 14½ s. 1 alb. Jtem giffuit Jens Jude. liggere, som
hand haffde giffuit tiill wogenleye poo
een reyse fran Falster, hand førde tiidt
goes tiill myn naadige frue.
- 3½ mr. 4 s. 1 alb. Torsdagen nest epher Stj. Galli dag
(22/10) fulde Eskell Oxe her fran Kiøp-
nehaffn och tiill Roskyld, och forthe-
rit hand ther poo 2 netthers tiidt tiill
madt, øll och hestefoder.

Suma lateris: 4½ mr. 2½ s. 2 alb.
Daller 57.

/Fol. 158v/

- 14 mr. 7 s. Jtem Stj. Morthens dag (11/11) fortherit
Eskill Oxe wdj Malmø, ther hand wor for-
schreffuen at skulde kome tiill her Eske
om beskeed poo fettallie at forschriffue
tiill Kiøpnehaffn Slot och skiffs be-
hoff, och laa hand ther børløs vdj 3 da-
ge, och giffuit tiill fergeløn frem och
tiilbage, beløff tiilsamen:
- 2 daller Jtem giffuit Oluff Jude, liggere, there
peninge met kong^e mtt^{is} breffue tiill
Truøndhiem, epher her Eske Byldis bef-
falning, tiisdagen epher Lucie (15/12).
- 2 daller Same dag giffuit Rasmus Liggere there
peninge met kong^e mtt^{is} breffue tiill
Bergen, epher same beffalning.

Suma lateris: 14 mr. 7 s.
Daller 4.

/Fol. 159r/

1000 daller Anthwordet doctor Bernit Friis,* som
T. D. B. Jørgen Løcke och hand skulde haffue
tiill thering tiill keyserlige mtt. Stj.
Michels affthen (28/9) 1551.

400 daller Mandagen epher Stj. Dionise dag (12/10)
A. V. E. anthwordet Andris van Eyleneu, secretere,
som Hans Barnekou och Raadit skulde
haffue tiill thering met førstinden aff
Mechelborg poo hiem reysen.

Suma lateris: 1400 daller.

/Fol. 159v/

Sumarum poo there peninge och wdtquitning aff herberge thette aar:

Danske peninge 458½ mr. 6 s. 1 d.
Daller 3825½ daller 1 s. 2 d. lub.

/Fol. 160r-v/

* Bernit (Bernhard) Wigbolt Friis. Han og Jørgen Lykke ankom til Nürnberg ca. 30/10 og ca. 2/11 til Augsburg (se **Regesta Hist. Dipl. Dan. 1.2.1** (1870) s. 115, nr. 994)

/Fol. 161r/

Daller, som Jørgen Løcke wdtgaff och fortherit vdj Franckerige anno 1551

N. 10

580 daller Jtem Ste. Marie Magdalene dag (22/7)
giffuit Jørgen Løcke epher kong^e mtt^{is}
J. L. beffalning, som hand haffde forlagt och
wdtgiffuit poo kong^e mtt^{is} wegne, och
kiøpt poo indtog wdj Franckerige, och
giffuit for een hest, epher hans qui-
tansis och registers lydelse, hand fran
seg ther poo anthworde, beløff:

/Fol. 161v/

Daller och peninge, som koningelige maiestadt, myn naadige frue och hertug Frederick haffue giffuit och skencht bort tiill dricke peninge, grime peninge, fadder peninge, poo tafflen och vdj anden maade, som her ephther følliger

- 2 daller Jtem fredagen nest ephther nye aars dag (2/1) poo Nyborg giffuit skollemester och pefflinge ephther Jens Truedsens befaling, som kong^e mtt. skencthe thennom, for the sang mese jule dag och nye aars dag.
- 40 daller Jtem Stj. Knudt hertugis dag (7/1) anthwordet kong^e mtt. poo Nyborg, som hans naade skencthe een fattig jomfrue.
- 10 daller Same tiidt giffuit thet Manfeld bud* tiill een clipper, som kong^e mtt. skencthe hannom.
- 90 daller Jtem same tiidt skencthe kong^e mtt. doctor Jørgen Mayor och doctor Morthin Luthers hustrue.

Suma lateris: 142 daller.

- 6 daller Jtem giffuit skiffbyggerne wdj Nyborg, som kong^e mtt. skencthe thennom jule dag (25/12 1550?).
- 4 daller Giffuit alle kockene wdj køckenit, som kong^e mtt. skencthe thennom nye aars dag.
- 3 daller Anthwordet Jørgen Grøn, som kong^e mtt. skencthe skiffbyggerne nye aars dag.
- 2 daller Jtem anthwordet Jens Christiensen, som kong^e mtt. skencthe hannom nye aars dag.
- 1½ mr. Giffuit fadeburs quinden poo Nyborg, som kong^e mtt. skencthe hende nye aars dag.
- 1½ mr. Giffuit fadeburs pigen och kieller drenge poo Nyborg nye aars dag, som kong^e mtt. skencthe thennom.

* Måske fra grev Volradt af Mansfelt, der i foråret 1548 hvervede tropper imod Bremen Stift, som Christian 3. og hertugbrødrene støttede ved at belejre Verden (se Emilie Andersen: **De Hansborgske Registranter** II (Kbh. 1949) s. 470ff, 476ff, 482f m.fl.)

2 daller Jtem then 9. dag januarij giffuit Hans Bards wogenknecht, som kong^e mtt. skenc- the hannom tiill eth afftug, epther doc- tor Carnelius beffalning.

Suma lateris: 3 mr.
Daller 17.

/Fol. 163r/

2 mr. Jtem Stj. Anthonj affthen (16/1) anth- wordet kong^e mtt. vdj Otthens at giffue fatige folch.

4 s. Same dag anthwordet hans naade, som kong^e mtt. gaff een fattig mand same tidt.

1 mr. Giffuit een fattig quinde ther samesteds epther kong^e mtt^{is} beffalning.

4 s. Sanctj Anthonj dag (17/1) giffuit fat- tige folch vdj Asens epther kong^e mtt^{is} beffalning.

2 daller Søndagen ther nest (18/1) anthwordet kong^e mtt. at legge poo tafflen vdj A- sens.

20 s. Same dag giffuit fattige folch vdj A- sens epther kong^e mtt^{is} beffalning.

1 daller Mandagen ther nest (19/1) giffuit piger- ne vdj kong^e mtt^{is} herberge vdj Asens tiill dricke peninge.

2 daller Giffuit Søffrin Jude vdj Asens, som laa y 2 dage och forthøuit hoes fergen weed Aaritzsunth, ther hertug Hans aff Mech- elborg wor wenthendis, epther kong^e mtt^{is} beffalning.

Suma lateris: 4½ mr. 4 s.
Daller 5.

/Fol. 163v/

6 daller Tiisdagen nest epther Stj. Anthonj (20/1) giffuit the pefflinge wdj Ot- thens, som kong^e mtt. skencthe thennom, for the sang discanth: 4 daller, och som hertug Frederick skencthe thennom: 2 daller.

3 daller Torsdagen ther nest (22/1) giffuit een prest, som heder her Oluff Stud, y Ot- thens, som kong^e mtt. skencthe hannom.

- 1½ mr. Same dag giffuit fattige folch for por-
then, ther kong^e mtt. affdrog fran Ot-
thens.
- 2 daller Giffuit Hans Hierner, bøseskytte, som
fick forloff at drage wdj thet varme
badt, som konge mtt. skencthe hannom wdj
Asens.
- 1 daller Sanctj Paulj conuersionis dag (25/1)
anthwordet Michell Sestedt, som kong^e
mtt. haffde skencht Casper Trabanth
tiill nytt aar.

Suma lateris: 1½ mr.
Daller 12.

/Fol. 164r/

- 40 daller Jtem mandagen nest epher Stj. Paulj
conuersionis dag (26/1) anthwordet myn
naadige frue epher kong^e mtt^{is} beffal-
ning, som hans naade skencthe Borckortt
van Aborshusen.
- 10 daller Same dag anthwordet myn naadige frue,
som kong^e mtt. skencthe jomfrue Thalle,
som er vdj closter y Hydsehou, tiill at
kiøbe seg cleder fore.
- 11 s. Anthwordet Axell Thønnesen at giffue
fattige folch wdj Nyborg.
- 4 s. End anthwordet Axell Thønnesen, som
kong^e mtt. skencthe then fyrbøtther, som
giorde yld for hans naade wdj Otthens.
- 4 s. Same dag anthwordet Michell Sestedt, som
kong^e mtt. gaff een fattig mand wdj kyr-
cken y Nyborg.

Suma lateris: 1 mr. 3 s.
Daller 50.

/Fol. 164v/

- 2 daller Løgerdagen nest epher kyndenmøse (7/2)
anthwordet hertug Frederick, som hans
naade skencthe hertug Hansis staldknecht
tiill gryme peninge for een hest, hertug
Hans skencthe hertug Frederick.
- 4 s. Jtem Wor Frue dag kyndenmøse (2/2) gif-
fuit fattige folch, som kong^e mtt.
skencthe thenom.
- 40 daller Tiisdagen nest epher kyndenmøse (3/2)
vdj Nyborg giffuit 6 jslender, som er
weedt naffn Oluff Hialthesen, Gylbert
Jehansen, Eggert Hansen, Petther Emat-

sen, Torlack Ematsen och Brønnell Jon-
sen, som kong^e mtt. skenc^{the} thennom at
holde poo.

2 mr. Torsdagen ther nest (5/2) anthwordet
hertug Magnus, som hans naade skenc^{the}
melchedeyen v^{dj} ladegorden for Nyborg: 1
mr., och som hand gaff een fyrbøt^{ther},
som giorde yld for hannom, men* hand
haffde ingen fyrbøt^{ther}: 1 mr., er:

Suma lateris: 2 mr. 4 s.
Daller 42.

/Fol. 165r/

3 mr. Jtem mandagen epher søndagen jnuocauit
(16/2) anthwordet Michell Sestedt, som
kong^e mtt. skenc^{the} then galne prest her
Niels aff Ripe tiill thering.

4 daller Torsdagen ther nest (19/2) anthwordet E-
rick Walckendrop, som hand sagde, at
kong^e mtt. beffoll at skulde anthwordis
myn naadige frue, som henis naade wilde
sende then gartener poo Droningborg.

10 daller Fredagen ther nest (20/2) giffuit een
aff kong^e mtt^{is} dreng^e, som hedt No-
stids, som kong^e mtt. skenc^{the} hannom,
ep^{ther} Michell Sestedis beffalning, och
fick hand orloff same tiidt v^{dj} Nyborg.

4 daller Jtem mandagen nest epher søndagen remi-
niscere (23/2) v^{dj} Nyborg anthwordet E-
rick Walckendrop, som hand sagde, at myn
naadige frue wilde skencke een siugh**
staldreng, fick orloff.

Suma lateris: 3 mr. danske.
Daller 18.

/Fol. 165v/

10 daller Jtem Stj. Mathej apostolj dag (24/2?***)
v^{dj} Nyborg skenc^{the} kong^e mtt. then
springere, epher hans naadis egen
munthelige beffalning.

10 daller Same dag skenc^{the} kong^e mtt. een frands
sousk studenth, som hans naade gaff
selff beffalning poo v^{dj} hans naadis e-
git camer, och haffde same studenth
giort een suplicatz tiill hans naade.

* I betydningen 'mens', 'i den tid'

** **studenth** overstreget

*** Formentlig (igen) fejl for 'Mathie dag' (24/2), der passer bedre
tidsmæssigt end 'Mathej dag' (21/9)

- 3 daller Anthwordet Erick Walckendrop same dag, som kong^e mtt^{is} dreng Gestrup skulde haffue, som ligger siugh her igen y Nyborg.
- 2 daller Same tiidt wdj Nyborg giffuit Gretticke Thueterske, som kong^e mtt. skencthe hende.
- 2 daller Onsdagen ther nest (25/2?*) anthwordet Michell Sestedt, som hand haffde faaeth** hertug Frederick, och hans naade gaff Peder Oxis swend tiill gryme peninge.

Suma lateris: 27 daller.

/Fol. 166r/

- 2 daller Same dag giffuit Wernicke Søloffuer Pape, som kong^e mtt. skencthe hannom.
- 1 daller Same dag giffuit een landisknecht, som hedt Claus Setsteen, som kong^e mtt. skencthe hannom.
- 10 mr. Same tiidt giffuit een mand wdj Nyborg, hedt Oluff Jensen, som kong^e mtt. skencthe hannom for 10 foor, hunde bede y hiell for hannom.
- 1 daller Torsdagen nest epher Stj. Mathej apostolj dag (26/2?**) wdj Medelfart giffuit byswenden, som kong^e mtt. skencthe hannom tiill een kiortell.
- 2 daller Same dag giffuit alle fergemendene, som offuerførde kong^e mtt., som hans naade skencthe thennom tiill dricke peninge.
- 4 s. Giffuit then karll, som køre for kong^e mtt. neder tiill fergen, som hans naade skencthe hannom tiill dricke peninge.

Suma lateris: 10 mr. 4 s.

Daller 6.

/Fol. 166v/

- 1 daller Same dag giffuit pigerne poo Hønborg, som kong^e mtt. skencthe thennom tiill dricke peninge, epher Michell Sestedis beffalning.

* Eller 23/9, se note s. 154

** Her, som så ofte, i betydningen 'givet' ('fanget')

*** Eller 24/9, se note s. 154

- 1 daller Jtem fredagen ther nest (27/2?*) giffuit trolle mand poo elffuit, som hertug Frederick skencthe hannom tiill dricke peninge.
- 1 daller Løgerdagen ther nest giffuit werdinnen wdj Medelfart y hertug Frederickis herberge tiill dricke peninge ephther hertug Frederickis beffalning.
- 1 mr. Giffuit pigerne ther samesteds tiill dricke peninge.
- 8 s. Giiffuit 2 karlle, som gjorde ild poo stuen for hertug Frederick, som hans naade skencthe thennom.

Suma lateris: 1½ mr.
Daller 3.

/Fol. 167r/

- ½ daller Giffuit the fergemend, som førde hertug Frederick och candseller offuer Medelfarsuntt, tiill dricke peninge.
- 1 daller Giffuit alle fergemendene, som førde kong^e mtt. och hoffsinders heste offuer Medelfarsunth, som hans naade skencthe thennom tiill dricke peninge.
- 1 daller Jtem giffuit een pige, hedt Mette Marckors dotther, som myn naadige frue skencthe hende poo Coldinge, for hun haffde tagit ware poo børnen poo hoffmeisterindens gaardt.
- 12 s. Giffuit een mand, som thog ware poo wog-nene hoes Snoge Høye, at ingen skulle thage thennom bort, før end konge mtts. gods wor bort komit.
- 10 daller Jtem mandagen nest ephther søndagen oculj (2/3) anthwordet predicanthen vdj Coldinge, som kong^e mtt. gaff fattige folch.

Suma lateris: 12 s.
Daller 12½.

/Fol. 167v/

- 5 daller Same tiidt skencthe kong^e mtt. her Niels Predicanth vdj Coldinge tiill wnderholing.

* Eller 25/9, se note s. 154

- 1 daller Same dag anthwordet doctor Carnelius, som kong^e mtt. gaff sellff befallning poo at giffue een fattig quinde.
- 2 daller Anthwordet Jacop Sestedt at giffue wdj herberge, som kong^e mtt^{is} heste stoede wdj Coldinge, epther hans naadis egen befallning.
- 1 daller Same tiidt giffuit* galne her Niels aff Ripe, som kong^e mtt. skencthe hannom wdj Coldinge.
- 30 daller Tiisdagen nest epther søndagen oculj (3/3) skencthe kong^e mtt. poo Hadersleff wdj køckenit: 10 daller, vdj kielleren: 10 daler, och wdj sølff camerit: 10 daller, er tiilsamen:

Suma lateris: 39 daller.

/Fol. 168r/

- 4 daller Same tiidt skencthe kong^e mtt. fadeburs quinden ther samesteds: 2 daller, Bastian Trometther: 1 daller, och tornmanden: 1 daler.
- 4 daller Jtem skencthe wdj kong^e mtt^{is} herberge wdj Hadersleff epther hans naadis befallning: 1½ daller, jtem vdj 3 herberge, som kong^e mtt^{is} heste stoede <vdj>, som Jacop Sestedt annamit, er:
- 2 daller Jtem giffuit wdj myn naadige frues herberge och wdj hertug Frederickis herberge ther samesteds tiill dricke peninge, epther kong^e mtt^{is} befallning.
- 2 daller Same tiidt anthwordede kong^e mtt. poo Hadersløff, som hans naade sagde at wilde giffue een quinde, som haffde baarit nogle rødder tiill hans naade.
- 1 daller 1 s. lub. Same dag anthwordet predicanthen ther samesteds, som kong^e mtt. skencthe the arme wdj hospitallit at kiøbe brød fore: 2 mr. lub., er:

Suma lateris: 13 daller 1 s. lub.

/Fol. 168v/

- 10 daller End same tiidt skencthe kong^e mtt. meister Anthonius Predicanth wdj Hadersleff tiill hielp at giøre syn dotthers brølulup met.

* giffue

- 2 daller Same dag giffuit Hans Witthen, Suarth Dønicker och een themermand aff Sell,* som kong^e mtt. skenc^{te} thennom ther samesteds.
- ½ daller Anthwordet Axell Thønnesen, som kong^e mtt. skenc^{te} een pige, som bar hans naade nogle roer wp.
- 4 daller Onsdagen ther nest (4/3) giffuit wdj kong^e mtt^{is} herberge vdj Aabenraa, som hans naade skenc^{te} werdinnen.
- ½ daller Och pigerne ther samesteds tiill dricke peninge.
- 1 daller Same dag anthwordet Swarthe Hans, som hand skulde delle eblant arme folch vdj Aabenraa.
- 2 daller Same tiidt giffuit husfogethen och fagedeswennen poo Brunlund, som kong^e mtt. skenc^{te} thennom, epher Peder Oxis beffalning.

Suma lateris: 20 daller.

/Fol. 169ar/

- 1 daller Jtem mandagen epher søndagen letare (9/3) poo Flensborg anthwordet hoffmesterinden, som hun haffde wd^{tlag}t och giffuit pigerne poo Hønborg, ther børnen wore ther.
- 1 daller End same tiidt anthwordet hende, som wor giffuit wdj Toldstedt tiill dricke peninge, ther børnen laa ther.
- 100 daller Jtem tiisdagen nest epher søndagen letare (10/3) wdj Flensborg giffuit Kulbanus Sperlinck, kong^e mtt^{is} søsters her^{tug}inden aff Mechelborgis hoffmester, som kong^e mtt. skenc^{te} hannom.
- 20 daller Same dag giffuit henis naadis secretarius, Jacop Weger, som kong^e mtt. skenc^{te} hannom.
- 100 daller Same dag anthwordet Peder Oxen epher kong^e mtt^{is} beffalning, som hand skulde leffuere førstinden aff Anmelt, margref-

* I **Rentemesterregnskab 1554** optræder en tømrer Hans Smit van Zell

fuens søster,* som er wdj Maribo, som kong^e mtt. skencthe hende.

Suma lateris: 222 daller.

/Fol. 169av/

- 1 daller Same dag giffuit een studenth aff Ydstedt, som hertug Frederick skencthe hannom, epher tugthemesterens befallning.
- 2 daller Same tiidt giffuit een mand wdj Flensborg, hedt Jens Michelsen, epher hertug Frederickis beffalning, som hans naade skencthe hannom, for then lille duerff laa siugh tiill hans.
- 40 daller Jtem søndagen judica (15/3) giffuit een studenth, hedder Hans Høne aff Ripe, som kong^e mtt. skencthe vdj Flensborg at studere met.
- H. H.
- 1½ daller Same dag giffuit een karll wdj hertug Hansis leen, hedt Michell Andersen, vdj Aakier, som min naadige frue skencthe hannom, for hand thager ousterlinge: 1 daller, och een halff daller, for hand skall lere een anden karll at fange thennom, er:
- 2 s. lub. Jtem tiisdagen ther nest (17/3) giffuit een dreng, som bar salat tiill kong^e mtt. poo Flensborg, tiill dricke peninge.

Suma lateris: 44½ daller 2 s. lub.

/Fol. 169br/

- 10 daller Jtem torsdagen nest epher søndagen judica (19/3) giffuit prouesten aff Ydzhou och kyrcke herren aff Krempen, som kong^e mtt. skencthe thennom.
- 1 daller Same dag anthwordet kong^e mtt., som hans naade skencthe een karll, som bar then sild wp, som Vincentius Juell henthe.
- 2 daller Same dag anthwordet Jehan Friis, som hand haffde anthwordet kong^e mtt., som hans naade skencthe the Hamborger bud, som bar the Elffs laxe wp tiill kong^e mtt.

* Hertuginde Margrethe af Anhalt. Se **Regesta Dipl. Hist. Dan.** 2.2.1 (1892) s. 190, nr. *2243: Hendes bønsskrivelse til hertug Albrecht af Preussen om ikke at forlade hende i hendes nød. Christian 3. skænkede hende ophold i Maribo Kloster

50 daller Same tiidt giffuit Honhorst,* som kong^e mtt. skencthe hannom, epher Johan Frisis beffalning, och haffde hand thient kong^e mtt. och fick forloff.
H. H.*

1 daller Wor Frue dag wdj faste (25/3) giffuit Thomes Køppingis dreng aff Hamborg tiill dricke peninge for 2 byllede, hand bar wp, som Thomes Kiøpping skencthe kong^e mtt.

Suma lateris: 64 daller.

/Fol. 169by/

1 daller Same dag giffuit Frederick Synckelmager wdj Flensborg, som kong^e mtt. skencthe hannom for salat och sild, hand haffde baarit kong^e mtt.

1 daller Jtem mandagen epher palme søndag (23/3) giffuit een fattig quinde, hedt Lutze O-luffs, som myn naadige frue skencthe hende y Guds naffn.

17½ s. 1 alb. lub. Jtem skertorsdag (26/3) giffuit fattige folch vdj kyrcken, epher kong^e mtt^{is} befallning.

1 daller Same dag anthwordet myn naadige frue, som henis naade gaff fattige folch vdj kyrcken och haffde wdtlagt.

6 s. lub. Poske affthen (28/3) giffuit Lodolfus pige vdj Flensborg, som wpbar eth fett lam til myn naadige frue; som henis naade skencthe hende tiill dricke peninge.

Suma lateris: 3½ daller 8 s. 1 alb. lub.

/Fol. 170r/

10 daller Jtem poske dag (29/3) anthwordet Axell Thønesen, som hand skulde anthworde predicantherne vdj Flensborg, som the skulde delle eblantt the arme folch vdj Flensborg, epher kong^e mtt^{is} beffalning.

29 s. lub. Same dag giffuit alle jomfruene tiill offer peninge, epher kong^e mtt^{is} befallning.

1½ mr. lub. Tiil affthen giffuit fattige folch vdj kyrcken och weed slotthet.

* Henrik Honhorst (sml. **Jørgen Pedersens rentemesterrsk. 1546**)

- 2 daller Giffuit pefflinge, som sang mese poo slotthet for kong^e mtt.
- 18 s. lub. Anden poske dag (30/3) giffuit fattige folch om affthenen wdj kyrcken, epher kong^e mtt^{is} beffalning.
- ½ daller Same dag giffuit een fattig hus arm kone, som kong^e mtt. skencthe hende.
- 3 daller Onsdagen nest epher poske (1/4) giffuit Anders Sølfgraffuere, skomager aff Sleswig, som kong^e mtt. skencthe hannom, som hans naadis duerff henthe: 2 daller, och een daller, som hertug Frederick skencthe hannom, epher Eyler Rønous beffalning.

Suma lateris: 17½ daller 9 s. lub.

/Fol. 170v/

- 14 daller Same dag anthwordet Boldewin vdj Flensborg epher kong^e mtt^{is} beffalning, som hans naade skencthe Hederstrups dotther, som er wdj Ydzehou.
- 50 daller Jtem torsdagen nest epher poske (2/4) giffuit Thomes van Hodenborgis frue, som kong^e mtt. skencthe hende, epher Johan Frisis beffalning.
- 1 daller Same dag anthwordet kong^e mtt., som hans naade skencthe een fattig quinde aff Sleswig.
- 5 daller Jtem fredagen ther nest (3/5) giffuit een aff myn naadige frues staldrenge, som hedt Søffrin, och bleff werafftig giort, som henis naade skencthe hannom.
- 2 daller Løgerdagen nest epher poske (4/4) giffuit nogle arbetz karlle vdj Flensborg, som vor 22 personer, som haffde dragit gamle pele wp aff graffuen weed slotthet och rensit graffuen, epher kong^e mtt^{is} beffalning.

Suma lateris: 72 daller.

/Fol. 171r/

- 6 daller Same tiidt giffuit alle bodismendene poo Skuden och Bøyerthen,* som wor 12 personer, som kong^e mtt. skencthe thennom, for the haffde werit poo same arbejde vdj 8 dage.

* Er navne på to af flådens skibe (her ikke blot skibstyper)

- 3 daller Same dag giffuit Benedictus Staldknecht, som laa siug, som kong^e mtt. skenc^{the} hannom.
- 1 daller Quase modo genitj søndag (5/4) giffuit hertug Hansis ame, som hertug Hans skenc^{the} hende.
- 4 s. lub. Same dag tiill affthen sang giffuit fattige folch.
- 4 s. lub. Tiisdagen ther nest (7/4) anthwordet Claus Dorknecht, som hand haffde giffuit een pige, som bar nogle kreffs tiill kong^e mtt. och myn naadige frue.
- 1 daller Thorsdagen ther nest (9/4) giffuit een quinde epther myn naadige frue<s> beffalning poo Flensborg, som henis naade skenc^{the} hende, och bad same quinde myn naadige frue tiill brøllups.

Suma lateris: 11 daller 8 s. lub.

/Fol. 171v/

- 8 daller Fredagen ther nest (10/4) giffuit her Oluff Hialthesen och Peder Eynersen, som kong^e mtt. skenc^{the} thennom wdj Flensborg, huer 4 daller, er:
- 1 daller Jtem giffuit Hans Spuremager aff Sleswig, som kong^e mtt. skenc^{the} hannom.
- 30 daller Jtem løgerdagen fore søndagen misericordia (11/4) giffuit Melcher Lurck, epther Barbi beffalning, som kong^e mtt. skenc^{the} hannom tiill wnderholling, och Hans Lere.
- M. L.
- 5 daller Mandagen epther søndagen misericordia (13/4) anthwordet myn naadige frue, epther kong^e mtt^{is} beffalning, som Greger Trabanth hente, som myn naadige frue skenc^{the} Jacop Perlestecker.
- 8 s. lub. Same dag giffuit 2 bønder tiill dricke penge, som bar nogle karper wp tiill kong^e mtt. och myn naadige frue, som Erick Walckendrop hente.

Suma lateris: 44 daller 8 s. lub.

/Fol. 172r/

- 1 daller Tiisdagen ther nest (14/4) giffuit Werner Sølfuerpape, som myn naadige frue skenc^{the} hannom.

- 1 daller Same dag anthwordet Jørgen Barnekou, som hand haffde giffuit Thomes Sturis swend tiill gryme peninge for een hest, Thomes skencthe myn naadige frue.
- 2 daller Onsdagen ther nest (15/4) giffuit 2 graffuere, som wore hoes kong^e mtt. och fordret om thienste; som hans naade skencthe thennom.
- 1 daller Jtem tiisdagen fore pinse dag (12/5) giffuit eth bud aff Wismer, som kong^e mtt. skencthe hannom poo Kiøpnehaffn.
- 1 daller Jtem anthwordet Jørgen Barnekou, som hand haffde wdtagt och faaeth hertug Frederick, som hans naade gaff een bonde weed Soer, ther som hand fick madt.

Suma lateris: 6 daller.

/Fol. 172v/

- 1 daller Same dag anthwordet hertug Frederick, som hans naade skencthe hertug Hansis thiennere tiill gryme peninge for een brun hest, som hertug Hans skencthe hannom vdj Flensborg.
- 50 daller Jtem pinse affthen (16/5) giffuit her H. J. G. Jens Gregersen, superintendens poo Ferøø, som kong^e mtt. skencthe hannom, epther Johan Frisis beffalning.
- 7 daller Same dag anthwordet myn naadige frue epther kong^e mtt^{is} egen beffalning, som henis naade, hertuginde aff Mechelborg, hertug Frederick och the wnge herrer offrede een prest vdj Soer, som sang syn første mese.
- 2 daller Jtem pinse dag (17/5) anthwordet kong^e mtt., som hans naade lagde poo tafflen same dag.
- 2 mr. End same dag anthwordet the wnge herrer, som the lagde poo tafflen.

Suma lateris: 2 mr. danske.
Daller 60.

/Fol. 173r/

- 2 daller Jtem fredagen epther pinse dag (22/5) giffuit een bodismand, som hedt Anund, som kong^e mtt. skencthe hannom; epther Korfytz Wulffelds beffalning, och bleff hand forløffuit at drage vdj Norige.

- 2 daller Jtem løgerdagen fore hellig trefoldigheds søndag (23/5) anthwordet Erick Walckendrop, som myn naadige frue wilde haffue at giffue wdj Guds naffn.
- 2 daller End same dag anthwordet hannom, som kong^e mtt. skencthe Hans Pusbach, torn mand.
- ½ daller Same dag anthwordet lille Marckus, som myn naadige frue gaff for een rosemarin.
- 2 daller Jtem giffuit frue Ingeburre Peder Ebbensens swend tiill gryme peninge for een hest, som Hartuick Høcken henthe, och hun skencthe myn naadige frue tiisdagen epher pinse dag (19/5).

Suma lateris: 8½ daller.

/Fol. 173v/

- 2 daller Jtem giffuit Claus Wrrnis swend tiill gryme peninge for een hest, hand hiidt førde, som Claus skencthe myn naadige frue fredagen epher pinse dag (22/5).
- ½ daller Jtem giffuit Anders Byswend epher Axell Thønnesens beffalning, som kong^e mtt. skencthe hannom tiill dricke peninge for nogle karuser, hand wpbar.
- 2 daller Jtem anthwordet Matz Fyrbøtther, som kong^e mtt. skencthe Arnoldus, een blind apotecker, fredagen epher pinse dag (22/5).
- 1 daller Same tiidt anthwordet Michell Sestedt, som hand haffde wdtlagt vdj Flensborg och giffuit Henrick Randsous swend tiill Eskelsmarck tiill dricke peninge for nogle bretling, hand førde kong^e mtt.
- 2 daller Same dag anthwordet hertuginde aff Mechelborg, som henis naade haffde wdtlagt, epher kong^e mtt^{is} beffalning.

Suma lateris: 7½ daller.

/Fol. 174r/

- 1 daller Mandagen epher trinitatis søndag (25/5) anthwordet myn naadige frue, som henis naade wilde haffue at giffue fattige folch, nw henis naade drog her aff Kiøpnehaffn.
- ½ daller Same dag giffuit eth bud aff Sleswig, som myn naadige frue skencthe hannom, epher Andris van Eylenous beffalning.

- 4 daller Same tiidt giffuit 2 studenther weed
naffn Hans Oelsen och Hans Pedersen, som
kong^e mtt. skencthe thennom at studere
met.
- J. F.
- 2 mr. Jtem anthwordet kong^e mtt., som hans
naade lagde wdj tafflen poo Kiøpnehaffn
Slott trinitatis søndag (24/5).
- 6 mr. Jtem mandagen epher trinitatis søndag
(25/5) giffuit Siriacus Fyskers hustrue,
som kong^e mtt. skencthe hende.

Suma lateris: 8 mr.
Daller 5½.

/Fol. 174v/

- 2 daller Jtem then 10. dag junij giffuit her Lau-
ge Bradis swend, epher hertug Frede-
rickis beffalning met Peder Knudtsen,
tiill gryme peninge for een hest, som
her Laughe skencthe hertug Frederick.
- 2 daller Jtem then 11. dag junij anthwordet An-
thonj Hanisk, som kong^e mtt. skencthe
A. B. hertug Frederickis, hans naadis broders,
bud.
- 3½ mr. 2 s. Jtem then 12. dag junij giffuit Elline
Natwagerske, som kong^e mtt. skencthe
hende at løse syt leruit fran weffuer
met, som Matz Fyrbøtther beffoll.
- 50 daller Jtem then 14. dag junij anthwordet Jens
Mogensen aff Helsingør, som kong^e mtt.
J. M. skencthe thennom tiill theris kyrckis
bygningis behoff.

Suma lateris: 3½ mr. 2 s.
Daller 54.

/Fol. 175r/

- 6 daller Jtem then 18. dag junij giffuit Matz
Yttalianer aff Coldinge, som kong^e mtt.
skencthe hannom, epher Claus Dorknech-
tis beffalning.
- 1 daller Jtem then 19. dag junij giffuit een
blind karll, som heder Hans Snedker, som
myn naadige frue skencthe hannom, epher
Peder Byldis beffalning.
- 2 daller Same dag anthwordet Michell Sestedis
swend, som hertuginde skulde haffue
tiill fadder peninge.
- 2 daller Same tiidt anthwordet hannom, som her-

tug Magnus skulde haffue tiill fadder peninge, ephther same beffalning.

½ daller End anthwordet Katrinicke, som hun och skulde haffue tiill fadder peninge.

Suma lateris: 11½ daller.

/Fol. 175v/

50 daller Jtem then 20. dag junij giffuit Henrick Bucholt, som kong^e mtt. skencthe hannom aff naade, ephther Jehan Friisis beffalning.

14½ daller End same dag giffuit hannom ephther same beffalning, som hand haffde fortherit och wdtlagt poo Marthin van Waluitz handell.

2 mr. Jtem søndagen nest fore Stj. Hanse dag (21/6) anthwordet kong^e mtt., som hans naade lagde poo tafflerne tiill the arme.

50 daller Jtem mandagen ther nest (22/6) anthwordet hertuginde aff Mechelborg, kong^e mtt^{is} søster, som hans naade skencthe hende at holde poo, ephther kong^e mtt^{is} beffalning.

2 daller Same dag giffuit Jehan Frisis swend tiill gryme peninge for een hest, som hand skencthe myn naadige frue.

Suma lateris: 2 mr.

Daller 116½.

/Fol. 176r/

1 daller Same dag giffuit Jørgen Marswins swend tiill gryme peninge for een hest, som hertug Frederick fick aff Jørgen.

100 daller Same dag anthwordet doctor Bernit Friis, ephther kong^e mtt^{is} beffalning, som kong^e mtt. skencthe Henrick Jasmundt, thet frandsouske geskicht.

10 daller Sanctj Hanse affthen (23/6) anthwordet mester Pouell Predicanth, som kong^e mtt. skencthe mester Tyllemand Epping predicant.

1 daller Fredagen ephther Stj. Hanse dag (26/6) anthwordet Erick Walckendrop, som kong^e mtt. skencthe een fattig mand aff Aussenbrygge, som haffde then fallende siughe.

2 mr. Jtem søndagen nest ephther Stj. Hanse dag

(28/6) anthwordet kong^e mtt. at legge
poo tafflen.

6 daller Jtem mandagen ther nest (29/6) anthwor-
det Erick Walckendrop, som kong^e mtt.
skencthe the degne aff skollen, som
legthe for hannom.

Suma lateris: 2 mr.
Daller 118.

/Fol. 176v/

6 daller Jtem Wor Frue affthen visitationis (1/7)
anthwordet Katrine Sniders, som myn naa-
dige frue skencthe hende.

10 daller Jtem fredagen ther nest (3/7) anthwordet
Søffrin Schriffuere, kongens bud aff
Swerige, som søgthe epher then schrif-
fuere, som wor rymdt fran hannom; som
kong^e mtt. skencthe hannom.

2 mr. Jtem søndagen ther nest (5/7) anthwordet
kong^e mtt., som hans naade lagde poo
tafflen vdj cappelen.

2 daller Same dag anthwordet myn naadige frue,
som henis naade gaff then fyrbøtther,
som warit børnen vdj Skonne, som hoffme-
sterinden wdtlagde.

4 alb. Tiisdagen ther nest (7/7) giffuit een
arm dreng, som kong^e mtt. gaff hannom y
Guds naffn.

8 s. Giffuit een blind mand, som kong^e mtt.
gaff hannom y Guds naffn.

Suma lateris: 2½ mr. 4 alb.
Daller 18.

/Fol. 177r/

1 mr. Jtem same dag giffuit Christoffer Sax,
staldknecht, som hand haffde giffuit
her Axell Bradis staldreng tiill gryme
peninge for then hest, hand henthe, som
her Axell skencthe kong^e mtt. tiill
sielle gaffue.

2 mr. Jtem søndagen fore Ste. Margrette dag
(12/7) anthwordet kong^e mtt., som hans
naade lagde poo tafflen tiill the arme
poo slotthet.

6 daller Mandagen ther nest (13/7) giffuit then
skodske greffuis thiennere, epher Jehan
Frisis beffalning, som bar hertug Frede-
rick 2 jegere horn och 2 buer, som same

greffue skencthe hertug Frederick; 2
dubbelt ducather, er:

3 mr. Jtem then 17. dag julij giffuit een mand
aff Jempheland, som kong^e mtt. skenc-
the hannom.

Suma lateris: 6 mr.
Daller 6.

/Fol. 177v/

200 daller Same dag anthwordet Peder Oxe epher
kong^e mtt^{is} beffalning, som hans naade
P. OX. skencthe then førstinde, som er wdj Ma-
ribo,* som hun skulde haffue at holde
poo, epher Peder Oxis quitanse.

2 mr. Jtem then 19. dag junij anthwordet
kong^e mtt. at legge vdj tafflen tiill
the arme.

20 daller Jtem then 20. dag julij anthwordet Ka-
trine Sniders, som kong^e mtt. skencthe
hende.

2 daller Jtem then 22. dag julij giffuit Jørgen
Wrnis swend tiill gryme peninge for 1
hest, Jørgen Wrne skencthe hertug Frede-
rick.

2 daller Same dag giffuit Knudt Henricksens swend
tiill gryme peninge for een hest, som
Knudt skencthe hertug Frederick, epher
Peder Knudtsens beffalning.

Suma lateris: 2 mr.
Daller 224.

/Fol. 178r/

2 daller Jtem then 23. dag julij giffuit Karine
Anderse,** epher Johan Frisis beffal-
ning, som kong^e mtt. skencthe een hoff-
mand, som haffde ligget siugh wdj 2 aar.

2 mr. Jtem then 25. dag julij anthwordet kong^e
mtt., som hans naade lagde poo tafflen
wdj kyrcken tiill the arme.

30 daller Then 26. dag julij anthwordet myn naadi-
ge frue, som henis naade skencthe hoff-
mesterinden, epher kong^e mtt^{is} beffal-
ning.

* Hertuginde Margrethe af Anhalt, sml. fol. 169ar og s. 159n.

** Genitivform

- 100 daller Jtem then same dag anthwordet Anthonj Hanisk, som kong^e mtt. skencthe hannom hans brøllups dag.
- 60 mr. Jtem then 27. dag julij anthwordet Loduig Weffuere, som kong^e mtt. skencthe hannom tiill hans brøllups kaast, 20 daller i mønth, er:

Suma lateris: 62 mr.
Daller 132.

/Fol. 178v/

- 40 daller Jtem søndagen fore Stj. Laurentij dag (9/8) anthwordet Jørgen Gylthe, som kong^e mtt. skencthe hannom.
J. G.
- 3 daller Jtem torsdagen epther Stj. Mauritij dag (24/9) giffuit eth bud aff Kyll, epther kong^e mtt^{is} beffalning, som hans naade skencthe hannom.
- 2 daller 1 orth Fredagen ther nest (25/9) anthwordet Andris Secretarij,* som myn naadige frue skencthe hannom at giffue Loduig Posementh Macker tiill brøllups peninge, een engelott, wpboren for:
- 1 daller Jtem Stj. Michels affthen (28/9) anthwordet hertug Frederick, som hans naade gaff Knudt Geddis dreng tiill gryme peninge for een hest, Knudt skencthe hans naade.
- 2 daller Søndagen fore Stj. Michels dag (27/9) anthwordet kong^e mtt. at legge poo tafflen wdj kyrcken.

Suma lateris: 48 daller 1 orth.

/Fol. 179r/

- 2 daller Same dag anthwordet hertug Frederick, som hans naade skencthe Biørn Andersen swend tiill gryme peninge.
- 1 daller Same dag anthwordet myn naadige frue, som henis naade gaff tiill læge løn for eth skurffuit barn, bleff legth.
- 3 daller Jtem then første dag octobris anthwordet Anthonj, som kong^e mtt. skencthe then orgellmacker aff Flensborg.
O. M.
- 2 daller Søndagen epther Stj. Michels dag (4/10) anthwordet kong^e mtt. at legge poo taff-

* Andreas Baner von Eulenow

len* wdj kyrcken poo slotthet, som Michell Sestedt henthe.

2 daller Jtem then 7. dag octobris anthwordet Egert Wulffelt, som hertug Frederick skencthe Borckort van Boynelbergis swend tiill gryme peninge.

20 daller Same dag anthwordet doctor Peder Paladius, som kong^e mtt. skencthe then superintendens aff Lantheryen.
P. P.

Suma lateris: 30 daller.

/Fol. 179v/

600 daller Jtem løgerdagen epther Stj. Dionise dag (10/10) anthwordet Anders Barby, som kong^e mtt. skencthe hans naadis søster, hertuginde aff Mechelborg.
A. B.

2 daller Jtem søndagen nest epther Stj. Dionise dag (11/10) anthwordet kong^e mtt. at legge poo tafflen wdj kyrcken, som Michell Sestedt henthe.

1 daller Jtem then 14. dag octobris giffuit Thomes Pedersen aff Nestuedt, som kong^e mtt. skencthe hannom, epther Erick Walckendrops beffalning.

1 daller Jtem then 16. dag octobris giffuit Borckort van Boynelbergis swend tiill gryme peninge for 1 hest, Borckort skencthe kong^e mtt.; epther Erick Walckendrops beffalning.

1 daller Same dag giffuit een arm yslands dreng, som kong^e mtt. skencthe hannom, epther Johan Frisis beffalning.

Suma lateris: 605 daller.

/Fol. 180r/

1 daller Same dag anthwordet Jørgen Barnekou, som hertug Frederick skencthe prestens quinde poo Amage, ther som hand fick madt.

2 mr. Løgerdagen epther Stj. Galli dag (17/10) giffuit 2 degne weed naffn Peder Oelsen och Lauris Pedersen, som kong^e mtt. skencthe thennom tiill at kiøbe bøger fore, epther Matz Fyrbøtthers beffalning.

* poo tafflen gentages

- 4 mr. Jtem søndagen nest ephther Stj. Gallj dag (18/10) anthwordet kong^e mtt. at legge poo tafflen wdj kyrcken, som Claus Sølf-fuer Pape henthe.
- 2 daller Mandagen ther nest (19/10) anthwordet hertug Frederick, som hans naade skenc-the 2 pefflinge, som Peder Knudsen hen-the.
- 1 daller Giffuit een fattig quinde, som hedt Berithe Andersis, som kong^e mtt. gaff hende, ephther Korfytz Wulffelds beffalning.

Suma lateris: 6 mr.
Daller 4.

/Fol. 180v/

- 5 daller Jtem onsdagen ephther Stj. Galli dag (21/10) giffuit Claus Sølf-fuer Pape och hans hustrue, som myn naadige frue skenc-the thennom.
- 2 daller Same dag giffuit Tanethe, een frandsous quinde, som kong^e mtt. skenc-the hende.
- 2 daller End same dag giffuit 2 andre quinder, som heder Marine Lauris Pouelsens och Elline, som kong^e mtt. skenc-the thennom.
- 2 daller Same dag giffuit Wernicke Sølf-fuerpape, som myn naadige frue skenc-the hannom.
- 10 mr. danske Jtem 22. dag octobris anthwordet kong^e mtt., som hans naade lagde wdj syn taske at giffue y Guds naffn, nw hans naade her affdrog.
- 10 daller Same tiidt giffuit mester Jost Predicanth her poo slotthet, som kong^e mtt. skenc-the hannom.

Suma lateris: 10 mr.
Daller 21.

/Fol. 181r/

- 1000 daller Jtem anthwordet Jachim 'Wthermarck',* som hand skulde antvorde frøicke Wrsula,** som fick hertugen aff Mechelborg, ephther kong^e mtt^{is} beffalning wdj Asens søndagen ephther Stj. Anthonj dag (18/1) 1551.

* Tilføjet over linien, idet **mechelborg** er overstreget.

** Ursula var datter af hertug Magnus 1. af Sachsen-Lauenburg og således en søster til dronning Dorothea. Ursula blev 24/5 1551 gift med hertug Henrik 5. af Mecklenburg-Schwerin i dennes 3. ægteskab (f. 3/5 1479), men allerede året efter blev hun enke (6/2 1552). Hun døde 1578.

Sumarum poo gryme peninge, fadder peninge, och som er skencht borth:

Danske peninge 134 mr. 6 s. 1 alb.
Daller 3361½ daller 1 orth 5 s. 1 alb. 1ub.

/Fol 181v-182v/

/Fol. 183r/

Giffuit Jacop Gosebruer* anno 1551

8 daller Jtem løgerdagen nest epher Stj. Michels
dag (3/10) giffuit hannom poo regenskaff
for goes.

5 daller End siden giffuit hannom poo thuende ti-
der poo regenskaff.

/Fol. 183v/

* Omtales i **Rentemesterregnskab 1556** som krudtmager

/Fol. 184r/

Anthwordet Anders Knudtsen, tollere poo Falsterbo, at kiøbe humle och cabbelgarn fore 1551

500 daller Jtem løgerdagen nest ephther Stj. Dionise
A. W.* (10/10) anthwordet Anders Jude, salthe-
re, ephther kong^e mtt^{is} beffalning, som
hand skulde føre Anders Schriffuere*
tiill Falsterbo, som hand skall bestyre
humle och cabbelgarn fore vdi Dansken.

500 daller Jtem then 15. dag juniij anthwordet An-
ders Schriffuere ephther her Eske Byldis
Q beffalning, som hand skulde bestyre
hamp, cabbelgarn och boldait fore tiill
kong^e mtt^{is} behoff.

Suma lateris: 1000 daller.

/Fol. 184v/

* Anders Knudsen må være identisk med Anders skriver, mens A. W. synes at henvise til et andet efternavn (evt. patronymikon) for Anders Jude (der jo egentlig blot betyder 'jyde'). Hans fulde navn var imidlertid Anders Madsen Jyde (fejlskrift eller fejllæsning?). Han og Mads Pedersen var kongens sildesaltere i Nibe (**Kanc. Brevb. 1551-55**, s. 31-32)

/Fol. 185r/

Guld, som er anthwordet konge mtt. anno 1551

Jtem St^{rum} Vitj et Modestj dag (15/6)
anthwordet kong^e mtt. selff tiilhende
poo Kiøpnehaffn Slott, epther hans qui-
tanse:

Porthegaløser	2
Rosen nobele	4
Henrickus nobele	2
Engelotther	42
Dubbelt ducather	35
Kronner	5
Golt gyldene	429

1306 daller Anthwordet kong^e mtt. selff, som hans
naade lagde wdj syt skrin poo Nyborg:
1265 golt g^{ne} 6 s. 1ub.,* som wore
vpborne for daller vdj then swm, frue
Jngeburre Peder Ebbesens gaff kong^e
mtt., beløff:

Suma lateris vt patet.

/Fol. 185v/

2000 golt gyldene Leffuerit ind wdj kong^e mtt^{is} camer poo
Flensborg. Thet enne thusinde gyldene
fick Jørgen Løcke tiill thering ind wdj
Franckerige, och thet andit thusinde
gyldene lagde kong^e mtt. wdj sytt skrin.

Sumarum, som er anthwordet konge mtt.:

Daller	1306
Golt gyldene	2429
Porthegaløyser	2
Rosennobele	4
Henrickus nobele	2
Engelotther	42
Dubbelt ducather	35
Kronner	5

/Fol. 186r-v/

* Eksakt korrekt, hvis 1 dr. = 31 s. og 1 gld. = 32 s. lyb.

/Fol. 187r/

Hues som er giffuit kremere och kiøpmend wdj thette aar 1551

2½ mr. 5 s. 1 alb. Jtem torsdagen nest epther Stj. Paulj
conuersionis dag (29/1) bettaldt Jørgen
Engelskmand wdj Nyborg for sebebølthe:
18 s., for 4 almanach: 6 s., for 4 for-
malede bolthe: 5 s. 1 alb., for 4 lott
gumj: 7 s., och for 2 liuse saxer, som
kong^e mtt. haffuer ladit wdtage aff han-
nom epther thenne hans seddels lydelse.

J. E.

105 daller, Jtem fredagen fore kyndenmøse (30/1)
2 mr. 1 s. danske bettaldt Dirick Mume epther kong^e mtt^{is}
beffalning for, hues som haffuer werit
wdtagit aff hannom vdi Nyborg tiill
kong^e mtt. och myn naadige frue, epther
thuende hans registres lydelse, som be-
løff:

26 s. 2 alb. Jtem mandagen nest epther søndagen Esto
michj (9/2) giffuit Søndag Skomager,
kremere wdj Nyborg, for 1000 kramsøm,
som kiøptis aff hannom, som skulde tiill
at giøre mers met.

Suma lateris: 6½ mr. 1 s.
Daller 105.

/Fol. 187v/

7½ mr. Jtem Stj. Mathej apostolj dag (24/2?*)
bettaldt Dirick Mumme for eth fadt
krudt, som hertug Frederick fick poo Ny-
borg.

33½ daller Onsdagen ther nest (25/2?**) giffuit
Thyle van Adenstede, epther kong^e mtt^{is}
beffalning, som er poo regenskaff aff
the 800 daller, hannom er forskreffuen
at skulle haffue hoes Peder Hansen poo
Agershus for gyldenstøcke.

T. V. AA.

* Måske er 'Mathej' (21/9) en fejl for 'Mathie' (24/2), hvilket synes at være bedre i overensstemmelse med de øvrige betalinger på dette sted. Denne sandsynlige fejltagelse er anmærket tidligere. Problemet opstod også i **Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546** (s. 13, 136) med en problematisk 'Sanctj Mathie afftenn' (23/2), hvor J. P. imidlertid på denne tid opholdt sig i en anden by. Efter læsemåden og opholdsstedet, Ålborg i stedet for Ribe - foresloges dér 'Ma(r)thi(n)e' (10/11), men også der kunne 'Mattheus' (20/9) have været en mulighed (hvilket i så fald ville være den modsatte fejl af den, som synes at være begået her, men sammenblandingen ville dog være den samme)

** Eller onsdag efter Matthæus: 23/9 (se ovenfor)

119½ daller 18½ s. danske ... Same dag bettalddt Søndag Skomager, kre-
mere, epher kong^e mtt^{is} beffalning, wdj
S. S. Nyborg, for hues som wor wdtagit aff
hannom epher 3 hans `registers'* lydelse,
beløff:

2½ daller 18 s. danske End same tiidt bettalddt hannom, epher
Erick Langis beffalning, for 120 glas,
som hand haffde wdtagit aff hannom tiill
kong^e mtt^{is} behoff, for huert stöcke: 1
s., och for 1½ pund confecht: 18 s., be-
løff tiilsamen:

Suma lateris: 9½ mr. 4½ s.
Daller 155½.

/Fol. 188r/

15 s. lub. Tiisdagen nest epher søndagen miseri-
cordia (14/4) giffuit een kremere wdj
Flensborg for eth quarther suorthe fløy-
ell, som Melcher Snider annamit, som
then duerffinde skulde haffue, som er
wdj Prees, at binde poo hoffuit.

2 mr. 5 s. 1 alb. Jtem bettalddt Falenthin Engelhart for
eth thime glas, hertug Magnus fick: 8
F. E. s., och for 22 bunth trompe strenge,
huer bunth: 4 alb., beløff tiilsamen:

1 daller Jtem then 19. dag junij bettalddt for-
schreffne Falenthin Engelhart for 1 riis
papyr, som hertug Magnus fick, epher
tugtmasterens beffalning.

12 s. End same tiidt bettalddt hannom for 2
swerthe bøser, som och hertug Magnus
fick.

22½ daller Jtem then 20. dag junij anthwordet Mel-
cher Snider, som hand skulde anth worde
Ka<t>rine Sniders for 18 alne damask,
som hun haffde wdt tagit tiill kong^e
mtt., for huer alne: 1 daller 1 orth,
beløff:

Suma lateris: 3 mr. 4 alb.
Daller 23½ daller 15 s. lub.

/Fol. 188v/

6 daller Jtem Wor Frue affthen visitationis (1/7)
bettalddt Jørgen Peen, epher myn naadige
frues beffalning for eth smøcke, henis
naade fick aff hannom och skencthe frue
Ydde Randsou vdj Flensborg.

* quitansers overstreget

6 daller Jtem fredagen nest epher Wor Frue dag
visitationis (3/7) anthwordet Erick Wal-
ckendrop, som hand skulde anthworde myn
naadige frue, som henis naade skulde
bettalle 2 demanthe met, som henis naade
hengde vdj henis hue.

28 daller 7½ s. danske Jtem mandagen nest epher Wor Frue dag
visitationis (6/7) bettaldt Dirick Mume,
D. M. epher kong^e mtt^{is} beffalning, for hues
som wor wdtagit aff hannom tiill hans
naadis behoff och tiill myn naadige fru-
es behoff, beløff tiilsamen:

Suma lateris: 7½ s.
Daller 40.

/Fol. 189r/

12 daller Jtem same dag bettaldt Marchus Perle-
stecker, kremere, epher myn naadige
frues beffalning for een guld ring, som
henis naade kiøpte aff hannom och skenc-
the Knudt Pedersen, for hand skulde fly
hende then duerff aff her Claus Bylde.

174 daller 9 s. 3 d. lub. ... Same dag bettaldt Thomes ther Smedis
thiennere aff Flensborg for, hues som
T. T. S. myn naadige frue haffuer ladit wdtag
aff hannom wdj Flensborg och her vdj
Kiøpnehaffn, epher hans registers ly-
delse, beløff:

7 mr. 10 s. Jtem then 10. dag julij betaldt Tylle-
mand Kremere for kaaber hanner: 3 mr., 2
store suompe: 2 mr., 7 suerthe bøser,
huer 6 s., som beløff tiilsamen:

18 s. Jtem then 21. dag julij giffuit een
quinde, som heder Agatha, for 18 skoo
horn, som Matz Fyrbøtther wdtag aff hen-
de, epher kong^e mtt^{is} beffalning.

Suma lateris: 8½ mr. 4 s.
Daller 186 daller 9 s. 3 d. lub.

/Fol. 189v/

25 daller Jtem then 27. dag julij betaldt* Thomes
Jacopsen, kremere, epher Melcher Sni-
ders beffalning, for hues som wor wdta-
git aff hannom, epher hans registers
lydelse.
T. J.

70 daller Same dag bettaldt Marckus Perlestecker,
kremere, epher kong^e mtt^{is} beffalning,
for 14 demanther, som myn naadige frue
M. P.

* Toh overstreget

fick aff hannom, for huert støcke: 5
daller, beløff:

84 daller 42 s. danske Jtem then 11. dag augustj bettaltdt Rød-
ker van Deffuenthen for fløyell, silcke
R. V. D. och andit, som Melcher Snider haffde wd-
tagit aff hannom tiill kong^e mtt^{is} och
myn naadige frues behoff, epher thette
hans registers lydelse, beløff:

5½ daller 2 s. Jtem onsdagen nest epher Stj. Dionise
dag (14/10) bettaltdt Thellemand Kremere,
T. T. epher kong^e mtt^{is} beffalning weed Erick
Walckendrop, for hues som er wdtagit
aff hannom tiill kong^e mtt., epher hans
registers lydelse, beløff:

Suma lateris: 2½ mr. 4 s.
Daller 184½.

/Fol. 190r/

8 daller Jtem then 14. dag octobris bettaltdt Mey-
nertt Peen aff Brunswig epher kong^e
mtt^{is} beffalning weed Erick Walckendrop
for 3 eddel stenne, som kong^e mtt. fick
aff hannom vdj Flensborg.

23 s. 1 alb. Same dag bettaltdt Valthen Engellhart,
kremere, for hues som wor wdtagit aff
F. E. hannom tiill hertug Magnus behoff, ep-
ther thette hans registers lydelse, be-
løff:

4 daller Jtem bettaltdt Thellemand for staall, som
kong^e mtt^{is} smeder haffde wdt tagit aff
T. M. hannom at haffue wdj stallen, beløff
tiilsamen:

7½ daller 14 s. danske Jtem mandagen fore Symonis et Jude
(26/10) bettaltdt Søndag Skomager for
S. S. hues som wor wdtagit aff hannom tiill
kong^e mtt^{is} behoff, epher thette hans
registers lydelse, beløff:

Suma lateris: 2 mr. 5 s. 1 alb.
Daller 19½.

/Fol. 190v/

2 daller 1 mr. danske Jtem St^{rum} Simonis et Jude dag (28/10)
bettaltdt Matz Thiulle, kremere, for eth
kaager och een hylthe, som hertug Frede-
rick haffde faaeth aff hannom.

10 s. danske End same tiidt bettaltdt hannom for eth
par stig ledder, som hertug Magnus fick.

3½ daller Jtem then 20. dag nouembris bettaltdt
Hans Bøse for 1 støcke huit Wlmers dug,

som Andris* vdi Tydske Candselerj haffde wdtagit tiill myn naadige frues behoff.

2½ daller 8 s. End same tiidt bettaldt hannom for flamsk garn, som hertug Frederick haffde ladit wdtage aff hannom tiill hans naadis hynder thøye.

6½ mr. 1½ s. Jtem tiisdagen fore jule dag (22/12) betaldt Gert Knøcker for 10 alne rød
G. K. duelck, som myn naadige frue haffde ladit wdtage aff hannom, och for 11 alne siden banth, huilcket som beløff tiilsamen:

Suma lateris: 8½ mr. 3½ s.
Daller..... 8.

/Fol. 191r/

23 daller Jtem anthwordet Loduig Bordeuircker,** ephther myn naadige frues beffalning, poo regenskaff for border, hand haffuer at giøre for myn naadige frue.

5 daller Jtem giffuit Marckus Perlestecker, kremere, for eddel stenne, som myn naadige frue haffde faaeth aff hannom mere end for the 100 daller, som henis naade lonthe aff Jehan Friis.

26½ daller 1 mr. d^e Jtem bettaldt Jørgen Walle ephther myn naadige frues beffalning for 3 støcker hollandis leruit, henis naade fick aff hannom tiill henis naadis behoff.

Suma lateris: 54½ daller 1 mr. danske.

/Fol. 191v/

Sumarum, som er giffuit kremere och kiøpmend:

Danske peninge 43 mr. 6½ s. 2 alb.
Daller 777 daller 8½ s. 3 d. lub.

/Fol. 192r-v/

* Sikkert Andreas Baner von Eulenow (snarere end kansleren, Andreas eller Anders Barby)

** Vist den samme som Ludvig Possementmager

/Fol. 193r/

Giffuit bøseskytther tiill lunthe peninge anno 1551

- 2 mr. Jtem giffuit 6 bøseskytther poo Engelen tiill lunthe peninge, och droge the fran Nyborg och tiill Kiøpnehaffn.
- 4 mr. Jtem løgerdagen fore søndagen cantate (25/4) giffuit 12 bøseskytther poo Hamborg Galian tiill lunthe peninge, och skulde the tiill Jslandt.
- 3 mr. Same tiidt giffuit Eyler Poppe, arckeliemester poo same skyff, for hans wmage, hand warer krudt och lodt.
- 2½ mr. 8 alb. Same dag giffuit 8 bøseskytther poo Dauit tiill lunthe peninge poo same reyse tiill Jsland.
- 3 mr. Giffuit Petther Smytt, arckeliemester poo same skiff, for hans wmage.
- 2 mr. 5 s. 1 alb. Same tiidt giffuit 7 bøseskytther poo Saltholcken tiill lunthe peninge poo then reyse tiill Jsland.
- 3 mr. Giffuit Anders Ølender, arckeliemester poo same skiff, for hans wmage.

Suma lateris: 20 mr.

/Fol. 193v/

- 5 s. 1 alb. Jtem fredagen nest epher pinse dag (22/5) giffuit Matz Hymell tiill lunthe peninge, och komer hand same tiidt tiill Norige met Struds epher themer.
- 10 s. 2 alb. Same dag giffuit 2 bøseskytther tiill lunthe peninge poo Lubsk Amerall, och skulde the same tiidt tiill Norige epher themer.
- 10 s. 2 alb. Jtem then 6. dag junij giffuit 2 bøseskytther poo Bunthe Koo tiill lunthe peninge, och kom then same tiidt tiill kong^e mtt. tiill Helsingør.
- 10 s. 2 alb. Jtem then 16. dag junij giffuit 2 bøseskytther poo Gabriell tiill lunthe peninge, och kome the tiill Hadersleff.
- 10 s. 2 alb. Jtem then 29. dag junij giffuit 2 bøseskytther poo Falcken tiill lunthe peninge, och skulde same skiff epher themer wdj Norige.

Suma lateris: 3 mr.

/Fol. 194r/

- 10 s. 2 alb. Jtem then 21. dag junij giffuit 2* bøsse-skytte<r> poo Bunthe Koo tiill lunthe peninge.
- 10 s. 2 alb. Torsdagen ephther Stj. Hanse dag (25/6) giffuit Claus Theme och Hans Lyfflender, bøsse skytther poo Skuden, tiill lunthe peninge.
- 1 mr. Jtem søndagen nest ephther Stj. Hanse dag (28/6) giffuit 3 bøseskytther poo Engelen tiill lunthe peninge, och kom the tiill Gottland.
- 10 s. 2 alb. Jtem then 21. dag julij giffuit 2 bøsse-skytter poo Bunthe Koo tiill lunthe peninge, och skulde then tiill Laalandt.
- 5 s. 1 alb. Same dag giffuit een bøseskytte poo Brande Jagthen tiill lunthe peninge, och skulde then at Laalandt.
- 10 s. 2 alb. Then 24. dag julij giffuit 2 bøseskytther poo Gabriell tiill lunthe peninge, och skulde the same tiidt tiill Skeen vdj Norige.

Suma lateris: 4 mr.

/Fol. 194v/

- 10 s. 2 alb. Jtem then 27. dag julij giffuit Jochim Ygstede och Jacop Pomerening tiill lunthe peninge poo Lubsk Amerall, och skulde at Norige.
- 10 s. 2 alb. Jtem løgerdagen fore Stj. Bartolomej dag (22/8) giffuit 2 bøseskytter poo Salt-holcken tiill lunthe peninge, och skulde at Norige.
- 10 s. 2 alb. Jtem then 31. dag augustj giffuit 2 bøseskytter poo Boyerthen** tiill lunthe peninge, och skulde then tiill Sunderborg met salt.
- 2*** mr. Jtem then 22. dag septembris giffuit 6 bøseskytter poo Engelen tiill lunthe peninge, och skulde the tiill Mechelborg met hertuginde.

* een overstreget

** Benyttes her og andetsteds som skibsnavn (ikke blot skibstype, mens også andre skibe i flåden er bøjter af type)

*** Rettet fra '1½'

3 mr. End same tiidt giffuit wnge Niels Christiensen, arckeliemester poo same skiff, epher mester Hermens beffalning, for hans wmage, hand haffuer lodt och krudt y foruaring.

Suma lateris: 7* mr.

/Fol. 195r/

10 s. 2 alb. Jtem then 11. dag octobris giffuit Henrick van Mynden och Hans Meyer, bøseskytte<r> poo Skuden, tiill lunthe peninge.

10 s. 2 alb. Tiisdagen epher Stj. Dionise dag (13/10) giffuit 2 bøseskytter poo Salt Holcken tiill lunthe peninge.

5 s. 1 alb. Jtem giffuit Hans Hollender, bøseskytte poo Koen, tiill lunthe peninge.

10 s. 2 alb. Jtem then 14. dag octobris giffuit 2 bøseskytter poo Koen tiill lunthe peninge, och kome same skiff tiill Randers.

5 s. 1 alb. Same dag giffuit een bøseskytte poo Brande Jagthen tiill lunthe.

5 s. 1 alb. Jtem giffuit een bøseskytte poo then lylle jagth** tiill lunthe.

5 s. 1 alb. Giffuit een bøseskytte poo Boyerthen tiill lunthe.

Suma lateris: 3 mr. 5 s. 1 alb.

/Fol. 195v/

Sumarum poo lunthe peninge, som er giffuit bøseskytther:

..... 37 mr. 5 s. 1 alb.

* Rettet fra '6½'

** Næppe skibets navn (er måske d.s.s. Falken af Århus eller en anden jagt)

Giffuit tiill fracht och skiffs leye 1551

- 2 daller Jtem Wor Herre hymelfars dag (7/5) giffuit Peder Randsou aff Nystedt tiill fracht for 22 thønder Rostockis øll, som Peder Oxe sende hiidt, som hand loed thage fran nogle borgere wdj Nystedt, som førde øll emodt kong^e mtt^{is} forbud och breff.
- 10 mr. Jtem then første søndag epther trinitatis (31/5) giffuit Oluff Knudsen och Oluff Lyckesen aff Prestøø tiill fracht for nogle pere thræ och walnøde thræ, the hiidt førde, som kong^e mtt. loed affhugge ther wdj closters haffue.
- 22 mr. Then 16. dag junij giffuit Hans Oreøø aff Coldinge tiill fracht for 5 packer gøttingist clede och 8 fadt rød win, som wor wrag, hand førde fran Coldinge, som wor forsenth fran Ripe, epther som Søffrin Schriffuere haffde met hannom affthinget.

Suma lateris: 32 mr.
Daller 2.

- 6 s. Jtem St^{rum} apostolorum Petri et Pauli dag (29/6) giffuit Hans Prutzing, ferge-mand, for een hest, hand førde fran Mal-mø for kong^e mtt.
- 24 mr. Same dag bettaltdt Bernit Bryggemand, skipper, for huitling och flønder, hand førde fran Coldinge och hiidt tiill slotthet, som Jørgen Pedersen* aff Ripe hiid sende.
- 30 daller Jtem then 20. dag julij bettaltdt Theus Prus, epther her Eske Byldis beffalning, fracht for eth ladt hugne bordt, hans skiff førde aff Norige och tiill Coldinge.
- 9 mr. Jtem then 3. dag septembris giffuit Joen Th<r>oeelsen, Biørn Oelsen och Christen Jude, epther her Eske Byldis beffalning,

* Sikkert den jyske rentemester, der nu ikke længere førte noget selvstændigt årligt delregnskab for Jylland, kun et samlet regnskab for sikkert mere tilfældige indtægter og udgifter for hele perioden 27/2 1547-6/3 1552 (se S. Balle (udg.): **Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546** s. vii)

for then Ferre Blase,* the styrede
hiidt.

11 daller 1 mr. Jtem torsdagen nest epther Stj. Michels
dag (1/10) giffuit Peder Wgle aff Kier-
telmynde tiill fracht for malt, rug,
flesk och kiødt, som hand førde ther
fran och hiidt tiill slotthet, beregnet
for 20 lester gods, som Jørgen Brade
fran seg for skickede.

Suma lateris: 34 mr. 6 s.
Daller 41.

/Fol. 197r/

Sumarum, som er giffuit tiill fracht:

Danske peninge 66 mr. 6 s.
Daller 43.

/Fol. 197v/

* Skibet "Fyrblasen"

/Fol. 198r/

Giffuit tiill renthe peninge och nogen anden kong^e mtt^{is} giæld bettaldt anno 1551

N. 12

168½ daller 4 s. 4 d. lub.* Jtem tiisdagen nest ephther søndagen letare (10/3) anthwordet Jesper Randsous schriffuere poo Flensborg 327 mr. 11 s. 9 d. lubsk, som hannom fattedis vdj the 1200 mr. lubsk renthe peninge aff the 20.000 mr., hand haffuer lonth kong^e mtt.; ephther hans quitansis lydelse, beløff:

600 mr. danske Jtem then 16. dag junij bettaldt frue Sophie her Axell Bradis ephther kong^e mtt^{is} beffalning 600 mr. danske, som her Axell Brade haffde lonth salige koning Frederick poo Otthense Herrit wdj Schone ephther hans naadis breffs lydelse, och igen annamit same breff.

1000 daller Jtem bettaldt Eyler Hardenbierg, som hand lonthe och forstrecte kong^e mtt. wdj winther y Nyborg, ther Raadit lonthe kong^e mtt. peninge.

Suma lateris: 600 mr. danske.
Daller 1168½ daller 4 s. 1 alb. lub.

/Fol. 198v/

133 daller 3 s. lub.** Jtem then 16. dag octobris bettaldt Henrick Fredag ephther kong^e mtt^{is} beffalning, som hans naade hannom skyldig wor ephther hans kong^e mtt^{is} breffs lydelse: 150 g^{ne} mønth, och 9 gyldene mønth eth aars renthe, som beløff tiilsamen:

50 daller Jtem mandagen ephther Wor Frue dag presentationis (23/11) bettaldt Jens Brade, som er renthe peninge aff 1000 daller, som kong^e mtt. haffuer lonth aff her Axell Brade.

Suma lateris: 183 daller 3 s. lub.

/Fol. 199r/

1703 daller 1 orth*** Beregnit for 3300 marck lub., bleff forsent tiill hertug Frederick, kong^e mtt^{is} broder, som wor then swm, hannom er for-

* Skal være: 169 dr. (à 31 s.) 4 s. 9 d. lyb.

** Rettet fra '123 daller 3 s.', som imidlertid var det korrekte

*** Skal være: 1703 dr. 7 s. lub. = ca. 1703,23 dr. (ikke 1703,25 dr.)

schreffuen at skulde haffue tiill poske
nw først komendis (29/3 1551?*) .

516 daller 4 s. lub. Beregnit for 1000 marck lub. bettaltdt
L Syuert Randsou epher kong^e mtt^{is} beffalning, som hand haffde lonth myn naadige frue tiill then bygningis behoff poo Coldinghus, epher hans quittansis lydelse vdj Flensborg torsdagen epher poske 1551 (2/4).

1780½ daller 6½ s. lub. Anthwordet Knudt Gyldenstjerne poo Kal-
N lundeborg, som kong^e mtt. hannom skyldig wor, beregnit for 2000 marck lub., 200 golt gyldene och 550 daller, och igen annamit kong^e mtt^{is} breff vigilia trinitatis (23/5) 1551.

Suma lateris: 4000 daller 2½ s. 3 d. lub.

/Fol. 199v/

400 daller Bettaltdt frue Anne her Axell Wggerups
P epher kong^e mtt^{is} beffalning och igen annamit hans naadis breff, som hun ther poo haffde, then 9. dag junij.

100 daller Giffuit Jørgen Nielsen tiill Jonstrup
R epher her Eske Byldis beffalning, som kong^e mtt. wor frue Jnger Erick Daaes skyldig epher kong^e mtt^{is} breffs lydelse, och igen annamit same breff then 16. dag julij 1551.

Suma lateris: 500 daller.

Sumarum poo renthe peninge och nogen anden giæld bettaltdt:

Danske peninge 600 mr.

Daller 5851½ daller 10 s. 1 d. lub.

* Evt. påsken 1552: 17/4. Der er tale om den årlige pension til hertug Frederik, som brødrene gav ham, fordi han ikke fik andel i Hertugdømmerne ved delingen i 1544. Frederik blev valgt som 'coadjutor' i Slesvig Stift i 1549, og af de i alt 9900 mr. lyb. fra Christian 3. og Hans og Adolf skulle Frederik betale Slesvig-bispen Tileman van Husem de 900 mr. som en pension og erstatning for afståelse af Svavsted Len og bispegodset (mens bisp Tileman døde nu i 1551, og Frederik da blev biskop). Pensionen skulde udbetales, indtil brødrene som lovet havde skaffet Frederik et af de nordtyske bispedømmer; det blev Hildesheim. Frederik døde 1556

** Beregningen synes at forudsætte, at 1 goltgld. = 30,76 s. lub. (med 1 dr. = 31 s.). Hvis 1 goltgld. = 32 s. lub., mangler der 15½ mr. lub. Hovedstolen på dette brev angives dog til let varierende værdier, se S. Balle (udg.): **Kronens gæld på Kieleromslaget 1537-48** (1987) s. 138 og 156. Långiveren er Knud Pedersen Gyldenstjerne til Tim, ikke at forveksle med Knud Henriksen G. til Estrup

Giffuit for hamp, kabbelgarn och reffslaere løn anno 1551

N. 13

- 98½ mr. 4 s. Jtem mandagen nest epher Wor Herre hymelfars dag (11/5) anthwordet Theus Prus at bettalle reffslaere met for 63 skip-pund hamp, the haffde spundit y kabbelgarn, for huert skip-pund 20 s. danske. Och ther tiill for 5 skip-pund hamp, the haffde spundit wdj hysing, merling och smo thøye, for huert skip-pd. 4 mr., beløff tiilsamen:
- T. P.
- 165 daller 2 mr. danske Jtem trinitatis løgerdag (23/5) giffuit Gerth Petthersen van Grothe Broth for 20 skip-pund 1½ lyspund hamp, som kiøptis aff hannom tiill kong^e mtt^{is} behoff, som Theus Prus annamit ind poo Bremer Holmen, for huert skip-pund: 8 daller 1 orth, beløff:*
- 29½ daller 1 mr. danske Søndagen nest epher Stj. Dionise dag (11/10) anthwordet Theus Prus at giffue reffslaere for hamp, the haffde spundit, som wor 46 skip-pund, the haffde spundit vdj cabbelgarn, for huert skip-pd.: 20 s., for 8 skip-pd., the haffde spundit vdj smo thøye, for huert skip-pd.: 4 mr., beløff tiilsamen:
- T. P.
- Suma lateris: 101½ mr. 4 s.
Daller 194½.

* Hvis prisen var eksakt, måtte der gå ca. 18,56 lispd. på ét skip-pd. (Men de 20 skip-pd. alene koster de 165 dr., og beregningen er derfor meget følsom over for afrundinger i prisen pr. lispd. Hvis 1 skppd. = 16 lispd., ville prisen således blot skulle ændres til 165 dr. 2 mr. 5 s. 1,5 d. dansk)

/Fol. 201r/

Daller och peninge, som ere anthworde Frands Brochenhus poo Nyborg anno 1551

150 mr. danske, Jtem mandagen fore kyndenmøse (26/1)
220 daller anthwordet Jens Schriffuere poo Nyborg
at wdtgiffue tiill slotz behoff och at
L bettalle humle och jern met, som hand
haffuer wdtgit.

13.190½ daller 13 s. lub., End anthwordet Frands Brochenhus epher
4 s. danske kong^e mtt^{is} beffalning wdj 4 fierding,
som wor aff kiøpstedt skatten och aff
K the peninge, som frue Jngeburre Peder
Ebbesens gaff kong^e mtt., och aff the
daller, som Raadit lonthe kong^e mtt.,
epther hans quitansis lydelse.

Suma lateris: 150 mr. 4 s. danske.
Daller 13.410½ daller 13 s. lub.

/Fol. 201v/

/Fol. 202r/

Anthwordet Jesper Randsou tiill Flensborg Slotts bygning anno 1551

784 daller 6 s. lub. Jtem mandagen nest epther søndagen misericordia (13/4) anthwordet Jesper Randsou poo Flensborg, epther kong^e mtt^{is} beffalning, som hand annamit aff Breyde Randsou, hand skyldig bleff aff Seyberg regenskaff, och Jesper Randsou skulde haffue thennom tiill Flensborge Husis bygningis behoff, epther hans quittansis lydelse: 1519 mr. 6 s. lub., gjør vdj daller:

/Fol. 202v/

Anno 1551

Daller och peninge, som ere anthworde Hans Skougaardt at vdtgiffue poo kong^e mtt^{is} wegne

100 daller	Jtem then 9. dag januarij anthwordet Hans Skougordt poo Nyborg at wdgiffue H. S. poo kong ^e mtt ^{is} wegne.
200 mr. danske	Jtem fredagen nest epher Stj. Paulj conuersionis dag (30/1) anthwordet Hans H. S. Skougordt at wdtgiffue poo kong ^e mtt ^{is} wegne.
1050 daller, 150 mr. danske	Jtem then 22. dag octobris anthwordet Hans Skougordt epher kong ^e mtt ^{is} bef- falning, som hand skulde haffue at wdt- H. S. giffue poo hans naadis wegne.
2000 daller	Jtem then 16. dag aprilis anthwordet Hans Skougordt wdj Flensborg at wdtgif- H. S. fue poo kong ^e mtt ^{is} wegne.
Suma lateris: 350 mr. Daller 3150.	

/Fol. 204r/

Giffuit remesnidere och swerfeyere for arbejde och for hinderthøy anno 1551

- 2 mr. 3 s. Jtem fredagen nest epther nye aars dag (2/1) bettaldt Anders Remesnider vdj Nyborg for 5 grymer, som wor wdtagne aff hannom tiill hertug Magnus heste, for huer: 7 s. danske, beløff:
- 100 daller Jtem anthwordet Christoffer van Aaberg, som hand skulde lade giøre kong^e mtt^{is} hynderthøye fore vdj Brunswig.
- 2 mr. 4 s. Jtem onsdagen nest epther Stj. Anthonj dag (21/1) bettaldt Søffrin Swerfeyer vdj Otthens for 5 pocke, hand haffde wdt wiskit for kong^e mtt., for huer: 8 alb., for een fløyels skeed poo een potz: 4 s., for een fløyels skeed poo een rapyr: 10 s. 2 alb., och for een skeed tiill myn herris swerdt: 8 s., epther Axell Thønesens beffalning, er:
- 6 s. Jtem tiisdagen nest epther kyndenmøse (3/2) giffuit Jørgen Swerfeyer vdj Nyborg for 1 ballj, hand gjorde poo lille hertug Hansis* swerdt.
- Suma lateris: 4½ mr. 5 s.
Daller 100.

/Fol. 204v/

- 13½ daller 4 s. danske Jtem mandagen nest epther søndagen remiscere (23/2) bettaldt Jørgen van Brunswig, kremere, for stig ledder, grymer, hinderthøye och swerthebøser, som haffuer weret wdtagit aff hannom tiill kong^e mtt. och hertug Frederickis behoff, epther hans registers lydelse, beløff:
- J. W. B.
- 1 mr. Jtem giffuit Petther Sadelmagers dreng at kiøbe troed fore at bøde sadle met och andit thøye vdj stallen.
- 7½ mr. Jtem Stj. Mathej apostolj dag (24/2?**) bettaldt Anders Remesnider vdj Nyborg for hues thøye, hand haffuer giortt for kong^e mtt. och the wnge herrer, epther hans registers lydelse, beløff:
- A. R.

* Hertug Hans den Yngre (af Sønderborg), kongens søn, der var født i 1545

** Egl. 21/9; sandsynligvis menes dog (også her) 'Mathie' (24/2), der passer bedre i den tidsmæssige rækkefølge

1 daller Jtem mandagen nest epher søndagen leta-
re (9/3) giffuit wdj Flensborg een sa-
delmager aff Sleswig for een hølthe,
hand haffde giortt tiill kong^e mtt^{is}
røer.

Suma lateris: 14½ daller.
och 8½ mr. 4 s. danske.

/Fol. 205r/

12 s. lub. Jtem clocken onsdag (18/3) anthwordet
Matz Fyrbøtther poo Flensborg, som hand
skulde bettalle suober met, hand haffuer
ladit giort epher kong^e mtt^{is} beffal-
ning.

4 s. lub. Same dag wdj Flensborg giffuit een reme-
snider for eth hals bandt, hand giorde
ledder wdj, och offuer drog thet met
fløyell.

20 s. lub. Jtem onsdagen nest epher søndagen qua-
si modo genitj (8/4) giffuit Albret Nys
wdj Flensborg for ledder, hand haffde
giort offuer een pustere, epher Matz
Fyrbøtthers beffalning.

5 s. lub. Same tiidt giffuit een remesnider for 6
lange remer at snøre hertug Magnus seng
met.

6 s. lub. Same dag anthwordet Axell Thønesen vdj
Flensborg at bettalle een kniff och een
skeed met poo kong^e mtt^{is} weynnes.

Suma lateris: 1½ daller ½ s. lub.

/Fol. 205v/

5½ daller 15 s. lub. Jtem tiisdagen nest epher søndagen mi-
sericordia (14/4) anthwordet Anthonius,
A. S. hertug Frederickis staldknecht, at bet-
talle een beslagen sadell met, mund-
støcke, puckel; och remesnidere for ar-
beyde; epher hans registers lydelse,
beløff:

1½ daller 4 s. lub. End same tiidt anthwordet hannom at gif-
fue een swerfeyger for 3 skeder, een
skomager for 1 par steffle tiill duerf-
fuen, och for clede koste, beløff:

4½ mr. 2 s. 1 alb. Jtem fredagen nest epher Stj. Hanse dag
(26/6) bettaldd Niels Remesnidere, ep-
ther Jacop Sestedis beffalning for ar-
beyde, hand haffuer giort for kong^e
N. R. mtt., epher thette registers lydelse:

11 daller Jtem fredagen nest epther Wor Frue dag
 visitationis (3/7) betaldt Jens Reme
 Snidere for hues arbeyde, hand haffde
 gjort for hertug Frederick vdj thette
 forledne aar 1550, beløff: 23 daller.
 Ther aff haffde hand wpborit 1 deger*
 huder for 10 daller och 1 fierding smør
 for 2 daller, och fick hand nw 11 dal-
 ler, och ther met affbetaldt.

Suma lateris: 4½ mr. 2 s. 1 alb.
 Daller 18½ daller 3½ s. lub.

/Fol. 206r/

10½ mr. Jtem then 15. dag julij betaldt Peder
 Sadelmager, epther Jørgen Dyris beffal-
 ning, for eth par komther, hand haffde
 ladit gjort tiill myn naadige frues wo-
 gen: 6 mr., och eth par smo komther for
 4½ mr., er tiilsamen:

7½ mr. 6 s. Jtem torsdagen nest epther Stj. Lauren-
 tij dag (13/8) betaldt Jens Mogensen
 Reme Snider for 6 par wnder och offuer
 giorder, som Benedictus Staldknecht haff-
 de wdtagit aff hannom tiill kong^e mtt¹⁵
 behoff, for huert par: 1 mr., och for 3
 par stig ledder, huert par: 10 s., be-
 løff tiilsamen:

20 daller Jtem torsdagen nest epther Stj. Mauri-
 <t>j dag (24/9) betaldt Christosostomus
 Sadelmager aff Hadersleff epther kong^e
 mtt¹⁵ beffalning for 12 hinderthøye,
 hand haffde gjort for hertug Frederick.

5 daller 5 s. danske Jtem løgerdagen nest epther Stj. Galli
 dag (17/10) betaldt Jens Remesnider for
 J. R. alle hande arbeyde, hand haffuer gjort
 for kong^e mtt. och hertug Frederick,
 epther hans registers lydelse, beløff:

2 mr. 4 s. End betaldt hannom for 9 punghe, som
 kome vdj køckenit, for huert st^e: 4 s.,
 beløff:

Suma lateris: 20 mr. 15 s. danske.
 Daller 25.

/Fol. 206v/

190½ mr. 2 alb. Jtem betaldt Lauris Remesnider for hues
 arbeyde, som hand haffuer gjort for
 L. R. kong^e mtt., epther thuende hans regi-
 sters lydelse, som Lauris Schriffuere

* = 10 stk.

haffde met hannom affregnit, beløff
tiilsamen:

10 daller Jtem giffuit Claus Remesnider poo regen-
skaff for arbeyde.

Suma lateris: 190½ mr. 2 alb.

Daller..... 10.

Sumarum,* som er giffuit remesnidere:

Danske peninge 229½ mr. 3 s.

Daller 169½ daller 4 s. lub.

/Fol. 207r-v/

* aff udvisket

/Fol. 208r/

Giffuit plathenslaere anno 1551

30 daller Torsdagen nest epther søndagen judica
(19/3) wdj Flensborg bettaldt Hermen
H. P. Plathen Slaere aff Sleswig, epther kong^e
mtt^{is} beffalning, for eth hielmeneth
giort for kong^e mtt.: 10 daller, for eth
par skoo tiill been harnisk: 10 daller,
och for eth kørritz wppolerit: 10 dal-
ler, er tiilsamen:

/Fol. 208v/

/Fol. 209r/

Giffuit buntmackere anno 1551

N. 14

- 45½ daller 4 s. Jtem tiisdagen nest epther kyndenmøse
(3/2) wdj Nyborg bettaldt Knudse Bunt
K. B. Magere, epther kong^e mtt^{is} beffalning,
for hues arbeyde, som hand haffuer giort
for kong^e mtt. och myn naadige frue wdj
tiise 2 aar 1549 och 1550, epther hans
regenskaffs lydelse, och ther met aff-
bettaldt tiill nye aars dag nest forle-
den.
- 10½ daller 1 mr. danske Jtem fredagen epther poske (3/4) bet-
K. B. taldt Kundse Buntmagere vdj Flensborg
for hues arbeyde, som hand haffuer giort
for kong^e mtt. och myn naadige frue,
epther hans registers lydelse, fran nye
aars dag och tiill poske (29/3).
- 19 daller ½ mr. danske Jtem St^{rum} apostolorum Petri et Pauli
dag (29/6) bettaldt Laurens Buntmagere
for hues arbeyde, som hand haffde giort
for kong^e mtt. och myn naadige frue vdj
thette forledne aar, epther hans regen-
skaffs lydelse, och haffde hand faaeth
poo regenskaff: 10 daller, och fick hand
nw: 19 daller ½ mr., och ther met clart
affbettaldt.

Suma lateris: 1½ mr. 4 s.
Daller 75.

/Fol. 209v/

- 10 daller Jtem løgerdagen fore Stj. Bartolomej dag
(22/8) giffuit Knudse Buntmager poo
thuende tider poo regenskaff for arbey-
de.
- 18 daller End giffuit hannom poo thuende tider poo
K. B. regenskaff for arbeyde.
- 4 daller End siden giffuit hannom och ther met er
hand affbettaldt for hues arbeyde, som
hand haffuer giort for kong^e mtt. tiill
juell.
- 8 daller 14 s. danske Jtem bettaldt Hans Diricksen, bunth ma-
H. D. cker, for arbeyde, som hand haffuer
giort for kong^e mtt. och myn naadige
frue, epther thette hans registers ly-
delse, som beløff:

27 mr. 7 s. danske Jtem tiisdagen nest epher Stj. Thome apostoli dag (22/12) bettaldt Lauris Buntmacker for hues arbeyde, som hand haffde giort for kong^e mtt. och myn naadige frue, epher thette hans registers lydelse, som beløff:

Suma lateris: 28 mr. 5 s.
Daller 40.

/Fol. 210r/

Sumarum giffuit buntmagere for arbeyde:

Danske peninge 30 mr. 1 s.
Daller 115.

/Fol. 210v/

/Fol. 211r/

Giffuit pottemagere anno 1551

- 10 daller Jtem tiisdagen nest epther pinse dag
(19/5) giffuit Blasius Potthemager aff
Helsingør poo regenskaff, epther myn
naadige frues beffalning.
- 40 daller Jtem løgerdagen epther Stj. Galli dag
(17/10) giffuit hannom poo regenskaff,
epther myn naadige frues beffalning.
- 7 daller Mandagen nest epther trinitatis søndag
(25/5) giffuit* Kundse Potthemager poo
regenskaff, epther myn naadige frues
beffalning.

/Fol. 211v/

- 2½ daller Jtem fredagen nest epther trinitatis
søndag (29/5) bettaldd Jehan Potthema-
ger aff Kiøpnehaffn for 600 astrag, som
kiøptis aff hannom, epther Peder Godsksis
beffalning, at legge thet gulffue met
offuer smelthe camerit, for huert hun-
drit: 20 s. danske, er:

Sumarum, som er giffuit pottemagere, och for astrag:

Daller 59½.

/Fol 212r-v/

* **hanno(m)** overstreget

/Fol. 213r/

Giffuit apoteckere for wrther anno 1551

- 10 s. danske Jtem søndagen nest epher Stj. Anthonj dag (18/1) anthwordet Jost Apotecker at bettalle eth lott galiga met: 5 s., 1 lott lang peber: 8 alb., 1 lott paris korn: 4 alb., och eth blackhorn: 1 s., er tiilsamen:
- 251 mr. 12½ s. 1 d. Jtem fredagen fore kyndenmøse (30/1) betaldt Willom Apotecker aff Kiøpnehaffn, som kong^e mtt. bleff hannom skyldig, epher hans regenskaff fran anno 1545 och tiill thenne dag, hand nw gjorde <regenskaff> her wdj Nyborg, som beløff seg epher same hans regenskaff och quittansis lydelse:
- W. A.
- 21 s. Jtem søndagen oculj (1/3) bettaldt Arnth Falkam wdj Coldinge for neglecken, som myn naadige frue kiøpte aff hannom tiill een krands tiill kong^e mtt.
- Suma lateris: 253½ mr. 3½ s. 1 d.

/Fol. 213v/

- 7 daller 1 s. lub. Jtem torsdagen nest epher poske (2/4) giffuit Hans Apotecker aff Sleswig, epher kong^e mtt^{is} beffalning, som wor for wrther, docteren haffde wdtagit aff hannom, epher thenne hans seddels lydelse, beløff: 13 mr. 10 s. lub., facit:
- H. AP.
- 4 s. lub. Torsdagen epher søndagen misericordia (16/4) anthwordet Jost Apotecker at kiøbe 8 lott ycas fore tiill kong^e mtt.
- 150 daller Jtem then anden dag augustj anthwordet Willom Apotecker, epher kong^e mtt^{is} beffalning, som er poo regenskaff for wrther aff hannom wdtagit.
- W. A.
- 70 daller 8 s. 2 d. danske* . Beregnit for 210½ marck 1 s. 2 d. danske bettaldt doctor Carnelius, som kong^e mtt. hannom skyldig wor for wrther och asterdie, epher hans registers lydelse.
- Suma lateris: 8 s. 2 d. danske.
Daller 227 daller 5 s. lub.

* Skal være 70 dr. 9 s. 2 d. danske

/Fol. 214r/

Sumarum, som er giffuit apoteckere:

Danske penge 254 mr. 4½ s. 3 d.*
Daller 227 daller 5 s. 1ub.

/Fol. 214v/

* Skal være: 254 mr. 3½ s. 3 d., hvis den fejlagtige omregning side 200 benyttes. Men rettes denne fejl, fås de 254 mr. 4½ s. 3 d.

/Fol. 215r/

Giffuit for bøger, och bogebindere for arbejde anno 1551

N. 15

- 4 daller Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1) giffuit Jacop Hes, bogefører, for een hus postylla Spangebergj,* som Michell Sestedt wdtog vdj Nyborg, ephther kong^e mtt^{ls} beffalning.
- 5 daller 8 s. danske Jtem onsdagen ephther søndagen letare (11/3) bettaldt Hening Bogefører, ephther kong^e mtt^{ls} beffalning, for bøger, som mester Pouell haffde wdtagit aff hannom tiill kong^e mtt., ephther mester Pouels handtschrefftis lydelse, beløff:
- M. P.
- 12 s. lub. Jtem länge fredag (27/3) anthwordet Casper Mule, hertug Magnus thugthemester, som hand haffde wdtlagt for een enchiridion och chatechismus.
- 1 daller 4 s. danske Tiisdagen fore pinse dag (12/5) giffuit Dirick Somer, bogefører aff Rostock, for een Lust Gardt der Sellen, een bede bog och Marthin Lutthers Sprach Wort poo tydske,** som myn naadige frue skencthe hertuginde.

Suma lateris: 12 s. danske.
Daller 10 daller 12 s. lub.

/Fol. 215v/

- 6 s. Jtem then 16. dag juniij giffuit Jost Bogefører for 1 mappa, hand førde kong^e mtt., ephther Michell Sestedis beffalning.
- 1 daller Jtem then 17. dag juniij giffuit hertug Magnus tugthemesters dreng, som kong^e mtt. skencthe hannom at kiøbe bøger fore, som Matz Fyrbøtther beffoll.
- 2 daller Same dag anthwordet mester Pouell Predicant, som hand gaff Hening Bogefører,

* Måske Johann Spangenberg: **Postilla, deutsch** (1548) (senere udg. med titlen: **Auslegung der Episteln vnd Euangelien auff alle Sontag ...**)

** Disse bøger er ikke identificeret. Der kunne dog bl.a. være tale om Martin Luther: **Ain betbu'chlin vnnd less bu'chlin** (Wittenberg 1523, eller f.eks. Wittenberg 1543-udg.) samt **Spru'che** fra fjerde del af Luthers værker (se noterne s. 203 og 204)

Quatuor Thomes Opera Martinj,* som hand wdtog tiill kong^e mtt.

2 daller Jtem fredagen nest epher Stj. Hanse dag (26/6) anthwordet Hans Goltsmedt epher kong^e mtt^{is} beffalning, som hand skulde bettalle Brentium met, som er wdtagt poo Esayam.**

Suma lateris: 6 s.

Daller 5.

/Fol. 216r/

1½ mr. 6 s. Jtem giffuit for 5 skind, som Matz Boge-binder fick at skulde offuer drage och fordre eth skind met, som hans naade haffde selff giort, for huert skind: 6 s., beløff:

3 daller Jtem then 16. dag julij bettaldt Matz Boge-binder, epher kong^e mtt^{is} beffalning wed Axell Thønnesen, for arbeyde, som hand haffuer giort for kong^e mtt., epher hans registers lydelse.

2 daller 6 s. danske Jtem fredagen epher Stj. Mauritiij dag (25/9) anthwordet Hans Goltsmedt at bettalle bøger met, som hand haffde wdtagit for kong^e mtt., som wor Brentium in Hester, Wdtleggelse poo Troen, Spangebar-gij Wdtleggelse poo Egtheskauffs Handell, Søndagis Euangelia, Sumarum poo Euangelia, Brentium in passione, Regementhe poo Sundhedt,*** beløff tiilsamen:

20 s. danske End same tiidt anthwordet hannom, epher kong^e mtt^{is} beffalning weed Matz Fyr-bøtther, at bettalle 2 contrafej met.

Suma lateris: 3½ mr.

Daller 5.

/Fol. 216v/

5½ mr. Jtem Stj. Michels affthen (28/9) anthwordet Hans Goltsmedt at bettalle een

* **Tomvs quartvs omnivm opervm reverendi domini Martini Lutheri** (Wittenberg: Hans Lufft 1552 - el. tidligere tryk af samme? Her tryktes den tyske udgave nemlig 1551, se noten s. 204)

** Johann(es) Brentius (Brenz): **Jesajakommentar** (1550)

*** Kan ikke alle identificeres. Bl.a. vist Johannes Brenz: **Explicatio Catechismi** (1551), Johann Spangenberg: **Des ehelichen Ordens, Spiegel vnnd Regel** (1545), **Postille ... Für die jungen Christen, Knaben und Meidlein, jnn Fragestücke verfasst** (1542-1544) og måske hans **Ein new Trostbuchlin fu'r die Kranken** (Leipzig 1549 m.fl. udg.)

krudt bogh Eygorij Roslin,* epther kong^e mtt^{is} beffalning.

- 16 daller 6 s. lub. Jtem Stj. Dionise affthen (8/10) bettaltdt Petther Eldrinck aff Lubeck, epther Hans Goltsmeds beffalning, for bøger, hand haffde doppit for kong^e mtt., och for 2 bøger, som hans naade haffde faaeth aff hannom, som beløff seg tiilsamen epther hans handt schrefftis lydelse:
- P. E.
- 22 s. Jtem onsdagen ther nest (14/10) anthwordet hertug Magnus dreng, som hand skulde bettalle een bog met tiill hertug Magnus, som wor Postillam Lucij Losij.**
- 8½ daller 11 s. 1 alb. Same dag anthwordet Hans Goltsmedt at bettalle bøger met, som hand haffde wdtagit for kong^e mtt., epther hans register, beløff:
- H. G.
- 2 daller Jtem anthwordet Hans Goltsmedt, som hand gaff for Fierde Parthen Martinj Opera poo tydske,*** som myn naadige frue fick.
- Suma lateris: 7½ mr. 4 alb.
Daller 26½ daller 6 s. lub.

/Fol. 217r/

- 8 s. Same dag anthwordet hannom at giffue for een fygthe bog.
- 2 daller Same tiidt bettaltdt Petther Eldring for 2 volumina, hand haffde doppit: ½ daller, och for 10 andre bøger, hand och haffde doppit, for huer: 4½ s. lub., beløff tiilsamen, epther Hans Golt Smeds beffalning.
- 5½ daller 14 s. 1 alb. Same tiidt bettaltdt Matz Bogebinder for bøger, hand haffde bundit, och andit arbeyde, hand haffuer giort for kong^e mtt. och myn naadige frue, epther thette hans registers lydelse, beløff:
- M. B.
- 5½ mr. 5 s. danske Jtem onsdagen nest epther Stj. Gallj dag (21/10) anthwordet Hans Golt Smedt at

* Eucharius Roeslin: **Kreuterbuch, von aller kreuter, gethier, gesteine vnd metal, natur, nutz vnnd gebrauch** (1. udg. 1533; måske Frankfurt 1540-udg.) (altså en lægeurtebog)

** Superintendent Lucas Lossius.

*** **Der vierdte Teil der Bu'cher des ehrwürdigen Herrn Docto. Mart. Luth. (...) vnd Spru'che aus go'ttlicher Schriffte (...)** (Wittenberg: Hans Lufft 1551; sml. den latinske udg. ovenfor)

bettalle een Hus Postilla Martinj* tiill
kong^e mtt.: 5 mr., och for then bleff
doppit och beslagen: 13 s. danske.

4 mr. Same tiidt anthwordet hannom at bettalle
2 bøger met, som hand sagde at kong^e
mtt. skencthe Melcher Snider.

Suma lateris: 11 mr. 3 s. 1 alb.

Daller 7½.

/Fol. 217v/

2 daller End anthwordet hannom at giffue Matz Bo-
gebinder for nogle breffue och contra-
feye, hand haffde lymit leruit wnder,
epther kong^e mtt^{is} beffalning.

1 daller Jtem anthwordet Loduig Weffuere, som
hand haffde wdtlagt for bøger tiill then
frandsouske duerff, epther kong^e mtt^{is}
beffalning.

6½ mr. 3 s. Jtem fredagen epther alle helgens dag
(6/11) anthwordet Hans Goltsmedt at be-
talle bøger met, som hand haffde wdtagit
for kong^e mtt., epther thenne hans sed-
dels lydelse.

8½ daller 5 s. Jtem fredagen nest fore Ste. Karine dag
(20/11) anthwordet Hans Goltsmedt at
bettalle bøger met, som hand haffde wd-
tagit tiill kong^e mtt^{is} behoff, epther
thette registers lydelse, beløff:

Suma lateris: 7 mr.

Daller 11½.

/Fol. 218r/

Sumarum, som er giffuit for bøger och bogebindere:

Danske peninge 30 mr. 6 s. 2 alb.

Daller 66 daller 2½ s. lub.

/Fol. 218v/

* **Hauspostil D. Martin Luthers** (Nürnberg 1545 m.fl. udg.)

/Fol. 219r/

Anno 1551

Anthwordet Jørgen Randsou* at kiøbe vdi køckenit fore tiill kon. mtt.
vdi Flensborg

50 daller Jtem torsdagen epther søndagen letare
(12/3) anthwordet Jørgen Randsou, kiøge-
mester, epther kong^e mtt^{is} beffalning
J. R. poo Flensborg, som hand skall kiøbe
fersk fysk och andit fore, hues behoff
giørris tiill køckenit.

27½ daller ½ s. lub. Jtem onsdagen nest epther søndagen mise-
ricordia (15/4) anthwordet Jørgen Rand-
sou vdi Flensborg at kiøbe ind fore vdi
J. R. køckenit, hues behoff giørris tiill
kong^e mtt.

Suma lateris: 77½ daller ½ s. lub.

/Fol. 219v/

* = Jørgen Cremon, der var køgemester og lensmand på Lønborggård, som han havde i pant for 6000 mark lybsk (**Kanc. Brevb. 1551-55**, s. 208)

/Fol. 220r/

Giffuit Petther Sadelmager anno 1551

2 daller	Jtem Stj. Matthej apostolj affthen (23/2?*) giffuit Petther Sadelmager vdj Nyborg poo regenskaff.
10 daller	Jtem Stj. Petrj dag ad vincula (1/8) giffuit hannom poo regenskaff.
15 daller	Jtem mandagen nest epher Stj. Galli dag (19/10) anthwordet hannom poo regenskaff for arbejde.
5 daller 20 s. danske	Jtem onsdagen epher alle helgens dag (4/11) giffuit hannom och ther met aff- bettaldt for hues hand haffuer giort for kong ^e mtt. tiill thenne dag, epher hans regenskaffs lydelse.

Suma lateris: 32 daller 20 s. danske.

/Fol. 220v/

* Datoen Matthæus' aften (20/9) er suspekt, jfr. den tidligere brug af denne helgendag. Sandsynligvis skrives også her 'Mathei' for 'Mathie', men her kan den rette dato næppe afgøres ud fra posterinernes kronologiske rækkefølge

/Fol. 221r/

Giffuit for salpetther anno 1551

100 daller 3 orth Jtem onsdagen nest epther Stj. Andree apostolj dag (2/12) kiøptis aff Loduig van Gøttinge aff Strolsunth: 10½ synthener salpetther och 12 skolle pund, tiill kong^e mtt^{is} behoff, for huert synthener 9½ daller, beløff tiilsamen:*

1000 daller Jtem anthwordet her Eske Bylde, som hand skall bestyre kong^e mtt. salpetther fore vdi Lubeck, epther hans quittansis lydelse, tiisdagen epther trinitatis søndag (26/5) 1551.

0

Suma lateris: 1100 daller 3 ort.

/Fol. 221v/

* Centner er oftest å 100 eller 120 skålpund å dengang knapt 500 g. Man kan næppe med sikkerhed beregne antallet af pd. pr. ctr., idet $10\frac{1}{2} \times 9\frac{1}{2}$ dr. = 99 dr. 3 ort, og den resterende ene daler er sikkert blot en afrundet pris for de 12 pd., formentlig med en lille rabat, således at 1 ctr. = 100 skålpd. (= ca. $\frac{1}{2}$ metrisk ton)

/Fol. 222r/

Anthvordet Lauris Hansen, slotz schriffuere poo Kiøpnehaffn Slott, anno 1551

12.762 mr. 10 d.,

3.701 daller

L. H.

Jtem fran nye aars dag 1551 och tiill nye aars dag 1552 er anthwordet Lauris Hansen, slotz schriffuere poo Kiøpnehaffn Slott, at giffue bodismend, skipper, styremend, skiff byggere, themermend, muremestere, snedkere, smeder och andre arbetzfolch. Thesligeste at giffue for jern, spiger, fysk, themer, deller, huede, humle och andit tiill slotz behoff, beløff seg offuer alt epther hans quitansis lydelse:

/Fol. 222v/

/Fol. 223r/

Anthwordt Korfytz Wulffelt

1500 daller Jtem tiisdagen nest epther Stj. Jacobj
apostolj dag (28/7) anthwordet Korfytz
S Wulffelt, som hand skulde haffue at vdt-
giffue poo kong^e mtt^{is} wegne, nw hans
naade drog vdj Smolandene.

/Fol. 223v-226v/

/Fol. 227r/

Adskyllig wdtgiffit vdi smoploch, eptter registers lydelse, anno 1551

N. 16

- 117 daller 25 s. lub. Jtem fredagen nest eptter nye aars dag
(2/1) vdi Nyborg betaldt Dirick Gise
D. G. aff Lubeck, eptter kong^e mtt^{is} beffal-
J. W. ning, for een brygge pande, hand haffde
bestyllit, och wor komen tiill Droning-
borg.
- 3 daller Jtem nye aars dag anthwordet myn naadige
frue poo Nyborg:
- 100 daller Jtem torsdagen nest eptter hellige tre-
koningers dag (8/1) anthwordet Michell
Sestedt, som hand skulde wdtgiffue poo
kong^e mtt^{is} wegne.
- 2 daller Same dag anthwordet hertug Magnus poo
Nyborg, eptter kong^e mtt^{is} befallning.
- 1 daller Same dag giffuit Jens Bertelsen vdi Ny-
borg for 2 røller sadelgiorde garn, som
kong^e mtt. loed wdtage aff hannom.
- Suma lateris: 223½ daller 9½ s. lub.

/Fol. 227v/

- 2 daller Jtem fredagen ther nest (9/1) anthwordet
Anthonj Hanisk at bettalle 2 riis papyr
A. H. met, tiill candsellerj behoff.
- 2 daller Jtem søndagen eptter hellige trekonin-
gers dag (11/1) anthwordet Michell Se-
stedt, som hand eptter kong^e mtt^{is} bef-
fallning haffde anthwordet myn naadige
frue.
- 8 s. Mandagen ther nest (12/1) giffuit Dirick
Mume for 2 bøger papyr, kiøptis aff han-
nom vdi Nyborg.
- 16 daller Same dag anthwordet myn naadige frue,
som henis naade wilde haffue at holde
poo, nw henis naade agther at drage
tiill Droningborg.
- 12 s. Jtem Stj. Anthonj dag (17/1) giffuit
Henrick Wildskytte at kiøbe eth pund
krudt fore, eptter Michell Sestedis bef-
fallning vdi Otthens.
- 20 mr. Same dag anthwordet kong^e mtt. vdi A-
sens, som hans naade wilde haffue at
spelle borth.

Suma lateris: 21 mr. 4 s.
Daller 20.

/Fol. 228r/

- 10 mr. Same tiidt wdj Asens anthwordet hertug Frederick, epher kong^e mtt^{is} egen beffalning, at spelle met.
- 3 s. 2 alb. Jtem anthwordet Melcher Snider, som hand haffde wdtlagt for hegther: 4 alb., for sylcke laed: 1 s., och for snoer: 4 alb., beløff:
- 4 s. Same tiidt wdj Asens giffuit for een otting at legge 1000 daller vdj, som Joachim Wtthermarck annamit, och for søm, som blev slagen i giordene poo same otthing.
- 6 s. 1 alb. Torsdagen epher Stj. Anthonj dag (22/1) anthwordet Jeronimus Lackee, epher Michell Sestedis beffalning, som hand epher kong^e mtt^{is} beffalning gaff fattiiige folch emellom Nyborg och Otthens.
- 12 s. Jtem Stj. Paulj conuersionis affthen (24/1) anthwordet Melcher Snider, som hand haffde wdtlagt for 3 quarther kar-tecke at fordre kong^e mtt^{is} hat met, vdj Otthens.

Suma lateris: 11½ mr. 2 s.

/Fol. 228v/

- 5 mr. Same tiidt giffuit Claus Jensen aff Flensborg for 2 par huide hose skind tiill hertug Frederick, som hans naade selff kiøpte poo Nyborg och beffoll at bettalle.
- 4 daller Jtem mandagen nest epher Stj. Paulj conuersionis dag (26/1) anthwordet Hans Krasou, epher kong^e mtt^{is} beffalning, som myn naadige frue haffde vdtlagt poo then sidste reyse tiill Droningborg.
- 1 daller Onsdagen ther nest (28/1) giffuit Claus Nielsen aff Flensborg for 20 pund castanj, som hertug Frederick fick aff hannom.
- 2 mr. End giffuit same Claus Nielsen for eth par hose skind, som hertug Frederick fick.
- 4 s. Jtem torsdagen epher Stj. Paulj dag (29/1) giffuit Casper Trabanth, epher kong^e mtt^{is} beffalning, tiill lunthe vdj

Nyborg.

Suma lateris: 7 mr. 4 s.
Daller 5.

/Fol. 229r/

- 2 mr. 6 s. 1 alb. Same dag bettaldt Melcher Snider, som hand haffde wdtlagt for kong^e mtt. vdj thette forledne aar, epther hans handtschrefftis lydelse.
- M. S.
- 3 daller 2 mr. danske Jtem giffuit thennom vdj Tydske Canse-lerj at bettalle bleck och papyr met, epther Anthonj beffalning.
- D. C.
- 12 mr. Fredagen ther nest (30/1) anthwordet Axell Thønesen, epther kong^e mtt^{is} bef-falning, som the tho hans naadis dreng- skulde haffue, som ligge siughe vdj Ny- borg.

Søffrin Wogenmagere

- 67 mr. Jtem fran fredagen epther Stj. Paulj conuersionis dag (25/1) och tiill then 17. dag junij er giffuit hannom poo re- genskaff wdj adskyllige tiider.
- S. W.
- 18 mr. Jtem Simonis et Jude dag (28/10) giffuit hannom, och ther met affbettaldt for hues arbeyde, hand haffuer giort for kong^e mtt. wdj thette aar, epther hans registers lydelse.

Suma lateris: 101 mr. 6 s. 1 alb.
Daller 3.

/Fol. 229v/

- 16½ mr. 3 s. 2 alb. Tiisdagen nest epther kyndenmøse dag (3/2) anthwordet mester Hans Swaning, thugtemester, som hand haffde wdtlagt for the wnge herrer, epther hans hand schrefftis lydelse, beløff:
- M. H. S.
- 42 mr. Onsdagen ther nest (4/2) bettaldt Peder Mogensen, borgemester vdj Swenborg, for 4 thølther fladbordt, som kong^e mtt. loed kiøbe aff hannom tiill thet nye skiffs behoff, som hans naade lader byg- ge her for Nyborg, for huer tylth: 10½ mr., er:
- 8 s. Same dag giffuit for fersk aall, som kong^e mtt. kiøpte.
- 8 s. Aske onsdag (11/2) anthwordet Axell Thø-

nesen, som hand haffde wdtlagt: 4 s. for
aall, och 4 s., kong^e mtt. gaff fatige
folch, er:

3 mr. End anthwordet Axel Thønnesen, som hand
haffde faaeth kong^e mtt. at spelle bort.

6 s. Jtem fredagen epher søndagen jnuocaut
(20/2) giffuit vdj Nyborg for 2 bøger
papyr.

Suma lateris: 63 mr. 5 alb.

/Fol. 230r/

2 daller Jtem Stj. Mathej apostolj dag (24/2?*)
giffuit thennom vdj Tydske Candselerj at
kiøbe papyr fore, epher Anthonj beffal-
ning.

12 mr. Same dag anthwordet myn naadige frue,
som henis naade fick met seg epher
kong^e mtt^{is} beffalning, ther henis naade
drog nw fran Nyborg: 4 daller i mønth.

1 daller Same dag anthwordet hertug Magnus, som
kong^e mtt. beffoll at faa hans naade.

1 daller End same tiidt anthwordet Hans Dreyer,
epther kong^e mtt^{is} beffalning, som hand
skulde kiøbe rusiner och mandell fore
tiill markattene.

2 daller Onsdagen ther nest (25/2?**) anthwordet
kong^e mtt. poo Nyborg at legge vdj syn
taske.

20 s. Anthwordet Greger Snedker at kiøbe sa-
dell garn fore tiill een stoell, hand
skall giøre for kong^e mtt.

10 daller Jtem giffuit Frederick Themermand, som
bygger thet nye skiff her for Nyborg;
som kong^e mtt. skencethe hannom.

Suma lateris: 13 mr. 4 s.

Daller 16.

/Fol. 230v/

32 mr. Jtem søndagen oculj (1/3) anthwordet
Claus Fyskere vdj Coldinge at betalle
22 silde garn met: 22 mr., och for een
hame: 10 mr., beløff:

* Datoen suspekt, evt. fejlskrivning 'Mathei' for 'Mathie'. Ellers:
21/9

** Eller: 23/9 (se note *)

- 3 daller Tiisdagen ther nest (3/3) anthwordet kong^e mtt. poo Hadersløff, som hans naade lagde wdj syn taske, som wor smo mønth.
- 1½ daller Jtem giffuit Casper Bud wdj Aabenraa, som hand haffde giffuit tiill wpgelt poo the hundrit daller, hand for wedisledede for dubbelt ducather, som Gundj Norueger skulde haffdt: 100 krydzer.*
- 1 s. lub. Fredagen ther nest (6/3) anthwordet Axell Thønesen at lade ferdig giøre myn herris kniffue fore.
- 10½ daller Same tiidt giffuit Castian Griff's bud aff Kyll, hedt Laurens, epther Anthonj beffalning, som Kastian Griff skulde haffue for thuende mappa,** hand hiidt sende tiill kong^e mtt. wdj Flensborg: 10 daller, och same bud for hans wmage: ½ daller, er:

Suma lateris: 32 mr.
Daller 15, 1 s. lub.

/Fol. 231r/

- 2 daller 4 s. lub. Løgerdagen letare (7/3) giffuit thuende wogen mend, som haffde førdt een kyste hiidt fran Sleswig, epther doctor Carnelius beffalning: 4 marck 2 s. lub., er:
- D. C.
- 2 daller End giffuit een anden fodermand for een kyste, hand ogh fran Hadersløff och tiill Flensborg; och som hand haffde fortherit wdj herberge, epther doctor Carnelius beffalning.
- 4 s. lub. Same dag giffuit for eth par kniffue wdj Flensborg tiill hertug Magnus.

* De 100 krydzer eller kreutzer svarer til en opgæld på 25 batzer eller 1 2/3 gylden mønt. Anvendes kursen fra fol. 77r, note s. 71, 1 batzer = 1/15 gld. mønt = 1/17 daler, fås 1,4706 daler – og altså meget tæt på de 1½ daler.

** Carsten Grip skrev d. 3/3 1551 et brev til Christian 3., hvori disse 'mappa' betegnes som: "twee tabulas generales cosmographicas mundi: de eyne tho Collen, de ander (so ick anders nicht weet) tho Tubingen gedrukket, worinne Iuw K. M. egentlich tho besichtigende sunder dat I. K. M. Landth Gronlandth in beyden Tabulen gethagen tho der nyen Werlth und Insulen so durch de Portugaleser und Hyspanieren gefunden, also dat me landtfast uth Gronlandth dar henn in kamen kann, item dat me ock uth Lampelanth <Lapland> van dem Slothe Wardthuis ock landthfasth in Gronlandth kamen kann etc." (se C. S. Petersen: **Afhandlinger til dansk Bog- og Biblioteks Historie** (1949) s. 26)

- 28 s. lub. Mandagen ther nest (9/3) giffuit Thomes ther Smede vdj Flensborg for eth riis papyr.
- ½ daller Same dag anthwordet hoffmesterinden, som hun haffde wdtlagt for win y Toldstedt tiill jomfruerne, thj ther wor icke øll, som the kunde dricke aff.

Suma lateris: 5½ daller 5 s. lub.

/Fol. 231v/

- 2 daller Jtem mandagen epher medfaste (9/3) giffuit thennom vdj Tydske Candseleerj at kiøbe 2 riis papyr fore.
- T. C.
- 6 daller Torsdagen ther nest (12/3) anthwordet myn naadige frue, som henis naade legthe bort met Breyde Randsou poo Flensborg.
- ½ daller 1 orth Same dag giffuit 3 wildskytther at kiøbe 3 pund krudt fore.
- 31 daller Jtem torsdagen nest epher søndagen judica (19/3) anthwordet Jesper Randsou poo Flensborg, epher kong^e mtt^{is} beffalning, som hand skulde betalle høø met.
- 10 daller 26 s. lub. Wor Frue dag vdj faste (25/3) bettaltdt Thomes Køpping aff Hamborg, epher kong^e mtt^{is} beffalning, for 21 marck lub., som Claus van Thin haffde lonth aff hannom poo kong^e mtt^{is} wegne.
- 1 daller Same dag anthwordet kong^e mtt., som hans naade wilde haffue at holde poo, som hans duerff henthe.

Suma lateris: 51½ daller 2½ s. 3 d. lub.

/Fol. 232r/

- 79 daller 15 s. lyb Same dag bettaltdt Thomes Køpping aff Hamborg, beregnit for 154 mr. lubsk, som wor for Ferøø wadmell, Hamborger øl, Elffs laxe, negen ogen och aall, som kong^e mtt. haffde faaeth aff hannom, epher eth registers lydelse, giør wdj daller:
- T. K.
- 3 daller 1 mr. danske Same dag bettaltdt Erick Lange for 2 thønder huede, som hand haffde kiøpt vdj Nyborg tiill kong^e mtt^{is} behoff, huer thønde: 5 mr. danske, beløff:
- 20 s. danske End same tiidt giffuit hannom, som hand haffde wdtlagt for sigthe duge.

- 1½ mr. lub. Jtem poske affthen (28/3) anthwordet Melcher Snider at bettalle hose skind met, hand haffde wdtagit tiill hertug Hans och hertug Magnus.
- 1 mr. lub. Same dag anthwordet Matz Fyrbøtther poo Flensborg at kiøbe brødt fore tiill kong^e mtt.
- Suma lateris: 2 mr. 4 s. danske.
Daller 83½ daller 8½ s. lub.

/Fol. 232v/

- 1 daller Same dag giffuit een hollender, heder Effueren van Køllen, for nogle krus, som kong^e mtt. fick aff hannom poo Flensborg.
- 20 s. lub. Same tiidt anthwordet Matz Fyrbøtther, som hand gaff, for ther bleff giort laag poo nogle krus.
- 5 daller Same dag anthwordet mester Hans, thugthemester,* som hand haffde wdtlagt for A. H. 2 toppe sucker tiill hertug Frederick, och een guldsmedt for arbeztløn, beløff tiilsamen:
- ½ daller Tredie poske dag (31/3) anthwordet kong^e mtt., som Eggert Wulffelt henthe poo Flensborg.
- 12 s. lub. Same dag anthwordet Hans Smyt ath kiøbe asterdie fore tiill een aff kong^e mtt^{is} heste, som wor siugh.
- 6 daller Same dag bettaldt Jehan Smyth, epther kong^e mtt^{is} beffalning, for een skymlit hest, hand haffuer hellit, och staaeth hoes hannom y Rendersborg y fem vger.
- Suma lateris: 13½ daller 1 s. lub.

/Fol. 233r/

- 2 s. lub. Onsdagen epther poske (1/4) giffuit for eth korth, hertug Frederick fick.
- 1 daller 9 s. lub. Jtem løgerdagen nest epther poske dag (4/4) anthwordet Matz Fyrbøtther at bettalle 2 thin kander met, som hand haffde wdtagit aff Claus Kandestøber wdj Flensborg, epther kong^e mtt^{is} beffalning.

* Hans Svaning

- 6 s. lub. End same tiidt anthwordet hannom at bettalle logh met, som hand haffuer ladit giort poo krus for kong^e mtt.
- 2 daller Jtem mandagen ephther quasi modo genitj (6/4) giffuit thennom vdj Tydske Candse-
T. C. lerj tiill 2 riis papyr.
- 10 alb. lub. Tiisdagen ther nest (7/4) giffuit for 2 clede koste, hertug Magnus fick.
- 3½ daller 1 orth Same dag anthwordet hertug Frederickis
E. R. dreng, Jørgen Sestedt, ephther Eyler Røn-
nows beffalning, at bettalle een kre-
me-
re, och som hand haffde giffuit Frands
Byldis thiennerer tiill thering met een
hest, som hertug Frederick icke wilde
haffue, beløff tiilsamen:

Suma lateris: 7 daller 12½ s. 1 d. lub.

/Fol. 233v/

- 2 daller Torsdagen ther nest (9/4) anthwordet
myn naadige frue, som henis naade haffde
bud ephther, och sagde, thet henis naade
haffde lonth thennom at wdtgiffue.
- 1½ daller Jtem søndagen misericordia (12/4) gif-
fuit Petther Perlestecker, som hand
P. P. haffde wdtlagt for 1 pund wullit garn,
och for 6 lott suorth sylcke.
- 3 mr. lub. Same dag bettaltdt Frederick Synckell Ma-
gere, ephther Melcher Sniders befalning,
for 3 par fodder fell, som hand haffde
wdtagit aff hannom for:
- 2 daller End giffuit hannom for remer, som och
Melcher haffde wdtagit aff hannom tiill
kong^e mtt^{is} behoff.
- 2 mr. 4 s. lub. Same dag bettaltdt hannom for een peber
kage, som kong^e mtt. fick.

Suma lateris: 8 daller 6½ s. lub.

/Fol. 234r/

- 3 daller Mandagen ther nest (13/4) anthwordet
kong^e mtt., som Greger Trabanth^e hen-
the.
- 4 s. lub. Anthwordet Claus Sølfuer Pape tiill toe
stykke roed, som Borckort henthe vdj
Sleswig.
- 8 s. lub. Giffuit for een hatt tiill hertug Mag-
nus.

- 1 daller 10½ s. lub. Giffuit Katrine Sniders for lam och andit, som hun haffde kjøpt, och wor komit ind wdj camerit tiill børnen.
- 1 daller 10 s. lub. Anthwordet same tiidt Jacop van Meydeborg at bettalle een thønde erther met tiill skiffs behoff.
- 1 daller 3 s. lub. Tiisdagen epther søndagen misericordia (14/4) giffuit for een kyste at legge the tapet wdj, som henger offuer kong^e mtt^{is} skiffue, epther myn naadige frues beffalning.

Suma lateris: 7 daller 4½ s. lub.

/Fol. 234v/

- 3 s. lub. Same tiidt giffuit for een clede kosth, som kom poo jomfrue kamerit at stryge cleder met.
- 10 s. lub. Jtem anthwordet Jørgen Barnekou, som hand haffde wdlagt for 2 myn naadige frues heste, som hand loed henthe y Randers.
- 1 daller Same tiidt wdj Flensborg giffuit for een kyste, som Boell fick poo jomfrue kamerit at legge jomfruernis hoff clening wdj.
- 6 s. danske Tiisdagen fore pinse dag (12/5) giffuit Peder Knudtsen at bettalle een støffue skeed met tiill hertug Frederick poo Kjøpnehaffn.
- 1 daller 6 s. danske Tredie pinse dag (19/5) anthwordet Greger Snedker at bettalle 3 saughe met tiill kong^e mtt^{is} behoff.

Suma lateris: 12 s. danske.
Daller 2 daller 13 s. lub.

/Fol. 235r/

Bertolmeus van Meylant

- 30 daller Jtem tredie pinse dag (19/5) giffuit hannom poo regenskaff for arbeyde, som hand haffuer at giøre for kong^e mtt., epther hans naadis beffalning.
- B. V. M.

Jachim Snedker

- 30 mr. Mandagen epther trinitatis (25/5) giffuit hannom poo regenskaff, epther kong^e

mtt^{is} beffalning, for een spegell, hand
skall giøre for myn naadige frue.

32 mr. Jtem then 17. dag junij giffuit hannom,
epther myn naadige frues beffalning, och
ther met affbettaidt for same spegell,
hand haffde giort, och haffde hand wpbo-
rit aff myn naadige frue selff: 6 dal-
ler, och eth pund mell aff slotthet for
10 mr.

10 daller Søndagen nest epther Stj. Galli dag
(18/10) anthwordet Jachim Snedker, ep-
ther myn naadige frues beffalning, poo
regenskaff for een spegell, hand skall
giøre.

Summa lateris: 62 mr.

Daller 40.

/Fol. 235v/

2 mr. danske Jtem mandagen epther trinitatis søndag
(25/5) anthwordet kong^e mtt., som hans
naade lagde wdj syn taske.

2 daller Same tiidt anthwordet thennom vdj Tydske
Candselerj at betalle payr met.

3½ mr. 1 s. Jtem mandagen nest epther then første
søndag epther trinitatis (1/6) giffuit
Wesell Toffelmager, epther Melcher Sni-
ders befalling, for eth par hose skind,
hand haffde wdtagit: 2 mr., for 2 par
skoo, hand haffde giort for kong^e mtt.:
1 mr., och for 3 par stromper: 9 s., er
tiilsamen:

12½ mr. Jtem same dag bettaltdt Hans Sucker Bage-
re for 5 par hose skind, som Melcher
Snider haffde wdtagit aff hannom tiill
jomfruerne, epther kong^e mtt^{is} beffal-
ning, for huert par: 2½ mr., beløff:

Suma lateris: 18 mr. danske 1 s.

Daller 2.

/Fol. 236r/

½ daller End giffuit Gert vdj Høgbro Strede for
eth røth hoseskind, som hertug Hans
skulde haffue tiill eth par stromper,
epther Melcher Sniders beffalning.

3 mr. End giffuit forskreffne Gert for 2 røde
hose skind, som Melcher Snider haffde
wdtagit aff hannom tiill hertug Hans,
then 6. dag junij.

6½ mr. Jtem then 10. dag juniij kiøptis aff Jacop Gosebruer 2 lyspund hør, som Jehanne Fadeburs Quinde wdtog aff hannom, epher myn naadige frues beffalning, och then fadeburs quinde aff Roskyldede fick same hør met seg.

8 daller 1 mr. danske Jtem then 14. dag juniij betaldt Anne Gregers for 6 lyspund 4 skollepund sebe, som myn naadige frue haffde faaeth aff hende, for huerj 12 skolle pund: 1 daller, beløff:*

Suma lateris: 10½ mr.
Daller 8½.

/Fol. 236v/

2 daller Same dag anthwordet Erick Walckendrop, som kong^e mtt. gaff for een pohanne fugell, wor giort.

18 s. Same dag anthwordet Henrick Harinsk knecht, epher Jacop Sestedis beffalning, som hand gaff for 3 kørritz sadle, som bleffue wdtpolerith.

4 daller Jtem giffuit Jens Mogensen aff Helsingør for 4 riis papyr, som kiøptis aff hannom tiill kong^e mtt^{is} behoff.

60 daller Jtem then 19. dag juniij giffuit Michell Tapett Macker, epher myn naadige frues beffalning, poo regenskaff.
M. W.

2½ mr. Same dag anthwordet Michell Fincke Fenger at kiøbe een steen wgle fore aff een landisknecht, heder Hans van Hanne,** epher Michell Sestedis beffalning.

8 s. Same tiidt giffuit Hans Kniffuesmedt for 1 krydse och knop, hand swerthede och same welde poo kong^e mtt^{is} swerdt, epher Melcher Sniders beffalning.

Suma lateris: 4 mr. 2 s.
Daller 66.

/Fol. 237r/

3½ daller Same dag anthwordet thennom vdj Tydske Canselerj at bettalle papyr och wox met.
A. C.

12 s. Stj. Hanse affthen (23/6) giffuit for sylcke, som kom tiill Christoffer van

* Altså 100 skålpund i alt; 1 lispund = 16 skålpund = ca. 8 kg

** hanne; skal evt. læses ha(m)me

Mynickhusis leensbreff, ephther Andris
van Eylenous beffalning.

- 1 daller Same dag giffuit mester Hans Arckelieme-
ster aff Malmø for 16 kniffue, myn naa-
dige frue haffde faaeth.
- 4 daller Jtem fredagen nest ephther Stj. Hanse dag
(26/6) anthwordet Erick Walckendrop, ep-
ther kong^e mtt^{is} beffalning, som myn
naadige frue skulde haffue at holde poo.
- 6 daller Anthwordet hertug Frederick poo thuende
tiider, som Peder Knudse<n> henthe, som
hans naade wilde haffue at spille bort
met hertug Hans.
- 25 mr. 6 s. Same dag anthwordet mester Pouell predi-
canth, ephther kong^e mtt^{is} beffalning,
M. P. som hand haffde ladit forbygge vdj hans
gordt, ephther thette registers lydelse,
som beløff:

Suma lateris: 26 mr. 2 s.
Daller 14½.

/Fol. 237v/

- 10 s. danske Jtem løgerdagen ephther Stj. Hanse dag
(27/6) anthwordet Katrine Thueterske,
som hun haffde wdtlagt for hampefrø
tiill pope goyerne.
- 2 daller Jtem St^{rum} Petri et Pauli dag (29/6)
bettaldt Wesell Remesnider, ephther Mel-
cher Sniders beffalning, for een elffs-
hudt, hand haffuer tiilgiort for kong^e
mtt.
- 4½ mr. End same tiidt bettaldt hannom for eth
par hose skind, som wor wdtagne aff han-
nom tiill kong^e mtt.: 3 mr., och for 2
fodder skind: 1½ mr., ephther Melcher
Sniders beffalning, er:
- 4 s. Same dag bettaldt Casper Federmacker for
een suorth fedder, hertug Frederick
fick, ephther myn naadige frues beffal-
ning.
- 2 daller Jtem Wor Frue dag visitationis (2/7)
anthwordet mester Pouell Predicanth at
kiøbe 2 riis papyr fore, som mester Jør-
gen skulde wdtschriffue doctoris Martinj
opera poo.

Suma lateris: 5 mr. 6 s.
Daller 4.

/Fol. 238r/

- 2 daller Jtem giffuit thennom vdi Tydske Cansele-
rj at kiøbe papyr fore fredagen epher
D. T. visitationis Marie (3/7).
- 26 s. danske Jtem løgerdagen ther nest (4/7) giffuit
for eth suorth suinsk skind, som kom
tiill at offuerdrage hertug Magnus sa-
dell met, som Anders Lackee henthe.
- 6 mr. 7 s. Same dag bettaltdt Hans Kniffue Smedt for
hues arbeyde, hand haffuer giort for
hertug Frederick, epher thette regi-
sters lydelse, som beløff:
- 12 s. Same tiidt anthwordet Axell Thønesen,
som hand haffde wdtlagt for een taske
poo myn herris swerdtt aff fløyell och
for kniffue, bleff ther tiilgiort.
- 4 s. Giffuit for 3 skoo horn kiøpt tiill
kong^e mtt^{is} behoff.
- 4 s. Giffuit een peffling tiill een bogh, som
kong^e mtt. skencthe hannom.

Suma lateris: 9 mr. 5 s.
Daller 2.

/Fol. 238v/

- 31½ mr. Jtem then 9. dag julij bettaltdt Petther
Federmagers hustrue, epher kong^e mtt^{is}
P. F. beffalning, for fedre, som hun* haffde
wdtagit och beredt for kong^e mtt., siden
Petther døde, epher thenne sedels ly-
delse.
- 6 s. Same dag giffuit een swerfeyer for kong^e
mtt^{is} degen och een kredense kniff, hand
wdtwiskit.
- 2 daller Same dag anthwordet Erick Walckendrop,
som kong^e mtt. gaff for een hudt.
- 5 alb. Then 10. dag julij giffuit Jesper Friis
och then duerff tiill 2 dysin remer.
- 40 daller Jtem bettaltdt mester Lydicke Kunstme-
ster, epher kong^e mtt^{is} beffalning, for
then konst mølle, hand giorde for Col-
linge.
- 23 daller 3 orth Jtem then 17. dag julij giffuit Niels
Bentsen aff Kalmeren for 12 tølther
skiffs plancker, som burgemester aff Yd-
stedt bestyllit och kiøpte, kong^e mtt.

* hand

tiill gode, for huer tylt 2 daller, och
wor ther 3 bordt myndre, beløff:*

Suma lateris: 31½ mr. 7 s. 2 alb.
Daller 55½ daller 1 orth.

/Fol. 239r/

- 3 daller Jtem then 21. dag julij giffuit thennom
vdj Tydske Canselerj at bettalle 2 riis
A. B. papyr met, och fyrbøttheren tiill skoo
och mackerløn: 1 daller, beløff tiilsa-
men:
- 2 s. Same dag giffuit 2 bøseskytter poo Koen
at kiøbe lym fore tiill patroner.
- 5 daller Jtem then 24. dag julij anthwordet Hans
Lygthemager 2 daller at bettalle glas
met for kong^e mtt., 2 daller for glas
tiill myn naadige frue, och een daller
for glas, som hertuginden fick, epther
Erick Walckendrops beffalning.
- 14 s. Same tiidt giffuit 7 kockedrenge tiill
mackerløn for 7 skiorth.
- 4 daller Jtem then 25. dag julij anthwordet Je-
han Harinsknecht, epther Jacop Sestedis
beffalning, som Jacop Gosebruer skulde
bestyre ringe och nagle fore, at skulle
were vdj rustcamerit.

Suma lateris: 1 marck.
Daller 12.

/Fol. 239v/

- 20 daller Same dag anthwordet myn naadige frue,
epther Jahan Friisis beffalning, som he-
nis naade skulde giffue een guldsmedt
for eth hals banth.
- ½ daller Jtem then 26. dag julij betaldt Gert vdj
Høye Bro Strede for eth fodder skind,
Melcher Snider wdtog aff hannom tiill
kong^e mtt.
- 10 mr. Same tiidt betaldt Henrick Stalknecht,
som hand haffde wdtlagt tiill bardt ske-
re løn for 2 staldrenge, och wdt lagt
epther hans registers lydelse.
- 10 mr. Same tiidt giffuit Lauris Guldsmedt, ep-
ther Jehan Frisis beffalning, som kong^e
hand weyde for mester Jesper.**

* Altså 12 x 12 - 3 planker à 2/12 dr., hvilket giver 23½ dr.

** Sikkert Jesper Brochmand, kongens sekretær

10 daller Jtem then 27. dag julj anthwordet myn naadige frue, som henis naade skulde haffue at holde poo, nw henis naade affdrog, ephther kong^e mt^{is} befalning.

Suma lateris: 20 mr.
Daller 30½.

/Fol. 240r/

10 s. Same dag anthwordet Axell Thønesen, som hand haffde wdtlagt for een skeed poo myn herris swerdt.

6 mr. Same dag anthwordet kong^e mtt., som hans naade lagde vdj syn taske, ther hans kong^e mtt. affdrog.

1½ daller Same dag anthwordet Michell Sestedt, som hand haffde wdtlagt och giffuit for narffuens arbørst: 1 daller, och for een wippe och senner tiill duerffens arbørst: ½ daller, beløff tiilsamen:

2 daller Same dag anthwordet hannom, som doctor Petter Capiteen fick for 2 formalede løffuer, som kong^e mtt. fick.

3 s. Jtem anthwordet hertug Magnus dreng at bettalle een skeed met, wor giort poo hertug Magnus breckenfelder.

4 mr. Jtem anthwordet Jacop Sestedt, som hand ephther kong^e mtt^{is} beffalning haffde giffuit Wulff Spital for eth morians hoffuit och for nogit andet lugthende tingest tiill kong^e mtt^{is} behoff.
J. S.

Suma lateris: 10 mr. 13 s.
Daller 3½.

/Fol. 240v/

2 mr. Jtem then 4. dag augustj giffuit* Antho-
nj, hertug Frederickis stald knecht, at bettalle een stoer suomp met.

3½ daller Jtem then 6. dag augustj bettaldt Gert vdj Høgebro Strede for 4 hiuende, som kong^e mtt. och myn naadige frue haffde faaeth aff hannom, thet enne kong^e mtt. och the 3 myn naadige frue.

2 mr. 4 s. Jtem same dag bettaldt Lauris Hansen for 2 wogne kurffue, hand giorde for kong^e mtt.

* he overstreget ('hertug' nedenfor; et tegn på, at dette er en afskrift efter en kladde)

- 1 mr. Jtem giffuit Hans Snedker for een fugle kloffue, hand haffde giort for hertug Magnus.
- 14 s. 2 alb. Jtem mandagen epher Wor Frue dag natiuitatis (14/9) anthwordet Jørgen Dyre wogenknecht at bettalle 88 par hegther met, som hand haffde bestyrdt tiill 3 wogenklede poo myn naadige frues wogne, for huert par: $\frac{1}{2}$ * alb., beløff:

Suma lateris: 6 mr. 2 s. 2 alb.
Daller $3\frac{1}{2}$.

/Fol. 241r/

- $\frac{1}{2}$ daller Jtem then 25. dag augustj giffuit Jørgen van Ausborg, trabanth, for eth røth hose skind, som hertug Hans skulde haffue 2 strømper aff.
- $2\frac{1}{2}$ mr. 4 s. Jtem løgerdagen epher Stj. Bartolomej dag (29/8) giffuit Jørgen van Ausborg for 2 suorthe hose skind, som Casper, hertug Frederickis snider, wdtog aff hannom tiill hertug Frederickis behoff.
- $9\frac{1}{2}$ mr. 4 s. Jtem løgerdagen nest fore Wor Frue dag natiuitatis (5/9) anthwordet Greger G. S. Snedker at bettalle 5 støcker busbom met, huert støcke: 7 s., for $11\frac{1}{2}$ pund mesing, huert pund: 10 s., och for een fyll: 7 s., beløff tiilsamen.
- 1 daller 13 s. 1 alb. Jtem anthwordet Hans Harinsknecht at kiøbe redskaff fore at haffue vdj rust kamerit, epher thette hans register.
H. H.
- 11 daller Jtem then 14. dag septembris bettaldt Tornbern Nielsens swend for $\frac{1}{2}$ skippd. hør, som Jehanne Fadeburs Quinde annamit, epher myn naadige frues beffalning.

Suma lateris: 13 mr. 5 s. 1 alb.
Daller $12\frac{1}{2}$.

/Fol. 241v/

- 19 s. danske Jtem anthwordet Peder Fyrbøtther at giffue een swerfeyer for een skeed tiill hertug Frederickis swordt, een skeed tiill hans degen, een skeed tiill hans poch, och for een rem, beløff seg:

* i (tallet 1), men beløbet stemmer med en pris på $\frac{1}{2}$ alb. pr. par.

- 12 s. Jtem giffuit for een bomfalch som Jachim Blomendall fick, epther myn naadige frues beffalning.
- 6 mr. 4 s. Jtem then 19. dag septembris betaldt Hans Kniffuebinder* for 10 røgelse skrin, hand haffde beslagit, epther Greger Snedkers beffalning, for huert: 10 s., beløff:
- 3 daller Jtem then 20. dag septembris anthwordet thennom vdj Tydske Candseleerj at betalle T. C. 2 riis papyr met, och wox for 1 daller.
- 6 mr. Jtem Stj. Michels affthen (28/9) giffuit Lauris Swarrer for the knappe, hand gjorde poo paulunit, och som hannom restedt for thøyehusit, hand faruede epther kong^e mtt^{is} beffalning.

Suma lateris: 14 mr. 3 s.
Daller 3.

/Fol. 242r/

- 6½ mr. Jtem Stj. Michels dag (29/9) anthwordet gamle Peder Jegere at kiøbe sielle kroge fore, epther kong^e mtt^{is} beffalning.
- 6 daller Jtem løgerdagen nest epther Stj. Michels dag (3/10) giffuit Fux Falckefenger for een falch, epther Jens Truedsens beffalning.
- 12 s. Same dag giffuit Matz Lampe for 9 dysin remer, som hertug Magnus fick, epther Casper Mulis beffalning.
- 1 daller Giffuit her Anders Wrthegords Mand tiill hus hyre.
- 6 daller Then 7. dag octobris betaldt Hans Jegere for 1 thønde hiørthe tallig, som Poske Barberer haffde faaeth aff hannom, epther kong^e mtt^{is} beffalning.
- 5 daller End same tiidt betaldt hannom, epther Borckortt Jegere^rmesters beffalning, for 13 daa hiørthe huder och een hiørthe hudt, tiilsamen:

Suma lateris: 7 mr. 4 s.
Daller 18.

/Fol. 242v/

* Er vel d.s.s. Hans knivsmid, s. 221, 223

- 1 mr. 6 s. Same dag anthwordet Jehan Harinsknecht at bettalle een skede met tiill eth swerdt, som drengene ride met: 8 s., 5 s. for 2 offuerbanth for een skeed, tiill een stoddegen: 4 s., och for een clede kost at stryge myn herris samytzs thøye met: 5 s., er tiilsamen:
- 2 daller Same dag giffuit for wrther, som kiøptis epther myn naadige frues beffalning, som sendis tiill Droningborg.
- 1 daller Jtem Stj. Dionise affthen (8/10) giffuit Gert vdj Høgebro Strede for 2 fodder skind tiill hertug Frederick, epther Melcher Sniders beffalning.
- 1 daller 4 s. End same tiidt bettaltdt Niels Schreddere vdj Kiødmangere Stredit* for 2 skind, Melcher Snider fick aff hannom tiill kong^e mtt.
- 2 s. Jtem løgerdagen epther Stj. Dionise dag (10/10) anthwordet myn herris dreng Poch, som hand skulde lade ferde myn herris weymes met.

Suma lateris: 1½ mr. 4 s.
Daller 4.

/Fol. 243r/

- 1 daller Jtem søndagen epther Stj. Galli dag (17/10) anthwordet hertug Frederick, som hans naade gaff for 1 fogell, epther lille Marckus beffalning.
- 10 daller Onsdagen ther nest (21/10) anthwordet myn naadige frue met Erick Walckendrop, som henis naade gaff pygerne at kiøbe skyrtt fore.
- 1 daller End same tiidt anthwordet henis naade at giffue for een bogh.
- 4 daller Same dag giffuit Jørgen Walle for 2 par hose skind, som kong^e mtt. fick.
- ½ daller Jtem same dag anthwordet Henrick Giøye at bettalle suompe met, hand haffde wdtagit for myn naadige frue.
- 1 daller Same tiidt anthwordet Otthe Banner, som hand haffde wdtlagt for hertug Frederick.

* I dag: Købmagergade i København

1½ daller Torsdagen ther nest (22/10) giffuit Henrick Rustmester, som hand haffde wdtlagt for sylcke: 1 daller, och som hand haffde giffuit een smedt for eth breck yser, hand haffde ferdet: ½ daller.

Suma lateris: 19 daller.

/Fol. 243v/

2½ mr. Same dag anthwordet Anthonj Gørloffs, hertug Frederickis staldknecht, at bettalle mankame och suompe met.

½ daller Anthwordet Michell Sestedt, som hand haffde wdtlagt for myn naadige frue.

2 daller Jtem bettaldt Casper Federmager for nogle fedre, som hertug Frederick haffde faaeth aff hannom.

2 daller Jtem giffuit een dreng tiill bardskere løen, epther kong^e mtt^{is} beffalning, som Peder Landisknecht skøed weed øyegit.

8 daller Jtem alle helgens affthen (31/10) giffuit Rødker Kempe poo Jørgen Mønthers* wegne tiill hus hyre for eth aar lang, for thet hus, Poske Barberer vdj boer.

1 daller Jtem løgerdagen nest epther alle helgens dag (7/11) anthwordet mester Jørgen at kiøbe eth riis papyr fore.

Suma lateris: 2½ mr.

Daller 13½.

/Fol. 244r/

4 s. Jtem giffuit hoffmesterindens pige tiill ferge peninge met myn frues naadis turteñl duer tiill frue Abele Michell Hol- sis.

6 mr. 1 s. Jtem anthwordet Jehan Harinsknecht at kiøbe fore, hues som behoff er at haffue vdj harinskamere, och at giffue schred- dere for arbeyde, beløff tiilsamen:

J. H.

100 daller Jtem anthwordet mester Lauris Bøse Stø- ber vdj Kiønehaffn poo regenscaff for arbeyde, hand haffuer at giøre for kong^e mtt.

M. L.

* Jørgen Kock den Ældre, borgmester i Malmø, fhv. møntmester. (Jørgen Kock den Yngre var møntmester i Gimsø, Norge, senere i Flensborg)

3 mr. Jtem giffuit Hans Kandestøber poo Nørre
Gade wdj Kiønehaffn for een thin flaske
at haffue bleck wdj.

2 mr. Jtem er giffuit Willom Apotecker for 2
pund bleck puluer, som er giort bleck
aff wdj thette aar.

Suma lateris: 11 mr. 5 s.
Daller 100.

/Fol. 244v/

Sumarum poo adskyllig wdtgift epther registers lydelse:

Danske peninge 513 mr. 8 s. 2 alb.*
Daller 920 daller 1 orth 2 s. 1 alb. 1ub.*

* Skal være: 508½ mr. 2 s. 2 alb. og 874½ dr. 1 ort 2 s. 1 alb. 1yb.

Suma sumarum poo all forskreffne wdtgiffit anno 1551:

Danske peninge	39.794½ mr. 5½ s. 1 alb.**
Daller	54.222* daller 15 s. 5 d. lub.**
Swensk mønth	756 mr.
Sølf	554 lott 1½ quinthin.
Porthegaløyser	2.
Rosen nobbell	4.
Henrickus nobbell	2.
Engelotther	42.
Dubbelt ducather	35.
Kronner	5.
Golt gyldene	2.429.

* Vist rettet fra '54.233' eller '54.228'

** Skal være: 39.690 mr. 2 alb. 1 d. dansk hhv. 54.176½ dr. 15 s. 2 d. lybsk. Totalsummen udgør omregnet ca. 70.638,84 dr., mens den her anførte sum udgør ca. 70.717,28 dr. Den afholdte udgift omregnet i daler er således 78,44 dr. mindre, end totalsummen ovenfor udviser. Fejlene er anmærket s. 120, 121 og s. 230.

Lignet och laugt forskreffne wdtgifft emodt same jndtegt och wpbyring,
tha rester kong^e mtt. aff thette aars regenskaff thette epherschreff-
ne:*

Danske peninge	6.509½ mr. 4½ s. 1 d.
Daller**	516 daller 1 s. 5½ d. 1ub.
Swensk mønth	3.502 mr. 5 s. 5 d.
Sølf	4.472½ lott 1 quinthin.
Golt gyldene	107.
Deffuenthers gyldene	7.
Henrickus nobele	1.

* Beløbet er forkert som følge af de øvrige fejl. Det er dog sikkert "korrekt" forstået som en opgørelse over de beløb, rentemesteren faktisk beholdt, så det er ikke særlig relevant at opgøre fejlen møntsort for møntsort (fejlen ligger dog alene på sølvmønten, d.v.s. 'Danske peninge' og 'Daller'). Den angivne, bogførte kassebeholdning i danske penge og daler alene kan beregnes til ca. 2.685,98 daler ialt. Da indbetalingerne var ca. 0,16 daler mindre end bogført s. 36, og da udbetalingerne var 78,44 daler mindre end bogført s. 231, skulle den korrekt opgjorte kassebeholdning være (78,44 - 0,16) dr. = 78,28 daler større, end hvad der angives ovenfor (d.v.s. der burde have været 2.764,26 daler i behold i danske penge og daler tilsammen). Rentemester Eskild Oxe (eller andre med mulighed derfor) kan således have udnyttet, at den tids rigsrevision ikke har fundet de omtalte fejl. Regnskabet for svensk mønt, sølv og guldmønterne stemmer og holdes derfor ude fra denne beregning af fejlene.

** Daller gentaget på næste linie, overstreget

/Fol. 246r/*

Register paa engelst clede, grofftt sardug och leriitt, som er wpbo-
ritt och jgen vdti giiffuitt fran nye aars dag 1551 och tiill same aars
dag 1552

Jndtegt anno 1551

Først behollenndis aff sidste regenskaff:

Engelst	149½ allne.
Sardug	4 støcker 18 alne 1 quorther.
Leriitt	17 alne.

* Herfra begynder en ny skriverhånd, som fortsætter i resten af klæ-
deregnskabet

Thette epherschiffne clede och anditt annamett aff Esbern Wragere
onsdagen fore Stj. Bartholomey dag (19/8) anno 1551, som hand haffde
wptaqitt wdij stranden

Engelst	40 alne.
Ousennbryggerst	27 alne.
Grofftt clede, alle hande farue	794½ alne.
Huitt grofftt clede	41 støcke.
Grofftt leruitt, forderuitt ...	84 støcker, smo oc store.*
Blegtt leruitt, forderuitt	14 støcker.
Røttinnger	8.
Dynewardt	12, Laueris Schriffuer annamett.
Øxer	8, kome wdj Arckeliett.
Wox	1 støcke, Laueris Schriffuer anamet.

* stor(er)

/Fol. 247r/

Jtem løffuerdagen nest eptther hellig kors dag exaltationis (19/9) an-
namett aff Esberenn Wragere, som hand haffde wptagett wdj strandenn an-
den gang

Engelst	51½ alne.	
3 støcker ousenbryggerst, holtt	81 alne.	
19 støcker gøttingist och an-		
ditt grofftt clede, holtt ...	357 alne.	
Huitt clede	22 støcker.	
Bleggt leruitt, forderuitt, thett annamett Jahane fade-		
burs quinde	312 alne.	
Peckelin, forderuitt	2408 alne.	
Røttinge	6.	
Røde bellthe	5½ dysyn, due jnthitt.	
Haakier lynner	10] Laueris Schriffuer annamett.
Kobber kielle	6	

Etth røer, som kon. matt. skienchte Peder Godskis dreng Christoffer.

Jtem tiisdagen nest eptther søndagen cantate (28/4) kjøptis aff Mattz
Lampe thette epttherschiffne clede tiill landisknegthe, som skulde sa-
me tiid tiill Jslandtt

Først 1 støcke askefarue,
holtt 34½ alne.
1 støcke blaatt, holtt 37 alne.
1 støcke røtt, holtt 37½ alne.
1 støcke blaatt, holtt 33 alne.
1 støcke blaatt, holtt 38 alne.
1 støcke askefarue, holtt ... 38½ alne.
1 støcke blatt, holtt 35 alne.
1 støcke blatt, holtt 32½ alne.
1 støcke blaatt, holtt 34 alne.
1 støcke blatt, holtt 35 alne.
1 støcke blatt, holtt 40 alne.
1 støcke blatt, holtt 38½ alne.
1 støcke askefarue, holtt ... 34½ alne.
1 støcke aske farue, holtt .. 38 alne.
1 støcke røtt, holtt 38½ alne.
1 støcke suortt, holtt 41 alne.
½ støcke askefarue, holtt ... 37½ alne.
1 støcke blaatt, holtt 36 alne.
1 støcke askefarue, holtt ... 37 alne.
1 støcke swortt, holtt 40 alne.
1 støcke mørck grøntt, holt . 37 alne.
Sardug 2 støcker.

Suma latteris: 753* alne engelst.
Sardug 2 støcker.

Jtem kjøptis aff Hermynn Struchmandtt tiill høffclening:

1 støcke suortt, holtt 40 alne
1 støcke swortt, holtt 37 alne
1 støcke suortt, holtt 41 alne
1 støcke rott, holtt 35 alne.
Gøttingist 15 støcker.

]} lubsk**, ther thett wor
berett.

Jtem kjøptis aff Hanns Bøsse 5 støcker gottingist.

Jtem kjøptis aff Henrick Struchmandtt tiill thrabanthers behoff
..... 24 alne huitt engelst.

Jtem kjøptis aff Jørgenn Sniider tiill hoffclening:

1 støcke suortt engelst, holtt 40 alne.
1 støcke suortt, holtt 42½ alne.

* Skal være: 773

** Lybske alen à ca. 57,5 cm (= jyske alen)

Jtem kiøptis aff Peder Jørgennssen, borggere wdj Kiøpnehaffn:
1 støcke swortt engelst, holltt 43 alne.

Jtem kiøptis aff Jacop van der Helle aff Lubeck
..... 1 støcke suort engelst.

Jtem kiøptis aff Fredrick Neffuell 2 støcker beredtt engelst att giffue
høffuitzsmendtt och beffels mend for landisknegthe, holltt
..... 75 alne engelst.

Jtem kiøptis aff Peder Godske 5 alne swortt engelst.

Suma lateris: 382½ alne engelst.

Helle støcker engelst .. 1 støcke.

Gøttingist 20 støcker.

/Fol. 248v/

Jtem thenn 18. dag nouemberis kiøptis aff Henrick Mogenssen och Jens
Mogenssen aff Helsingiør thette epherschriffne cledede tiill att giffue
landisknegthe `same tid'

1 støcke askefarue, holltt ...	37 alne
1 støcke blaatt, holltt	38 alne
1 støcke lyffarue, holltt ...	39 alne
1 støcke røtth, holltt	33½ alne
1 støcke suortt, holltt	38 alne
1 støcke røtt, holltt	38 alne
1 støcke røtt, holltt	38½ alne
1 støcke blaatt, holltt	35 alne
1 støcke swortt, holltt	37 alne
1 støcke grønnt, holltt	38 alne
1 støcke røtt, holltt	38 alne
1 støcke suortt, holltt	38½ alne
1 støcke bruntt, holltt	37 alne
1 støcke blaatt, holltt	37 alne
1 støcke suortt, holltt	39½ alne
1 støcke blaatt, holltt	36 alne

siellandis maall.*

Suma latteris: 598 alne engelst.

/Fol. 249r/

* Sjællandske alen à ca. 63 cm

Annætt aff Jørgenn Pederssen, renntthemesther, som hannd hiidtt for-
sennde tiill hoffclening: 57 støcker swortt engelst, som holtt thette
eptherschiffne

1 støcke, holtt	39 alne	} lubsck.
1 støcke, holt	42 alne	
1 støcke, holtt	42½ alne	
1 støcke, holtt	42½ alne	
1 støcke, holtt	42½ alne	
1 støcke, holtt	41½ alne	
1 støcke, holtt	42 alne	
1 støcke, holtt	44 alne	
1 støcke, holtt	41 alne	
1 støcke, holtt	38 alne	
1 støcke, holtt	42 alne	
1 støcke, holtt	38 alne	
1 støcke, holtt	42½ alne	
1 støcke, holtt	40 alne	
1 støcke, holt	41 alne	
1 støcke, holtt	40 alne	
1 støcke, holtt	40 alne	
1 støcke, holtt	38½ alne	
1 støcke, holtt	38½ alne 1 quorther	
1 støcke, holtt	38½ alne	
1 støcke, holt	43 alne	
1 støcke, holtt	43 alne	

Suma lateris: 900 alne 1 quorther engelst,
støcker 22.

/Fol. 249v/

1 støcke suortt, holtt	36 alne	} lubsck allne.
1 støcke, holtt	40½ alne 1 quorther	
1 støcke, holtt	42½ alne	
1 støcke, holtt	41 alne	
1 støcke, holtt	39 alne	
1 støcke, holtt	38 alne	
1 støcke, holtt	43 alne	
1 støcke, holtt	43 alne	
1 støcke, holtt	40 alne	
1 støcke, holt	40½ alne	
1 støcke, holt	43 alne	
1 støcke, holtt	39 alne	
1 støcke, holtt	41 alne	
1 støcke, holtt	36 alne	
1 støcke, holt	40 alne	
1 støcke, holtt	36 alne	
1 støcke, holtt	37½ alne 1 quorther	
1 støcke, holt	40 alne	
1 støcke, holtt	39 alne	
1 støcke, holtt	39 alne	
1 støcke, holtt	39½ alne	
1 støcke, holtt	37½ alne	
1 støcke, holtt	40½ alne	
1 støcke, holt	41 alne	
1 støcke, holtt	36½ alne	
1 støcke, holt	40½ alne 1 quorther	

Suma lateris: 1030 alne 1 quorther engelst,
støck 26.

/Fol. 250r/

1 støcke suortt, holtt 38 alne.
1 støcke, holtt 42 alne 1 quorther.
1 støcke suortt, holtt 41 alne.
1 støcke, holtt 37 alne.
1 støcke, holtt 39½ alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke suortt, holtt 39 alne.
1 støcke, holt 40½ alne.
1 støcke, holtt 41 alne.

Jtem 21* støcker askefarue, holtt thette eptherschriffne

Først 1 støcke askefarue,
holtt 43 alne.
1 støcke, holtt 41 alne.
1 støcke, holtt 42½ alne.
1 støcke, holtt 39 alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke, holtt 38½ alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke, holtt 39 alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke, holt 36½ alne.
1 støcke, holtt 36½ alne.
1 støcke, holtt 37 alne.
1 støcke, holtt 37 alne.
1 støcke, holt 39 alne.
1 støcke, holtt 40 alne.

Suma lateris: 939 alne 1 quorther engelst,
støcker 24.

/Fol. 250v/

1 støcke askefarue, holtt ... 39 alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke, holtt 38 alne.
1 støcke askefarue, holtt ... 31½ alne.

* Der er dog kun opført 20 stykker

Jtem the 90 støcker engelst, alle hande farue, holt thette
eptherschriffne

1 støcke tauett,* holt	41 alne
1 støcke mørck grontt, holt	37 alne
1 støcke hiemell blaatt, holt	41½ alne
1 støcke suortt, holt	35 alne
1 støcke grøntt, holt	35 alne
1 støcke blatt, holt	34 alne
1 støcke blatt, holt	37 alne
1 støcke blatt, holt	37 alne
1 støcke leberfarue, holt	33 alne
1 støcke grøntt, holt	34 alne
1 støcke grøntt, holt	35 alne
1 støcke hymelblatt, holt	34 alne
1 støcke grøntt, holt	33½ alne
1 støcke bruntt, holt	40 alne

siellandis alne

Suma latteris: 691½ alne engelst,
19 støcker.

/Fol. 251r/

1 støcke bruntt, holt	42 alne
1 støcke bruntt, holt	40 alne
1 støcke bruntt, holt	41 alne
1 støcke bruntt, holt	39 alne
1 støcke bruntt, holt	37 alne
1 støcke gult, holt	32½ alne
1 støcke grøntt, holt	35 alne
1 støcke bruntt, holt	36 alne
1 støcke blatt, holt	36 alne
1 støcke grøntt, holt	39 alne
1 støcke blatt, holt	34 alne
1 støcke grøntt, holt	33 alne
1 støcke røtt, holt	36½ alne
1 støcke grøntt, holt	40½ alne
1 støcke mørck grønt, holt	40 alne
1 støcke røtt, holt	36 alne
1 støcke mørck grønt, holt	36 alne
1 støcke gult, holt	33 alne
1 støcke grøntt, holt	35½ alne
1 støcke mørck grøntt, holt	42 alne
1 støcke røtt, holt	37 alne
1 støcke røtt, holt	34 alne
1 støcke blatt, holt	39 alne
1 støcke grøntt, holt	35 alne
1 støcke røtt, holt	35 alne

siellandis alne

Suma lateris: 924 alne engelst,
støcker 25.

/Fol 251v/

* Eller snarere **tanett**. 'Tanetebrun' betød rødbrun eller kastaniebrun.
Navneordet er 'tanet', der betyder brun farve.

1 støcke mørck grønntt, holtt	36½ alne
1 støcke suortt, holtt	33½ alne
1 støcke grønntt, holtt	35½ alne
1 støcke grønntt, holtt	35 alne
1 støcke røtt, holtt	37 alne
1 støcke bruntt, holtt	37 alne
1 støcke bruntt, holt	36½ alne
1 støcke bruntt, holtt	37* alne
1 støcke blatt, holtt	37 alne
1 støcke suortt, holtt	36 alne
1 støcke blatt, holtt	36½ alne
1 støcke suortt, holtt	37½ alne
1 støcke suortt, holtt	37 alne
1 støcke bruntt, holtt	40 alne
1 støcke bruntt, holtt	36½ alne
1 støcke bruntt, holtt	36½ alne
1 støcke bruntt, holtt	36½ alne
1 støcke swortt, holt	37½ alne
1 støcke bruntt, holt	35½ alne
1 støcke suortt, holtt	34 alne
1 støcke suortt, holt	36½ alne
1 støcke grønntt, holtt	37½ alne
1 støcke askefarue, holt	36 alne
1 støcke blatt, holtt	31 alne
1 støcke blatt, holt	36 alne
1 støcke blatt, holtt	34 alne

siellandis allne

Suma lateris: 939½ alne engelst,
støcker

/Fol. 252r/

1 støcke blatt, holtt	38 alne
1 støcke grønntt, holtt	33 alne
1 støcke grønntt, holtt	34 alne
1 støcke blatt, holtt	35 alne
1 støcke brandgult, holt	36 alne
1 støcke gult, holtt	35 alne
1 støcke røtt, holtt	40 alne
1 støcke bruntt, holtt	39 alne
1 støcke gultt, holt	32 alne
1 støcke gult, holtt	40 alne
1 støcke gultt, holtt	33 alne
1 støcke blatt, holtt	35 alne
1 støcke røtt, holtt	36 alne
1 støcke suortt, holtt	34 alne
1 støcke grønntt, holtt	36½ alne
1 støcke blatt, holtt	34½ alne
1 støcke gultt, holtt	35 alne
1 støcke mørck grønntt, holtt	35½ alne
1 støcke blatt, holtt	36½ alne

Suma lateris: 678 alne engelst.

* Rettet fra: 36½

Sumarum paa clede, som er annamett aff Jørgenn Pederssen, rennthemesther:

Engelst 6102½ alne 1 quorther.

/Fol. 252v/

Ennd annamett aff forskriffne Jørgenn Pederssen, rennthemesther, same tiidtt:

Gøttingist 228 støcker.
Bolthe leruitt 131 boltt.*
och 1373½ alne grofft leruitt.

Jtem annamett aff Melcher Snider at wdtt giffue paa tolbodenn:

Sardug 15 støcker.
Gøttingist 10 støcker.

Jtem annamett aff Claus Huitfeldtt paa regenskaff aff Skee Lenn:

Nersk 30 støcker.

Jtem kiøptis aff een kiøffmandtt, hiider Hendrick Masebeck aff Lubeck:

Bolthe leruitt 19 bolthe.

Suma lateris: 268 støcker gøttingist, oc nersk.
Sardug 15 støcker.
Bolthe leruitt 150 bolthe.
Grofft leruitt 1373½ alne.

/Fol. 253r/

Jtem annamett aff Otthe Stigssen, som hand kon. matt. skyldiq bleff aff Jslandis regenskaff:

Engelst 12 alne 1 quorther.
Gøttingist 3 quorther.
Leruitt 7 alne groff.
Jslandis wadmell 96 alne.

* 1 bolt = 18 alen, jfr. note s. 255

Suma sumarum offuer allt jndtegtt paa clede, sardug och leruitt wdj
thette aar 1551

Engelst	8089½ alne.
och	8 helle støcker.*
Gøttingist	288 støcker 3 quorther.
Ousenbryggerst	107 alne.
Grofftt clede	1151½ alne.
Helle støcker	63 støcker.
Sardug	21 støcker 18 alne 1 quorther.
Bolthe leruitt	150 bolthe.*
Grofftt leruitt	1380½ alne.**
Jslanndis wadmell	96 alne.

/Fol 253v/

* Om stykke- og boltemål, se noter s. 255 (og 247, 252)

** ii- (2½) overstreget foran tallet

Wdtgifftt paa clede, sardug och leruitt anno 1551

Giffuit landsknegthe och thrabanther

- J. P. Jtem søndagenn nest epher helliige tre koningers dag (11/1) antthworditt Jørgenn Pederssen, rentthemesther, att giffue thee knegthe, som ligge* wdj Nøre Juttlandtt 17 alne engelst.
- J. W. Jtem mandagenn nest epher søndagenn cantate (27/4) antthwordit Jacop Winds, hopmandt, att giffue the knegthe, som haffde liiggit wdj Nøre Juttlandtt therris clede, som the haffde forthientt frann Stj. Morthenns dag (11/11) och tiill Phii- lipj och Jacobj dag (1/5) nest forledenn, som beløff 819 alne engelst.
- A. H. Jtem fredagenn nest epher trinitatis søndag (29/5) antthwordit Anthonj vann Oldennborg, hopmandtt for kon. matt¹⁵ thra- banther, att giffue 28 thrabanth<er therris> ::::::::::::::: clede, som the haffde forthientt t<iill> ::::::::::::::: ::::::::::::::: **
- J. V. W. Jtem thenn 8. d<ag> ::::::::::::::: att giffue t<hennom> ::::::::::::::: therris cl<ede> ::::::::::::::: ::::::::::::::: **

- M. B. Szame tiidtt giffuit Marthin Barnjsk, schriffuer, hans clede, som hand haffde forthiennt tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) for eth halfftt aar 7½ alne engelst.
- J. J. W. Jtem St^{rum} Petrj et Paulj dag (29/6) bettald the knegthe, som liigge paa Kallundeborge, therris clede, som the har forthientt tiill Philjppj och Jacobj dag (1/5) for eth halfftt aar 219 alne engelst.
- Jtem giffuitt een knegth, som hed Jochim Mechelborg, hans clede, som hannd haffde forthiennt tiill Phiilipj och Jacobj dag (1/5) for ½ aar 3 alne engelst
- J. W. Jtem mandagenn epher Stj. Karine dag (30/11) antthwordit Jacop Windis att giffue the knegthe, som liigge her wdj Kiøp- nehaffnn, therris clede, som the haffde forthiennt tiill Stj. Morthenns dag (11/11) nest forledenn for ½ aar 352½ alne engelst.

* ligege

** Lakune: Det nederste hjørne af siden mangler (højst én post ud over "J. V. W."; måske er denne post endda den sidste på siden)

Jtem thorsdagenn nest epher Stj. Andre apostolj dag (3/12)
 antthworditt Jacop Winds att bettalle thee knegthe
 :::::,* som liigge paa Kallundeberge, therris clede,
 <som the haff>de forthientt tiill Stj. Marthinj dag (11/11)
 <nest forleden> :::* 203½ alne engelst.

:::::::::: <antthwor>dit hannom, som the 10
 <thrabbanther, som skulde ware(?)> paa koning Christiern
 ::::: <t>hrøye**
 :::::
 :::::
 :::::*

/Fol. 255r/

Giffuitt thrabbanther tiill Micaelis (29/9) anno 1551

Antthonj van Oldenborg, hopmandt] 1 støcke gøttingist.
 Petther van Mends]

Marthenn wan Rodstock] 1 støcke gøttingist.
 Claus Mechelborg]
 Lamprecht van Wormytze]

Pauell Hesse] 1 støcke gøttingist.
 Falthin Frislach]
 Rup van Saltzburg]

Werner van Dresen] 1 støcke gøttingist.
 Claus van Kyell]
 Petther Jser Kop]

Jørgenn van Stettin] 1 støcke gøttingist.
 Jost van Wyrne]
 Jochim van Sunde]

Marthen van Erffortt] 1 støcke gøttingist.
 Jørgenn Eysell]
 Debolt van Erffortt]

Karstenn van Emerick] ::::::::::::::*
 Christoffer Prus] :::::::
 Jost van Elffeltt] :::::::

Casper van Va::::::::::
 Greger van ::::::::::::
 Jørgenn ::::::::::::

:::::::::::
 ::::::::::::
 ::::::::::::*

* Lakune: det nederste hjørne af siden mangler
 ** Denne post handler om de landsknægte, der bevogtede Christian 2. på Kalundborg Slot, og som af denne grund havde bedt om ekstra klæde (se RA Da. Kanc. V.A. I, Rentekammerafd. 1 nr. 176: 1539-73 Indkomne missiver og breve til renteriet, 2: 17/2 1550: Brev fra lensmanden, Knud Pedersen Gyldenstjerne, til Eskild Oxe)

/Fol. 255v/

Pouell Pomerening Hanns van Kølsen Jørgenn van Ausburg]	1 støcke gøttingist.
Hanns wan Stj. Anne Berg Dominickus Buttmatcher]	12 alne gøttingist.

Szuma sumarum paa clede, som er giffuitt landisknegthe och trabanther:

Enngelst	2742 alne.*
Gøttingist	10 støcker 12 alne.*
Sardug	2 støcker 2 alne.*

.....*

* Sammentælling af de bevarede poster giver 1621½ alen engelst, 7 stk. 12 alen gøttingst, men ingen sardug. Lakunerne må altså indeholde 1120½ alen engelst (formentlig de 3 poster på fol. 254r-v), 3 stk. gøttingst (3 poster på fol. 255r) og de 2 stk. 2 al. sardug (uvist hvilken post)

/Fol. 256r/

Giffuitt schiiffbygger tiil pasche (29/3) 1551

Henrick Kolthermandtt	17½ alne engelst.
Gøttingist	9 alne.
Sardug	7 alne.
Mesther Anders, skiffsbygger ...	17½ alne engelst.
Gøttingist	9½ alne, wor 1 stuff.
Sardug	7 alne.
Hans Butthoff	6 alne.
Christoffer Holtt	6 alne.
Peder Boringholm	6 alne.
Hanns Pomerening	6 alne.
Thruels Thømer Mand	6 alne.
Marckus Borius	6 alne.
Joen Bage	6 alne.
Peder Wellatssen	6 alne.
Matties Arnessen	6 alne.
Niels Pederssen	6 alne.
Dyrick van Elthen	6 alne.
Henrick Pockerentth	6 alne.
Albrett Nyemer	6 alne.
Anders Helsingør	6 alne.
Peder Michelssen	6 alne.
Rasmus Klincker	6 alne.
Knud Hanssen	6 alne.
Niels Fønbo	6 alne.
Laueris Jnguordssen	6½ alne, wor smaltt.
Hening Pomerening	3 alne.

Szuma lateris:	152½ alne engelst.
Gøttingist	1 støcke ½ alne.*
Sardug	14 alne.

/Fol. 256v/

Giffuitt skiffbyggere tiill Micaelis (29/9) grofftt clede, som wor aff
Esbern Wrageri clede anno 1551

Christoffer Holst	6½ alne gøttingist.
Joenn Bagge	6½ alne.
Dirick van Elthen	6½ alne.
Hans Butthoff	6½ alne.
Rasmus Klincker	6½ alne.
Peder Boringholm	6½ alne.
Peder Wellatssen	6½ alne.
Las Jngwordssen	6½ alne.
Marckus Borius	6½ alne.
Anders Helsingør	6½ alne.
Blocke dregers dreng	3 alne.
Peder Michelssen	6½ alne.
Henrick Pomerening	6½ alne.
Matthies Arnitsenn	6½ alne.

* Her regnes altså 1 stykke gøttingst = 18 alen

Thruels Thømermandtt	8 alne.
Niels Pederssen	8 alne.
Albrett Neyemer	6½ alne.
Henrick Pockerentt	6½ alne.
Knud Fønbo	8 alne.
Hans Pomerening	6½ alne.
Niels Fønbo	6½ alne.

Szuma latteris: 137½ alne.

Sumarum paa clede giffuitt skiiffbyggere:

Engelst	152½ alne.
Gøttingist	1 støcke ½ alne.
Grofftt clede	137½ alne.
Sardug	14 alne.

/Fol. 257r/

Giffuitt skipper och styremend anno 1551

Theus Prus	1 støcke gøttingist, och fick han pendinge for thett engelske clede, hand skulde haffdt
Jens Bruenn, styre mandt	6 alne engelst.
Knudtt Hallandisfar, styre mandt	6 alne.
Peder Swennske, styre mandtt ...	6 alne.
Oluff Seylere, styre mandt	6 alne.
Anders Jaspersen, styre mandt	6 alne.
Marthin Wiilde, styre mannd ...	6 alne.
Arffuit Jonssen, styre mandt ...	6 alne.
Oluff Bagge, styre mandt	6 alne.
Oluff Pouelssen, styre mand ...	6 alne.
Hans Krabbe, styre mandtt	6 alne.
Skipper Knudtt	6 alne.
Skipper Mattz Riiber	6 alne.
Skipper Mattz Mønbo	6 alne.
Skipper Hans Grunde	6 alne.
Skipper Michell	6 alne.
Skipper Mattz van Husum	6 alne.
Skipper Meynertt	6 alne 3 quorther, wor 1 stuff.
Skipper Peder Henckelssen	6 alne.
Skipper Swenn Hallandisfar ...	6 alne.
Skipper Frederick paa Koenn ...	6 alne.

Suma lateris: 120 alne 3 quorther engelst.
Gøttingist 1 støcke.

/Fol. 257v/

Skipper Clementt	6 alne.
Skipper Matz Mørck	6 alne.
Skipper Peder Holst	6 alne.

Skipper Thomes	6 alne.
Skipper Niels Michelssen	6 alne.
Skipper Swend Skoning	6 alne.
Skipper Kortt	6 alne.
Skipper Anders Høg	6 alne.
Skipper Peder Nielssen	6 alne.
Skipper Hanns Jgstedt	6 alne.
Skipper Jørgenn Mechelborg	6 alne.
Jens Kiellsssen, pramandtt	6 alne.

Suma latteris: 72 alne.

Sumarum paa clede giffuitt skipper och styr mendt:

Engelst 192½ alne 1 quorther.
 Gøttingist 1 støcke.

/Fol. 258r/

Skøtthernis clede tiill posche (29/3) anno 1551

Mauiritz Mattssen	6½ alne engelst	}	1 støcke gøttingist.
Soffrenn Jenssen	6½ alne		
Oluff Swenske	6½ alne		
Maueritz Jude	6½ alne engelst		
Christoffer Fonnbo	6½ alne engelst	}	1 støcke gøttingist.
Frands Loduigssen	6½ alne engelst		
Jacop Brun	6½ alne engelst		
Peder Skredder	6½ alne engelst		
Knud Jude	6½ alne engelst	}	1 støcke gøttingist.
Jørgenn Fatther	6½ alne engelst		
Jens Hasling	6½ alne engelst		
Peder Fønbo	6½ alne engelst		
Peder Jørgennssen	6½ alne engelst	}	1 støcke gøttingist.
Jacop Holst	6½ alne engelst		
Morthinn Jude	6½ alne engelst		
Jens Jude	6½ alne engelst		
Laueris Jude	6½ alne engelst	}	1 støcke gøttingist.
Søffrenn Jude.....	6½ alne engelst		
Pouell Bagge	6½ alne engelst		
Laueris Pederssen	6½ alne engelst		
Jens Steenssen, porthener	6½ alne engelst	}	1 støcke gøttingist.
Søffrenn Pouelssen	6½ alne engelst		
Peder Thamessen	6½ alne engelst		
Christiern Michelssen	6½ alne engelst		
Christiern Sallingbo	6½ alne engelst	}	½ støcke gøttingist.
Hanns Skredder	6½ alne engelst		
Suma lateris:	169 alne engelst.		
Gøttingist	6½ støcke.		

/Fol. 258v/

Giffuitt bøseschytther tiill pasche (29/3) anno 1551

Mesther Hermenn, arckeliemesther	12 alne engelst.
Mesther Frederick, krudtt mager	6½ alne, wor 1 stuff.
Eyller Pape	6 alne.
Hans Mechelborg	6 alne.
Dirick van Hamborg	6 alne.
Jørgenn Skoning	6 alne.
Fytt Prus	6 alne.
Hermen Krøger	6 alne.
Jacop Fettin	6 alne.
Las Swenske	6 alne.
Niels Ebbeltofft	6 alne.
Jørgenn Roumor	6 alne.
Rasmus Skaubo	6 alne.
Niels Riiber	6 alne.
Petther Smitt	6 alne.
Berttell Lifflennder	6 alne.
Søffrenn Jude	6 alne.
Thonius Lyfflender	6 alne.
Wnge Niels Ebbeltofft	6 alne.
Thomes Jude	6 alne.
Thøge Jude	6 alne.
Anders Ølennder	6 alne.
Carstenn Prus	6 alne.
Augustinnus Pomerening	6 alne 1½ quorther, wor 1 stuff.

Suma latteris: 150 alne 3½ quorther engelst.

/Fol. 259r/

Hans Michelssen Jude	6 alne engelst.
Wnge Søffrenn Jude	6 alne.
Las Jude	6 alne.
Berntth van Broch	6 alne.
Søffrenn Hallandisfaer	6 alne.
Hans Meyer	6 alne.
Oluff Swenske	6 alne.
Ernst Dadel1	6 alne.
Hans Snidker	6 alne.
Anders Ramse	6 alne.
Niels Gode Rede	6 alne.
Niels Lundby	6 alne.
Hemyng Oelssen	6 alne.
Claus Thøme	6 alne.
Gamle Niels Christernssen	6 alne.
Jochim van Kyll	6 alne.
Hans Hollennder	6 alne.
Kunse Kolhogers	6 alne.
Jacop Skoning	6 alne.
Jacop Hallanndisfaer	6 alne.
Frederick van Dyren	6 alne.
Wnge Niels Chrestiernssen	6 alne.
Erick Jegger	6 alne.
Peder Lyfflennder	6 alne.
Niels Glense	6 alne.

Jacop Pomerening 6 alne.

Suma lateris: 156 alne engelst.

/Fol. 259v/

Thomes Alexander 6 alne engelst.
Jørgenn Kieldssen 6 alne.
Henrick Høyer 6 alne.
Oluff Bøsszeskytthe* 6 alne.
Henrick Landiskrone 6 alne.
Jachim Jgstede 6 alne.
Kundse Beme 6 alne.
Dynis Frandsous..... 6 alne.
Laueris Ottsing 6 alne.
Mattz Hymell 6 alne.
Jacop Ranfrw 6 alne.
Hans van der Becke 6 alne.
Peder Gagge 6 alne.
Christiernn Jude 6 alne.
Walther van Deffholtt 6 alne.
Claus Beme 6 alne.
Jochim Snidker 6 alne.
Engelbrett Hoelsen 6 alne.
Fytt Saltt Weddell 6 alne.
Claus Sieller 6 alne.

Suma latteris: 120 alne.

Sumarum paa bøseskytthers clede tiill poske (29/3):

..... 426½ alne 1½ quorther engelst.

* = Oluf Bagge?

/Fol. 260r/

Giffuitt sanger therris clede anno 1551

Mesther Jørgenn Sanger Mesther	6 alne engelst.
Tiill hoser	2 alne, <wor> 1 stwff.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Mesther Jacop Orgelist	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøtting	7 alne.
Jørgenn Coldinge	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Milcher Anderssen	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Niels Holst	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Suma lateris:	38 alne engelst.
Sardug	1 stöcke 1 alne.*
Leruit	25 alne.
Gøttingist	1½ stöcke 8 alne.*

/Fol. 260v/

Morthin Skoning	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Hermann Holst	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Bentt N.	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Hanns Erickssen	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.

* Dvs.: 1 stykke sardug = 24 alen, men 1 stykke gøttingst = 18 alen

Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Peder Bagge	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Rasmus Holst	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Suma lateris:	45 alne engelst.
Sardug	1 stocke 6 alne.
Leruiitt	30 alne.
Gøtting	2 støcker 6 alne.
 <u>/Fol. 261r/</u>	
Peder Fønbo	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Balttzer Pederssen	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Alexander Wellomssen	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Hanns Bruenn	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Peder Hannssen	7 alne engelst.
Sardug	4½ alne.
Leruiitt	4½ alne.
Gøttingist	6½ alne.
Staffenn Hanssen	6½ alne engelst.
Sardug	4 alne.
Leruiitt	4 alne.
Gøttingist	6 alne.
Suma latteris:	43½ alne engelst.
Sardug	1 stocke 4½ alne.
Leruiitt	28½ alne.
Gøttingist	2 støcker 4½ alne.

/Fol. 261v/

Rasmus Boessen	6½ alne engelst.
Sardug	4 alne.
Leruit	4 alne.
Gøttingist	6 alne.
Marckus Holst	6½ alne engelst.
Sardug	4 alne.
Leruit	4 alne.
Gottingist	6 alne.
Hanns Wattssen	6½ alne engelst.
Sardug	4 alne.
Leruit	4 alne.
Gøttingist	6 alne.
Alexander Speus	6½ alne engelst.
Sardug	4 alne.
Leruit	4 alne.
Gøttingist	6 alne.
Suma latteris:	26 allne engelst.
Sardug	16 alne.
Leruit	16 alne.
Gøttingist	1 støcke 6 alne.

Sumarum paa clede tiill sangerne wdj thette aar:

Engelst	152½ alne.
Sardug	4 støcker 3½ alne.*
Leruit	99½ alne.
Gøttingist	7½ støcke 5½ alne.*

/Fol. 262r/

Giffuitt tiill hoffclening wdj thette aar 1551

Giermenn Swenske	10 alne engelst.
Tiill hosser	3 alne engelst.
Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gøttingist	12 alne.
Michell Wiibørge	5 alne engelst.
Tiill hosser	2 alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Karl1 Skotthe	10 alne engelst.
Tiill hosser	3 alne engelst.

* Altså 99½ alen sardug hhv. 140½ alen gøttingst; den korrekte sum er dog 141½ al. gøttingst

Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gøttingist	12 alne.
Jacop Jude	5 alne engelst.
Tiill hosser	2 alne 1 quorther, wor 1 stuff.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Suma lateris:*	40 allne 1 quorther engelst.
Sardug	1 stöcke 6 alne.
Leruit	1½ bolt 3 alne.
Gøttingist	2 stöcker 1 alne.

/Fol. 262v/

Esbernn Wragere	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Mattz Wragere	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Anders Jude, saltthere	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Mattz Pederssen, saltthere	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Pouell Wintapper	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Suma latteris:	32½ alne engelst.
Sardug	1 stöcke 1 alne.
Leruit	1 bolt 7 alne.
Gøttingist	1½ stöcke 3 alne.

/Fol. 263r/

* Altså 1 bolt lærred = 18 alen, foruden (igen) 1 stykke sardug = 24 alen og 1 stykke gøttingst = 18 alen

Jacop Kieller Knegth	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne 1 quorther, wor 1 stuff.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Peder Godske paa 6 personer	30 alne engelst.
Tiill hosser	9 alne engelst.
Sardug	1 støcke 6 alne.
Leruit	1 boltt 6 alne.
Gøttingist	2 støcker
Christoffer Erickssen, huss fogett	10 alne engelst.
Tiill hosser	3 alne engelst.
Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gøttingist	12 alne.
Eskiill Oxe paa 5 personer	25 alne engelst.
Tiill hosser	7½ alne engelst.
Sardug	1 støcke.
Leruit	1 boltt.
Gøttingist	1 støcke 12 alne.
Niels Schriffuer	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Suma latteris:	97½ alne 1 quorther engelst.
Sardug	3 støcker 2 alne.
Leruit	3 bolthe 8 alne.
Gøttingist	5 støcker.

/Fol. 263v/

Jørgenn Walle*	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Morthin Kapperdecker	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Jørgenn Grønn**	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøttingist	6 alne.

* Toldskriver i Helsingør

** Skibshøvedsmand

Giffuitt gamle Peder Jeggere tiill en hoffclening, epther kon. matt ^{is} beffallning	5½ alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	6½ alne.
Thruels Thømermandtt*	6 alne engelst.
Pouell Hiuellmandtt	7½ alne engelst.
Gøttingist	1½ alne, wor 1 stuff.
Suma latteris:	40 alne engelst.
Sardug	20 alne.
Leruiitt	20 alne.
Gøttingist	1 støcke 8 alne.
<u>/Fol. 264r/</u>	
Jacop Muremesthere	7½ alne engelst.
Gøttingist	7 alne.
Niels Siellanndisfaer, mesther smedtt	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Anders Jenssen, mesther swendtt	7½ alne engelst.
Gøttingist	1 alne.
Christernn Jude, mesther swendt	7½ alne engelst.
Gøttingist	1 alne.
Mesther Ariilld Clensmedtt	7½ alne engelst.
Gøttingist	1 alne.
Peder Jenssen, mesther smede swend	7½ alne engelst.
Gøttingist	1 alne.
Gierebrantt Refflare	6½ alne engelst, <wor> 1 stuff.
Waltther Skothe, wrthegords mandtt	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruiitt	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Suma latteris:	58 alne engelst.
Sardug	10 <alne>.
Leruiitt	10 <alne>.
Gøttingist	1 støcke 6 alne.

* Skibsbygger

/Fol. 264v/

Mesther Lydicke Kunstmesther	6 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.
Bernitt Hoffslare	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Jørgenn Jsersnider	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Blasius Schriffuere	5 alne sardug
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Och fick hand penindinge for thett engelske clede.	
Søffrenn Staldswenndtt, foggitt paa Abramstrup	
Engelst	5 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	6 alne.
Suma lateris:	27 alne engelst.
Sardug	1 støcke 1 alne.
Leruitt	25 alne.
Gøttingist	1½ støcke 4 alne.

/Fol. 265r/

Peder kock	6 alne engelst.
Tiill hosser	1½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	7 alne.

End giffuitt hannom, som kon. matt. skienchte hannom for en leedtt,
hand wpføde wdj kiøckenit:

Engelst	1½ alne.
Gøttingist	1½ alne, wor 1 stuff.

Suma lateris:	9 alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	8½ alne.

Sumarum szom er giffuitt tiill hoffclening anno 1551

Engelst	304½ alne.
Gøttingist	12½ støcke 3½ alne.
Sardug	7½ støcke 9 alne.
Leruit	9½ bolthe 6 alne.

Clede, som er antthwordett Melcher Snider wdij thette aar 1551

Først suortth engelst	2412 alne 1 quorther
och	1 støcke, wor wberedtt.
Askefarue engelst	660 alne.
Røtt engelst	40 alne.
Bruntt engelst	39 alne.
Gultt engelst	105 alne.
Leruit	153* bolthe oc 102 alne blegt.
Gøttingist och nersk	193 støcker.
Gjørloffs	139½ alne røtt gjørloffs.

* ~~xxx~~ overstreget foran ~~ijj~~, som vist selv er ændret fra ~~vj~~; dvs. oprindelig vistnok ment som 186.

/Fol. 266r/

Adskyllig wdgifftt paa clede anno 1551

Jtem giffuitt Hans Krog, høffuitzbodismandtt paa Dauitt, tiill buxer
..... 3½ alne engelst, wor 1 stuff.

Giffuitt Giermenn Swennske tiill en skiffs clening paa then reyse tiill
Jslandtt 6 alne gøttingist.

Jtem giffuitt Hermenn Krogger, bøseskytthe, for hans thieniste frann
Marthinj (11/11 1550) och tiill paske (29/3 1551)
..... 3 alne gøttingist.

Jtem giffuitt Michell Wiiborge tiill en skiiffscclening paa thenn reyse
tiill Jslanndtt 6 alne gøttingist.

Giffuitt Karl1 Skotthe tiill en skiffscclening paa same reyse
..... 6 alne gøttingist.

Jtem antthworditt Peder Michelssen, skomager, som hannd skulde haffue
att fodere en clede seck mett for hertug Frederick
..... 2 alne gøttingist.

Giffuitt Rasmus Greerssen, hiullmagere swenndtt, som hannom wor lof-
fuitt for hans thieniste 6 alne gøttingist.

Jtem mondagenn nest epher søndagenn cantate (27/4) anttwordett Jahanne
Fadeburs Quinde att drage wdj hertug Frederickis senge camer mett
..... 20 alne grøntt engelst.

Suma latteris: 23½ alne engelst.
Gøttingist 1½ støcke 2 alne.

/Fol. 266v/

Jtem giffuitt Niels Lang, høffuitz bodismandt paa Fortuna, tiill buxer
..... 3½ alne engelst.

Bernitt Bagge, høffuitz bodismandtt paa Michell
..... 3½ alne engelst.

Michell Laffuendisfar paa Hamborge Galian
..... 3½ alne engelst.

Skipper Mattz Mønbo for hans wmage, hand wor hois, ther Galian styrttis
..... 3½ alne engelst.

Jørgen Theus, prutzis schriffuere 3½ alne engelst.

Jtem giffuitt fogede swenndenn aff Roschylde, som han skulde haffdt
for 10 alne grofftt clede, som kon. matt. hannom skyldiig wor for 2
aars thieniste 5 alne engelst.

Giffuitt Niels Orm och Niels
Anderssen, sauskere, therris
clede 1 stöcke gøttingist.
Tiill hosser 3 alne engelst.
Sardug 10 alne.
Leruit 10 alne.

Jffuer Berttellssen och Søff-
renn Sauskiere 1 stöcke gøttingist.
Tiill hosser 3 alne engelst.
Sardug 10 alne.
Leruit 10 alne.

Adser Symennssen och Christi-
ern Saugskere 1 stöcke gøttingist.
Tiill hosser 3 alne engelst.
Sardug 10 alne.
Leruit 10 alne.

Suma lateris: 31½ alne engelst.
Sardug 1 stöcke 6 alne.
Leruit 30 alne.
Gøttingist 3 stöcker

/Fol. 267r/

Torsdagenn nest epher Helli-
ge Legoms dag (4/6) antthwor-
dett mynn naadigste fruis
skreddere tiill en skoo wnder
frøckens kiorttell 1 quorther engelst.

Mondagenn nest epher Wor Her-
re hymellfars dag (11/5) gif-
fuitt Jørgenn Frys och een an-
den jeggere dreng tiill hosser
Sardug 3½ alne engelst, wor 1 stuff.
Leruit 8 alne.
Gøttingist 8 alne.
Gøttingist 2 alne.

Szame tiidt giffuitt Hanns
Thornmands sønn, som kon.
matt. skienchte hannom 5 alne engelst.
Sardug 4 alne.
Leruit 4 alne.
Gøttingist 5 alne.

Fredagenn nest fore pinse dag
(15/5) antthwordett Frederick
Paelune Macker tiill att bø-
de paelune met 1½ alne gult engelst.

Giffuitt mesther Niels Predi-
cantt 10 alne gøttingist.
Sardug 6 alne.
Leruit 6 alne.

Jtem antthworde Theus Prus
tiill mers clede paa Koen 8 alne røtt engelst.
och 12 alne leruitt.

Jtem giffuitt en quinde, som
hiider Anne Bagers, som kon.
matt. skienchte hende tiill
en kaabe 5 alne engelst.

Suma lateris: 23 alne 1 quorther engelst.
Sardug 18 alne.
Leruitt 30 alne.
Gøttingist 17 alne.

/Fol. 267v/

Jtem giiffuitt Anders Bøcker for hanns wmage for thønder, han bestyller
och anditt, huis som behoff gør is att arbeyde for slotthet, och haffde
hand jnthitt clede faaett wdj 4 eller 5 aar; fick hand nu, paa thet
hand skall werre thes welliigere 6½ alne engelst, vor 1 stuff.

Jtem thenn 12. dag junij antthworditt mynn naadigste fruis skreddere
tiill 2 skiffue decken paa mynn fruis naadis och hertug jndens kamer
..... 9½ alne grønt engelst.

Jtem onsdagenn nest ephther Stj. Hanse dag (1/7) giffuitt Oluff Rede-
swennndtt, som han haffde forthientt for thisse 2 aar 1550 och 1551
..... 12 alne gøttingist.

Giffuitt mesther Niiells Predicant, som wor for 1 fierding aars thie-
niste 2½ alne gøttingist.

Giffuitt Pouell Hiulmandtt, for hand skulde were thes wiilliiger paa
kon. matt^{is} arbeyde 3 alne grofft engelst.

Jtem thenn 13. dag julij antthworditt mynn naadigste fruis sølffuer
knegt Otthe tiill eth skiffue deckenn paa hertug Hanssis camer
..... 3 alne 1½ quorther engelst.

Suma latteris: 22 alne 1½ quorther engelst.
Gøttingist 14½ alne.

/Fol. 268r/

Szame dag giffuitt 8 jslandes drenge tiill hosser, som her Hanns Dy-
rickssen annamett, som wor wdj smaa stuffue.
..... 11 alne grofft engelst.

Thenn 17. dag julij giffuitt Otthe, mynn fruis sølffuer knegt, som
Melcher Snider sagde, mynn frue beffoll att giffue hannom tiill en re-
genn kappe 6 alne grofft engelst.
Gøttingist 6 alne.

Jtem thenn 24. dag julij anthworditt Melcher Snider, som Borckortt Je-
gere Mesther skulde haffue tiill enn kiortell
..... 5 alne grønt engelst.

Jtem giffuitt narenn tiill eth par hoser

..... 1½ alne engelst.

Jtem thenn 19. dag augustj giffuitt Mattz Amage tiill eth par hosser,
som wor en stuff 1½ alne 1½ quorther engelst.

Jtem giffuitt Jep Stoffenssen aff Kullenn wdoffuer hanns løenn, epther
Peder Godskis beffallning, for hand bygde thett skiff paa Abramstrup
..... 6 alne engelst.

Jtem giffuitt enn wng karll, som hiider Jens, som wor schriffuere paa
en reyse tiill Danskenn, och en tiill Rodstock, epther her Eske Biil-
dis beffalning 6 alne grofft engelst.

Suma latteris: 37 alne 1½ quorther

Gøttingist 6 alne.

/Fol. 268v/

Giffuitt Mattz Pederssen, thømermandtt, for han høg thømer tiill kon.
matt^s behoff wdj Noriige ½ alne engelst.

Jtem antthworditt Laueris Remesnider, som hand skulde offuer drage nog-
le sieller mett 1½ alne 1 quorther
røtt engelst.

Giffuitt Pouell Sauskiere, som hand haffde forthient tiill paske (29/3)
nest forledenn, epther Laueris Schriffueris beffallning

..... 9 alne gøttingist.

Sardug 5 alne.

Leruitt 5 alne.

Engelst 1½ alne.

Jtem giffuitt Jørgenn Sauskiere for ½ aars thienist, hand haffde for-
thienntt tiill poske (29/3):

Gøttingist 4½ alne.

Sardug 3 alne, wor 1 stuff.

Leruitt 2½ alne.

Engelst 1 alne.

Jtem thenn 11. dag octtoberis antthworditt Milcher Snider, som Dynis
Kieller Knegtt, Jasper Kieller Knegtt, Michell Koch och Petther Kiøc-
kenn Schriffuer skulde haffue tiill wuldenskiorthen

..... 7 alne engelst, røtt.

Suma latteris: 12½ alne 1 quorther engelst.

Gøttingist 13½ alne.

Sardug 8 alne.

Leruitt 7½ alne.

/Fol. 269r/

Szame tiidtt giffuitt Otthe Mallere tiill en wuldenskiorthen.

..... 2 alne røtt engelsk

Antthworditt mynn naadigste frue att giøre bencke dyner aff

..... 12 alne røtt engelst.

Jtem giffuitt Niels Abramsen, som wor skollemesther paa Jslandtt, som kon. matt. skienchte hannom:

Engelst	8½ alne 1 quorther
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gøttingist	8 alne.
Tiill en wuldenskiørthe	3 alne gøttingist.

Jtem giffuitt Knud Alsenn tiill en wulden skiørthe.
..... 2 alne røtt engelst.

Thorsdagenn nest epther Stj. Nicolauj dag (10/12) giffuitt Elliene Natt Waggerske tiill ett par hosser, epther Peder Godskis beffallning
..... 1 alne engelst.

Giffuitt Mattz Bogebinder tiill etth par hosser, som kon. matt. skienchte hannom

.....	5 quorther engelst.
-------	---------------------

Jtem antthworditt Jahanne Fadeburs Quinde tiill hosser tiill bornenn och tiill fadeburs piigerne

.....	2 alne engelst.
-------	-----------------

Suma latteris:	29 alne engelst.
Gøttingist	11 alne.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.

/Fol. 269v/

Giffuitt Anders Guldsmedtt, som kon. matt. skienchte hannom tiill en kiortell

.....	6 alne grofft engelst.
-------	------------------------

och

.....	6 alne giørløffs.
-------	-------------------

Ennd giffuitt hannom tiill en stackett kiortell

.....	3½ alne grofft engelst.
-------	-------------------------

och

.....	4 alne giørløffs.
-------	-------------------

Giffuitt her Anders Wrthegordsmand tiill en kiortell, epther kon. matt^s beffallning

.....	7 alne grofft engelst.
-------	------------------------

Tiill hosser

.....	1½ alne engelst.
-------	------------------

Tiill foder

.....	8 alne giørløffs.
-------	-------------------

Giffuitt Niels Fullefenger Dreng tiill clening:
Gøttingist

.....	6½ alne 1 quorther
-------	--------------------

Tiill hosser

.....	1½ alne engelst.
-------	------------------

Sardug

.....	5 alne.
-------	---------

Leruitt

.....	5 alne.
-------	---------

Giffuitt Søffrenn Wogenn Magere tiill kiortell:
Engelst

.....	6 alne engelst.
-------	-----------------

Tiill hosser

.....	1½ alne engelst.
-------	------------------

Gøttingist

.....	7 alne.
-------	---------

Sardug

.....	5 alne.
-------	---------

Leruitt

.....	5 alne.
-------	---------

Suma lateris:	27 alne engelst.
Sardug	10 alne.
Leruitt	10 alne.
Giørløffs oc gøttingist	31½ alne 1 quorther

/Fol. 270r/

Ennd giffuitt hannom tiill eth par hosser, som herttug Frederick skienchte hannom 1½ alne engelst.
Gøttingist 1 alne.

Giffuitt mesther Lydickis hustrue ephther kon. matt^{is} beffalning, tiill enn kiortell 6 alne engelst.

Tisdagenn nest ephther Stj. Andree apostolj dag (1/12) giffuitt Jacop Jude och Michell Wiiborge, skiffs hofffuitzmenndtt, for the woghe paa skiibene, huer tiill et par buxer 8 alne sarusk.

Antthworditt Mattz Fyrbøtther tiill en kon. matt^{is} seng 11 alne sardug siellandis.

Jtem antthwordit Jahann Harensknegt tiill skiørtt och att fodere* peckell huer mett 12½ alne sardug siellandis.

Antthworditt Berttell Harensknegtt att lade giøre 2 blinder aff och att bøde gælle blinder met 7½ alne sardug siellandis.

Julle affthen giffuitt Peder Joenssen herrittz fogitt, ephther Peder Godskis beffalning, for hans thieniste, thij hand haffde jnthitt faaitt wdj 4 aar 7½ alne engelst.
Giørloffs 7 alne.

Suma latteris: 15 alne engelst.
Sarusk, gøttingist och giørloffs 16 alne.
Sardug 1 støcke 9 alne.**

/Fol. 270v/

Jtem antthworditt Jep, schriffuere paa kon^e matt^{is} gardtt wdj Roskylde, som her Jens Erickssen, som tager ware paa wrtthehaffuenn ther samesteds, skulde haffue tiill kiortell och hosser, ephther kon. matt^{is} beffalning 9½ alne grofft engelst.

Jtem giordis wdj 5 skiiffue decke, som Claus Sølffuer Knegtt fick ind wdj sølffuer kamerit, ephther mynn naadige fruis beffalning 35 alne røtt engelst.

Och tiill andere fem skiffue decken 35 alne grøntt engelst.

Suma lateris: 79½ alne engelst.

* -er(er)

** NB: Sammentællingen giver 31 alen sardug, hvorefter 1 stykke = 22 alen (ikke 24 alen - hvis ikke der blot er tale om en fejl)

Sumarum paa forschriffne adskylliige wdtgiffitt anno 1551:

Engelst	300½ alne 1 quorther.*
Gøttingist**	8 støcker 1 alne.***
Sardug	4 støcker 8 alne.
Leruit	82½ alne.
Grofftt clede	47½ alne 1 quorther.#

* Skal være: 301,25 alen engelst

** Efter delsummerne indeholder dette også giørløffs, nersk og sarusk

*** Skal være: 192,75 al. = 10 stk. (å 18 al.) 12 al. 3 kv. Der er vist fejlagtigt omregnet ud fra 1 stk. = 24 al., idet $192,75 = 8 \times 24 + 0,75$

Korrekt sammentalt; bemærk dog sammenregningsfejlen fol. 270r. Dog mangler der fuldstændigt 47,75 alen groft klæde i sammentællingen

Clede antthwordett Laueris Schriffuere paa Kioppnehaffn anno etc. 1551

Først 1 støcke engelst, holtt	37 alne.
1 støcke, holtt	34½ alne.
1 støcke, holtt	38 alne.
1 støcke, holtt	32½ alne.
Gøttingist	14 støcker.
Aff thett wrage clede	12 alne giørloffs.
Huitt clede	61 støcker.
Grofftt leruitt, forderffuitt	84 støcker, smo och store.
Blegtt leruitt, forderffuitt	14 støcker.
Peckelin	2408 alne, forderffuit.

/Fol. 271v/

Vdttgifftt aff thett wraq clede anno 1551.

Jtem først giordis wdj thw senge clede, som er paa tholbodenn
..... 14 alne huitt clede.

Jtem løffuerdagenn nest epther Stj. Bertollomey dag (29/8) antthworditt
Henrick Harinsknegtt att wiske mett .. 6½ alne huitt clede.

Szame dag antthworditt Hans Harensknegtt att wiske mett
..... 6 alne gult clede.

Jtem thorsdagenn nest fore Wor Frue dag nattiuitatis (3/9) antthworditt
her Hans Dyrickssen wdj Helligestus tiill thrøyer och wuldenskiorth
tiill the jslandis drenge 24 alne gultt clede.

Jtem søndagenn nest fore Wor Frue dag natiuitatis (6/9) antthworditt
Laueris Schriffuere 1 støcke grofft clede, holtt
..... 16½ alne.

Giffuitt ladegords quindenn wdj Nybye Ladegord for clede, hun wdade
..... 3 alne gøttingist.

Giffuitt Otthe Mallere, som kon. matt. skienchte hannom tiill en stack-
ett kiortell 4 alne gøttingist.

Giffuitt Mattz Fyrbøtther tiill en stackett kiortell
..... 4½ alne gøttingist.

Suma latteris: 78½ alne grofft clede.

/Fol. 272r/

Jtem løffuerdagenn epther Stj. Mauricij dag (26/9) giffuitt 4 fyskere,
epther kiøgemesthers* beffalning, huer 4 alne ousenbryggerst tiill en
kiortell 16 alne ousenbryggerst.

Fredagenn nest epther Stj. Michells dag (2/10) antthworditt Mattz Fyr-
botther, epther kon. matt^{is} beffalning, att lade fodre en clede seck
mett 12 alne gøttingist.

Thorsdagenn nest epther Stj. Michels dag (1/10) giffuitt eenn bodis-
mannd, som styritt Otthe Stigssen ind wnder Wespenøø
..... 4½ alne giørløffs.

Monndagenn nest epther Stj. Dionisj dag (12/10) antthworditt hertug
Frederickis fyrbøtther att drage mett wdj hans naadis camer
..... 10 alne grønt gøttingist.

Jtem thorsdagenn nest epther Stj. Gallj dag (22/10) antthwordett Jens
Wnger tiill att giøre heste decke aff
..... 20 alne gult clede.

* Jørgen Cremon Rantzau

Same dag antthwordit Mattz Fyrbøtther tiill ethh skiffue decke
..... 5 alne røtt giørloffs.

Giffuitt Peder Narff tiill ett par handske
..... 1 alne giørloffs.

Suma latteris: 52½ alne clede.
Ousenbryggerst 16 alne.

/Fol. 272v/

Torsdagenn nest epher Symonis ethh Jude dag (29/10) giffuitt Laueris
Hanssen, ladegords fogit paa Amage, for hand wdtaede een partt aff thet
wrage clede 3½ alne gøttingist.

Loffuerdagenn nest fore alle helgens dag (31/10) giffuitt gallne Rasmus
tiill kiortell och buxer 7 alne ousenbryggerst.

Mondagenn ther nest (2/11) antthworditt Bertell Harensknegt tiill att
wnder fodre 2 blinder met och att bøde nogle gamle mett
..... 3 alne grofft clede.

Jtem giffuitt Thomis Fogedeswendtt och Oluff Fogede Swendtt tiill
therris wiintther clening 14 alne giørloffs.

Suma lateris: 20½ alne grofft clede.
Ousenbryggerst 7 alne.

Sumarum offuer altt paa forschriffne wrage clede, szom er wdttgiffuitt
y thette aar 1551:

..... 151½ alne grofft clede.
och 23 alne ousenbryggerst.

/Fol. 273r/

Sumarum offuer alltt paa forschriffne wdtgiifftt:

Engelst	7839	alne	1½	quorther
och	1	støcke		engelst.
Gøttingist	255½	støcke	7½	alne.
Ousenbryggerst	23	alne.		
Grofftt clede	488	alne	och	61 støcke helltt.
Sardug	19	støcker	½	alne.
Leruit	171½	bolthe	och	290 alne blegt lerit.

/Fol. 273v/

Jndtegtt paa peckelin och grofftt leruitt aar etc. 1551

Først behollenndis aff sidste regenskaff
..... 17 alne leruitt.

Mondagenn nest epher Wor Herre hymellfars dag (11/5) annamett aff
Mattz Lampe 1 stortt hundritt alne peckelin, som er
..... 180 alne.

Jtem then 13. dag juniij kiøptis aff Mattz Lampe 1 stortt hundritt* pe-
ckelin, som er 180 alne.

Thenn 16. dag juniij annamett aff Mattz Lampe 2 store hundritt peckelin,
som er 360 alne.

Fredagenn nest fore Stj. Hanse dag (19/6) annamett aff Mattz Lampe 2
støre hundritt peckelin 360 alne.

Mondagenn epher Wor Frue dag visitationis (6/7) annamett aff Matz
Lampe eth stortt hundritt peckelin, som er
..... 180 alne.

Mondagenn nest epher Stj. Dionise dag (12/10) kiøptis aff Hans Bøsse
..... 92 alne peckelin.
och 112 alne Stettins leruitt.

Jtem kiøpttis aff Sander Thratt wdj Kiøpnehaffn
..... 64½ alne leruitt.

Jtem kiøptis aff Christiernn Ridesmoswendtt same tiidtt
..... 83 alne leruitt.

Suma lateris: 1628½ alne peckelin och grofftt leruitt

/Fol. 274r/

Jtem kiøpttis aff Anders Godske wdj Kiøffuehaffnn
..... 24 alne groff leruitt.

Thenn 14. dag octoberis kiøptis aff Lambrett Strottmann wdj Kiøpne-
haffnn 50 alne peckelin.

Jtem kiøptis aff Jørgenn Fycke, borgere wdj Stettin, tiill segell, ons-
dagenn epher søndagenn cantatte (29/4).
..... 23 støcker Stettins leruitt.

Ther aff bleff 2 støcker wdmoldtt wdj alne, som holdt
..... 128 alne.

Suma latteris: 202 alne grofftt leruitt.
och 21 støcker Stettins leruitt.

* som overstreget

Sumarum offuer alltt paa forskriffuitt peckelin oc leruitt:

..... 1830½ alne peckelin oc leruitt
och 21 helle støcker Stettins leruitt.

/Fol. 274v/

Vdtgifftt aff peckelin och grofftt lerwitt 1551

Jtem onsdagenn nest epher søndagenn cantatte (29/4) antthwordit Otthe Stiiigssen ind paa Dauitt, som hand skulde haffue mett seg att Jslanndtt 9 støcker Stettins leruitt.

Ennd antthworditt hannom, som hand skulde haffue att brug tiill skiffs behoff 2 støcker och 46 alne Stettins leruitt.

Same tiidtt kom paa Galian tiill skiffs behoff 5 støcker Stettins leruit.

Jtem szame tiidtt antthworditt thennom jnd paa Salttholckenn tiill segell 3 støcker Stetins leruit.

Jtem antthworditt Theus Prus tiill att lade giøre eth fuck segell aff paa Pinckenn 100 alne peckelin.

Ennd same tiidtt antthworditt hannom att fodre mers clede mett paa Koenn 16 alne peckelin.

Jtem fredagenn nest epher Stj. Dionisj dag (16/10) antthwordit Theus Prus tiill att lade giøre en blinde aff tiill Boyertthenn 2 støcker Stetins leruitt.

Thorsdagenn nest epher Hellige Legoms dag (4/6) anttwordit Peder Michellssen, skomagere tiill att fodre en clede seck mett for kon. matt. 24 alne peckelin.

Thisdagenn nest epher Phiilipj och Jacobj dag (5/4) antthvordit Theus Prus tiill mysanner segell paa thitt nye skiff, som bleff bygedtt for Abramstrup 170 alne peckelin.

Suma lateris: 356 alne peckelin.
och 21 støcker Stettins leruitt.

/Fol. 275r/*

Løffuerdagenn nest epher søndagenn cantate (2/5) antthworditt Eyller Pape, bøsесkytthe, att giøre pathroner aff 12 alne leruitt.

Mondagenn nest epher Wor Herre hymellfarsdag (11/5) antthwordit jeggerne tiill att bøde jacht pander met 34 alne peckelin.

Same dag antthworditt Peder Holst, skipper paa Wglen, tiill eth bonitt 140 alne peckelin.

Fredagenn nest fore piinsse dag (15/5) fiick mynn naadigste fruis staldtt mesther tiill foder secke 24 alne grofftt leruitt.

* Overskriften fra fol. 274v gentages: **Vdtgifftt aff peckelin och grofftt leruitt 1551**

Thredie pinsse dag (19/5) antthworditt Jørgenn Dyre tiill att giøre
fodder secke aff 22½ alne grofft leruitt.

Jtem fyrde pinse dag (20/5) antthworditt Jørgenn Segellegere tiill 2
bonetther paa mynn herris Brande Jagt 96 alne peckelin.

Jtem fredagenn nest fore hellig trefoldigheds søndag (22/5) antthwor-
dit Jørgenn Segellegere att lappe segell met tiill Lub.* Amerall
..... 77 alne peckelin.

Antthworditt Frederick Paulunemesther att bøde** paelunett mett
..... 24 alne leruit.

Thenn 8. dag junij antthworditt Theus Prys tiil boldsanner standere
och topsegell paa Skytthe*** 100 alne peckelin.

Suma latteris: 529½ alne leruit.

/Fol. 275v/

Jtem thenn 16. dag junij antthworditt Theus Prus tiill etth mers se-
gell, boldsanner och standere paa Koen
..... 231 alne peckelin.

Jtem thenn 17. dag junij antthworditt skipper Thomis tiill en raadug
paa Falckenn 70 alne peckelin.

Onsdagenn nest epther Stj. Hansse dag (1/7) antthworditt Peder Michels-
sen, skomager, att fodre en sypres kysthe met for hertug Frederick
..... 12 alne peckelin.

Antthworditt Henrick Harensknegtt att giøre en seck aff att haffue wdj
harenskameritt 6 alne peckelin.

Thenn 15. dag juulij antthworditt Theus Prus, som skullde giørris eth
mysanner segell aff tiill Skudenn 80 alne peckelin.

Jtem thenn 19. julij antthworditt Jørgenn Segelleger tiill mysaner se-
gell tiill Skudenn 72 alne peckelin.

Fredagenn nest fore Stj. Berttollemey dag (21/8) antthworditt skipper
Kortt tiill att bøde segell met 50 alne peckelin.

Thenn 14. dag octoberris antthworditt skipper Peder Hynckelssen att bø-
de segell mett paa Salltt Holckenn ... 50 alne peckelin.

Sanctj Gallj dag (16/10) antthworditt Peder Kiøcken Schriffuer tiill
skiorther tiill kocke drengene 30 alne peckelin.

Suma latteris: 601 alne peckelin.

* **Lub(is)**, dvs. adjektivet 'lybsk', enten i den korte form 'lub(i)s'
eller den lange form 'lubsk(e)': '(Den) Lybske Admiral'.

** **att bøde** gentages.

*** **stytthe** må være en fejlskrift for det velkendte skibsnavn 'Skyt-
the(n)', se **Rentemesterregnskab 1554**.

/Fol. 276r/

Jtem otthinde dagenn nest eptther Stj. Gallj dag (23/10) antthwordit
herttug Frederickis stald knegtt tiill foder secke
..... 17 alne peckelin.

Antthworditt Henrick Staldknegtt att giøre foder secke aff att haffue
wdj mynn naadigste fruis stalldtt 30 alne peckelin.

Antthwordit Boell Waskerske att giøre 2 secke aff att haffue cleder wdj
..... 11 alne peckelin.

Jtem antthworditt Symenn Dugeswenndtt, som skulde giørris duge aff
tiill borgestuenn, sondagenn fore Stj. Laueris dag (9/8)
..... 300 alne peckelin.

Suma latteris: 358 alne peckelin och grofft leruitt.

Sumarum offuer alltt paa forschriffne wdgifft aff peckelin:

Stettins leruitt 21 støcker.
och 1844½ alne peckelin.

/Fol. 276v/

Vdtgifftt aff blegtt leruitt anno 1551

Jtem antthworditt Jørgenn Jeggere, som 2 drenge skulde haffue tiill
skiorthter 10 alne leruitt.

Onsdagenn fore pinse dag (13/5) fiick galne Lysebet, som mynn naadigste
frue skienchte hende tiill 2 sercke och fore clede
..... 15 alne leruitt.

Mondagenn nest ephther trinitattis søndag (25/5) giordis ethh althere
clede, som kom wdj cappelen 9 alne leruitt.

Jtem antthwordett Mattz Bogebinder att wnder drage thett connttherfeye
mett om thet hus van Austericke 18 alne leruitt.

Thenn 15. dag julij antthworditt her Hans Dyrickssen wdj Helliige Ge-
stus tiill 8 jslands drennge tiill skiorther, huer 8 alne, er
..... 64 alne leruitt.

Jtem thenn 16. dag julij giffuitt 7 kocke drenge tiill skiorthter, som
Peder Kiöckenn Schriffuer annamett ... 33 alne leruitt.

Anntthworditt Wernner Sølf fuer Pape tiill att lade giøre en seck aff
att legge nogle senge cleder wdj, ephther mynn naadigste fruis beffall-
ning 8 alne leruitt.

Thorsdagenn nest ephther Stj. Matthij apostolj dag (24/9?*) antthworditt
Jahanne Fadeburs Quinde, ephther mynn naadigste fruis beffalning, tiill
laggenn paa thwende tiider 400 alne leruitt.

Suma latteris: 557 alne blegtt leruitt.

/Fol. 277r/

Jtem løffuerdagenn nest ephther Stj. Dionisj dag (10/10) antthwordett
mynn naadigste fruis staldmesther tiill skiorther tiill 4 staldrenge
..... 40 alne leruitt.

Jtem mondayenn nest ephther Stj. Dionisj dag (12/10) giffuitt 2 jeggere
drenge tiill skiorther 10 alne leruitt.

Jtem Stj. Gallj dag (16/10) antthwordit Mattz Bogebinder tiill att fod-
re nogle contherfeye mett, 2 bolthe leruitt, som wor
..... 36 alne leruitt.

End antthworditt Mattz Fyrbotther, som och skulde tiill same conther-
feye 10 alne leruitt.

* Der må her menes Matthæus; jfr. rækkefølgen af posteringerne. Ofte skrives ellers fejlagtigt 'Matthei' for 'Matthie' (men, NB, af den 1. skriver; dette er 2. skriverhånd). Torsdag efter Matthias ville blive 26/2

Thorsdagenn nest epther Stj. Gallj dag (22/10) anthwordit hertug Frederickis staldmesther tiill 4 drengre tiill skyorther
..... 40 alne laruitt.

Suma latteris: 136 alne laruitt.

Sumarum wdtgiffitt paa bleggt laruitt:

..... 693 alne laruitt.

/Fol. 277v/*

Lignet och laugt forskreffne wdtgiff t emodt same indtegt och wbyring,
tha rester kong^e mtt. aff thette aars regenskaff thette ephersch^{ne}
clede:

Engelst	250 alne.
och	7 helle støcker.
Gøttingist	32 støcker 3 alne 1 quarther.
Ousenbryggerst	85 alne.
Grofft clede	663½ alne 1 quarther och 2 st ^{er} .
Sardug	2½ støcke 5½ alne 1 quartter.
Jslandis wadmell	96 alne.

* Denne side er igen i 1. skriverhånd

BILAG

Ekstrakter

af

rentemesterregnskaber

1548-49

1546-47

og

1551

Bilag

Ekstrakter af rentemesterregnskaber

Stykkerne findes i Rigsarkivet, folioregistrant 108a, nr. 43. De vedrører først et tabt rentemesterregnskab for 1548-49 (til 17/7) samt derefter restancer fra et ligeledes tabt regnskab for de 2 år 1546-47. Dertil kommer et ekstrakt af det foran gengivne rentemesterregnskab for 1551, der her mest får interesse ved at belyse forholdet mellem ekstrakt og regnskab. Den første hånd er den samme "1. hånd", som har skrevet hoveddelen (selve regnskabet) i Rentemesterregnskab 1551.

1. ark af ekstrakt af Eskild Oxes rentemesterregnskab 1548-49*

<Fol. 278r>**

Giffuit tiill thering och wdtquitning aff herberge
..... 217 mr. 1 alb.
Daller 295½.

Giffuit for engelst klæde, gøttingist, sardug och leruit, som er kjøpt tiill hoffclening, landisknechte, bøseskytther, skippere, och mackerløn
..... 2077 mr. 3½ s. 2 d.
Daller 4311.
Sølf 77 lott 1½ quinthin.

Anthwordet Oluff Henricksen och Christiern Weygere at salthe sild met wdj Jutlandt vdj thette aar 1548, och Frands Poo Wisk vdj Stege at salthe thorsk fore. Thesligest anthwordet the salthere at salthe sild met vdj thet aar 1549, beløffuer 2060 mr.
Daller 1320 daller.

Renthe peninge, som ere wdtgiffne och bettaldt wdj thette aar 1548
..... 110 daller.

Giffuit reffslaere for kabbelgarn, the haffde spundit wdj thette aar, och for werck 187½ mr. 4 s.

Anthwordet Korfytz Knudtsen och Anders Barby wdj Koldinge
..... 2100 daller.

Suma lateris: 4542 mr. danske.
Daller 8136½ daller.
Sølf 77 lott 1½ quinthin.

<Fol. 278v>

Giffuit for jern, som er kjøpt tiill slotz behoff, och smeder for arbejde 316½ mr. 2 s.
Daller 160 daller 1 orth.

* Tilføjelser i venstre margen i moderne hånd: Aagaard og 1467 og Onsdagen efter 8. Septemb. Beskiermelsesbrev for Mourids Nielsen af Aagaard

** Arbitrær nummerering, fortsat efter 1551-regnskabets sidetal

Giffuit kiøpmend och kremere for leruit, syndall oc andre ware, som er wdtagit och kiøpt tiill kong. mtt^{is} behoff
 161 mr. 5 s. 2 alb.
 Daller 16½.

Giffuit for øll thønder, som ere kiøpte tiill orlogisskibene
 600 mr.

Giffuit Heyne Guldsmedt for arbeyde
 11 s. danske.
 Daller 35.

Giffuit Jacop Perlesteckere for farber, han haffuer stuckit
 16 daller 1 orth.

Bleff forsenth tiill Dansken epther kappelgarn, skiffs plancker och humle
 540 daller.

Giffuit for steen kull, som ere kiøpte tiill Kiøpnehaffn Slotz behoff
 2½ mr. danske.
 Daller 268.*

Suma lateris: 1081 mr. 8 alb.
 Daller 1036** daller.

<Fol. 279r>

Giffuit Petther Sadelmager for arbeyde
 114 mr. 3 s.

Giffuit for bøger, och bogebinder for arbeyde
 6 mr. 6 s. 2 alb.
 Daller 11½.

Giffuit mallere for arbeyde 18 mr. 7 s. 1 alb.
 Daller 50½.

Giffuit tiill fracht 201 mr. 7½ s. 1 alb.

Giffuit bøseskytther tiill lunthe peninge
 51½ mr. 5 s. 1 alb.

Giffuit Kundse Buntmager for arbeyde 1 mr.
 Daller 26.

Giffuit Jacop Gosebruer for øll 20 mr.

Giffuit for astrag, kom tiill Randers
 54½ daller.

Giffuit hattemageren for hatte, hand haffuer giortt y thette aar
 14 s. och 48 daller.

* Vist rettet fra ii^c xxij (273) til ii^c xviiij

** Rettet fra j^m xxvii^l (1027½); xxvii^l overstreget

Giffuit for bly, som er komyt poo thet nye hus poo slotthet
..... 46½ daller.

Adskyllig wdtgiffit wdj smoploch 183* mr. 7 s.
Daller 295½.

Suma lateris: 597 mr. 3 s. 2 d.**
Daller 532½.

<Fol. 279v>

Suma summarum poo all forschreffne wdtgiffit:***

Danske peninge 35 166½ mr.# 2 d.
Daller `14.027 daller'.##
Sølf 3.971½ lott 1½ quinthin.

Lignet och laugt forschreffne wdtgiffit emodt same jndtegt och wpbyring
epther registers och regenskaffs lydelse, tha bleff hand her aff skyl-
dig thette epthersch^{ne}:###

dt. Danske peninge	109 mr. 9 d.	s ^t
dt. Daller	312 daller 4 s. lub.	s ^t
Sølf	1582½ lott 1½ quinthin	
dt. 3 smo støcker vmøntheit guld		s ^t
dt. Golt g ^{ne}	2	s ^t
dt. Frands kroner	5	ss ^t
dt. Gellers ridere	4	s ^t
dt. Enckit ducather	1	ss ^t
dt. Engelske stotter	3½ støcke 1 orth	s ^t

* Vist rettet fra '181'

** Er blevet rettet i antallet af s.; det overstregede er ulæseligt.
Summen skal dog være: 597½ mr. 3 s. 2 d.

*** Summerne har intet at gøre med de ovenfor anførte delsummer, der
sammenlagt giver langt lavere tal, men må altså være selve renteme-
sterregnskabets samlede udgifter

v | s (4½ s.) er overstreget

xiii | ^m | ^c xix noch xlv daller (13969 noch 49½ daller) er overstre-
get (altså i alt 14018½ dr.)

Forkortelsen s^t står næppe her for 'støcker' el. lgn., men kunne
være en kontrolsignatur for en sammentælling; dt i margen betyder
'dedit' ('han gav (det)'). NB: Kronen har modtaget pengene af Es-
kild Oxe. Således nemlig iflg. Erslev og Møllerup: **Danske Kancelli-
reg.** 16/7 1549 (s. 423); her også: Han beholdt kun sølvet (og noget
klæde) på regnskab. Dette stemmer med, at der netop ikke findes en
'dedit'-markering ud for sølvet

End bleff Eskell Oxe kong^e mtt. skyldiig aff thuende aars regenskaff,
1546 och 1547, hand fulde gorden* epher:

dt.	91½ daller 3 s. 1ub.	s ^t
dt. och	13 skreckenberger	s ^t

Allt thenne forskreffne rest bleff anthwordet kong^e mtt. vdj hans naa-
dis egen handt och affbetaldt onsdagen epher Ste. Margarete dag (17/7)
1549.

* Altså: hoffet (som i de år var på en stadig rejse rundt i landet)

Brudstykker af ekstrakt af rentemesterregnskab 1551

<Fol. 280r>*

Giffuit for øll thønder, som ere kiøpte tiill skibene wdj thette aar
..... 728 mr. danske.

Giffuit Falenthin Hattemagere poo regenskaff
..... 12 s. danske.
Daller..... 58½.

Giffuit tiill there peninge och tiill wdtquittning aff herberge:
Danske peninge 458½ mr. 6 s. 1 d.
Daller 3831½ daller 1 s. 2 d. 1ub.

Jtem, hues som Jørgen Løcke fortherit poo then reyse vdj Franckerige
..... 580 daller.**

Giffuit tiill gryme peninge, fadder peninge, och som er skencht borth
..... 134 mr. 6 s. 1 alb.
Daller 3361½ daller 1 orth 5 s. 1 alb. 1ub.

Giffuit Jacop Gosebruer poo regenskaff for goes
..... 13 daller.

Anthwordet Anders Knudtsen, tollere poo Falsterbo, at skulde bestyre
humle och cabbelgarn fore 1000 daller.

Suma lateris: 1322 mr. 5 d. danske.
Daller 8839½ daller 1 s. 3 d. 1ub.***

<Fol. 280v>

Anthwordet kong^e mtt. selff tiilhande met the thusinde golt gyldene be-
regnit, som Jørgen Løcke fick poo then reyse, hand drog wdt at skulde
staa fadder poo kong^e mtt^{is} wegne:

Porthegaløyser	2
Rosen nobbele	4
Henrickus nobele	2
Engelotther	42
Dubbelt ducather	35
Kronner	5
Golt gyldene	2429
Daller	1306

Giffuit kremere och kiøpmend for hues, som er wdtagit aff thennom y
thette aar 43 mr. 6½ s. 2 alb.
Daller 777 daller 8½ s. 3 d. 1ub.

* Moderne arkivsignatur: 37-17. Marginalhenviisning: 1551 F. 136 (det-
te beløb genfindes nemlig på fol. 136v; tilsvarende for beløbene
nedenfor)

** Marginal i moderne hånd: Om Povel Laxmand

*** Skal være: 8844 dr. 30 s. 3 d. 1yb. (med 1 dr. = 31 s.)

Giffuit boseskytter tiill lunthe peninge	37 mr. 5 s. 1 alb.
Giffuit tiill fracht	66 mr. 6 s. danske.
Daller	43.
Giffuit tiill renthe peninge och nogen anden giæld bettaldt:	
Danske peninge	600 mr.
Daller	5851½ daller 10 s. 1 alb. lub.
Suma lateris:	747 mr. 2½ s. danske.
Daller	7.978 daller 3 s. 1 alb. 3 d. lub.*
Porthegaløyser	2.
Rosen nobele	4.
Henrickus nobele	2.
Engelotther	42.
Dubbelt ducather	35.
Rynsk gyldene	2429.
Kronner	5.

<Fol. 281r>

2

Sumarum poo all forskreffne vdtgiff: **

Danske peninge	39.794½ mr. 5½ s. 1 alb.
Daller	54.222; 15 s. 5 d. lub.
Swensk mønth	756 mr.
Sølf	554 lott 1½ quinthin.
Porthegaløyser	2.
Rosen nobele	4.
Henrickus nobele	2.
Engelotther	42.
Dubbelt ducather	35.
Kronner	5.
Golt gyldene	2.429.

* Korrekt med denne rettelse

** Altså hele rentemesterregnskabet, se s. 231; summerne er identiske

<Fol. 282r>

Extracht och forclaring poo clede, leruit och sardug, som er vpboeren
och igen vdtgiffuen vdi thette aar 1551*

Jndtegt

Først behollendis af sidste regenskaff

..... 149½ alne engelst.
Sardug 4 støcker 18 alne 1 quarther.
Leruit 17 alne.

Annamit af Esbern Wragere, som han poo thuende tiider haffde wptagit
wnder Norige** 91½ alne engelst.
Ousenbryggerst 108 alne.
Grofft clede, alle hande farue 1151½ alne.
Helle støcker grofft huit clede 63 støcker.
Peckelin,*** forderffuit 84 støcker,
och 2408 alne, forderffuit.
Blegt leruit 14 støcker,
och 312 alne forderuit leruit,
thet fick Jehanne Fadeburs Quinde.

Suma lateris: 241 alne engelst.
Sardug 4 støcker 18 alne 1 quarther.
Ousenbryggerst 108 alne.
Peckelin 2425 alne, och 84 støcker.
Grofft clede 1151½ alne,
och 63 støcker.
Blegt leruit 14 støcker,
och 312 alne forderffuit leruit.

<Fol. 282v>

Jtem kiøptis aff Matz Lampe och andre kiøpmend, som register wdtuiser:
30½ støcke 38 alne engelst, som holt
..... 1135½ alne engelst, och eth helt støcke.
Sardug 2 støcker.
Gøttingist 20 støcker.
Peckelin 1260 alne.

Jtem kiøptis af Henrick Mogensen och Jens Mogensen af Helsingør tiill
landisknechte 16 støcker engelst, som holt
..... 598 alne engelst.

Annamit aff Jørgen Pedersen, renthemester, som hand forskickit tiill
hoffclening och tiill landisknechte: 168 støcker engelst, och bleff
ther aff wpskorne 161 støcker engelst, som holt
..... 6102½ alne 1 quarther engelst.
Gøttingist 228 støcker.

* Sml. s. 233ff

** På s. 234 derimod blot: 'udi stranden'

*** Omtales s. 234 blot som 'groft lærred'

Bolthe leruit 131 bolth,
 och 1373½ alne grofft blegt leruit.

Annamit aff Melcher Snider at wdtgiffue:

Sardug 15 støcker.
 Gøttingist 10 støcker.
 Peckelin och grofft leruit kiøpt 553½ alne,
 och 21 støcker Stettins leruit.

Suma lateris: 7836 alne 1 quarther engelst,
 och 8 helle støcker engelst.
 Gøttingist 258 støcker.
 Bolthe leruit 131 bolth,
 och 1373½ alne grofft blegt leruit.
 Peckelin 1813½* alne.
 Stettins leruit 21 støcker.

<Fol. 283r>

Giffuit bøseskytther therris clede tiill poske (29/3) 1551:
 Engelst 426½ alne 1 quarther.

Giffuit sangere therris clede wdj thette aar:

Engelst 152½ alne.
 Sardug 4 støcker 3½ alne.
 Leruit 99½ alne.
 Gøttingist 7½ støcke 6½ alne.

Giffuit tiill hoffclening, ephther registers lydelse:

Engelst 304½ alne.
 Gøttingist 13½ støcke 3½ alne.
 Sardug 7½ støcke 9 alne.
 Leruit 9½ bolth 6 alne.

Anthwordet Melcher Snider ind poo camerit tiill hoffclening:

Engelst 3256 alne 1 quarther,
 och 1 helt støcke engelst.
 Gøttingist 193 støcker.
 Gørløffs 139½ alne.
 Leruit 253** bolthe och 102 alne blegt leruit.

Suma lateris: 4140 alne 1 quarther engelst.
 Helle støcker 1 støcke engelst.
 Gøttingist 214½ støcker 1 alne.
 Sardug 12 støcker ½ alne.
 Leruit 162½ bolth och 207½ alne.
 Giørløffs 139½ alne.

<Fol. 283v>

Adskyllig wdtgiffit poo clede, ephther registers lydelse: :::::::::::::::

Engelst 301½ alne 1 quarther. :::::
 Gøttingist 8 støcker 1 alne. ::***

* Rettet fra 1830½ (xxx| overstreget og rettet til xiii| over linien)

** Rettet

*** Beskudiget i hjørnet, men der mangler vist ikke nogen tekst

Sardug	4 støcker 8 alne.
Leruit	82½ alne.
Grofft clede	47½ alne 1 quarther.

Anthwordet Lauris Schriffuere poo Kiøpnehaffn Slott at wdtgiffue tiill slotz thienere

142 alne engelst.	
Gøttingist	14 støcker.
Gørløffs	12 alne.
Helle støcker grofft clede	61 støcke.
Grofft leruit, forderffuit	84 støcker.
Blegt leruit	14 støcker.
Peckelin, forderffuit	2408 alne.

Giørløffs wdtgiffuit tiill bodismend och andre epher registers lydelse aff wrag clede

151½ alne grofft clede.	
Ousenbryggerst	23 alne.

Suma lateris:

443 alne 1 quarther engelst.	
Gøttingist	22 støcker 2 alne.
Sardug	4 støcker 8 alne.
Leruit	82½ alne.
Grofft clede	211 alne 1 quarther.
Ousenbryggerst	23 alne.
Helle støcker grofft clede	61 støcke.
Grofft leruit, forderffuit	84 støcker.
Blegt leruit, forderffuit	14 støcker.
Peckelin, forderuit	2408 alne.

<Fol. 284r>*

Vdtgiffit aff forskreffne jndtegt

Først giffuit bøseskytter therris besolding eth <aar>:*

Danske peninge 2.263 <mr.>

Daller 49½ daller 12 s. <lub.>

Giffuit swennene wdj porthen po Kiøpneh<affn therris>

besolding eth aar 598 <mr. danske>

Giffuit superintendens, skiffshøffuitzmend, h<arinsknechte och>

andre slotz thiennerer tiill besolding eth aar, ept<her register>:

Danske peninge 1.010½ mr.

Daller 200.

Giffuit trometthere tiill besolding eth aar o<ffuer alt(?)>:

Danske peninge 67 mr.

Daller 213½.

Giffuit trabanthere och landisknechte tiill besol<ding>:

Danske peninge 14.765 mr.

Daller 1.535½ daller 10 <s. lub.>

Suma lateris: 18.703½ mr.

Daller 1.999 daller 6½ <s. lub.>

<Fol. 284v>*

Sumarum poo all jndtect anno 1551**

<Da>nске peninge 46.304½ mr. 2 s. 4½ d.

<D>aller 54.738½ daller 1 s. 4½ d. lub.

<S>wensк mønth 4.258 mr. 5 s. 5 d.

<Sø>lff 5.027 lott ½ quinthin.

<Go>lt gyldene 2.536 g^{ne} 5 styffuer 4 hollandis peninge.

<En>gelotther 42.

<Du>bbelt ducather 35.

<Deff>uenthers gyldene 7.

<Ros>en nobele 4.

<Hen>rickus nobele 3.

<Kr>onner 5.

<Po>rthegaløyser 2.

* En lodret flig af dette ark er revet af hele siden ned. Om beløbene: sml. s. 40, 42, 44, 48 hhv. 51. Ud for de to nederste poster findes en moderne marginal med henvisning til sidstnævnte: **1551/Fol. 56b** hhv. **Fol. 59b 1551. b.47**

** Bemærk rækkefølgen: her indtægten (sml. beløbene s. 36). Moderne marginal: **1551. b.47**

<Fol. 285r>

Jndtegt poo guld, sølff, daller och danske peninge, som ere wpborne
fran nye aarsdag anno 1551 och tiill same aarsdag 1552*

Først behollendis aff sidste regenskaff:

Danske peninge	4 s.
Daller	4.021 daller 11 s. 10½ d. lub.
Swensk mønt	4.258 mr. 2 s. 5 d.
Sølf	225 lott 1½ quinthin.

Wpborit aff koning^e maiestads lensmend och regenskaffs hus wdj thette
aar epther registers lydelse:**

Danske peninge	14.119 mr. 6½ s. 5½ d.
Daller	14.455 daller 11½ s. 3 d. lub.
Golt gyldene	436.
Engelotter	42.
Dubbelt ducather	35.
Deffuenthers gyldene	7.
Rosen nobele	4.
Henricus nobele	3.
Kronner	5.
Porthegaløyser	2.
Sølf	4.639 lott.
Swensk mønth	3 s.
Styffuer	5 styffuer 4 hollendis peninge.

<Fol. 285v>

Wpborit aff tollere, sisemestere och byffogether wdj:**

Danske peninge	27.151 mr.
Sølf	23½ lott 1 quinthin.

Aarlige affgiffther wpborne aff lensmend wdj thette aar:**

Danske peninge	898 mr.
Daller	3.200 daller 1 s. lub.
Golt gyldene	100.

Aarlige byskatther wpborne aff kiøpstederne tiill Martinj (11/11):**

Danske peninge	4.132½ mr. 2 s.
----------------------	-----------------

Annamit aff kong^e mtt^{is} camer poo Nyborg ther at w<dtgiffue>:**

Daller	1.571 daller 1 orth.
--------------	----------------------

Annamit aff Danmarckis Raadt, som the lonthe och for<strecte> kong^e
mtt. met poo Nyborg vdj thette aar 1551:***

Daller	7.500.
Golt gyldene	2.000.

Annamit aff frue Jngeburre Peder Ebbesens, som <hun skulde giffue>
kong^e mtt.***

7.000 daller.

* Moderne henvisning: 1552/1. b.44 (dvs. fol. 44v, men denne er imidlertid blank i 1551-regnskabet. Se derimod s. 3)

** Sml. s. 12, 19, 23, 28 hhv. 29

*** Sml. s. 30 hhv. 31

Wpborit aff kiøpstederne, som the gaffue kong^e mtt. vdi thette aar:*

..... 16.990½ daller.

Sølf 139 lott.

Wpborne for nogle wrag røttinger*

..... 3 <mr. danske>

Suma lateris: 32.184½ mr. 7 s. 5 d.**

Daller 36.241½ daller 1 orth 1 s. 1<ub.>***

Golt gyldene 2.100.

Sølf 162½ lott 1 quinthin.

* Sm1. s. 34 hhv. 35

** Skal være: 32.184½ mr. 2 s.

*** Skal være: 36.261½ dr. 1 ort 1 s. 1yb.

PERSONREGISTER 1551

Opstillet efter fornavn. Der krydshenvises fra efternavn. Der krydshenvises kun fra erhvervet, når intet efternavn kendes. Bemærk, at et 'erhvervsnavn' opføres som efternavn, når ikke navnet efter tekstsammenhængen uden tvivl angiver erhvervet. Moderne bogtitler og forfatternavne anføres ikke.

Aa, se å

Abel, Henrik (borger i København)

Abele Mikkel Holses 229

Abershusen, se Obershusen

Abramsen, Niels (skolemester på Island)

Adenstede, Tile van

Adolf, hertug af Gottorp (kongens halvbror, f. 1526) 151n, 187n

Adser Simonsen (savskærer) 262

Agatha (kræmmer: skohorn) 178

Ahlefeld, Anne van, 'tho Emden'

Ahlefeld, Bertram (Bartram) van (til Limkule, kgl. holstensk råd, lensmand på Nordborg)

Ahlefeld, Ditlev van (kgl. holstensk råd, lensmand på Møgeltønder Slot)

Ahlefeld, Peter van

Albrecht Alkibiades, markgreve af Brandenburg 129?, 142, 144n

Albrecht, hertug af Preussen 143n, 159n

Albrecht, Johan, hertug af Mecklenburg

Albret Neymer (skibsbygger) 247-248

Albret Nys (remmesnider, Flensborg) 193

Albretsen, Claus (enspænder)

Alexander Speus (sanger) 254

Alexander, Thomas (bøsseskytte)

Alexander Willomsen (sanger) 253

Alfsen, Knud (<enspænder>)

Alkibiades, Albrecht, markgreve af Brandenburg

Alsen, Knud

Amager, Mads

Ambrosius bøssesmed (Slesvig) 88

Ambrosius Lauritsen (svend?) 41

amme, hertug Hans' 162

amme, hertuginde af Meissens 145

ammen 96

Anders Barby, se Andreas Barby

Anders Bilde (rigsråd, lensmand på Stegehus, Møn) 30

Anders bud <Tordsen?> 75, 128, 134, 137

Anders Bysvend (bar karusser til kongen) 164

Anders bødker 126, 263

Anders Eriksen (byfoged, Nakskov) 16

Anders Fleming (guldsmed) 120

Anders Fynbo (bud) 41-42, 128n, 136

Anders Godfredt (skriver) 74

Anders Godske (kræmmer, <borgmesteren 1558?> København) 105, 272

Anders guldsmed =< Anders Wenzel, Antwerpen?> 119, 265

Anders Guldsmed (byfoged, Halmstad) 15

Anders Hallagers hustru, Thalle 119

Anders Helsingør (skibsbygger) 247

Anders Høg (skipper) 249

Anders Jensen (mestersvend) 257

Anders Jespersen (styrmand) 248

Anders <Madsen> Jyde (kongens salter i Nibe) (= Anders W.) 174, 255

Anders Knudsen (tolder på Falsterbo) 174, 287

33
HT 1551

Anders Knudsen (slotsskriver, København) 12
 Anders lakaj 95, 106, 223
 Anders Lauritsen (kræmmer) 107
 Anders Pedersen (vognknægt/vogndriver) 84, 111
 Anders Pedersen (hofsinde?) 80
 Anders Ramse Skotte (bøsseskytte) 37, 40, 250
 Anders remmesnider (Nyborg) 192
 Anders sekretær <= Andreas van Eulenow?> 122
 Anders skibsbygger 247
 Anders Skiøds 83
 Anders skriver, se Anders Knudsen (tolder på Falsterbo)
 Anders, sml. Andreas
 Anders Sølvgraver (skomager i Slesvig) 94-95, 161
 Anders Tordsen (bud, <ridebud>) 128n
 Anders urtegårdsmand 111, 227, 265
 Anders van Eulenow, se Andreas
 Anders W., se Anders Jyde
 Anders Wacker, se Andreas Wacker
 Anders Ølænder (bøsseskytte) 37, 40, 181?, 250
 Anders Ølænder (arkelimester på "Saltholken"/= bøsseskytten?) 181
 Anderse, Karine
 Andersen, Bjørn (svend)
 Andersen, Melcher (sanger)
 Andersen, Mikkel (byfoged, Stege)
 Andersen, Mikkel (Åkær, Haderslev Len; østersfangst)
 Andersen, Niels (savskærer)
 Andersen, Visti (byfoged, Falsterbo)
 Andersens, Berithe (en fattig kvinde)
 Andreas <van Eulenow?> 131, 169
 Andreas Baner van Eulenow (sekretær/skriver i Tyske Kancelli) 60, 110, 122?, 129-130, 142, 147, 149, 164, 169n, 180n, 222
 Andreas (Anders) Barby (tysk kansler) 52-54, 61-62, 128, 136-138, 142-144, 147, 162, 170, 180n, 283
 Andreas i Tyske Kancelli (= Andreas Baner van Eulenow) (180)
 Andreas, sml. Anders
 Andreas Wacker (hovedsmand? bud?) 55, 142
 Andris van Eulenow, se Andreas Baner van Eulenow (sekretær)
 Anhalt, hertuginde Margrethe af
 Anicke Foss' (kræmmer, Flensborg) 102
 Anna, hertuginde af Sachsen/Meissen (kongens datter, f. 1532) 122?, 144n, 145?
 Annaberg, Hans van Sct. (drabant)
 Anne Axel Ugerups (A. Trolle), (lensmand på Elleholm og Åsum Len, Blekinge) 22, 187
 Anne Bagers 263
 Anne Claus Friis' (Hvidøre Kro) 145
 Anne Frands Brockenhus' (<= Anne Tinhuus>) 120
 Anne Gregers (kræmmer: sæbe) 221
 Anne Oluf Buntmagers (kræmmer) 111
 Anne Trolle, se Anne Axel Ugerups
 Anne van Ahlefeld 'tho Emden' 136
 Annenfeldt, se Ahlefeld
 Anrick, Gert van (Hans Fleckeby's knægt)
 Anthoni <Hanisk?> 52, 54, 128-138, 141, 143-147, 169, 213-215
 Anthoni Gørleffs (staldknægt) 83, 88?, 97?, 98, 193?, 225?, 229
 Anthoni, hertug Frederiks staldknægt 83?, 88, 97, 98?, 193, 225
 Anthoni van Oldenburg (drabant/hovedsmand) 49, 244-245
 Anthonius, greve af Oldenburg 57, 127?, 144?
 Anthonius Hanisk (Hanisch) (sekretær i Tyske Kancelli) 55-57, 59, 129, 130, 140-147, 165, 169 (bryllup), 211
 Anthonius Hanisk (Hanisch), se også Anthoni <Hanisk?>

Anthonius, hertug Frederiks staldknægt 88, 97, 193
 Anthonius prædikant <= provst Anthon Keyser?> (Haderslev) 157
 Anthonius, sml. Thonius, Tönnies, Thomas m.v.
 Anund (<Amund?>) bådsmand 163
 apoteker, Arnoldus (en blind)
 apoteker, Hans (Slesvig)
 apoteker, Jost (kongens apoteker)
 apoteker, Willom <Unno> (København)
 apotekere 200-201
 arbejdsfolk (København) 209
 arbejdskarle i Flensborg (drog gamle pæle op af slotsgrav) 161
 Arenfeld, Tornbern Nielsen (hofsinde)
 Arffuit, se Arvid
 Arild klejnsmed (mester) 257
 Arild Ugerup (hofsinde 1549-62) 82
 arkelimester, Hans, af Malmø
 arkelimester, Herman
 arme, se fattige
 Arnit, se Arnt
 Arnoldus, en blind apoteker 164
 Arnt Falkenkam (kræmmer/apoteker?, Kolding) 200
 Arnt, skipper (styrmand til Island) 109
 Arnt van Elverfeld (grev Anthonius af Oldenburgs tjener) 57
 Arntsen, Mathias (skibsbygger)
 artillerimester, se arkelimester
 Arvid Jonsen (styrmand) 248
 Asmus Gøckelhanne (Toldsted) 132
 Asmus Martini 144
 Asmus (<Rasmus?>) ridderkok 82
 Asmus staldknægt 79
 August, hertug af Sachsen 129(n), 144n, 145
 Augustinus Pommerenning (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Ausborg, Jørgen van (drabant)
 Axel Brahe (rigsråd, til Krogholm, lensmand på Børringe Kloster, Onse og Froste
 Hd., Skåne, d. 24/2 1551) 30, 167, 186
 Axel Brahes, Sophie (Rosenkrans) (lensmand på Everdrup Len, Bårse Hd.; enke 1551)
 Axel Juul (til Villestrup, landsdommer i Jylland fra 5/3 1551, lensmand på Asmild
 Kloster) 10, 148
 Axel Thønnesen <Viffert> (kongens kammertjener?) 98, 115, 133, 153, 158, 160, 164,
 192-193, 203, 213-215, 223, 225
 Axel Ugerups, Anne (Trolle) (lensmand på Elleholm og Åsum Len, Blekinge)
 Bager, Peder (borger i Nyborg)
 Baggers, Anne
 Baggers hustru, Mads (kræmmer, Nyborg)
 Bagge, Bernit (hovedsbådsmand på "Mikkel")
 Bagge, Jon (skibsbygger)
 Bagge, Oluf (styrmand)
 Bagge, Oluf (bøsseskytte)
 Bagge, Peder (sanger)
 Bagge, Poul (svend i porten/skytte, København)
 Baltzer Clammer (dr., lüneburgsk kansler, 'den unge') 54(n), 135, 144, 146
 Baltzer Pedersen (sanger) 253
 Balzer Ricker (landsknægt) 104
 Bamelwerg, se Boynelberg
 Bang, Hans (byfoged, <tolder og borgmester?>, Middelfart)
 Bang, Poul (tolder og borgmester, Assens)
 Banner, Otte <Eriksen> (til Asdal og Bangsbo, d. 1585)
 Barbara, markgrevinde af Brandenburg-Ansbach 158
 barber, mester Poul (hertug Frederiks barber)

26 prs.

barber, Poske
 Barby, Anders (kansler i Tyske Kancelli), se Andreas Barby
 Bards, Hans (vognknægt)
 Bardskere, Lauris (byfoged, Nykøbing S.)
 barn, et skurvet (blev lægt) 169
 Barnekow, Hans (rigsråd, stiftslensmand på Roskildegård 1552-57, d. 1559)
 Barnekow, Jørgen (dronningens tjener, lensmand på Åkær Slot fra 1553)
 Barnisk, Morten (Martin) (mønsterskriver/skriver)
 Bartel, se Bertel
 Bartholomæus van Meylant 219
 bartskeerer, Hans
 Baruth, Hans van (enspænder)
 Basse, Jørgen Nielsen (til Jonstrup)
 Bastian trompeter 157
 Beck, Joachim (til Førsløvgård, rentemester 1537-47 og fra 20/6 1557)
 Becke, Hans van der (bøsseskytte)
 befalingsmænd for landsknægte 237
 befalingsmænd, knægtene til Island 104
 Bemme, Claus (bøsseskytte)
 Bemme, Kundse (bøsseskytte)
 Benedikt (Benedictus) dværg 93, 95
 Benedikt (Benedictus) staldknægt 60, 92, 162, 194
 Benedikt Pogwisch (til Marsfeld, kgl. holstensk råd) 140
 Bent Jensen (byfoged, Simrishavn) 14
 Bent N. (sanger) 252
 Bent skrædder 109
 Bentsen, Niels (Kalmar)
 Berger, Jørgen
 berider, den frandsouske
 berider, kgl. mts. (sml. frandsouske b.) 88
 Berithe Andersens (en fattig kvinde) 171
 Berner, Hans (drosten i Pinneberg)
 Bernit <Wigbolt> Friis (dr., kgl. råd, diplomat) 66, 149, 166
 Bernit Bagge (høvedsbådsmand på "Mikkel") 261
 Bernit Bryggemand (skipper) 184
 Bernit (Bernt) Hovslager 258
 Bernit van Broch (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Bernit Wesel (svend?) 42
 Bertel harniskknægt 43-44, 111-112, 266, 270
 Bertel Jensen (byfoged, Simrishavn) 17
 Bertel Lauridsen (byfoged, Skelskør) 17
 Bertel Livlænder (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Bertel van Dresen (bøsseskytte) 38
 Bertelsen, Iver (savskærer?)
 Bertelsen, Jens (kræmmer, Nyborg)
 Bertolmeus, se Bartholomæus
 Bertram (Bartram) van Ahlefeld (til Limkule, kgl. holstensk råd, lensmand på Møgel-
 tønder) 145
 Bild, Evert (til Ravnholt, lensmand på Åkær 1548-53)
 Bild, Peder (til Sonnerup, dronningens tjener, 1554 lensmand på Riberhus)
 Bilde, Anders (rigsråd, lensmand på Stegehus, Møn)
 Bilde, Claus (til Lyngsgård, rigsråd, lensmand på Bahus og Viken Len, Norge)
 Bilde, Eske (rigsråd, rigshofmester, lensmand i Halmstad Hd.; død 9/2 eller 11/2
 1552)
 Bilde, Frands (til Søholm, lensmand på Silkeborg 1548-57)
 Bilde, Hartvig (hofsinde, lensmand i Halmstad Hd. fra 25/2 1552)
 Bilde, Peder <Eskesen> (rigsråd 1556, stiftslensmand på Århusgård 1548-54)
 Bimmelberg, se Boynelberg
 Binck, Jacob (maler, kobberstikker og medaljør. Se note s. 76)

Bjørn Andersen (svend) 169
 Bjørn Olsen (styrmand/skipper) 184
 Blanckebyll, Herman (høvedsmand?)
 Blasius pottemager (Helsingør) 199
 Blasius skriver 43-44, 108, 258
 blokkedrejerens ('Blocke dregers' <Anders?>) dreng (skibsbygger) 247
 Blomendal, Joachim (hertug Magnus' dreng)
 Bo Brun (Flensborg) 124
 Boel på jomfrukammeret (sml. kvindfolk, dronningens) 96, 219
 Boel vaskerske 276
 Boesen, Rasmus (sanger)
 bogbinder, Mads
 bogbindere 202-205, 284
 Bogbinder (Bogebinder), Hans <Meissenheim>, af Androp <Antwerpen> (magister, d. ca. 1564)
 bogfører, Henning
 bogfører, Jost
 bogførere 202-205
 Boineburg, se Boynelberg
 Boldwin, <Hans> (enspænder)
 Boldwin Plagemand 137
 Bomel, Peter (høvedsmand)
 Bomels, Margrete, Jacob (herberg, Nyborg)
 bonde ved Sorø, hvor kongen (eller hertug Frederik?) fik mad 163
 Bora, Katharina von, Martin Luthers enke
 Borckort 218
 Borckort jægermester 75, 227, 263
 Borckort van Papenheim 79
 Borckort van Obershusen (Abers-) 153
 Borckort van Boynelberg (Boineburg) (lensmand på Saltø, d. 1551 før 7/11) 170
 borgere i Nysted (overtrådte handelsforbud) 184
 borgmesteren af Ystad 233
 borgskriver, Laurids (København), se Laurids Hansen
 Boringholm, Peder (skibsbygger)
 Borius, Marcus (skibsbygger)
 bortevirker, Ludvig
 Boyesen, Peter (kræmmer, Flensborg)
 Boynelbergs svend, Borckort van
 Brade, se Brahe
 Brahe, Axel (rigsråd, til Krogholm, lensmand på Børringe Kloster, Onse og Froste Hd., Skåne, d. 24/2 1551)
 Brahe, Jens (til Vidskøfle og Hamar, lensmand på Bækkeskov Kloster, d. 1561)
 Brahe, Jørgen (stiftslensmand på Odensegård, 1552 på Vordingborg)
 Brahe, Lauge (rigsråd, til Vidskøfle og Krogholm, lensmand i Froste Hd. 1551)
 Brahes, Sophie (Rosenkrans), Axel
 Brandenburg, markgrev Albrecht Alkibiades af
 Braunschweig, hertugen af
 Braunschweig, se Brunswick
 Breckenfelder, Peter (høvedsmand?)
 Breide Rantzau (til Bollingsted, Nienhus) 5, 128, 130-131, 136, 138, 144, 190, 216
 Brenz (Brentius), Johannes
 Broch, Bernit van (bøsseskytte)
 Brochmand, Jesper (kancellisekretær, kongens sekretær)
 Brockenus, Frands (til Egeskov og Bramstrup, lensmand på Nyborg 1545)
 Brockenus, Jacob (til Damsbo, stiftslensmand på Roskildegård 1548-52)
 Brockenus', Anne, Frands
 Brockenus' datter, Karine
 Broersen, Laurids (skomager)
 Brun, Bo (Flensborg)

20 p. 5

Brun, Hans (sanger)
 Brun, Jacob (svend i porten/skytte, København)
 Brun, Jens (styrmand)
 Brunswig, Hans van (enspænder)
 Brunswig, Jørgen van (kræmmer)
 Bryggemand, Bernit (skipper)
 Brønne Jonsen (islander) 154
 Bucholt, Henrik
 Bucholt, Henrik van (høvedsmand)
 Bucholtz, Jesper
 bud af Gottorp 141
 bud af Hamburg 141-142
 bud af Holsten 130
 bud af Kiel 129, 169
 bud af Lübeck 130, 133
 bud af Mansfeld 151
 bud af Slesvig 164
 bud af Wismar 163
 bud af Wittenberg 136
 bud, Anders <Torsen? el. Fynbo?>
 bud, Carsten Grips, se Laurens
 bud, Casper <stedvis forvekslet med Jasper/Jesper>
 bud, dronningens 218
 bud, drosten af Pinnebergs 140
 bud efter amme til Anna af Meissen 145
 bud, et Hamburger og et Lüneburger 128
 bud, et Hamburger (bar Elb-laks til kongen) 159
 bud fra Flensborg til Preetz 140
 bud, Greger, se Greger drabant
 bud, greven af Oldenburgs 144
 bud, hertug Frederiks 165
 bud, hertugen af Braunschweigs 131
 bud, hertuginde 146
 bud, Jesper <stedvis forvekslet med Casper>
 bud, Jørgen
 bud, Lavers <= Laurids Tystøl?>
 bud, markgrev Hans <af Küstrin>s 143
 bud til Frands Bilde og Evert Bild 140
 bud til Hamburg 147
 bud til hertug Hans 135
 bud til hertuginde af Mecklenburg 141
 bud til Husum 137
 bud til Magdeburg Stift 142
 bud til Mecklenburg 142
 bud til Odense med brev til Anders Barby 128
 bud til Rendsborg 134
 bud til Rigsrådet med brev 130
 buntmager, Kundse (Nyborg, Flensborg)
 buntmager, Laurens (Laurids?)
 buntmagere 197-198
 Buntmagere, Anne, Oluf (kræmmer)
 Butthof, Hans (skibsbygger)
 Buttacker, Dominicus (drabant)
 byfogeder 293
 Byggemester, Jacob (kongens bygmester)
 Bysvend, Anders
 bysvenden, Middelfart 155
 bødker, Anders
 bønder, der bar karper op 162

Børge Trolle (rigsråd 1540, lensmand på Jungshoved og på Skt. Agnete Kloster i Roskilde samt i Gers Hd., d. 1571) 10
 Børge <Jensen?> Ulfstand (<til Ørup?> lensmand på Lahoim, d. 1558?) 6, 21
 børnene (prinserne og frøkenne) 132, 156, 158, 167, 219, 265
 Bøse, Hans (kræmmer, København)
 bøsseskytte, Oluf <= Oluf Bagge?>
 bøsseskytter 250-251, 283-284, 288, 290, 292
 bøsseskytter på "Koen" 224
 bøsseskytter på skibene 181-183
 bøssesmed, Ambrosius (Slesvig)
 bøssestøber, Laurids (København)
 Bömelberg, se Boynelberg
 bådsmand, Anund (<Amund?>)
 båds mænd 209, 269, 291
 båds mændene på "Skuden" og "Bøjerten" 161
 Capeteyn (Capiteen), Peter (dr., medicinsk professor i København 1546, livlæge for hertug Frederik (2.) 1547, d. 6/1 1557)
 Carsten Grip (fhv. rentemester; borgmester i Kiel) 38n, 55, 215(n)
 Carsten Grips bud af Kiel, Laurens
 Carsten Prus (bøsseskytte) 37, 40, 250
 Carsten, se også Karsten hhv. Christian
 Carstian, se Carsten, Karsten hhv. Christian
 Casper bud 132, 215
 Casper bud <fejl for Jasper?> 62<!>
 Casper drabant 153, 212
 Casper federmager 222, 229
 Casper Fuchs (Bramstedt (Holsten), sekretær i Tyske Kancelli, diplomat) 57, 138, 145, 147
 Casper, hertug Frederiks snider 226
 Casper Mule (hertug Magnus' tugtemester, senere domprovst i Ribe) 59, 92, 94, 96, 103, 107, 159, 177, 202, 227
 Casper van Va::: (drabant) 245
 Castianus Griff, se Carsten Grip
 Castianus, se Carsten, Karsten hhv. Christian
 Christen, se Christian
 Christian 2. 51, 112, 245(n)
 Christian 3.: Ikke anm. for befalinger o.l., kun personen direkte
 Christian 3. (personlig) 61, 105, 128-132, 141-142, 143n, 144n, 151-171, 175-179, 181, 184, 186, 187(n), 189, 191-194, 197, 200, 202-206, 208, 210-214, 215(n), 216-225, 228-229, 258, 263-266, 269, 274, 279, 286-287, 293-294
 Christian Eskildsen (afdød kræmmer, København) 112
 Christian fyrbøder (jomfruernes) 94
 Christian Jyde (byfoged, Assens) 14
 Christian Jyde (mestersvend) 257
 Christian Jyde (bøsseskytte) 38, 251
 Christian Jyde (styrmand/skipper) 184
 Christian Mikkelsen Jyde (svend/skytte) 41-42, 249
 Christian Munk (lensmand på Hamar Len, Norge, 1549-56) 22
 Christian Ridesmåsvend (kræmmer, København) 105, 272
 Christian Sallingbo (svend/skytte, København) 41, 249
 Christian savskærer 262
 Christian, se også Carsten
 Christian Skrivers hustru ved Gammel Torv (kræmmer, København) 112
 Christian Weyger (salte sild, Jylland, i året 1548) 283
 Christiansen, Jens
 Christiansen, Niels, gamle (bøsseskytte/arkelimester på "Engelen")
 Christiansen, Niels, unge (bøsseskytte/arkelimester)
 Christiern, se Christian
 Christoffer Eriksen (husfoged) 256

34 bff

Christoffer Fickensolt 143
 Christoffer Fynbo (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Christoffer Galle (lensmand på Steinviksholms Len og Bakke Kloster, Norge) 3, 4, 20
 Christoffer Hansen (ligger) 133?, 138, 146
 Christoffer Holst (skibsbygger) 247
 Christoffer Hvitfeld (rigsråd 1552, lensmand på Bergenhus 1542-56) 5
 Christoffer ligger <= Hansen?> (København) 133
 Christoffer Møller (sekretær i Tyske Kancelli) 76, 110, 131, 134-137, 140-141, 143, 147
 Christoffer Pax (hingsterider) 72
 Christoffer Peckelin (landsknægt) 49
 Christoffer, Peder Godskes dreng 235
 Christoffer Prus (drabant) 245
 Christoffer Sax (Sas) (staldknægt) 72, 167
 Christoffer Trondsen <Rustung> (admiral, lensmand på Ebelholt Kloster, d. ca. 1565) 10
 Christoffer van Mönnickhusens lensbrev (silke) 221-222
 Christoffer van Oberg 192
 Chrysostomos sadelmager (Haderslev) 194
 Clammer, Baltzer (lüneburgsk kansler, den unge)
 Claus Albretsen (enspænder) <= Swarte el. Drøge Claus?> 69, 146n
 Claus Bemme (bøsseskytte) 38-39, 251
 Claus Bilde (til Lyngsgård, rigsråd, lensmand på Bahus og Viken Len, Norge) 22, 30, 178
 Claus Bildes dværg 178
 Claus, Drøge (enspænder) <= Swarte C. el. C. Albretsen?> 146(n)
 Claus dørknægt <Fonthein> 60, 116, 133, 138, 143, 162, 165
 Claus fisker (Kolding) 85, 94, 97, 214
 Claus Friis', Anne (Hvidøre Kro)
 Claus guldsmed (Flensborg) 116
 Claus Hagemand (kræmmer, Odense) 101
 Claus Hvitfeld (lensmand på Skien og på Gimsø Kloster, Norge) 10, 242
 Claus Jensen (kræmmer/buntmager?, Slesvig) <fejl: Nielsen?> 212
 Claus kandestøber (Flensborg) 217
 Claus Mechelborg (drabant) 245
 Claus Nielsen (kræmmer/buntmager?, Flensborg) 212
 Claus remmesnider 195
 Claus Ryds (trompeter) 46
 Claus Seler (bøsseskytte) 38-39, 251
 Claus Setsteen (landsknægt) 155
 Claus Smyt van Zell 80
 Claus Smyt 66
 Claus, Swarte (enspænder) <= Claus Albretsen?> 144, 146n?
 Claus Sølvperpape 171, 218, 266?
 Claus Sølvperpapes hustru 171
 Claus sølvknægt <= Sølvperpape?> 266
 Claus Themme (Thømme) (bøsseskytte) 37, 40, 182, 250
 Claus trompeterdreng 47
 Claus Ulfeld (Eggertsen) (lensmand, Elmelunde Len, Møn, d. 1566) 21
 Claus Urne (rigsråd 1549, landsdommer i Skåne 1549-55, d. 1561) 164
 Claus van Kiel (drabant) 245
 Claus van Thin 216
 Claus vogndriver/vognknægt 63, 84
 Clement skipper 248
 Clemit (Clement) Unrou (kongens dreng) 93-95, 97
 Clemitsens, Kirstine, Mads
 Colding, Jørgen (sanger)
 Corfits, se Korfits
 Cornelius <Hamsfort den Ældre> (dr.med., kongens livlæge, apoteker) 86, 152, 157,

200, 215

Cort, se også Kort
Cort vildtskytte 67, 134
Cremon, Jørgen, Rantzau (køgemester, lensmand på Lønborggård)
Dadell, Ernst (bøsseskytte)
Dalle, Wulf vam
Daniel Jakaj 65, 95, 106
David Ebel (Ebbell) ('orgelist', organist i kantoriet, komponist) 78
David Falch (bøsseskytte) 40
Debolt van Erfurt (drabant) 245
Deffholt, Walther van (bøsseskytte)
degne af skolen (København?) 167
Demstrup, Johan
Deventer, Rødker van (kræmmer)
Dirick Gise (kræmmer, Lübeck) 211
Dirick Landsberger 80
Dirick Mumme (kræmmer, Nyborg, Flensborg) 176, 178, 211
Dirick <Diricksen?> Skeverdecker (skiferdækker?) 135
Dirick smed (Flensborg) 88
Dirick Sommer (bogfører af Rostock) 202
Dirick van Hamborg (bøsseskytte) 37, 39, 250
Dirick van Elthen (skibsbygger) 247
Diricksen, Dirick Skeverdecker (skiferdækker?)
Diricksen, Hans (buntmager)
Diricksen, Hans (Helliggejsthus, København)
Ditlev van Ahlefeld (kgf. holstensk råd, lensmand på Møgeltønder Slot) 138
doctor Bernit <Wigbolt> Friis (kgf. råd)
Dominicus Buttacker (drabant) 246
Dorckeloue, Jesper <bøsseskytte?>
Dorothea (Christian 3.s dronning) (ikke befalinger, kun personlig) 68, 89-90, 92, 94-96, 98-99, 101-102, 106-111, 115-120, 122, 127, 130, 132-134, 143, 146, 148, 151, 153-154, 156-157, 159-169, 171, 176-180, 187, 194, 197, 199?, 200, 202, 204, 211-212, 214, 216, 218-226, 228-229, 262-264, 274, 276-277
Dorothea, frøken (dansk prinsesse, kongens datter, f. 1546) 109, 116, 262?
drabant, Casper
drabant, Greger
drabanter 49-51, 110, 112, 292
drabanters klæde 236, 244f
dreng (skudt i øjet) 229
dreng, blokkedrejerens ('Blocke dregers') 247
dreng, Casper Mules 202
dreng, den lille kgf. mts. 91
dreng, der bar salat til kongen 159
dreng, hertug Frederiks, se Jørgen Sehested
dreng, hertug Magnus' 204, 225
dreng, Jens harnisknægts 107
dreng, Knud Geddes 169
dreng, Peder Godskes, se Christoffer
dreng, Peter sadelmagers 192
dreng, Thomas Köppens 160
drenge, hertug Frederiks 98
drenge, islandske 107, 263, 269, 277
drenge, kongens 110, 213
drenge, kongens (syge i Nyborg) 213
drenge, min nådige frues (dronningens) 92
drenge 228
drenge hos hertug Magnus på Nyborg 92
Dresen, se Dresen
Dresen, Bartel van (bøsseskytte)

37 11

Dresen, Werner van (drabant)
 Dreyer, Hans
 dronning Dorothea = 'min nådige frue'
 dronning Sophie (Frederik 1.s anden dronning)
 drosten af Pinneberg 140
 Dröge <= 'tørre'> Claus enspænder
 duerff, se dværg
 dugesvend, Simon
 dværg, Benedictus
 dværg, Claus Bildes (til dronningen) 178
 dværg, den lille (syg) 159
 dværg, den frandsouske 205
 dværg, Hans (kongens dreng)
 dværg, kongens <= Hans?> 93?, 95?, 97?, 159?, 160, 193, 216, 223, 225
 dværg, Marcus
 dværgene 110
 dværginde i Preetz (lille Marcus' brud) 104, 177
 Dynnis Frandsous (bøsseskytte) 38-39, 251
 Dynnis kælderknægt 69, 264
 Dynnis, sml. Tönnies, Anthonius, Thomas m.v.
 Dyre, Jørgen (vognknægt)
 Dyren, Frederik van (bøsseskytte)
 Dønicker, Suarth
 dørknægt, Claus <Fonthein>
 Dås, Inger, Erik
 Ebel (Ebbell), David ('orgelist', organist i kantoriet, komponist)
 Ebbesen, Hans (smed i Assens)
 Ebbesens, Ingeborg, Peder
 Ebeltoft, Niels, gamle, (bøsseskytte)
 Ebeltoft, Niels, unge, (bøsseskytte)
 Effueren, se Everen
 Eggert Hansen (islænder) 153
 Eggert Ulfeld (<hertug Frederiks dreng?>) 94, 170, 217
 Eggert vognknægt 84
 Eggertsen, Claus, Ulfeld (lensmand, Elmelunde Len, Møn, d. 1566)
 Ejler Hardenberg (rigsråd, lensmand på Gotland, fra 1551 på Dragsholm og samtidig
 Hofmester for hertug Frederik) 9, 30, 186
 Ejler Pope (arkelimester, "Hamborg Gallion"<= bøsseskytten?>) 181
 Ejler Pope (bøsseskytte) 37, 39, 181?, 250, 274
 Ejler Rønnow (rigsråd, lensmand på Tranekær) 9, 22, 30, 66, 94, 115-116, 161, 218
 Ejnensen, Peder (islænder?)
 Eldrinck, Peter (Lübeck)
 Elffelt, Jost van (drabant)
 Elisabeth, hertuginde af Mecklenburg (kongens halvsøster, f. 1524) 105(n), 110,
 122?, 133-134, 141-142, 146?, 149, 158, 163-166, 170, 182, 202, 224, 263?
 Elline 171
 Elline Gøje, se Elline Maurids Olsen <Krogno's>
 Elline Maurids Olsens <Krogno's> (til Clausholm, lensmand, Skjoldenæs) 22
 Elline Maurids Skaves (lensmand, Fredsgård og Halsnæs) 20
 Elline natvågerske (København) 97, 165, 265
 Elthen, Dirick van (skibsbygger)
 Elverfeld, Arnt van (grev Anthonius van Oldenburgs tjener)
 Ematsen, Peter (islænder)
 Ematsen, Torlak (islænder)
 Emerick, Karsten van (drabant)
 Engelbret Olsen <= Hoelsen> (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Engelhart, Falentin (Valentin) (kræmmer, Flensborg)
 Engelskmand, Jørgen (kræmmer, Nyborg)
 enspænder = landsknægt uden for en fænnike

enspænder, Claus Albretsen
 enspænder, Claus, 'Drøge' <= 'tørre'>
 enspænder, Claus, 'Swarte' <= 'sorte'>
 enspænder, Herman
 enspænder, Martin <Sander eller Hes?>
 enspænder, Matz Frithoff
 enspænder, Oluf
 enspænder, Roluf
 enspændere 145
 Epping, Tileman (prædikant, diakon ved Skt. Petri, Hamburg, siden 1544)
 Erfurt, Debolt van (drabant)
 Erfurt, Martin van (drabant)
 Erik Dås, Inger
 Erik Jensen (kræmmer, Odense) 101
 Erik Jæger (bøsseskytte) 38-39, 250
 Erik Krabbe (til Bustrup, rigsråd, lensmand på Lundenæs og Åstrup) 139, 143
 Erik Lange (til Engelsholm, kongens skænk, lensmand på Hvolgård, d. 1572) 124, 177, 216
 Erik Rud (lensmand på Vestervig Kloster 1547-57) 20
 Erik Valkendorf (kongens kammertjener, lensmand på Højstrup) 83, 107, 116, 130, 154-155, 162, 164, 166-167, 170, 178-179, 221-224, 228
 Eriksen, Anders (byfoged, Nakskov)
 Eriksen, Christoffer (husfoged)
 Eriksen, Hans (sanger)
 Eriksen, Jens (urtegårdsmand, Roskilde)
 Eriksen, Jørgen (byfoged, Ystad)
 Ernst Dadell (bøsseskytte) 37, 250
 Ernst Walwitz (August af Sachsens tjener) 129
 Ernt trompeter 47
 Esajas (profet i Gamle Testamente) 203
 Esbern vrager 234-235, 247, 255, 289
 Esbernsen, Jacob (byfoged, Fåborg)
 Eske Bilde (rigsråd, rigshofmester, lensmand i Halmstad Hd., død 9/2 e.l. 11/2 1552) 3, 30, 50, 72, 137, 148, 174, 184, 187, 208, 264
 Eskes Bilde, Peder (rigsråd 1556, lensmand på Århusgård 1548-54)
 Eskild (Henriksen) Gøje (hofsinde) 72
 Eskild Oxø (til Løgismose, rentemester 1/1 1548 - 20/6 1557) 51n, 66, 141, 148, 232n, 245n, 256, 283, 285n, 286
 Eskildsens, Sise, Christian (kræmmer, København)
 Ester (bibelsk) 203
 Eucharius Roeslin, se Eygorius Roslin
 Eulenow, Andreas Baner van (sekretær/skriver i Tyske Kancelli)
 Everen van Köllen (hollænder) 217
 Evert Bild (til Ravnholt, lensmand på Åkær 1548-53) 140
 Eyck, Knuds (hovedsmand?)
 Eygorius Roslin 204(n)
 Eysell, Jørgen (drabant)
 fadeburskvinde, Johanne
 fadeburskvinden af Roskilde 221
 fadeburskvinden, Haderslev 157
 fadeburskvinden, Nyborg 151
 fadeburspigen, Nyborg 151
 fadeburspigerne 265
 Falch, David (bøsseskytte)
 Falentin Engelhart (kræmmer, Flensborg) 177, 179
 Falentin hattenmager 127, 284?, 287
 Falentin, se også Falten
 Falkam, Arnt, se Arnt Falkenkam
 falkefænger, Fux

Falkenkam, Arnt (kræmmer/apoteker?, Kolding)
 Falster, Josef
 Falten Frislach (drabant) 245
 Falten, se også Falentin
 Falten Snider (svend?) 41-42
 Falten vildtskytte 63, 134
 Fattther, Jørgen (skytte)
 fattig islandsk dreng 170
 fattig mand af Aussenbrügge (epileptiker) 166
 fattige (hospitalet i Haderslev) 157
 fattige folk 151-170, 212 (Nyborg-Odense), 214
 Fechtel, Poul (møntmester 1541-65)
 federmager, Casper
 federmager, Frands
 federmagers hustru, Peter
 federmagers, Johanne, Frands
 Felthen Snider, se Fal-
 Fettin, se Fytting
 Ficke, Jørgen, af Stettin (kræmmer)
 Fickensolt, Christoffer
 Fincke, Peter (bud)
 Fincke, Thomas (herberg/borger <og borgmester?> i Flensborg)
 Finckefenger, Jacob
 finkefænger, Martin
 finkefænger, Mikkel
 fiskebløderen (<Niels?>) 82
 fisker, Claus (Kolding)
 fiskere 269
 fiskers hustru, Sirciacus
 Fleckeby, Hans (kok)
 Fleming, Anders (guldsmed)
 Flores (kræmmer) 110
 Flønderiser, Henrik (smed)
 fodbud/bud, Jørgen, se Jørgen bud/fodbud
 fogeden af Abrahamstrup 109
 fogedsvenden af Roskilde 261
 fogedsvenden, Brundlund 158
 Fonthein, Claus (dørknægt/herold)
 fodermand <= vognmand?> (Haderslev) 215
 Fogedesvend, Oluf
 Fogedesvend, Thomas
 Formand, Hans
 Fos, Hans, van Rendersborg (klejnsmed)
 Foss', Anicke (kræmmer, Flensborg)
 Frands Bilde (til Søholm, lensmand på Silkeborg 1548-57) 140, 218
 Frands Bilde tjener 218
 Frands Brockenhus (lensmand på Nyborg 1545) 92, 129, 131, 136, 189
 Frands Brockenhus', Anne (Tinhuus)
 Frands federmagers enke Johanne 73
 Frands federmager 74
 Frands Ludvigsen (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Frands Pogwisch (salte torsk, Stege, i året 1548; tolder på Møn) 283
 Frands Rotloff (hofsinde?) 77
 Frands van Melli 143
 Frands Willomsen (tolder, København) 18, 126
 Frands Winckstiern 63
 frandsous kvinde, Tanethe
 Frandsous, Dynnis (bøsseskytte)
 frandsousk student 154

frandsouske berider, den 73, 88
frandsouske dværg 205
frandsouske geschickt, den <= Henrik Jasmundt?> 134
fransk, se frandsousk
Fredag, Henrik
Frederik 1., konge 186
Frederik 2., senere konge, se Frederik, hertug
Frederik, hertug (Frederik 2., kongens søn, f. 1534) 92, 97-98, 102-103, 115-116, 120, 130, 132?, 143?, 146?, 147, 151-153, 155-159, 161, 163, 165-171, 176, 179-180, 192-194, 212, 213?, 217-219, 222, 225-226, 228-229, 261, 266, 269, 275-276, 278
Frederik, hertug (kongens halvbror, 1529-56) 61, 67, 132, 165, 186, 187n
Frederik, hertug <alle:> 61, 67, 88-89, 92-93, 95, 97-98, 102-103, 115-116, 117, 120, 121f, 130, 132, 143, 146-147, 151-153, 148, 150-151, 153-158, 163, 165, 167, 174, 175n, 180-182, 186, 187n, 200, 205-207, 210-211, 213-214, 216, 243, 248, 253, 259, 261
Frederik krudtmager 37, 39, 250
Frederik Neffuell (kræmmer, København) 104, 237
Frederik paulunmester/-mager 105, 262, 275
Frederik Puch (kongens dreng) 93, 95, 97, 228
Frederik skipper (på "Koen") 248
Frederik Synckelmager (kræmmer, Flensborg) 160, 218
Frederik trompeter 46
Frederik tømmemand (der bygger det nye skib for Nyborg) 214
Frederik van Dyren (bøsseskytte) 38, 40, 250
Friis, Bernit <Wigbolt> (dr., kgl. råd)
Friis, Hans (kræmmer, Odense)
Friis, Jesper (lensmand på Akershus 1551-56, d. 1558)
Friis, Johan (rigsråd, kongens kansler, Danske Kancelli)
Friis, Jørgen (jægerdreng)
Friis', Anne, Claus (Hvidøre Kro)
Frislach, Falten (drabant)
Frithoff, Mads (enspænder)
Frithoff, Niels (<staldknægt?>)
frue, min nådige, se Dorothea, dronning
frøken <= prinsesse Dorothea?> 262
frøken Dorothea (kongens datter, f. 1546)
frøken Ursula (giftes med hertug Henrik 5. af Mecklenburg, se note s. 171)
frøkenerne, se også børnene
Fuchs, Casper (Bramstedt (Holsten), sekretær i Tyske Kancelli, diplomat)
Fuchs, Kilian
fuglefængerdreng, Niels
Furster, Johan (lüneburgsk kansler, den gamle)
Fux, se også Fuchs
Fux falkefænger 227
Fynbo, Anders (bud)
Fynbo, Christoffer (svend i porten/skytte, København)
Fynbo, Hans (byfoged, Korsør)
Fynbo, Knud (skibsbygger) <= Knud Hansen?>
Fynbo, Niels (skibsbygger)
Fynbo, Peder (sanger)
Fynbo, Peder (svend i porten/skytte, København)
fyrbøder, Christian (jomfruernes)
fyrbøder, der varede børnene i Skåne 167
fyrbøder, hertug Frederiks 93, 269
fyrbøder, hertug Magnus' 103, 154
fyrbøder, Lauge (prinsernes kammer)
fyrbøder, Niels (dronningens kammer)
fyrbøder, Odense 153

Fyrbøder, Mads
 Fyrbøder, Peder (<hertug Frederiks?>)
 fyrbøderen i Tyske Kancelli 224
 fyrsten af Brandenburg, se Albrecht Alkibiades, markgreve
 fyrstinden i Maribo, markgreve Hans af Küstrins søster <= Margrethe> 158-159(n), 168
 Fyft Prus (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Fyft Saltwedel (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Fytting, Jacob (bøsseskytte)
 Fægtemesters, Idde (kræmmer)
 færgemand, Assens, se Søren Jyde
 færgemand, Malmø, se Hans Prutzing
 færgemændene, Middelfart 155-156
 Fønbo, se Fynbo
 Gabriel Gyldenstjerne (rigsråd, til Restrup, lensmand på Ørum Slot, d. 1555) 30
 Gage, Peder (bøsseskytte)
 gale Lisbet
 gale præst, Niels (Ribe)
 gale Rasmus
 Galle, Christoffer (lensmand på Steinviksholms Len og Bakke Kloster, Norge)
 Galt, Peder Ebbesen (rigsråd, d. 1548)
 gartner, den, på Dronningborg 154
 Gedde (Gjedde), Knud (lensmand på Børringe Kloster)
 Geffuer(t), se Gever(t)
 Geney, Ludvig
 Georg Major (dr., teolog, professor i Wittenberg) 151
 Gerbrand Rebslager 257
 Germen Svenske (skibshøvedsmand) 43, 254, 261
 Gert i Højbrostræde (København, kræmmer/tøffelmager?) 220, 224-225, 228
 Gert Knøcker (kræmmer) 180
 Gert Petersen van Grossenbrode 188
 Gert van Anrick (Hans Fleckeby's knægt) 81
 Gertrud (hertug Hans' pige?) 96
 Gestrup (<Willom?>) (kongens dreng) 95, 97, 155 (syg)
 Gever van Lyneborg (Karsten koks knægt) 81
 Gevert Sweer 82
 Gilbert Johansen (islænder) 153
 Gise, Dirick (kræmmer, Lübeck)
 Gjøe, se Gøje
 Glendse, Niels (bøsseskytte)
 Gode Rede, Niels (bøsseskytte)
 Godfredt, Anders (skriver)
 Godske, Anders (kræmmer, <borgmesteren 1558?>, København)
 Godske, Peder (lensmand på Københavns Slot)
 Gøltsmidt, se Guldsmid
 Gosebruer, Jacob (krudtmager?)
 gravere, antaget i tjeneste 163
 Greger drabant (også anvendt som bud) 63, 162, 218
 Greger snedker 214, 219, 226-227
 Greger van ::: (drabant) 245
 Gregers, Anne (kræmmer: sæbe)
 Gregersen, Jens (superintendent på Færøerne)
 Gregersen, Rasmus (hjulmagersvend)
 Grenå, Jens (bøsseskytte)
 Gretchen, se Grettecke
 Grettecke vaskerske/tvætterske 79, 155
 grev Anthonius af Oldenburg
 grev Thønnes <= Anthonius af Oldenburg?>
 greves tjener, den skotske
 grevinden af Oldenburg 130

Griff, se Grip
 Grip, Carsten (fhv. rentemester; borgmester i Kiel)
 Grubbe, Palli
 Grunde, Hans (skipper)
 Grynnow, se Grenå
 Grøn, Jørgen (skibshøvedsmand)
 guldsmed 119, 217
 guldsmed, Anders
 guldsmed, Claus (Flensborg)
 guldsmed, Heyne
 guldsmed i Flensborg (kgf. mts. kompas) 116
 guldsmed i Flensborg (hertug Frederiks guldfjer) 116
 guldsmed i Nyborg 117
 guldsmed i Odense 115
 guldsmed, Jacob (Odense)
 guldsmed, Johan
 guldsmed, Laurids
 guldsmed, Melcher
 guldsmed, Mikkel
 guldsmed, Morten (Nyborg)
 guldsmed, Rasmus (Flensborg)
 guldsmed, Thomas (Husum)
 Guldsmed, Anders (byfoged, Halmstad)
 Guldsmed, Hans <Thomesen> (kgf. bibliotekar 1547-69, professor ca. 1557)
 Guldsmed, Oluf (byfoged, Kalundborg)
 Gundi Norveger (<Nederlandene?, Augsburg?, jf. Rtmr. 1554, 145n>) 215
 Gustav Vasa, konge af Sverige 167
 Gyldenstjerne, Gabriel (til Restrup, rigsråd, lensmand på Ørum Slot, d. 1555)
 Gyldenstjerne, Knud Henriksen (til Ågård og Estrup, biskop på Fyn til 1536, lensmand på Ø Kloster, d. 1560)
 Gyldenstjerne, Knud Pedersen (til Tim, rigsråd, lensmand på Kalundborg, d. 1552)
 Gyldenstjerne, Mogens (rigsråd, lensmand på Malmøhus 1549-54, d. 1569)
 Gylthe, Jørgen
 Gøckelhanne, Asmus
 Gøje, Elline, se Elline Mauris Olsen <Krogno>
 Gøje, Eskild Henriksen (til Skørringe, hofsinde)
 Gøje, Henrik (<dronningens tjener?>)
 Gørleffs, Anthoni (staldknægt)
 Gøswin, Johan (hofsinde)
 Gøtcke, Hans (harniskknægt)
 Gøttinge, Ludvig van (kræmmer, Stralsund)
 Hagemand, Claus (kræmmer, Odense)
 Hallagers hustru, Thalle, Anders
 Hallandsfar, Jacob (bøsseskytte)
 Hallandsfar, Knud (styrmand)
 Hallandsfar, Svend (skipper)
 Hallandsfar, Søren (bøsseskytte)
 Ham, Meynert van (landsknægthøvedsmand)
 Hamborg, Dirick van (bøsseskytte)
 Hamme, Hans van
 Hamsfort, Cornelius, den Ældre (dr.med., kongens livlæge, apoteker)
 Hanisk (Hanisch), Anthonius (sekretær i Tyske Kancelli)
 Hans apoteker (Slesvig) 200
 Hans arkelimester af Malmø 222
 Hans Bang (byfoged, <tolder og borgmester?> Middelfart) 14
 Hans Bards (vognknægt) 152
 Hans Barnekow (rigsråd, stiftslensmand på Roskildegård 1552-57, d. 1559) 139, 149
 Hans bartskærer 38
 Hans Berner (drosten i Pinneberg) 140n

Hans Bogbinder <Meissenheim> (Bogebinder, af Androp <Antwerpen>) 56
 Hans Boldewin (enspænder) 128, 144, 161
 Hans Brun (sanger) 253
 Hans Brunswig (enspænder) 129, 138, 145
 Hans Butthof (skibsbygger) 247
 Hans Bøse (kræmmer, København) 104, 109, 112, 179-180, 236, 272
 Hans Dincken, se Hans maler
 Hans Diricksen (buntmager) 197
 Hans Diricksen, hr. (Helliggejsthus, København) 107, 263, 269, 277
 Hans Dreyer 214
 Hans dværg (kongens dreng) 93, 95, 97, 159?, 160?, 193?
 Hans Ebbesen (smed i Assens) 87
 Hans Eriksen (sanger) 252
 Hans Fleckeby (kok) 81
 Hans Formand 83
 Hans Fos van Rendersborg (klejnsmed) 88
 Hans Friis (kræmmer, Odense) 102
 Hans Fynbo (byfoged, Korsør) 19
 Hans Grunde (skipper) 248
 Hans Guldsmed <Thomesen> (kgf. bibliotekar 1547-69, professor ca. 1557) 203-205
 Hans Gøtcke (harniskknægt) 44
 Hans harniskknægt 43-44, 226, 269
 Hans, hertug af Mecklenburg 117, 120, 131, 137, 152
 Hans, hertug, den Yngre, af Sønderborg (kongens søn, f. 1545) 96, 162-163, 192(n),
 213?, 217, 220, 222?, 226, 263
 Hans, hertug, den Ældre, af Haderslev (kongens halvbror, f. 1521) 135, 151n, 153,
 159, 163, 187n, 222?
 Hans Hierner (bøsseskytte) 39, 153
 Hans Hollænder (bøsseskytte) 38-39, 183, 250
 Hans Holst (tolder, Næstved) 15, 19
 Hans Høne (student fra Ribe) 159
 Hans Isted (skipper) 249
 Hans Jacob Knofflog (hingsterider) 64
 Hans Johansen <Lindenov?> (<lensmand på Hindsgavl 1546-60>) 147
 Hans Johell, se Johan
 Hans jæger 69, 227
 Hans kandestøber (på Nørregade, København) 229
 Hans klejnsmed (Flensborg) 89-91
 Hans Knivbinder 227
 Hans knivsmed 221, 223
 Hans Krabbe (styrmand) 248
 Hans Krag (høvedsbådsmand på "David") 261
 Hans Krasou 75, 212
 Hans kræmmer (Flensborg) 95
 Hans lakaj 77, 109
 Hans Lere 162
 Hans Livlænder (bøsseskytte) 182
 Hans Lufft (bogtrykker) 203n, 204n
 Hans Lygtemager 101, 224
 Hans maler (<= Hans Dincken?>) 122-123
 Hans, markgreve <af Küstrin> 143(n), 158-159?
 Hans Mechelborg (bøsseskytte, befalingsmand) 37, 141, 250
 Hans, mester (af jernhytten i Skåne) 21, 90
 Hans Meyer (bøsseskytte) 37, 40, 183, 250
 Hans Mikkelsen Jyde (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Hans Mikkelsen (bøsseskytte) 35
 Hans Nielsen (kræmmer, Flensborg) 103
 Hans Olsen (student) 165
 Hans Oreø (Kolding; fragt) 184

Hans Pedersen (student) 165
 Hans Pommerenning (skibsbygger) 247-248
 Hans Prus (hertug Frederiks dreng) 94, 97, 130, 147
 Hans Prus (skomager) 93, 96
 Hans Prutzing (færgemand, Malmø) 184
 Hans Pusbach (tårnmand) 45?, 164, 262?
 Hans Romyn (kræmmer) 108
 Hans, se også Johan(nes)
 Hans Simonsen (falkefænger) 65
 Hans Skellendorf (kongens dreng) 93, 95-97
 Hans Skovgård (sekretær i Danske Kancelli 1549-73, d. 1580) 9, 61, 191
 Hans Skriver (Christoffer Galles tjener) 4
 Hans Skrædder (svend/skytte, København) 42, 249
 Hans Smit van Zell (tømrer) 158n
 Hans Smyt 59, 217
 Hans Snedker 226
 Hans Snedker (en blind mand) 165
 Hans Snedker (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Hans Sporemager (Slesvig) 162
 Hans staldknægt 79
 Hans Suer (trompeter) 46
 Hans Sukkerbager (kræmmer/tøffelmager?) 220
 Hans Svaning (tugtemester for hertug Frederik (2.) til 1552, 1547 dekan i Ribe, kgl. historiograf ca. 1553) 213, 217(n)
 Hans, Swarte (<landsknægthøvedsmand? jf. Rtmr. 1556>) 158
 Hans Tygesen (byfoged, Køge) 15
 Hans Tylicke (skomager i Flensborg) 93
 Hans tårnmand <= Hans Pusbach?> 45, 164?, 262
 Hans tårnmads søn 262
 Hans Unckersen (herberg i Odense) 129
 Hans Unis (herberg/borger i København) 147
 Hans van Baruth (enspænder) 147
 Hans van Braunschweig, se Hans Brunswig (enspænder)
 Hans van der Becke (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Hans van der Heide (landsknægt) 50
 Hans van Hamme (landsknægt) 221
 Hans van Kølsen (drabant) 246
 Hans van Meydeborg (smed) 74
 Hans van Oustoch (falkefænger) 65
 Hans van Sct. Annaberg (drabant) 246
 Hans Wattsen (sanger) 254
 Hans Wetticke (styrmand) 110
 Hans Witthen (Haderslev) 158
 Hans', Kirstine (kræmmer, Flensborg) 103
 Hansen, Christoffer (ligger)
 Hansen, Eggert (islænder)
 Hansen, Jørgen (fisker)
 Hansen, Knud (skibsbygger) <= Knud Fynbo?>
 Hansen, Laurids (ladegårdsfoged på Amager)
 Hansen, Laurids (slotsskriver, København)
 Hansen, Laurids (vognkurvemager)
 Hansen, Niels (kræmmer, Flensborg)
 Hansen, Peder (kræmmer, Flensborg)
 Hansen, Peder (sanger)
 Hansen, Peder (Akershus)
 Hansen, Steffen (sanger)
 Hardenberg, Ejler (rigsråd, lensmand på Gotland, fra 1551 på Dragsholm og samtidig hofmester for hertug Frederik)
 harniskknægt, Bertel

harniskknægt, Hans
 harniskknægt, Hans Götcke
 harniskknægt, Henrik
 harniskknægt, Jens
 harniskknægt, Johan
 harniskknægte 292
 Hartvig Bilde (hofsinde, lensmand i Halmstad Hd. fra 25/2 1552) 84
 Hartvig Høcken (<dronningens tjener?> hofsinde til 1572) 95, 164
 Hartvigsen, Jørgen
 Hasling, Jens (svend i porten/skytte, København)
 hattemager, Falenthin
 hattemageren <=Falenthin?> 284
 Hattfeld, Jens (stalddreng)
 Hederstorps datter, <Reinold van?> 140, 161
 Heide, Hans van der (landsknægt)
 Heide (Heyde), Jørgen (trompeter, 'øverste' trompeter 1542-56)
 Heinrich, se Henrik
 Helle, Jacob van der (af Lübeck, købmand)
 Helsingør, Anders (skibsbygger)
 Hemming Mønbo (bådsmand) 35
 Hemming Olsen (bøsseskytte) 37, 40, 250
 Henning bogfører 202
 Henning Pommerenning <= Henrik?> (skibsbygger) 247
 Henning Smyt 147
 Henningsen, Jens (borger i København)
 Henrik Abel (borger i København) 114
 Henrik Bucholt, se Henrik van Bucholt (høvedsmand)
 Henrik Flønderiser (smed) 66, 87
 Henrik Fredag 186
 Henrik Gøje (<dronningens tjener?>) 97, 228
 Henrik harniskknægt 43-44, 221, 269, 275
 Henrik, hertug af Mecklenburg 141 (bryllup 21/5 med Ursula, se note s. 171), 171
 Henrik Honhorst (kongens dreng) 160
 Henrik Højer (bøsseskytte) 38-39, 251
 Henrik Jasmundt (det frandsouske geschickt) 134?, 166
 Henrik Jugther (høvedsmand?) 58
 Henrik Kock (herberg, Flensborg) 140
 Henrik kok (Asmus ridderkoks knægt) 82
 Henrik Kolthermann (skibsbygger) 247
 Henrik Landskrone (bøsseskytte) 38-39, 251
 Henrik Masebeck (af Lübeck, kræmmer) 111, 242
 Henrik Mogensen <Rosenvinge> (kræmmer, borgmester 1555, Helsingør) 111, 237, 289
 Henrik Normand (pommersk geschickt) 147
 Henrik Pockerenh (skibsbygger) 247-248
 Henrik Pommerenning <= Henning?> (skibsbygger) 247
 Henrik Rantzau til Eskildsmarks svend 164
 Henrik Rantzau (Johan Rantzaus søn, til Breitenburg. Se Rtmr. 1556, s. 158n) 55n
 Henrik rustmester 84, 229
 Henrik Sax 25
 Henrik Schulte (rentemester, Kiel) 38n, 55n
 Henrik staldknægt (dronning Dorotheas) 68, 91, 224, 276
 Henrik Struchmand (kræmmer) 110, 236
 Henrik trompeter 46
 Henrik tøffelmager 98
 Henrik van Bucholt (høvedsmand) 53, 166
 Henrik van Minden (bøsseskytte) 37, 39, 108, 183
 Henrik van Santhen(?) (staldknægt) 72
 Henrik vildtskytte 67, 103, 134, 139, 211
 Henriksen, Knud, Gyldenstjerne (til Estrup, biskop på Fyn til 1536, lensmand på Ø

Kloster, d. 1560)
 Henriksen, Oluf (salte sild, Jylland, i året 1548)
 Herling, Johan van (Meynert van Hams tjener)
 Herluf Trolle (til Hillerødsholm, rigsråd 1557, lensmand på Krogen (1544) og Ring
 Kloster, d. 1565) 11
 Herman arkelimester 37, 39, 183, 250
 Herman Blanckebyll (høvedsmand?) 57
 Herman enspænder 62, 137
 Herman Holst (sanger) 252
 Herman Krøger (bøsseskytte) 37, 39, 250, 261
 Herman platenslager (Slesvig) 196
 Herman Struchmand (kræmmer, Højbrostræde, København) 108, 111, 235
 Herman van der Malsburg (høvedsmand) 55
 Herman Weyger (herberg/borger i København) 147
 herrer, de unge (prins Magnus og Hans) 163, 192
 hertug Adolf af Gottorp (kongens halvbror, f. 1526)
 hertug Albrecht af Preussen
 hertug August af Sachsen
 hertug Frederik (2.; kongens søn, f. 1534)
 hertug Frederik (kongens halvbror, f. 1529, d. 1556)
 hertug Hans den Ældre (Haderslevhus) (kongens halvbror, f. 1521)
 hertug Hans af Mecklenburg
 hertug Hans den Yngre (senere: Sønderborg) (kongens søn, f. 1545)
 hertug Henrik af Mecklenburg
 hertug Johan Albrecht af Mecklenburg
 hertug Magnus (kongens søn, f. 1540)
 hertug Magnus af Mecklenburg (d. 1550; gift med Elisabeth 1543)
 hertugen af Braunschweigs bud
 hertuginde Anna af Meissen/Sachsen (kongens datter, f. 1532, gift 1548 med hertug
 August)
 hertuginde =< Elisabeth eller Anna?> 122, 146, 202, 263
 hertuginde af Mecklenburg, se Elisabeth (kongens halvsøster, f. 1524)
 hertuginde: normalt = Elisabeth
 Hes, Jacob (bogfører)
 Hes, Martin (enspænder)
 Hesse, Poul (drabant)
 Hestelege, Mads (mester)
 Hester (bibelsk), se Ester
 Heyne guldsmed 284
 Heynis, Jørgen (kongens dreng)
 Hierner, Hans (bøsseskytte)
 Hinckelsen, Peder (skipper på "Saltholken")
 hingsterider, Kalv
 Hjalteesson, Oluf (islandsk superintendent/biskop, Holår Stift)
 Hjulmager, Poul (= Poul Hjulmand?)
 Hjulmand, Poul
 Hodenborgs frue, Thomas van (<rytter i Grevefejden>)
 Hoelsen, Engelbret, se Olsen
 hofdugesvend, Peder
 Hoffslare, se Hovslager
 hofmand (havde ligget syg 2 år) 168
 hofmesterinden 96, 156, 158, 167-168, 216, 229
 hofmesterindens pige 96, 229
 hofsinder 132, 156
 Holger Rosenkrans (rigsråd, lensmand på Vordingborg til 10/8 1551, på Bygholm efter
 15/7 1551) 9
 Hollænder, Hans (bøsseskytte)
 Holses, Abele, Mikkel
 Holst, Christoffer (skibsbygger)

Holst, Hans (tolder, Næstved)
 Holst, Herman (sanger)
 Holst, Jacob (svend i porten/skytte, København)
 Holst, Jørgen (bud) <sml. Jørgen (fod)bud>
 Holst, Marcus (sanger)
 Holst, Niels (sanger)
 Holst, Peder (skipper på "Uglen")
 Holst, Rasmus (sanger)
 Honhorst, <Henrik> (kongens dreng) 160
 Hordt, Mikkel (byfoged, Holbæk)
 Hovslager, Bernit
 Hoycken, se Høcken
 Hude, Kort van der (høvedsmand?)
 Hus, Laurids (byfoged, Skanør)
 husfoged, Christoffer Eriksen
 husfogeden, Brundlund 158
 Hussen (Husen), Tileman van (biskop i Slesvig 1542, d. 14/5 1551)
 Husum, Mads van (skipper)
 Hvitfeld, Christoffer (rigsråd 1552, lensmand på Bergenhus 1542-56)
 Hvitfeld, Claus (lensmand på Skien og på Gimsø Kloster, Norge)
 Hymel, Mads (bøsseskytte)
 Høcken, Hartvig (<dronningens tjener?> hofsinde til 1572)
 Høcken, Jeronimus (hofsinde)
 Høg, Anders (skipper)
 Højer, Henrik (bøsseskytte)
 Høne, Hans (student fra Ribe)
 høvedsmand Ludvig
 høvedsmænd for landsknægte 237
 Ibsen, Søren (byfoged, Heddinge)
 Idde Fægtemesters (kræmmer) 105, 111
 Idde Rantzau 177
 Igstede, se Isted
 Ingeborg <Drefeld> Peder Ebbesens (<Galt>) 29, 31, 164, 175, 189, 293
 Inger Erik Dås 187
 Ingvarnsen, Laurids (skibsbygger)
 Iserkop, Peter (drabant)
 Istersnider, Jørgen
 Isted, Hans (skipper)
 Isted, Jacob/Joachim (bøsseskytte)
 Italiener, Mads (Kolding)
 Iver Bertelsen (savskærer?) 262
 Iver, Otte Krumpens skriver 8
 Iver Tostensen (Bergenhus?) 5
 Jachim, se Joachim
 Jacob Binck (maler, kobberstikker og medaljør. Se note s. 76) 76(n)
 Jacob Bomels, Margrete (herberg, Nyborg)
 Jacob Brockenhus (til Damsbo, lensmand på Roskildegård 1548-52) 11
 Jacob Brun (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Jacob Byggemester (kongens bygmester) 130
 Jacob Esbernsen (byfoged, Fåborg) 13
 Jacob finkefænger 43
 Jacob Fytting (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Jacob Gosebruer (<krudtmager?>) 43, 173, 221, 224, 284, 287
 Jacob guldsmed (Odense) 115
 Jacob Hallandsfar (bøsseskytte) 38-39, 250
 Jacob Hes (bogfører) 202
 Jacob Holst (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Jacob, hr. (som kom til Island på "Galian", =< Jacob Skriver, prædikant?>) 43
 Jacob Isted (= Joachim Ygstede/Jachim Igstede) (bøsseskytte) 38-39, 182, 251

Jacob Jyde (skibshøvedsmand) 43, 255, 266
 Jacob Knofflog, Hans (hingsterider)
 Jacob kælderknægt 256
 Jacob Murermester 257
 Jacob orgelist (organist, mester) 43, 252
 Jacob Perlestikker 162, 284
 Jacob Pommerenning (= Joachim) (bøsseskytte) 38, 40, 182, 251
 Jacob Ranfru (bøsseskytte) 38, 251
 Jacob Rudbeck (herberg, Flensborg) 141
 Jacob Sehested (staldmester?) 3, 83, 96, 104, 127, 157, 193, 221, 224-225
 Jacob Simonsen (byfoged, Lund) 16
 Jacob Skeel (hofsinde, til Hegnet? d. 1565) 84
 Jacob Skotte (bøsseskytte) 40
 Jacob Skriver (prædikant på "Hamborg Galian" til Island) 43
 Jacob Skrædder (svend, København) 41
 Jacob Skåning (bøsseskytte) 38, 40, 250
 Jacob, sml. Joachim <forveksles undertiden>
 Jacob stalddreng 92
 Jacob Støre (trompeter) 48, 94, 96, 108
 Jacob Tausen (bøsseskytte)
 Jacob trompeter (<= Jacob Støre?>) 46
 Jacob van Obershusen (høvedsmand) 56
 Jacob van Meydeborg (skibshøvedsmand) 43, 106, 219
 Jacob van der Helle (af Lübeck, købmand) 110, 124, 237
 Jacob Weger (Elisabeths sekretær) 158
 Jacob Winds (høvedsmand for knægte) 49-51, 129, 244-245
 Jacobsen, Thomas (kræmmer)
 Jacobsens, Karine, Niels (kræmmer, København)
 Jasmundt, Henrik (det frandsouske geschickt)
 Jasper, se Jesper
 Jehan, se Johan
 Jens Bertelsen (kræmmer, Nyborg) 211
 Jens Brahe (til Vidskøfle og Hamar, lensmand på Bækkeskov Kloster) 23, 186
 Jens Brun (styrmand) 248
 Jens Christiansen 94, 103, 151
 Jens Eriksen (urtegårdsmand, Roskilde) 266
 Jens Gregersen (superintendent/biskop på Færøerne) 163
 Jens Grenå (Grynnow) (bøsseskytte) 38, 40
 Jens harniskknægt 107
 Jens Hasling (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Jens Hattfeld (stalddreng) 92
 Jens Henningsen (borger i København) 105
 Jens Jyde (bagersvend) 73
 Jens Jyde (svend/skytte, København) 41, 249
 Jens Jyde (ligger) 148
 Jens jæger 75
 Jens karl (var skriver på rejse til Danzig og Rostock) 264
 Jens Kjeldsen (prammand) 249
 Jens Kjeldsen (toldskriver, Malmø, <borgmester senest 1556>) 16
 Jens Lålandsfar (svend/skytte?) 42
 Jens Mikkelsen (Flensborg) 159
 Jens Mogensen (remmesnider) 194
 Jens Mogensen <Rosenvinge> (kræmmer, rådmand 1551, Helsingør) 111, 165, 221, 237, 289
 Jens Myling (herberg/borger i København) 143
 Jens remmesnider <Mogensen?> 194
 Jens skriver (Danske Kancelli) 134
 Jens Skriver (Nyborg Slot) 8, 189
 Jens Splid 21

Jens stalddreng 92
 Jens Steensen (portner, svend/skytte, København) 41-42, 249
 Jens Tatter(?) 107
 Jens Torckelsen (herberg, Nyborg) 131
 Jens Truidsen <Ulfstand> (til Vemmetofte, fodermarsk 1551, hofmarskal 1552-60, d. 1566) 69, 73, 76, 96, 135, 143, 151, 227
 Jens Unger (staldknægt?) 80, 95, 269
 Jensen, Anders (mestersvend)
 Jensen, Bent (byfoged, Simrishavn)
 Jensen, Bertel (byfoged, Simrishavn)
 Jensen, Claus (kræmmer/buntmager?, Slesvig) <fejl for: Nielsen?>
 Jensen, Erik (kræmmer, Odense)
 Jensen, Jep (byfoged, Søborg)
 Jensen, Maurids (byfoged, Landskrone)
 Jensen, Oluf (Nyborg)
 Jensen, Peder (mestersmedesvend)
 Jensen, Simon (herberg, Nyborg)
 Jensen, Søren (bøsseskytte)
 Jensen, Søren (svend i porten/skytte, København)
 Jep Jensen (byfoged, Søborg) 18
 Jep, Peter (fisker)
 Jep skriver (på kongens gård i Roskilde) 266
 Jep Stoffensen af Kullen (skibsbygger) 264
 Jeronimus Høcken (hofsinde) 67
 Jeronimus lakaj 64, 95, 109, 212
 Jesper Brochmand (kancellisekretær, kongens sekretær) 224(n)
 Jesper Bucholtz's svend 130
 Jesper bud <=Casper?> 62, 135, 142
 Jesper Dorckeloue (befalingsmand <bøsseskytte?>) 141
 Jesper Friis (lensmand på Akershus 1551-56, d. 1558) 223
 Jesper Krafse <Hansen> (til Basnæs, lensmand på Riberhus) 11
 Jesper kælderknægt 264
 Jesper, mester <= Jesper Brochmand?> 224(n)
 Jesper Rantzau (til Smøl, kgf. råd, lensmand på Flensborghus) 130, 186, 190, 216
 Jesper Rantzau skriver 186
 Jespersen, Anders (styrmand)
 Jesup, se Josef
 Joachim (Jachim) Beck (til Førsløvgård, rentemester 1537-47 og fra 1557) 112
 Joachim Blomendal (hertug Magnus' dreng) 95, 98, 227
 Joachim Isted (bøsseskytte), se Jacob Isted
 Joachim Mechelborg (landsknægt) 50, 244
 Joachim Pommerenning, se Jacob
 Joachim, sml. Jacob <forveksles undertiden>
 Joachim snedker 219-220
 Joachim Snedker (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Joachim Utthermarck (hovedsmand) 52, 100-101, 128, 135, 171, 212
 Joachim van Sunde (drabant) 245
 Joachim van Kiel (bøsseskytte) 38, 40, 250
 Johan (Hans) Johell (Flensborg; tidl. Tyske Kancelli?) 136, 139
 Johan Albrecht, hertug af Mecklenburg 143n
 Johan Demstrup (hofsinde) 60
 Johan Friis (rigsråd, kongens kansler, Danske Kancelli) 33, 56, 59, 112, 116-117, 136, 156?, 159-161, 163, 166-168, 170, 180, 224
 Johan Furster (den gamle lüneburgske kansler, død?) 54
 Johan Fursters hustru (<enke?>) 54
 Johan guldsmed 118-119, 122
 Johan Gøswin (hofsinde) 76
 Johan harniskknægt 43-44, 224, 228-229, 266
 Johan Pein (Peen) (<preussisk admiral>) 55

Johan pottemager (København) 199
 Johan Ripach (høvedsmand) 52
 Johan Rudell (dr., syndicus i Lübeck) 55(n)
 Johan, se også Hans
 Johan Slesier (prokurator ved den tyske kammerret) 142(n)
 Johan smed 75
 Johan Smyt (Rendsborg) 217
 Johan Spangenberg 202n, 203n
 Johan van Herling (Meynert van Hams tjener) 53
 Johanne fadeburskvinde 221, 226, 235, 261, 265, 277, 289
 Johanne federmagers (Frands federmagers enke) 73
 Johannes Brenz (Brentius) 203(n)
 Johansen, Gilbert (islænder)
 Johansen, Hans <Lindenov?> (<lensmand på Hindsgavl 1546-60?)
 Johell, Johan (Hans) (herberg, Flensborg; 1546 i Tyske Kancelli?)
 Jomfruene (hofdamerne; sml. hofmesterinden) 132-133, 160, 208, 216, 219-220
 Jon Bagge (skibsbygger) 247
 Jon Thoelsen (styrmand/skipper) 184
 Jon Thomasen af Stockholm (salg af jern) 90
 Jonsen, Arvid (styrmand)
 Jonsen, Brønne (islænder)
 Jonsen, Peder (herredsfoged <i Smørum Herred>)
 Josef Falster 10, 23
 Josef Qual (<= Josva v. Qualen ca. 1530 - ca. 1585?>) 68
 Jost apoteker (kongens apoteker) 200
 Jost bogfører 202
 Jost prædikant (mester) 171
 Jost smed (dronningens smed?) 79
 Jost van Wyrne (drabant) 245
 Jost van Elffelt (drabant) 245
 Jude, se Jyde
 Juel, Vincent(ius) (kongens dreng)
 Juul, Axel (til Villestrup, landsdommer i Jylland fra 5/3 1551, lensmand på Asmild
 Kloster)
 Jugther, Henrik (høvedsmand?)
 junker fra Mecklenburg (fik guldring af dronningen) 120
 Jyde, Anders <Madsen> (kongens salter i Nibe)
 Jyde, Christian Mikkelsen (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Christian (mestersvend)
 Jyde, Christian <Jensen?> (bøsseskytte)
 Jyde, Christian (styrmand/skipper)
 Jyde, Hans Mikkelsen (bøsseskytte)
 Jyde, Jacob (skibshøvedsmand)
 Jyde, Jens (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Jens (ligger)
 Jyde, Jens (bagersvend)
 Jyde, Knud (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Las (bøsseskytte)
 Jyde, Laurids (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Maurids (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Morten (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Niels (kræmmer, Assens)
 Jyde, Oluf (ligger)
 Jyde, Peder (svend?, = Peder Thammesen Jyde?)
 Jyde, Peder Thomsen (ligger)
 Jyde, Rasmus (ligger) <= Rasmus Nielsen?>
 Jyde, Søren (færgen, Assens)
 Jyde, Søren, unge (bøsseskytte)
 Jyde, Søren (bøsseskytte)

Jyde, Søren (svend i porten/skytte, København)
 Jyde, Thomas (bager)
 Jyde, Thomas (bøsseskytte)
 Jyde, Thøger (bøsseskytte)
 Jyde, unge Søren Madsen (bøsseskytte)
 Jürgen, se Jørgen
 jæger, Hans
 jæger, Jens
 jæger, Jørgen <= Jørgen Friis?>
 jæger, Peder
 Jæger, Erik (bøsseskytte)
 jægerdreng 96, 105, 110, 262, 277
 jægere 274
 jægermester, Borckort
 Jørgen Barnekow (dronningens tjener, lensmand på Åkær Slot fra 1553) 88, 116, 141, 163, 170, 219
 Jørgen Berger (borger i Kolding, bager?) 131
 Jørgen Brahe (lensmand på Odensegård, 1552 på Vordingborg) 7, 185
 Jørgen bud/fodbud 70, 137, 140, 144-145, 146?
 Jørgen Colding (sanger) 252
 Jørgen Cremon, se Jørgen Rantzau
 Jørgen Dyre (vogknægt) 83, 90, 135, 137, 194, 226, 275
 Jørgen Engelskmand (kræmmer, Nyborg) 176
 Jørgen Eriksen (byfoged, Ystad) 15, 17
 Jørgen Eysell (drabant) 245
 Jørgen Fatther (skytte) 249
 Jørgen Ficke af Stettin (kræmmer) 104, 272
 Jørgen Friis (jægerdreng) 105?, 262
 Jørgen Grøn (skibshøvedsmand) 43, 151, 256
 Jørgen Gylthe 169
 Jørgen Hansen (fisker) 85, 97
 Jørgen Hartvigsen (hofsinde) 80
 Jørgen Heide (Heyde) (trompeter, 'øverste' trompeter 1542-56) 45
 Jørgen Heynis (kongens dreng) 93, 95, 97
 Jørgen Holst (bud) <smI. Jørgen (fod)bud> 146
 Jørgen Isernsnider (stempelskærer, København) 43-44, 258
 Jørgen jæger 70, 105, 277
 Jørgen Kjeldsen (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Jørgen Kock den Yngre (møntmester i Gimsø, Norge, senere i Flensborg) 229n
 Jørgen Kock den Ældre (borgmester i Malmø; fhv. møntmester, d. 1556) 229(n)
 Jørgen Krudtmager (herberg) 146
 Jørgen Lykke (rigsråd, lensmand på Skanderborg Slot og Mariager Kloster) 7, 66n, 149-150, 175, 287
 Jørgen Major, se Georg Major
 Jørgen Marsvin (hofsinde) 73, 166
 Jørgen Mechelborg (skipper) 249
 Jørgen, mester <= Jørgen Sadolin, superintendent, Fyn?> 222, 229
 Jørgen mønter, se Jørgen Kock den Ældre
 Jørgen Nielsen <Basse> til Jonstrup 187
 Jørgen Pedersen (1536 jysk rentemester, Ribe, d. 1554) 20, 49, 108, 176n, 184, 215n, 238, 242, 244, 289
 Jørgen Pein (Peen) (solgte smykke til dronningen) 177
 Jørgen Pogwisch (hingsterider) 78
 Jørgen Rantzau <Cremon> (køgemester, lensmand på Lønborggård) 70, 206, 269(n)
 Jørgen Rumor (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Jørgen Rusti (en fremmed købmand) 107
 Jørgen Sadolin <Jensen> (superintendent/biskop, Fyns Stift) 27, 222?, 229?
 Jørgen Salther (svend/skytte, København) 41-42
 Jørgen sangmester <Presten, Preston> (dirigent for kantori, komponist, d. 1553) 43,

Jørgen savskærer 264
 Jørgen Sehested (hertug Frederiks dreng) 94, 97, 218
 Jørgen sejlægger 275
 Jørgen Skåning (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Jørgen Snider (af Lübeck) 109, 236
 Jørgen Snider (bud) 129-130
 Jørgen sværdfejer 192
 Jørgen Theus (preussisk skriver) 261
 Jørgen Ugerup (hofsinde) 83
 Jørgen Urne <Johansen?> (til Engestofte, lensmand på Nykøbing Falster, d. 1558)
 (næppe landsdommeren i Skåne, <Lavesen> til Boserup, Gers Hd., Skåne) 168
 Jørgen Vale (Walle) (toldskriver/kræmmer, Helsingør) 29, 59, 180, 228, 256
 Jørgen Valkendorf (kongens skænk, lensmand på Holbæk 1555) 71
 Jørgen van Råde 52(n), 61
 Jørgen van Brunswig (kræmmer) 192
 Jørgen van Reynsburg (bøsseskytte) 40
 Jørgen van der Wisch (til Olpenæs, hovedsmand, kgl. holstensk råd, d. 1563) 52, 139
 Jørgen van Ausborg (drabant) 226, 246
 Jørgen van Stettin (drabant) 245
 Jørgensen, Peder (kræmmer, borger i København)
 Jørgensen, Peder (svend i porten/skytte, København)
 Jørgensen, Thomas (fisker)
 Jøsup, se Josef
 Kalv hingsterider 62
 kandestøber, Claus (Flensborg)
 kandestøber, Hans (på Nørregade, København)
 Kapperdecker, Marthin, se Morten Kopperdecker
 Karine Anderse 168
 Karine Brockenhus' datter 120
 Karine Lodolfus (herberg, Flensborg) 139, 148
 Karine Niels Jacobsens (kræmmer, København) 107
 Karine Thyels (herberg, Flensborg) 136
 karl, der bar sild op 159
 karl, Jens (var skriver på rejse til Danzig og Rostock)
 karl, se også mand m.v.
 karl, som kørte til færgen i Middelfart 155
 Karl 5., kejser (abdiceret 1556, d. 1558) 132, 141, 142n, 143n, 144n, 149
 Karl Skotte (<skibshovedsmand>) 254, 261
 karle, som gjorde ild 156
 Karsten kok 81
 Karsten, se også Carsten
 Karsten van Emerick (drabant) 245
 Karstens, Marine (herberg, Flensborg)
 Kastian Griff, se Carsten Grip
 Katharina von Bora (1499-1552), Martin Luthers enke 151
 Katrine Sniders (sml. kvindfolk, dronningens) 96, 108, 166?, 167-168, 177, 219
 Katrine tvætterske 222
 Katrinicke <Sniders?> 166
 Kempe, Rødker (borger i København)
 Kiel, Claus van (drabant)
 Kiel, Joachim van (bøsseskytte)
 Kilian Fuchs 57, 130
 kirkeherren af Krempe 159
 Kirstine Hans' (kræmmer, Flensborg) 103
 Kirstine Mads Clemitsens enke (Trelleborg) 13
 Kjeldsen, Jens (prammand)
 Kjeldsen, Jens (toldskriver, <borgmester?>, Malmø)
 Kjeldsen, Jørgen (bøsseskytte)

Kjær, Søren <Sørensen> (skriver, tolder og borgmester i Kolding, forfatter, note s. 14)
 Klammer, Balthasar, se Baltzer Clammer
 klejnsmed, Arild (mester)
 klejnsmed, Hans (mester, Flensborg)
 klejnsmed i Flensborg, en 88
 klejnsmed, Morten (mester)
 Klincker, Rasmus (skibsbygger)
 Knivbinder, Hans
 knivsmed, Hans
 Knofflog, Hans Jacob (hingsterider)
 Knud Alfsen (<enspænder?>) 76
 Knud Alsen 265
 Knud Fynbo (skibsbygger) <=Knud Hansen?> 248
 Knud Gedde (Gjedde), (lensmand på Børringe Kloster) 169
 Knud Geddes dreng 169
 Knud Hallandsfar (styrmand) 248
 Knud Hansen (skibsbygger) <= Knud Fynbo?> 247
 Knud Henriksen <Gyldenstjerne> (til Estrup, lensmand på Ø Kloster) 168, 187n
 Knud Jyde (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Knud Pedersen (<Gyldenstjerne?>) 178
 Knud <Pedersen> Gyldenstjerne (til Tim, rigsråd, lensmand på Kalundborg, d. 1552) 4, 51n, 178?, 187(n), 245n
 Knud Rud (rigsråd, lensmand på Korsør Slot 1529-54, d. 1554) 30
 Knud skipper 248
 Knuds Eyck (høvedsmand?) 54
 Knudse, se Kundse
 Knudsen, Anders (slotsskriver, København)
 Knudsen, Korfits <Ulfeld?> (Kolding, 1548-49)
 Knudsen, Oluf (Præstø)
 Knudsen, Peder (Hertug Frederiks dreng)
 Knudsen, Peder (borgmester, Middelfart)
 Knudsen, Søren (byfoged i Præstø)
 Knøcker, Gert (kræmmer)
 Kock den Yngre, Jørgen (møntmester i Gimsø, Norge, senere Flensborg)
 Kock den Ældre, Jørgen (borgmester i Malmø; fhv. møntmester, d. 1556)
 Kock, Henrik (herberg, Flensborg)
 kok, Henrik (Asmus ridderkoks knægt)
 kok, Karsten
 kok, Kort
 kok, Mikkel
 kok, Peder (Peter)
 kokke (Nyborg Slot?) 151
 kokke, Haderslev 157
 kokkedrenge 111, 224, 275, 277
 Kolhogers (Kolhögers), Kundse (bøsseskytte)
 Kolthermann, Henrik (skibsbygger)
 Kopperdecker, Morten
 Korfits Knudsen <Ulfeld?> (Kolding, 1548-49) 283
 Korfits Knudsen Ulfeld (til Kogsbølle, kongens sekretær) 10, 130, 163, 171, 210
 Kort kok 80
 Kort, se også Cort
 Kort skipper 249, 275
 Kort van der Hude (høvedsmand?) 57
 Krabbe, Erik (til Bustrup, rigsråd, lensmand på Lundenæs og Åstrup, d. 1564)
 Krabbe, Hans (styrmand)
 Krafse, Jesper <Hansen> (til Basnæs, lensmand på Riberhus)
 Krag, Hans (høvedsbådsmand på "David")
 Krage, mester 130

Krasou, Hans
 Kristian, se Christian
 Krognos', Elline <Gøje>, Maurids Olsen
 krudtmager, Frederik (mester)
 Krudtmager, Jørgen (herberg)
 Krumpen, Otte (rigsråd, rigsmarsk 1554, lensmand på Hald, d. 1569)
 kræmmer, Hans (Flensborg)
 kræmmer i Flensborg 177
 kræmmer, Tileman
 kræmmere 218, 284, 287
 Krøger, Herman (bøsseskytte)
 Kulbanus Sperling (Elisabeths hofmester) 158
 Kuld, Niels (bådsmand)
 Kundse Bemme (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Kundse buntmager (Nyborg, Flensborg) 197, 284
 Kundse Kolhogers (bøsseskytte) 38, 40, 250
 Kundse pottemager 199
 kunstmester, Lydicke
 Kunze, se Kundse
 kvinde, som havde båret rødde (roer) til kongen 157
 kvinden i sølvkammeret 96
 kvindfolk, dronningens 94, 107
 Kylian, se Kilian
 Kyll, se Kiel
 Kückelhahn, se Gøckelhanne
 Küstrin, markgrev Hans af
 kælderdrænge, Nyborg 151
 kælderknægt, Dynnis (Dinis)
 kælderknægt, Jacob
 kælderknægt, Jesper
 købmænd 284, 287, 289
 køkkenskriver, Peder (Peter)
 Kølsen, Hans van (drabant)
 Køpping, Thomas (Tonnies, Tønnies), = Thomas Köppen
 Köllen, Everen van (hollænder)
 Köppen, Thomas (Hamburg, lensmand på Færøerne, død før 21/2 1553)
 lackee, se lakaj
 ladegårdskvinden i Nyby ladegård 269
 lakaj, Anders (Andreas)
 lakaj, Daniel
 lakaj, Hans
 lakaj, Jeronimus
 lakajer 92-93
 Lambret Strotmand (kræmmer, København) 272
 Lampe, Mads (købmand, borger i København)
 Lamprecht van Wormytze (drabant) 245
 Landsberger, Dirick
 landsknægt, Peder (skød dreng i øjet)
 landsknægte 292
 landsknægte (skulle til Island) 49, 104, 236
 landsknægte i Jylland 126, 244
 landsknægte på Kalundborg 244-245
 landsknægte i København 244
 landsknægtes klædning 237f, 244f, 283, 289
 Landskrone, Henrik (bøsseskytte)
 Lang, Niels (høvedsbådsmand på "Fortuna")
 Lange, Erik (til Engelsholm, kongens skænk, lensmand på Hvolgård, d. 1572)
 Lars, se Las, Lauris hhv. Laurens
 Las Jyde (bøsseskytte) 37, 40, 250

Las Pedersen <= Laurids Pedersen?> (svend, København) 42
 Las, se også Laurids, Laurens
 Las stalddreng 92
 Las Svenske (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Lasarus trompeter 47, 96
 Lassen, Mads (stalddreng)
 Lauge Brahe (rigsråd, til Vidskøfle og Krogholm, lensmand i Froste Hd. 1551) 165
 Lauge Brahes svend 165
 Lauge fyrbøder (prinsernes kammer) 94
 Laurens buntmager 197-198
 Laurens, Carsten Grips bud af Kiel 215
 Laurens Matzou (høvedsmand) 52
 Laurens, se også Las, Laurids
 Lauridsen, Bertel (byfoged, Skelskør)
 Laurids Bardskere (byfoged, Nykøbing S.) 17
 Laurids Broersen (skomager) 98
 Laurids bøssesestøber (København) 229
 Laurids guldsmed 224
 Laurids Hansen (vognkurvemager) 225
 Laurids Hansen (slotsskriver, København) 126, 194, 209, 234-235, 264, 268-269, 291
 Laurids Hansen (ladegårdsfoged på Amager) 270
 Laurids Hus (byfoged, Skanør) 18
 Laurids Ingvarnsen (skibsbygger) 247
 Laurids Jyde (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Laurids Lund (herberg, Nyborg) 131
 Laurids Lunde (kræmmer, Assens) 100
 Laurids Madsen (byfoged, Nysted) 18
 Laurids maler 123
 Laurids Otsing (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Laurids Pedersen (svend/skytte, København) 41, 249
 Laurids Pedersen (degn) 170
 Laurids Pouelsens, Marine
 Laurids remmesnider 194, 264
 Laurids, se også Las, Laurens
 Laurids skriver (Københavns Slot), se Laurids Hansen (slotsskriver, København)
 Laurids smed (Flensborg) 88-89
 Laurids Swarrer (paulunmester?) 227
 Laurids Tystøl (bud) 43-44, 106, 138, 144?
 Lauritsen, Ambrosius (svend?)
 Lauritsen, Anders (kræmmer)
 Lavendsfar, Mikkel (høvedsbådsmand? på "Hamborg Gallion")
 Lavers bud <= Laurids Tystøl?> 144
 Lejel, Sander (købmand, borgmester og tolder i Helsingør, d. 1560)
 lensmænd 293
 Lere, Hans
 ligger, Christoffer <Hansen?> (København)
 ligger, Rasmus <Jyde?> (København)
 lille hertug Hans, se Hans, hertug, den Yngre
 Lindenov, Hans Johansen (til Fovslet, lensmand på Hindsgavl 1546-60, d. 1568)
 Lisbet, gale 277
 Livlænder, Bertel (bøsseskytte)
 Livlænder, Hans (bøsseskytte)
 Livlænder, Peter (Peder) (bøsseskytte)
 Livlænder, Peter (trompeter)
 Livlænder, Thønus (bøsseskytte)
 Lodolfus, Karine (herberg, Flensborg)
 Lodolfus' pige (Flensborg) 160
 Lorck, Melchior (ca. 1527 - ca. 1583, dansk maler og grafiker)
 Lossius, Lucas (Lucius Losius) (superintendent, Lüneburg?)

Lucas Lossius (Lucius Losius) (superintendent, Lüneburg?) 204
 Ludvig (høvedsmand) 128, 146-147
 Ludvig bortevirker (<= Ludvig possementmager?>) 180
 Ludvig Geney, Jørgen Brahes tjener 7
 Ludvig possementmager 169, 180n
 Ludvig van Gøttinge (kræmmer, Stralsund) 208
 Ludvig væver 85, 169 (bryllup), 205
 Ludvigsen, Frands (svend i porten/skytte, København)
 Lufft, Hans (bogtrykker)
 Lund, Laurids (herberg, Nyborg)
 Lundby, Niels (bøsseskytte)
 Lunde, Laurids (kræmmer, Assens)
 Lunge, Vincent(ius) (hofsinde, lensmand på Krogen fra 1555)
 Lurck, Melcher, se Melchior Lorck
 Luther, Martin
 Luthers enke, Martin (Katharina von Bora)
 Lutze Olufs (en fattig kvinde i Flensborg) 160
 Lydicke kunstmester 223, 258, 266
 Lydicke kunstmesters hustru 266
 Lydke van Skonneborg (landsknægt/høvedsmand) 105
 Lyfflender, se Livlænder
 Lygtemager, Hans
 Lykke, Jørgen (rigsråd, lensmand på Skanderborg Slot og Mariager Kloster)
 Lykkesen, Oluf (Præstø)
 Lyneborg, Gever van (Karsten koks knægt)
 Løcke, se Lykke
 Lålandsfar, Jens (portsvend?)
 Mads Amager 264
 Mads Bagers hustru (kræmmer, Nyborg) 102
 Mads bogbinder 203-205, 265, 277
 Mads Clemitsen (afdød byfoged, Trelleborg) 13
 Mads Frithoff (enspænder) 64
 Mads Fyrbøder 88, 92-93, 95-97, 102, 106, 109, 164-165, 170, 178, 193, 202-203,
 217-218, 266, 269-270, 277
 Mads Hestelege (mester) 41-42
 Mads Hymmel (<= Mads Himmelskytte?>) (bøsseskytte) 38, 40, 181, 251
 Mads Italiener (Kolding) 133, 165
 Mads Lampe (købmand, borger i København) 100, 112, 227, 236, 272, 289
 Mads Lassen (stalddreng) 92
 Mads Mønbo (skipper på "Gallion") 248, 261
 Mads Mørk (skipper) 248
 Mads Pedersen (tømmermand: Norge) 264
 Mads Pedersen (kongens salter i Dokkedal og Nibe) 255
 Mads Riber (skipper) 248
 Mads Skriver (<= slotsskriveren M. Christensen 1554?>), Peder Hansens tjener
 (Akershus) 5
 Mads Thiulle (kræmmer) 179
 Mads van Husum (skipper) 248
 Mads vrager 255
 Madsen Jyde, Anders (kongens salter i Nibe)
 Madsen Jyde, unge Søren (bøsseskytte)
 Madsen, Laurids (byfoged, Nysted)
 Madsen, Maurids (svend i porten/skytte, København)
 Madsen, Niels (byfoged, Trelleborg)
 Madsen, Søren (bøsseskytte)
 Magdeburg, se Meydeborg
 Magnus, hertug af Mecklenburg (d. 1550; gift med Elisabeth 1543) 105n
 Magnus, hertug (kongens søn, f. 1540) 92, 94-96, 103, 107, 116, 154, 163, 166, 177,
 179, 192-193, 202, 204, 211, 213?, 214-215, 217-218, 222, 225-227

Major, Georg (teolog, professor i Wittenberg)
 maler, Hans (<Dincksen?>)
 maler, Laurids
 maler, Rasmus
 maler, Walther
 maler, Werner (af Husum)
 Maler, Otte
 malere 284
 Malsburg, Herman van der (høvedsmand)
 mand af Jemteland (Norge) 168
 mand, en blind 167
 mand, en gammel 104
 mand, som havde solgt 18 alen lærred 101
 mand, som tog vare på vognene (Snoghøj) 156
 Marck, ut der, se Utthermarck
 Marckors datter, Mette
 Marcus Borius (skibsbygger) 247
 Marcus Holst (sanger) 254
 Marcus, lille (en dværg, <dronningens dreng?>) 95, 104, 164, 228
 Marcus Perlestikker (kræmmer) 178-180
 Marcus Plug (fænrík) 105
 Margrete Jacob Bomels (herberg, Nyborg) 131
 Margrethe, hertuginde af Anhalt 159n
 Marine Lauris Pouelsens 171
 Marine Karstens (herberg, Flensborg) 133
 markgrev Albrecht Alkibiades af Brandenburg
 markgrev Hans <af Küstrin>
 markgrevinden =< Margrethe; se fyrstinden i Maribo> 143
 Marsvin, Jørgen (hofsinde)
 Martin <Sander?> enspænder 60, 130, 132, 145
 Martin Barnisk, se Morten
 Martin finkefænger 77
 Martin Hes (enspænder) 141
 Martin Luther 151, 202(n), 203(n), 204(n), 205(n), 222
 Martin Luthers værker 202(n), 203(n), 204(n), 205(n), 222
 Martin Luthers enke (Katharina von Bora 1499-1552) 151
 Martin Sander (enspænder) 60?, 78
 Martin Skulth (borgmester, Flensborg) 104
 Martin, sml. Morten
 Martin van Erfurt (drabant) 245
 Martin van Walwitz 166
 Martin van Rostock (drabant) 245
 Martin Wendzel (hingstrider) 78
 Martin Wilde (styrmand) 248
 Martini, Asmus
 Masebeck, Henrik (af Lübeck, kræmmer)
 Mathias Arntsen (skibsbygger) 247
 Matz, se Mads
 Matzou, Laurens (høvedsmand)
 Mauiritz, se Maurids
 Maurids Jensen (byfoged, Landskrone) 16
 Maurids Jyde (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Maurids Madsen (svend/skytte, København) 41, 249
 Maurids Olsens <Krognos>, Elline <Gøje> (lensmand på Skjoldenæs)
 Maurids Olsen <Krognos> (til Clausholm, lensmand på Skjoldenæs, d. 1550) 22
 Mauris Skaves, Elline (lensmand, Fredsgård og Halsnæs)
 Mechelborg, Claus (drabant)
 Mechelborg, Hans (bøsseskytte)
 Mechelborg, Joachim (landsknægt)

Mechelborg, Jørgen (skipper)
 Mechelborg, Peter (underkok)
 Mecklenburg, hertug Hans af
 Mecklenburg, hertug Henrik af
 Mecklenburg, hertug Johan Albrecht af
 Mecklenburg, hertug Magnus af (d. 1550; gift med Elisabeth 1543)
 Mecklenburg, hertuginde Elisabeth af (kongens halvsøster)
 Meissen, hertuger af, se Sachsen
 mejersken (melchedeyen) i ladegården for Nyborg 154
 Melcher Andersen (sanger) 252
 Melcher guldsmed 117-119
 Melcher Lurck, se Melchior Lorck
 Melcher snider (kongens skrædder) 69, 96, 100-102, 104, 107-111, 177-179, 205, 212-213, 217-218, 220-222, 224, 228, 242, 260, 263-264, 290
 Melchior Lorck (dansk maler og grafiker, ca. 1527 - ca. 1583) 162
 Melli, Frands van
 Mends, Peter van (drabant)
 mester Hans (af jernhytten i Skåne)
 Mette Marckors datter 156
 Meydeborg (Magdeburg), Jacob van (skibshøvedsmand)
 Meydeborg, Hans van (smed)
 Meyer, Hans (bøsseskytte)
 Meylant, Bartholomæus van
 Meynert Pein (Peen) (af Braunschweig, kræmmer/perlestikker) 179
 Meynert skipper 248
 Meynert van Ham (landsknægthøvedsmand) 53
 Mikkel Andersen (byfoged, Stege) 14
 Mikkel Andersen (Åkær, Haderlev Len; østersfangst) 159
 Mikkel finkefænger 70, 221
 Mikkel guldsmed 117, 119-120
 Mikkel Holses, Abele
 Mikkel Hordt (byfoged, Holbæk) 15
 Mikkel kok 81, 264
 Mikkel Lavendsfar (høvedsbådsmand? på "Hamborg Gallion") 261
 Mikkel Pommerening (kok) <ikke den samme som Mikkel kok> 81
 Mikkel Sehested (lensmand på Svendstrup, 1552 på Gavnø) 115-116, 133, 153-155, 164-165, 170, 202, 211-212, 221, 225, 229
 Mikkel skipper 248
 Mikkel Skriver (byfoged, <borgmester eller rådmand?>, København) 124
 Mikkel stalddreng 92
 Mikkel tapetmager 221
 Mikkel Viborg (skibshøvedsmand) 43, 254, 261, 266
 Mikkelsen, Hans, Jyde (bøsseskytte)
 Mikkelsen, Hans (bøsseskytte)
 Mikkelsen, Jens (Flensborg)
 Mikkelsen Jyde, Christian (svend i porten/skytte, København)
 Mikkelsen, Niels (skipper)
 Mikkelsen, Oluf (byfoged, Roskilde)
 Mikkelsen, Peder (skibsbygger)
 Mikkelsen, Peder (skomager)
 Minden, Henrik van (bøsseskytte)
 Mogens Gyldenstjerne (rigsråd, lensmand på Malmøhus 1549-54, d. 1569) 6, 30
 Mogensen, Henrik <Rosenvinge?> (kræmmer, <borgmesteren?>, Helsingør)
 Mogensen, Jens <Rosenvinge> (kræmmer, Helsingør)
 Mogensen, Jens (remmesnider)
 Mogensen, Peder (borgmester i Svendborg)
 Moritz, kurfyrste af Sachsen 144n
 Morten Barnisk (mønsterskriver/skriver) 50-51, 145, 244
 Morten guldsmed (Nyborg) 115

Morten Jyde (svend i porten/skytte, København) 41-42, 249
 Morten klejnsmed (mester) 87
 Morten Kopperdecker 43-44, 256
 Morten Skåning (sanger) 252
 Morten, sml. Martin
 Mortensen, Peter (kræmmer, Flensborg)
 Mortensen, Rasmus (byfoged, Holbæk)
 Mourids Nielsen (af Aagaard) 283n
 Mule, Casper (hertug Magnus' tugtemester, senere domprovst i Ribe)
 Mumme, Dirick (kræmmer, Nyborg, Flensborg)
 Munk, Christian (lensmand på Hamar Len, Norge, 1549-56)
 Murermester, Jacob
 murermestre 209
 Myling, Jens (herberg/borger i København)
 Mynden, se Minden
 Mynnichhus, se Mönnickhusen
 Münchhausen, se Mönnickhusen
 Møller, Christoffer (sekretær i Tyske Kancelli)
 Møller, Peter (herberg/borger i Flensborg)
 Mønbo, Hemming (bådsmand)
 Mønbo, Mads (skipper på "Gallion")
 mønsterskriver = skriver, der afregner med landsknægtfænniker
 mønter, Jørgen, se Jørgen Kock den Ældre
 Mørk, Mads (skipper)
 Mönnickhusen, Christoffer van
 N., Bent (sanger)
 Narff, Peder <= nar?>
 narffuen <= narren?> 93, 104, 225, 264, 270?
 narren, se narffuen
 natvågerske, Elline (København)
 Neffuell, Frederik (kræmmer, København)
 Neymer, Albret (skibsbygger)
 Niels Abramsen (skolemester på Island) 265
 Niels Andersen (savskærer) 262
 Niels Bentsen (Kalmar) 223
 Niels Christiansen, gamle, (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Niels Christiansen, unge, (bøsseskytte) 38, 40, 183?, 250
 Niels Christiansen, unge (arkelimester på "Engelen"/=bøsseskytten?) 183
 Niels, den gale præst (Ribe) 154, 157
 Niels Ebeltoft, gamle, (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Niels Ebeltoft, unge, (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Niels Frithoff (<staldknægt?>) 74
 Niels fuglefængerdreng 265
 Niels Fynbo (skibsbygger) 247-248
 Niels fyrbøder (dronningens kammer) 94, 97
 Niels Glendse (bøsseskytte) 38-39, 250
 Niels Gode Rede (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Niels Hansen (kræmmer, Flensborg) 102
 Niels Holst (sanger) 252
 Niels Jacobsens, Karine (kræmmer, København)
 Niels Jyde (kræmmer, Assens) 100
 Niels Kuld (bådsmand) 35
 Niels Lang (høvedsbådsmand på "Fortuna") 261
 Niels Lundby (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Niels Madsen (byfoged, Trelleborg) 16
 Niels Mikkelsen (skipper) 249
 Niels Orm (savskærer) 262
 Niels Pedersen (skibsbygger) 247-248
 Niels Pedersen (skriver) 65

Niels prædikant (Kolding) 156, 262-263
 Niels remmesnider 193
 Niels Riber (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Niels Sjøllandsfar (mestersmed) 257
 Niels Skov (byfoged, Stubbekøbing) 13
 Niels Skriver (= Niels Pedersen?) 256
 Niels Skrædder (i Kødmangerstræde, København) 228
 Nielsen, Claus (kræmmer/buntmager?, Flensborg)
 Nielsen, Hans (kræmmer, Flensborg)
 Nielsen, Jørgen (til Jonstrup)
 Nielsen, Mourids (af Aagaard)
 Nielsen, Peder (byfoged, Åhus)
 Nielsen, Peder (skipper)
 Nielsen, Rasmus (ligger) => Rasmus Jyde?
 Nielsen, Tornbern <Arenfeld> (hofsinde)
 Nielsen, Truels (herberg, Nyborg)
 Nijmegen, se Nymwegen hhv. Noviomagus
 Normand, Henrik (pommersk geschickt)
 Norveger, Gundi (<Nederlandene? Augsburg? jf. Rtmr. 1554, s. 145n?)
 Nostids (kongens dreng) 154
 Noviomagus => Nijmegen, se Poul prædikant (vgl. hofprædikant)
 Nyemer, se Neymer
 Nymwegen, Oswalt van (høvedsmand)
 Nys, Albret (remmesnider, Flensborg)
 nådige frue, min, se Dorothea, dronning
 Oberg, Christoffer van
 Obershusen (A-), Jacob van (høvedsmand)
 Obershusen, Borckort van
 Odenstede, se Adenstede
 Oldenburg, Anthoni van (drabanthøvedsmand)
 Oldenburg, grev Anthonius af
 Oldermænd trompeter 45
 oldfrue, til Nyborg 133
 Olsen <Krogno>', Elline <Gøje>, Maurids
 Olsen, Bjørn (styrmand/skipper)
 Olsen, Engelbret (bøsseskytte)
 Olsen, Hans (student)
 Olsen, Hemming (bøsseskytte)
 Olsen, Peder (degn)
 Oluf Bagge (bøsseskytte) 38?, 40, 251?
 Oluf Bagge (styrmand) 248
 Oluf Buntmagers, Anne (kræmmer)
 Oluf bøsseskytte => Oluf Bagge? 31, 251
 Oluf enspænder 109
 Oluf Fogedesvend 270
 Oluf Guldsmed (byfoged, Kalundborg) 18
 Oluf Henriksen (salte sild, Jylland, i året 1548) 283
 Oluf (Olafur) Hjalteþsson (islandsk præst, superintendent over Hólar stift fra juni
 1551) 153, 162
 Oluf Jensen (Nyborg) 155
 Oluf Jyde (ligger) 148
 Oluf Knudsen (Præstø; fragt) 184
 Oluf Lykkesen (Præstø; fragt) 184
 Oluf Mikkelsen (byfoged, Roskilde) 14, 16
 Oluf Poulsen (styrmand) 248
 Oluf Ridesvend 263
 Oluf Sejler (styrmand) 248
 Oluf Stud (præst i Odense) 152
 Oluf Svenske (bøsseskytte) 37, 40, 250

Oluf Svenske (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Oluf Sørensen (skipper) 106
 Olufs, Lutze (en fattig kvinde i Flensborg)
 Oreø, Hans (Kolding)
 orgelist (organist), Jacob (mester)
 orgelmager af Flensborg 169
 Orm, Niels (savskærer)
 Oswalt van Nymwegen (høvedsmand) 56
 Oswalt Wariller 77
 Otsing, Laurids (bøsseskytte)
 Otte Banner <Eriksen> (til Asdal) 228
 Otte, dronningens sølvknægt 263
 Otte Krumpen (rigsråd, rigsmarsk 1554, lensmand på Hald, d. 1569) 8, 138
 Otte Maler 94, 116, 264, 269
 Otte Rud (lensmand på Dragsholm til 1551, fra 25/5 1551 på Gotland) 7
 Otte Stigsen (admiral, lensmand Lister Len 1542, på Island 1542-47 og 1551-) 10,
 146, 242, 269, 274 (på "David")
 Oustoch, Hans van (falkefænger)
 overskærer, Peder O.
 overskæreren i Nyborg 102
 Oxe, Eskild (til Løgismose, rentemester 1/1 1548 - 20/6 1557)
 Oxe, Peder (rigsråd juni 1552, lensmand på Ravnsborg)
 Palladius, Peder (superintendent/biskop, Sjællands Stift, d. 1560)
 Palli Grubbe 80
 Pape, se Pope
 Pape, Sølv, se Sølvpape
 Papenheim, Borckort van
 Parsberg, Verner (rigsråd, lensmand på Sølvidsborg Len)
 Paul, se Poul
 paulunmester/-mager, Frederik
 Pax, Christoffer (hingsterider)
 peblinge 171, 223
 peblinge, Flensborg 161
 peblinge, Nyborg 151
 peblinge, Odense 152
 Peckelin, Christoffer (landsknægt)
 Peder, se også Peter
 Peder Bager (borger i Nyborg) 129
 Peder Bagge (sanger) 253
 Peder Bild (dronningens tjener) 68
 Peder Bilde <Eskesen> (til Svanholm, rigsråd 1556, lensmand på Århusgård) 8, 165
 Peder Boringholm (skibsbygger) 247
 Peder, dronningens snider 109
 Peder Ebbesens (<Galt>), Ingeborg <Drefeld>
 Peder Ejnersen (islænder?) 162
 Peder Fynbo (svend i porten/skytte, København) 41-42, 249
 Peder Fynbo (sanger) 253
 Peder Fyrbøder 94, 103, 107, 226
 Peder Gagge (bøsseskytte) 38, 251
 Peder Godske (lensmand på Københavns Slot, d. 23/2 1556) 90, 105, 109, 114, 140,
 143, 199, 235, 237, 256, 264-266
 Peder Hansen (kræmmer, Flensborg) 103
 Peder Hansen (lensmand på Akershus) 5, 176
 Peder Hansen (sanger) 253
 Peder Hinckelsen (skipper på "Saltholken") 26, 248, 275
 Peder hofdugesvend 74, 94, 97, 107
 Peder Holst (skipper på "Uglen") 248, 274
 Peder Jensen (mestersmedesvend) 257
 Peder Jonsen (herredsfoged <i Smørum Herred>) 266

Peder Jyde (svend i porten/skytte, København, <= Peder Thammesen Jyde?>) 42
 Peder jæger 148, 227, 257 ('gamle')
 Peder Jørgensen (svend i porten/skytte, København) 41-42, 249
 Peder Jørgensen (kræmmer, borger i København) 107, 110, 237
 Peder Knudsen (borgmester, Middelfart) 131
 Peder Knudsen (hertug Frederiks dreng) 93, 165, 168, 171, 219, 222
 Peder kok 82, 258
 Peder køkkenskriver 82, 264, 275, 277
 Peder landsknægt (skød dreng i øjet) 229
 Peder Mikkelsen (skibsbygger) 247
 Peder Mikkelsen (skomager) 261, 274-275
 Peder Mogensen (borgmester i Svendborg) 213
 Peder Narff <= nar?> 93?, 104?, 225? 270
 Peder Nielsen (byfoged, Åhus) 17
 Peder Nielsen (skipper) 249
 Peder O. overskærer 106
 Peder Olsen (degn) 170
 Peder Oxen (rigsråd juni 1552 - februar 1558, lensmand på Ravnsborg til februar 1558) 3, 155, 158, 168, 184
 Peder Palladius (superintendent/biskop, Sjællands Stift) 43, 170 (Rügen), 292?
 Peder Pedersen (i Tyske Kancelli) 128
 Peder Rantzau (fra Nysted; fragter øl) 184
 Peder Riber (herberg/borger i Flensborg) 134, 136
 Peder sadelmager, se Peter sadelmager
 Peder Skram (rigsråd, lensmand på Helsingborg 1548-55) 114
 Peder Skrædder (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Peder snider (dronningens skrædder) 109
 Peder Steensen (ligger, København) 140, 146
 Peder Svenske (styrmand) 248
 Peder Thomasen (skytte) 249
 Peder Thomasen Jyde (ligger) 41
 Peder Ugle (Kerteminde; fragt) 185
 Peder Villadsen (skibsbygger) 247
 Peder Willomsen (byfoged, Helsingør) 13
 Pedersen, Anders (vognknægt/vognndriver)
 Pedersen, Anders (hofsinde?)
 Pedersen, Baltzer (sanger)
 Pedersen, Hans (student)
 Pedersen, Jørgen (1536 jysk rentemester, Ribe, d. 1554)
 Pedersen, Knud (<Gyldenstjerne?>)
 Pedersen, Knud, Gyldenstjerne (til Tim, rigsråd, lensmand på Kalundborg, d. 1552)
 Pedersen, Laurids (Las) (svend i porten/skytte, København)
 Pedersen, Laurids (degn)
 Pedersen, Mads (kongens salter i Dokkedal og Nibe)
 Pedersen, Mads (tømmermand: Norge)
 Pedersen, Niels (skibsbygger)
 Pedersen, Niels (skriver)
 Pedersen, Peder, i Tyske Kancelli
 Pedersen, Søren (vognknægt/vognndriver)
 Pedersen, Thomas (af Næstved)
 Peen, Johan, se Pein
 Pein, Johan <preussisk adelig; admiral under Grevefejden>
 Pein, Jørgen
 Pein, Meynert (af Braunschweig, kræmmer/perlestikker)
 perlestikker, Søren
 Perlestikker, Jacob
 Perlestikker, Marcus (kræmmer)
 Perlestikker, Peter
 Peter, se også Peder

Peter Bomel (høvedsmand) 54, 128-129, 137, 143, 145
 Peter Boyesen (kræmmer/herberg, Flensborg) 104, 140
 Peter Breckenfelder (høvedsmand?) 56
 Peter Capeteyn (Capiteen) (dr., kongens livlæge) 77, 124, 139, 225
 Peter Eldrinck (Lübeck) 204
 Peter Ematsen (islænder) 153
 Peter federmager (død) 223
 Peter federmagers hustru 223
 Peter Fincke (bud) 61, 130, 133, 142, 145
 Peter Iserkop (drabant) 245
 Peter Jep (fisker) 85, 97
 Peter Livlænder (bøsseskytte) 38-39, 250
 Peter Livlænder (trompet, <lutenist?>) 47
 Peter Mechelborg (underkok) 81
 Peter Mortensen (kræmmer, Flensborg) 101-102
 Peter Møller (herberg/borger i Flensborg) 138
 Peter Perlestikker 68, 218
 Peter Puckett (bøsseskytte) 38
 Peter Rickortsen (herberg, Flensborg) 132
 Peter sadelmager (Nyborg) 43-44, 194, 207, 284
 Peter Sadelmagers dreng 192
 Peter Sax (borger i Flensborg) 124
 Peter Smyt (Smitt) (bøsseskytte) 37, 39, 181?, 250
 Peter Smyt (arkelimester på "David"/= bøsseskytten?) 181
 Peter sporemager 87
 Peter stalddreng 92
 Peter (Peder) Svave (Swob) (til Gjorslev, rigsråd, kgl. råd og gesandt, d. 1552)
 139
 Peter van Rendsborg (landsknægt) 108
 Peter van Mends (drabant) 245
 Peter van Ahlefeld 140
 Petersen, Gert, van Grossenbrode
 Phytt, se Fytt
 pige, der bar nogle krabber til kongen 162
 pige, hofmesterindens 96, 229
 pige, Lodolfus' (Flensborg) 160
 pige, som bar roer (rødder) op 158
 piger, som sy (sml. kvindfolk, dronningens) 96
 pigerne (ved hoffet?) 228
 pigerne, herberg i Assens 152
 pigerne, herberg i Åbenrå 158
 pigerne, herberg i Middelfart 156
 pigerne på Hønborg 155, 158
 Pinneberg, drosten af, se Hans Berner
 Plagemand, Boldewin
 platenslager, Herman (Slesvig)
 platenslagere 196
 Plug, Marcus (fænrík)
 Pock, se Frederik Puch
 Pockerenth, Henrik (skibsbygger)
 Pogwisch, Benedikt (til Marsfeld, kgl. holstensk råd)
 Pogwisch, Frands (saltede torsk, Stege, i året 1548; tolder på Møn)
 Pogwisch, Jørgen (hingsterider)
 Pommerenning, Augustinus (bøsseskytte)
 Pommerenning, Hans (skibsbygger)
 Pommerenning, Henning <= Henrik?> (skibsbygger)
 Pommerenning, Henrik <= Henning?> (skibsbygger)
 Pommerenning, Jacob (bøsseskytte)
 Pommerenning, Mikkel (kok)

Pommerenning, Poul (drabant)
 Poo Wisk, se Pogwisch
 Pope, Ejler (bøsseskytte/arkelimester på "Hamborg Gallion")
 Pors, Stig (lensmand på Lundegård)
 Poske barber (= Poske bartskær i Rtmr. 1554) 79, 227, 229
 Possementmager, Ludvig
 pottemager, Blasius (Helsingør)
 pottemager, Johan (København)
 pottemager, Kundse
 pottemagere 199
 Pouelsens, Marine, Lauris
 Poul Bagge (svend/skytte, København) 41-42, 143, 249
 Poul Bang (borgmester og tølder, Assens) 14, 100
 Poul Fechtel (møntmester 1541-65) 117
 Poul Hesse (drabant) 245
 Poul Hjulmager (= Poul Hjulmand?) 44
 Poul Hjulmand 43, 257, 263
 Poul, mester (hertug Frederiks barber) 73, 115
 Poul Pommerenning (drabant) 246
 Poul prædikant <Noviomagus> (vgl. hofprædikant) 61, 76, 166, 202, 222
 Poul savskærer 264
 Poul Stenhugger (berider) 64, 91
 Poul vintapper 255
 Poulsen, Oluf (styrmand)
 Poulsen, Søren (svend i porten/skytte, København)
 Preetz, priorinden af
 Presten (Preston), Jørgen, se Jørgen sangmester
 Preussen, hertug Albrecht af
 prinserne, se også børnene
 priorinden af Preetz 141
 provsten af Itzehoe (<= Johan Bolichis, Rtmr. 1557-58?>) 159
 Prus, Carsten (bøsseskytte)
 Prus, Christoffer (drabant)
 Prus, Fytt (bøsseskytte)
 Prus, Hans (skomager)
 Prus, Hans (hertug Frederiks dreng)
 Prus, Theus (på Bremerholmen)
 Prutzing, Hans (færgemand, Malmø)
 prædikant, Anthonius <= provst Anthon Keyser?> (Haderslev)
 prædikant, Jost
 prædikant, Niels (Kolding)
 prædikant, Poul <Noviomagus>
 prædikanten, Haderslev <= Anthonius?> 157
 prædikanten, Kolding <= Niels?> 156
 prædikanterne, Flensborg 160
 præst i Sorø, som sang sin første messe 163
 præst, Niels, den gale (Ribe)
 præsten på Amagers kvinde 170
 Præstonius, Georgius, se Jørgen Sangmester <Presten, Preston>
 Puch, Frederik (kongens dreng)
 Puckett, Peter (bøsseskytte)
 Pusbach, Hans (tårnmand)
 Qual, Josef (<= Josva v. Qualen ca. 1530 - ca. 1585?>)
 Rade, se Råde
 Ramse, Anders, Skotte (bøsseskytte)
 Randers, Søren (ligger)
 Ranfru, Jacob (bøsseskytte)
 Rantzau, Breide (til Bollingsted, Nienhus, vgl. statholder i Hertugdømmerne 1545-51, vgl. råd)

Rantzau, Henrik (til Eskildsmark, Nienhus)
 Rantzau, Henrik (Johan Rantzaus søn, til Breitenburg, i hertug Adolfs tjeneste ind-
 til 1554, kgl. statholder i Hertugdømmerne 1556-98, kgl. råd 1554)
 Rantzau, Idde
 Rantzau, Jesper (til Smøl, kgl. råd, lensmand på Flensborghus)
 Rantzau, Jørgen <Cremon> (køgemester, lensmand på Lønborrgård)
 Rantzau, Peder (fra Nysted; fragter øl)
 Rantzau, Schack (hingsterider)
 Rantzau, Sivert (hertug Hans den Ældres lensmand på Haderslevhus)
 Rasmus Boesen (sanger) 254
 Rasmus, gale 270
 Rasmus Gregersen (hjulmagersvend) 261
 Rasmus guldsmed (Flensborg) 116
 Rasmus Holst (sanger) 253
 Rasmus Jyde (ligger) 138, 148?
 Rasmus Klincker (skibsbygger) 247
 Rasmus ligger <Jyde?> (København) 137, 148
 Rasmus maler 122
 Rasmus Mortensen (byfoged, Holbæk) 15
 Rasmus Nielsen <= Jyde?> (ligger) 146
 Rasmus Skagbo (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Rebslager, Gerbrand
 rebslagere 188, 283
 Rede, Niels, Gode (bøsseskytte)
 Reinold van Hederstorps datter? 140(n), 161
 remmesnider, Anders (Nyborg)
 remmesnider, Claus
 remmesnider i Flensborg 193
 remmesnider, Jens <= Jens Mogensen?>
 remmesnider, Lauris
 remmesnider, Niels
 remmesnider, Wesel
 remmesnidere 192f
 Rendsborg, Hans Fos van (klejnsmed)
 Rendsborg, Peter van (landsknægt)
 Reynolds, Jørgen van (bøsseskytte)
 Riber, Mads (skipper)
 Riber, Niels (bøsseskytte)
 Riber, Peder (herberg/borger i Flensborg)
 Riber, Thomas (bøsseskytte)
 Ricke, Simon (bud)
 Ricker, Balzer (landsknægt)
 Rickortsen, Peter (herberg, Flensborg)
 ridderkok, Asmus
 Ridesmåsvend, Christian (kræmmer, København)
 Ridesvend, Oluf
 Ripach, Johan (høvedsmand)
 Rode, se Råde
 Roeslin, Eucharius, se Roslin, Eygorius
 Roluf enspænder 67, 131, 135, 145
 Romyn, Hans (kræmmer)
 Rosenkrans, Holger <Ottesen> (til Boller, rigsråd 1552, lensmand på Vordingborg til
 10/8 1551, på Bygholm efter 15/7 1551)
 Rosenkrans, Sophie, se Sophie Axel Brahes
 Rosensparre, Steen (lensmand på Vordingborg 1551-52, på Kalundborg 1552-65)
 Rosenvinge, se Henrik og Jens Mogensen
 Roslin, Eygorius
 Rostock, Martin van (drabant)
 Rotloff, Frands

Roumor, se Rumor
 Rud, Erik (lensmand på Vestervig Kloster 1547-57)
 Rud, Knud (rigsråd, lensmand på Korsør Slot 1529-54, d. 1554)
 Rud, Otte <Knudsen> (lensmand på Dragsholm 1549-51, 25/5 1551 - 1557 på Gotland)
 Rudbeck, Jacob (herberg, Flensborg)
 Rudell, Johann (dr., syndicus i Lübeck) 55(n)
 Rumor, Jørgen (bøsseskytte)
 Rup van Saltzburg (drabant) 245
 Rusti, Jørgen (en fremmed købmand)
 rustmester, Henrik
 Rustung, Christoffer Trondsen (admiral, lensmand på Ebelholt Kloster, d. ca. 1565)
 Ryds, Claus (trompeter)
 Rødker Kempe (borger i København) 114, 229
 Rødker van Deventer (kræmmer) 179
 Rønnow, Ejler (til Hvidkilde, rigsråd, lensmand på Tranekær 1549-53)
 Råde, Jørgen van
 Sachsen, hertug August af (gift med Anna 1548)
 Sachsen, kurfyrst Moritz af
 Sachsen/Meissen, hertuginde Anna (kongens datter, f. 1532)
 sadelmager af Slesvig 193
 sadelmager, Chrysostomos (Haderslev)
 Sadelmager, Peter (Nyborg)
 Sadolin, Jørgen <Jensen> (superintendent/biskop, Fyns Stift, d. 1559)
 Sallingbo, Christian (svend i porten/skytte, København)
 saltene (sild, i året 1549) 283
 Salthner, Jørgen (svend i porten/skytte, København)
 Saltwedel, Fyft (bøsseskytte)
 Saltzburg, Rup van (drabant)
 Sander Lejel (købmand, borgmester og tolder i Helsingør) 29, 109, 137
 Sander, Martin (enspænder)
 Sander Tracht (kræmmer, København) 105, 272
 sangere 252-254, 290
 sangmester, Jørgen (<Presten, Preston>)
 Santhen(?), Henrik van (staldknægt)
 savskærer, Christian
 savskærer, Jørgen
 savskærer, Poul
 savskærer, Søren
 savskærere 262, 264
 Sax, Christoffer (staldknægt) <= Sas>
 Sax, Henrik
 Sax, Peter (borger i Flensborg)
 Schack Rantzau (hingsterider) 69, 128
 Schriffuer, se Skriver
 Schulte, Henrik (Heinrich) (fhv. rentemester, Kiel)
 Schwabe, Peter, se Peter Svave
 Sehested, Jacob (staldmester? <kongens dreng 1556>)
 Sehested, Jørgen (hertug Frederiks dreng, lensmand på Hvolgård 1564?)
 Sehested, Mikkel (lensmand på Svendstrup, 1552 på Gavnø, d. 1583)
 sejerækker, Stensel (urmager)
 Sejler, Oluf (styrmand)
 sejllægger, Jørgen
 sekretær, Anders <= Andreas van Eulenow?>
 Seler, Claus (bøsseskytte)
 Setsteen, Claus (landsknægt)
 Sieller, Claus, se Seler
 Simon dugesvend (borger i København?) 276
 Simon Jensen (herberg, Nyborg) 131
 Simon Ricke (bud) 143

Simonsen, Adser (savskærer)
 Simonsen, Hans (falkefænger)
 Simonsen, Jacob (byfoged, Lund)
 Sirlacus fiskers hustru 165
 Sise, Christian Eskildsens hustru (København) 112
 sisemestre 293
 Sivert Rantzau (hertug Hans den Ældres lensmand på Haderslevhus) 187
 Sjællandsfar, Niels (mestersmed)
 Skagbo, Rasmus (bøsseskytte)
 Skaves, Elline <Bilde>, Maurids (lensmand, Fredsgård og Halsnæs)
 Skeel, Jacob (hofsinde, til Hegnet?, d. 1565?)
 Skeffuerdecker, Dyrick, se Dirick <Diricksen> skiferdækker
 Skellendorf, Hans (kongens dreng)
 Skelmendrop (= Hans Skellendorf) 93(n)
 skibsbygger, Anders
 skibsbygger, se også tømmermand
 skibsbyggere 209, 247-248
 skibsbyggere, Nyborg 151
 skibshøvedsmænd 104, 292
 skiferdækker, Dirick <Diricksen> (skifer- og blytækker)
 skipper Arnt (styrmand til Island) 109
 skipper Clement
 skipper Frederik (på "Koen")
 skipper Knud
 skipper Kort
 skipper Meynert
 skipper Mikkel
 skipper Thomas <= Thonnis?>
 skipper Thonnis på "Falken" <= Thomas?>
 skipper Zell (København)
 skippere 209, 247-248, 283
 Skjøds, Anders
 skolemester, Nyborg 151
 skomager 193
 Skomager, Søndag (kræmmer, Nyborg)
 Skonneborg, Lydke van (landsknægt/høvedsmand)
 Skonning, se Skåning
 skotske greves tjenere 167
 Skotte, Anders Ramse (bøsseskytte)
 Skotte, Jacob (bøsseskytte)
 Skotte, Karl <skibshøvedsmand>
 Skotte, Thomas (urtegårdsmand)
 Skotte, Walther (urtegårdsmand)
 Skov, Niels (byfoged, Stubbekøbing)
 Skovgård, Hans (sekretær i Danske Kancelli 1549-73, d. 1580)
 Skram, Peder (rigsråd, admiral, lensmand på Helsingborg 1548-55)
 skriver, Frands Brockenhus' 131
 skriver, Jens (Danske Kancelli)
 skriver, Jens (ung karl, var skriver på rejse til Danzig og Rostock)
 skriver, Jep (kongens gård i Roskilde)
 skriver, Jesper Rantzau (på Flensborghus) 186
 skriver, Laurids (borgskriver, Københavns Slot), se Laurids Hansen
 skriver, svensk (var rømt) 167
 skriver, Søren, se Søren Kjær (skriver og borgmester, Kolding)
 Skrifer, Blasius
 Skrifer, Hans
 Skrifer, Jacob (prædikant på "Hamborg Galian" til Island)
 Skrifer, Jens (Nyborg Slot)
 Skrifer, Mads (<=slotsskriveren Mads Christensen 1554?>), Peder Hansens tjener

(Akershus)

Skriver, Mikkel <Zelle> (byfoged, borgmester ca. 1558, København)
Skriver, Niels
Skriver, Søren (Kongen af Sveriges bud) 167
Skriver, Søren (Ribe: vraggods)
Skriver, Søren (Christoffer Galles tjener)
Skriver, Thommes (svend?)
Skrivers hustru, Christian, ved Gammel Torv (kræmmer, København)
skrædder, Bent
skrædder, dronningens 108, 262-263
Skrædder, Hans (svend i porten/skytte, København)
Skrædder, Jacob (svend i porten, København)
Skrædder, Niels (i Kødmanderstræde, København)
Skrædder, Peder (svend i porten/skytte, København)
skræddere 229
Skulth, Martin (borgmester, Flensborg)
Skåning, Jacob (bøsseskytte)
Skåning, Jørgen (bøsseskytte)
Skåning, Morten (sanger)
Skåning, Svend (skipper)
Slegell, se Slesier, Johan
Slesier, Johan (prokurator ved den tyske kammerret)
slotsskriver, Laurids (København), se Laurids Hansen
slotstjenere (Københavns Slot) 291-292
smed, Dirick (Flensborg)
smed, Johan
smed, Jost (dronningens smed?)
smed, Laurids (Flensborg)
smed, Ølrick
Smed, Thomas ter (<Thorsmede>) (kræmmer, Flensborg og København)
smede 209, 229, 283
smede, kongens 179
Smit, Hans, van Zell (tømrer)
Smoswend, Christian Ride, se Christian Ridesmåsvend
Smyt, Claus, van Zell (dronningens hovslager? =< Claus Smyt?>)
Smyt, Claus (dronningens smed?)
Smyt, Hans
Smyt, Henning
Smyt, Johan (Rendsborg)
Smyt, Peter (bøsseskytte/arkelimester på "David")
Smyt, Stumme
snedker, Greger
snedker, Joachim
Snedker, Hans (en blind mand)
Snedker, Hans (bøsseskytte)
Snedker, Hans
Snedker, Joachim (bøsseskytte)
snedkere 209
snider, Casper (hertug Frederiks snider)
snider, Melcher (kongens skrædder)
snider, Peder (dronningens)
Snider, Falten (svend?)
Snider, Jørgen, af Lübeck
Snider, Jørgen (bud)
Sniders, Katrine
Sommer, Dirick (bogfører af Rostock)
Sophie (Rosenkrans) Axel Brahes (lensmand på Everdrup Len, Bårse Hd.; enke 1551)
186
Sophie, dronning (Frederik 1.s anden dronning, d. 1568) 27

Spangenberg, Johan
 Spangenberg's huspostil 202(n)
 Sperling, Kulbanus (Elisabeths hofmester)
 Speus, Alexander (sanger)
 Spital, Wulf (kræmmer)
 Splid, Jens
 sporemager, Peter
 Sporemager, Hans (Slesvig)
 springer, den 154
 stalddreng, Axel Brahes 167
 stalddreng, hertug Frederiks <= Anthonius?> 98
 stalddreng, hertug Magnus' 95
 stalddreng, Jacob
 stalddreng, Jens
 stalddreng, Las
 stalddreng, Mikkel
 stalddreng, Peter
 stalddreng, syg 154
 stalddreng, Wulf
 stalddreng 224
 stalddreng, dronningens 95, 161, 224?, 277
 stalddreng, hertug Frederiks 97, 278
 stalddreng, kongens 96-97
 staldknægt, Anthonius (hertug Frederiks) <= Anthoni Gørleffs?>
 staldknægt, Asmus
 staldknægt, Benedictus
 staldknægt, Hans
 staldknægt, Henrik (dronning Dorotheas)
 staldknægt, hertug Hans' 153
 staldknægt, hertug Frederiks 278
 staldmester, dronningens 274, 277
 staldmester, hertug Frederiks 278
 Staldevend, Søren (foged på Abrahamstrup)
 Steen Rosensparre (lensmand på Vordingborg 1551-52, Kalundborg 1552-65) 9
 Steensen, Jens (portner, svend i porten/skytte, København)
 Steensen, Peder (ligger, København)
 Steffen Hansen (sanger) 253
 Stenhugger, Poul (berider)
 Stensel sejeremager (urmager) 71, 119
 Stettin, Jørgen Ficke af (kræmmer)
 Stettin, Jørgen van (drabant)
 Stig Pors (lensmand på Lundegård) 6
 Stigsen, Otte (admiral, lensmand Lister Len 1542, på Island 1542-47 og 1551-)
 Stoffensen, Jep, af Kullen (skibsbygger)
 Strotmand, Lambret (kræmmer, København)
 Struchmand, Henrik (kræmmer)
 Struchmand, Herman (kræmmer, København)
 Stud, Oluf (præst i Odense)
 student af Ystad 159
 student, frandsousk 154
 Stumme Smit (Smyt) (dronningens tjener?) 80
 Sture, Thomas (lensmand på Sønderborg Slot)
 styrmænd 209, 248-249
 Støre, Jacob (trompeter)
 støvlemager, Frands Brockenhus' 92
 Suarth Dønicker 158
 Suer, Hans (trompeter)
 Sukkerbager, Hans (kræmmer/tøffelmager?)
 Sunde, Joachim van (drabant)

Svaning, Hans (1541-52 tugtemester for hertug Frederik (2.)), 1547 dekan i Ribe)
 Svave, Peter (Peder) (til Gjorslev, rigsråd, kgl. råd og gesandt, d. 1552)
 svend, Borckort van Boynelbergs 170
 svend, Claus Urnes 164
 svend, Henrik Rantzau til Eskildsmarks 164
 svend, Ingeborg Peder Ebbesens 164
 svend, Johan Friis' 166
 svend, Jørgen Urnes 168
 svend, Jørgen Marsvins 166
 svend, Knud Henriksen <Gyldenstjerne>s 168
 svend, Lauge Brahes 165
 svend, Mikkel Sehesteds 165
 svend, Peder Oxes 155
 svend, Thomas Stures 163
 svend, Tornbern Nielsens 226
 Svend Hallandsfar (skipper) 248
 Svend Skåning (skipper) 249
 svenske, Claus fiskers 94
 svendene (i porten på København; benævnes også skytter) 292
 svensk skriver (var rømt) 167
 Svenske, Germen (skibshøvedsmand)
 Svenske, Las (bøsseskytte)
 Svenske, Oluf (bøsseskytte)
 Svenske, Oluf (svend i porten/skytte, København)
 Svenske, Peder (styrmand)
 Svenske, Søren (bådsmand)
 sværdfejer, Jørgen (Nyborg)
 sværdfejer, Søren (Odense)
 sværdfejer 192f, 223, 226
 Swarrer, Laurids (paulunmester?)
 Swarte Claus <Albretsen?> (enspænder)
 Swarte Hans (<landsknæghøvedsmand?>)
 Sweer, Gevert
 Switzer (Eske Bildes tjener) 3
 Swob, Petther, se Peter Svave
 Synckelmager, Frederik (Flensborg)
 Søffren, se Søren
 Sølvpape, Claus
 Sølvpape, Werner (Wernicke)
 Sølvgraver, Anders (skomager i Slesvig)
 sølvknægt, Claus (<= Sølvpape?>)
 sølvknægt, Otte (dronningens)
 sølvknægte, Haderslev 157
 Søndag Skomager (kræmmer, Nyborg) 101, 176-177, 179
 Søren Hallandsfar (bøsseskytte) 37, 40, 250
 Søren Ibsen (byfoged, Heddinge) 18
 Søren Jensen (bøsseskytte) 40
 Søren Jensen (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Søren Jyde, unge (bøsseskytte) 250
 Søren Jyde (bøsseskytte) 37, 250
 Søren Jyde (færgen, Assens) 152
 Søren Jyde (svend/skytte, København) 41-42, 249
 Søren <Sørensen> Kjær (skriver, tolder og borgmester i Kolding, forfatter) 14(n)
 Søren Knudsen (byfoged, Præstø) 13
 Søren Madsen Jyde, unge, (bøsseskytte) 37
 Søren Madsen (bøsseskytte) 39
 Søren Pedersen (vognknægt/vognfører) 84, 111
 Søren perlestikker 99
 Søren Poulsen (svend/skytte, København) 41-42, 249

Søren Randers (ligger) 147
 Søren savskærer 262
 Søren Skriver (Christoffer Galles tjener) 3, 4, 20
 Søren Skriver (kongen af Sveriges bud) 167
 Søren Skriver (Ribe: vraggods) 184
 Søren, stalddreng, en af dronningens 161
 Søren Staldsvend (foged på Abrahamstrup) 258
 Søren Svenske (bådsmand) 35
 Søren sværdfejer (Odense) 192
 Søren vognmager 213, 265-266
 Sørensen, Oluf (skipper)
 T., Tileman, = Tileman kræmmer
 Tage <Ottesen> Thott (rigsråd, til Eriksholm) 30
 Tanethe, en frandsous kvinde 171
 Tapetmager, Mikkel
 Taske (trommeslager på kedeltrommer på en hest, jf. Rtmr. 1554?) 47, 97
 Tatter(?), Jens
 Tausen, Jacob (bøsseskytte)
 Thalle, Anders Hallagers hustru 119
 Thalle, jomfru (i Itzehoe Kloster) 153
 Thammes, se Thomas
 Thellemand, se Tileman
 Themme, se Thømme
 Theus, Jørgen (preussisk skriver)
 Theus Prus (på Bremerholmen) 106, 108, 112, 184, 188, 248, 263, 274-275
 Thin, Claus van
 Thiulle, Mads (kræmmer)
 Thoelsen, Jon (styrmand/skipper)
 Thomas Alexander (bøsseskytte) 38, 40, 251
 Thomas Fogedesvend 270
 Thomas Fincke (herberg/borger i Flensborg) 136, 138
 Thomas guldsmed (Husum) 116, 137
 Thomas Jacobsen (kræmmer) 178
 Thomas Jyde (bøsseskytte) 37, 250
 Thomas Jyde (bager) 73
 Thomas Jørgensen (fisker) 85, 97
 Thomas Köppen (købmand i Hamburg, lensmand på Færøerne, død før 21/2 1553) 20, 54, 135, 160, 216
 Thomas Pedersen (af Næstved) 170
 Thomas Riber (bøsseskytte) 39
 Thomas skipper <= Thomis på "Falken"?> 249, 275?
 Thomas Skotte (urtegårdsmand) 43
 Thomas Skriver (svend?) 41
 Thomas, sml. Tönnies, Anthonius, Dynniss m.v.
 Thomas Sture (lensmand på Sønderborg Slot) 163
 Thomas Stures svend 163
 Thomas ter Smeds tjener (Flensborg) 178
 Thomas ter Smed <Thorsmede> (kræmmer, Flensborg, København) 178, 216
 Thomas van Hodenborgs frue <han var rytter i Grevefejden> 161
 Thomasen, Jon, af Stockholm (salg af jern)
 Thomasen Jyde, Peder ('ligger')
 Thomasen, Peder (skytte)
 Thommes Køpping, se Thomas Köppen
 Thommes, se Thomas
 Thomis skipper (på "Falken") <= Thomas?> 249?, 275
 Thorsmede, se Thomas ter Smed
 Thott, Tage <Ottesen> (rigsråd, til Næs, Eriksholm og Sirekøbing, d. 1562)
 Thratt, se Tracht
 Thyels, Karine (herberg, Flensborg)

Thyle(mand), se Tile(man)
 Thøger Jyde (bøsseskytte) 337, 39, 250
 Thømme, Claus (bøsseskytte)
 Thønnesen <Viffert>, Axel (kongens kammertjener?)
 Thønnsis, greve <= Anthonius von Oldenburg?> 127
 Thønius (Thonius) Livlænder (bøsseskytte) 37, 39, 250
 Tile van Adenstede 176
 Tileman Epping (prædikant, diakon ved Skt. Petri, Hamburg, siden 1544) 166
 Tileman kræmmer 178-179
 Tileman T. M. = Tileman kræmmer
 Tileman van Hussen (Husen) (biskop i Slesvig 1542, d. 14/5 1551) 187n
 tjener, Frands Bildes 218
 tjener, Thomas ter Smeds 178
 tjenere, den skotske greves 167
 tjenere, hertug Hans af Mecklenburgs 131
 tjenere, hertug Hans den Ældres(?) 163
 toldere 293
 Torbern, se Tornbern
 Tordsen?, Anders (bud)
 Torkelsen, Jens (herberg, Nyborg)
 Torlak Ematsen (islænder) 154
 Tornbern Nielsens (<Arenfeld>, hofsinde) svend 226
 Tornmand, se tårnmand
 Tostensen, Iver (Bergenhus?)
 Tracht, Sander (kræmmer, København)
 trolle mand poo elffruit (<= Elvedgård??>) 156
 Trolle, Anne, se Anne Axel Ugerups (lensmand på Elleholm og Åsom Len, Blekinge)
 Trolle, Børge (rigsråd 1540, lensmand på Jungshoved og på Skt. Agnete Kloster i Roskilde samt i Gers Hd., d. 1571)
 Trolle, Herluf (til Hillerødsholm, rigsråd 1557, lensmand på Krogen (1544) og Ring Kloster, d. 1565)
 trompeter, Bastian
 trompeter, Ernt
 trompeter, Frederik
 trompeter, Henrik
 trompeter, Jacob
 trompeter, Lasarus
 trompeter, Olderman
 trompeterdreng, Claus
 trompetere 292
 Trondsens, Christoffer, <Rustung> (admiral, lensmand på Ebelholt Kloster, d. ca. 1565)
 Truels Nielsen (herberg, Nyborg) 131
 Truels Tømmermand (skibsbygger) 247-248, 257
 Truidsen, Jens, <Ulfstand> (til Venmetofte, hofmarskal)
 tugtemester (for de unge herrer), se Hans Svaning
 tugtemester (for hertug Magnus), se Casper Mule
 tvætterske, Katrine
 tvætterske, se også vaskerske
 Tygesen, Hans (byfoged, Køge)
 Tylicke, Hans (skomager i Flensborg)
 Tylle(mand), se Tileman
 Tyn, se Thin
 Tystøl, Laurids (bud)
 tøffelmager, Henrik
 tøffelmager, Wesel
 tømmermand af Sell (<= Zell eller Celle??>) 158
 tømmermand, Frederik (der bygger det nye skib for Nyborg)
 Tømmermand, Truels (skibsbygger)

tømmermænd 209

Tönnies, sml. Anthonius, Thomas, Dynnis m.v.

tårnmand, Hans <Pusbach>

tårnmanden på Haderslevhus 157

Ugerup, Arild (hofsinde 1549-62)

Ugerup, Jørgen (hofsinde)

Ugerups, Anne, Axel (Anne Trolle)

Ugle, Peder (Kerteminde)

Ulfeld, Claus Eggertsen (lensmand, Elmelunde Len, Møn, d. 1566)

Ulfeld, Eggert (<hertug Frederiks dreng?>)

Ulfeld, Korfits Knudsen (til Kogsbølle, øverstesekretær i Danske Kancelli 1546, d. 1563)

Ulfstand, Børge <Jensen?> (<til Ørup?> lensmand på Lahoim, d. 1558?)

Ulfstand, Jens Truidsen (til Vemmetofte, fodermarsk 1551, hofmarskal 1552-60, d. 1566)

Ulrik, se Ølrick

Unckersen, Hans (herberg i Odense)

Unger, Jens (staldknægt?)

Unis, Hans (herberg/borger i København)

Unno, Willom (apoteker, København)

Unrou, Clemit (kongens dreng)

Urne, Claus (rigsråd 1549, landsdommer i Skåne 1549-55, d. 1561)

Urne, Jørgen <Johansen?> (til Engestofte, lensmand på Nykøbing Falster, d. 1558) (næppe landsdommeren i Skåne, <Lavesen> til Boserup, Gers Hd., Skåne)

Ursula, frøken (giftes med hertug Henrik 5. af Mecklenburg, se note s. 171) 135, 171

urtegårdsmand, Anders

urtegårdsmand, Jens Eriksen (Roskilde)

Utthermarck, Joachim (høvedsmand)

Va:::, Casper van (drabant)

Vale (Walle), Jørgen (toldskriver og kræmmer, Helsingør)

Valentin, se Falentin hhv. Falten

Valkendorf, Erik (kongens kammertjener, lensmand på Højstrup)

Valkendorf, Jørgen (kongens skænk, lensmand på Holbæk 1555)

Valthen Engelhart, se Falentin Engelhart

vaskerske, Boel

vaskerske, Grettecke

vaskerske, se også tvætterske

vaskersken (sml. kvindfolk, dronningens) 96

Veit, se Fytt

Verner Parsberg (rigsråd, lensmand på Sølvvidsborg Len) 6

Vetthel, Poul, se Poul Fechtel

Viborg, Mikkel (skibshøvedsmand)

Viffert, Axel Thønnesen (kongens kammertjener?)

vildtskytte, Cort

vildtskytte, Falten

vildtskytte, Henrik

vildtskytter (Flensborg) 216

Villadsen, Peder (skibsbygger)

Vincent(ius) Juel (kongens dreng) 93, 95, 97, 159

Vincent(ius) Lunge (hofsinde, lensmand på Krogen fra 1555) 77

vintapper, Poul

Visti Andersen (byfoged, Falsterbo) 17

vogndriver, Claus <= Claus vognknægt?>

vognknægt, Claus

vognknægt, Eggert

vognknægt, hertug Augusts 146

vognknægte/-drivere 102, 133-135

vognmager, Søren

vognmænd (Slesvig) 215
 Volradt, greve af Mansfeld 151n
 vrager, Esbern
 vrager, Mads
 værtinden, herberg i Middelfart 156
 værtinden, herberg i Åbenrå 145
 væver, Ludvig
 W., Anders, se Anders <Madsen> Jyde (kongens salter i Nibe)
 Wacker, Andreas (høvedsmand? bud?)
 Walckendrop, se Valkendorf
 Walle, Jørgen (toldskriver/kræmmer, Helsingør), se J. Vale
 Walther maler 122
 Walther Skotte (urtegårdsmand) 71, 257
 Walther van Deffholt (bøsseskytte) 38, 251
 Waltherdom, Wilhelm <von> (høvedsmand, ridder)
 Walwitz, Ernst (hertug August af Sachsens tjener)
 Walwitz, Martin van
 Wariller, Oswald
 Wattsen, Hans (sanger)
 Watzdorf, Willom
 Weddell, Fytt Saltt, se Fytt Saltwedel
 Weger, Jacob (Elisabeths sekretær)
 Wellattsen, se Villadsen
 Wendzel, Martin (hingstrider)
 Wendzel Wulf (hingsterider) 78
 Werner (Wernicke) Sølvperle 96, 155, 162, 171, 277
 Werner maler af Husum 122
 Werner van Dresen (drabant) 245
 Wernicke, se Werner
 Wesel, Bernit (svend?)
 Wesel remmesnider 222
 Wesel tøffelmager 220
 Weste, se Visti
 Wetticke, Hans (styrmand)
 Weyger, Christian (saltede sild, Jylland, i året 1548)
 Weyger, Herman (herberg/borger i København)
 Wggerup, se Ugerup
 Wigbolt, dr. Bernit, Friis
 Wiiborge, se Viborg
 Wiibørge, Mikkel, se Viborg
 Wilde, Martin (styrmand)
 Wilhelm <von> Waltherdom (høvedsmand, ridder) 53, 136
 Willom <Unno> (apoteker, København) 124, 200, 229
 Willom Watzdorf 54
 Willomsen, Alexander (sanger)
 Willomsen, Frands (tolder, København)
 Willomsen, Peder (byfoged, Helsingør)
 Winckstiern, Frands
 Winds, Jacob (høvedsmand for landsknægte)
 Wintzen, se Winds
 Wisch, Jørgen van der (til Olpenæs, høvedsmand, kgl. holstensk råd, d. 1563)
 Wisk, Jørgen Poo, se Jørgen Pogwisch (hingsterider)
 Witthen, Hans
 Wnckersen, se U-
 Wnger, Jens, se Jens Unger (staldknægt?)
 Wnis, Hans, se Hans Unis
 Wnrou, se Unrou
 Wolle, Jørgen, se Jørgen Vale
 Wormytze, Lamprecht van (drabant)

Wtt, Henrik van (Winsen)
Wulf Spital (kræmmer) 225
Wulf stalddreng 92
Wulf vam Dalle 78
Wulf, Wendzel (hingsterider)
Wulffelt, se Ulfeld
Wulganck, dr. 56
Wyrne, Jost van (drabant)
Ydde, se Idde
Ygstede, Joachim, se Jacob Isted
Ysersnider, se Iser-
Yttalianer, Matz, se Mads Italiener
Zell, Claus Smyt van
Zell (skipper, København) 114
Ølenlender = Ølænder
Ølrick smed 79
Ølænder, Anders (bøsseskytte/arkelimester på "Saltholken")
Åberg, se Oberg

STEDREGISTER 1551

Der henvises også til adjektiviske former; dog ikke f.eks. mønt eller klæde.
Stednavne, der indgår i et personnavn, søges i personregisteret.

Aa, se å
 Abrahamstrup <= Jægerspris> 105, 109, 258, 264, 274
 Akershus Len (Norge) 5, 176
 Amager 170
 Amager Ladegård 270
 Amerika ('... der nyen Werlth und Insulen ...') 215n
 Anhalt 158, 159n, 168n
 Anmelt, se Anhalt
 Antwerpen 56
 Assens 14, 27, 32, 87, 100, 128-129, 152-153, 171, 211-212
 Augsburg 62, 132, 149n
 Ausker 33
 Aussenbrügge, se Damme
 Avaskär, se Ausker
 Backie, se Bakke
 Bakke Kloster (Norge) 20
 Bergen 143, 148
 Bergenhus 5
 Berlin 133
 Bjerge Herred (Skåne) 8
 Blekinge 26, 33, 105
 Bogense 27, 32
 Brandenburg 129, 142, 144n
 Braunschweig 131, 179, 192
 Bremen Stift 151n
 Bremerholmen (København) 188
 Brundlund (Slot ved Åbenrå) 158
 Brunsvig, se Braunschweig
 Bækkeskov Klosters Len 23
 Bælt, se Storebælt
 Celle 158 (n)
 Damme ("Aussenbrügge") 166
 Danmark 142n
 Danske Kancelli 132, 134
 Danzig 174, 264, 284
 Dokkedal 140
 Dragsholm 7
 Dronningborg (ved Randers) 154, 211-212, 228
 Duborg, se Flensborghus
 Ebeltoft 34
 Elb-laks 159, 216
 elffuit (Elvedgård, hovedgård på Vestfyn ??) 156
 Elleholm Len 22
 Elmelunde Len (Møn) 21
 Emden (136)
 Eskilsmark (Sønderjylland; Henrik Rantzaus gods) 164
 Estrup (hovedgård; Knud Gyldenstjerne) 187n
 Falkenberg 33
 Falster 3, 27, 32, 148, 210
 Falsterbo 18, 25, 33, 174, 287
 Flensborg 4, 13, 20, 31, 53-54, 61-64, 66-68, 88-89, 93-95, 100-104, 116, 122, 124,
 126, 132-141, 158-164, 169, 177-179, 187, 191, 193, 196-197, 206, 212, 215-217,
 219

Flensborg-øl 124
 Flensborghus 5, 116, 124, 158-159, 161-162, 175, 186, 190, 193, 206, 216-217
 Flensborghus, kongens kammer 175
 Frankfurt 133, 204n
 Frankrig 143, 150, 175, 287
 fransk gesandt 134, 166
 fransk kvinde 171
 fransk student 154
 Fredsgårds (Ringsted Hd.) og Halsnes (Strø Hd.) Len 20-21
 Fyn 27, 32-33, 134n
 Fyns Stift 27n
 Færøerne 20, 163, 216
 Fåborg 13, 27, 32
 Gammel Torv (København) 112
 Gimsø Klosters Len (Norge) 10
 Gimsø (Norge) 229
 Gotland 9, 182
 Gottorp 136-137, 141
 Grenå 34
 Grossenbrode 188
 Grønland 215n
 gård, hofmesterindens 156
 gård, Poul prædikants 222
 Haderslev 132, 134, 157, 181, 194, 215
 Haderslev Hospital 157
 Haderslev Len 159
 Haderslevhus 157, 215
 Hagenskov 129
 Halberstadt 144
 Hald Len 8
 Halland 10, 33
 Halmstad 15, 25, 33
 Halsnes og Fredsgårds Len 20-21
 Halsnø Klosters Len og Hardanger Len (Norge) 21
 Hamar Len (Norge) 22
 Hamburg 20, 54, 128, 130, 135, 140n, 141, 147, 160, 216
 Hamburg-øl 133, 216
 Hansborg, dengang: Haderslevhus
 Hardanger Len og Halsnø Klosters Len (Norge) 21
 Heddinge (Store) 18, 25, 32
 heden (ved Flensborg; Lyrskov?) 135
 Helliggejsthus (København) 107, (263), 269, 277
 Helsingborg 26, 33
 Helsingborg Len 8
 Helsingør 13, 24, 29, 32, 59, 109, 111, 165, 181, 199, 221, 237, 256n, 289
 Helsingørtold, se også Øresundstold
 hertugdømmerne, se Slesvig og Holsten
 Hessen 144
 Hildesheim Stift 187n
 Hindsgavl 27
 Hjørring 34
 Hobro 33
 Holbæk 15, 24, 32
 hollænder 217
 Holme Kloster (Fyn) 134
 Holstebro 33
 Holsten 130, 140n, 142n, 145-146
 Horsens 33
 Husum 116, 122, 137

Hvidøre 143, 146
 Høgs Herred (Skåne) 137n
 Højbrostræde (København) 111, 220, 224-225, 228
 Hønborg (Slot, Taulov Sogn, Elbo Herred) 155, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Magdeburg 144n
 Magdeburg Stift 128, 142
 magdeburgske lejr (i krigen) 144
 Malmø 16, 25, 33, 148, 184, 222
 Malmøhus Len 6, 30
 Mansfeld 151
 Maribo 159, 168
 Mecklenburg 105, 110, 117, 120, 129, 131, 133, 135, 137, 141-143, 143n, 144, 149,
 152, 158, 163-166, 170-171, 182
 Meissen 122, 138, 140, 145
 Meissen, sml. også Sachsen
 Meydeborg, se Magdeburg
 Middelfart 14, 27, 32, 100, 131, 155, 156
 Middelfart Sund 156
 Misen, se Meissen
 Mors 33
 Nakskov 16, 27, 32
 Nibe 140
 Nijmegen 56n
 Norge 20-22, 146, 163, 181-182, 184, 264, 289
 Numedals Len (Norge) 3
 Nyborg 3, 20, 32, 52, 59-62, 69-70, 87, 92, 100-103, 115, 117, 124, 128-131, 133,
 148, 151, 153-155, 176, 181, 186, 192, 197, 200, 202, 207, 211-214, 216
 Nyborg Ladegård 154
 Nyborg Len 8, 29(?)
 Nyborg Slot, kongens kammer 29
 Nyborg Slot 29, 30, 71, 92, 151, 175-177, 189, 191, 211-212, 214, 216, 293
 Nyby Ladegård 269
 Nykøbing F. 27, 32
 Nykøbing Len (Falster) 27
 Nykøbing M. 33
 Nykøbing S. 17, 24, 32
 Nysted 18, 27, 32, 184
 Nürnberg 149n, 205n
 Næsbyhoved (Odensegård) Len 7
 Næstved 15, 9, 25, 32, 170
 Nørregade (København) 230
 Nørrejylland; Jylland 33-34, 49, 138, 147, 184n, 244, 283
 Odense 27, 32, 59, 101-102, 115, 128-129, 152-153, 192, 211-212
 Odensegård, se Næsbyhoved Ods Herred 17, 24, 32
 Oldenburg 127n, 130, 144,
 Othens (Onse) Herred (Skåne) 186
 Pinneberg 140
 Poitou-vin 124
 Pommern 147
 Preetz 104, 140, 177
 Preetz Nonnekloster 141
 Preussen 143n
 Præstø 13, 25, 32, 184
 Præstø Kloster 184
 Pøytow, se Poitou Randers 33, 110, 135, 183, 219, 284
 Rendsborg 88, 134, 136, 317
 Rhinen 145
 rhinskvin 124
 Ribe 34, 38, 133, 154, 159, 176n, 184
 Ribe Stift 11
 Riberhus 11
 Ringkøbing 34
 Ringsted 25, 32

Rodneby 26, 33
 Roskilde 14, 16-17, 24, 32, 148
 Roskildegård 11, 221?, 261, 266
 Rostock 110, 102, 264
 Rostock-ø1 131, 184
 Rudkøbing 27, 32
 Rugård 7
 Rügen 170
 Sachsen 128, 144, 144n
 Sachsen, sml. også Meissen
 Saks København 27, 32
 Segeberg Len 5, 190
 Sell <= Zeil?> 158
 Serridslev vang 24
 Sievershausen 144n
 Simrishavn 14, 17, 26, 33
 Sjælland 24, 32, 139
 Sjællands Stift 11
 sjællandske alen 237, 240-241, 266(n)
 Skagen 33
 Skanderborg Len 7
 Skanør 18, 26, 33
 Skede, se Skien
 Skelskør 17, 25, 32
 Skien (Norge) 10, 182, 242
 Skive 33
 Skjoldenæs Len 22
 skotsk greve 167
 Skåne 21, 25, 33, 90, 114, 137, 167, 186
 Slagelse 24, 32
 Slangerup 24, 32
 Slesvig 142n
 Slesvig by 88, 94, 102, 161(?), 164, 193, 196, 200, 215, 218
 Slesvig og Holsten 142, 142n, 187n
 Slesvig Stift 187n
 Smålandene (se også Lolland og Falster) 27, 32, 210
 Snedstrup Len (Halland) 10, 23
 Snoghøj 156
 Snöstorp, se Snedstrup
 Sorø 163
 Speyer 132, 143n, 145
 Stege 14, 25, 32, 283
 Steinviksholms Len (Norge) 4
 Stockholm 90
 Store Heddinge, se Heddinge
 Storebælt 141
 Stralsund 208
 Stubbekøbing 13, 27, 32
 Svavsted Len 187n
 Svendborg 27, 32, 213
 Sverige 167
 Sæby 33
 Søborg 18, 25
 Sølvbidsborg 33
 Sølvbidsborg Len 6
 Sømershavn, se Simrishavn
 Sønderborg 126, 182
 Sønderborg Slot 38, 51n, 112n
 Sønderjylland, se Slesvig (og Holsten)

Thisted 34
 Tim (hovedgård; Knud Gyldenstjerne) 187n
 Toldsted (gård i Hjordkær nær ved Åbenrå) 132, 158, 216
 Tranekær Len 9, 22
 Trelleborg 13, 16, 25, 33
 Trondheim 148
 Tübingen 215n
 Tyske Kammerret 142(n), 145
 Tyske Kancelli 128, 132, 180, 213-214, 216, 218, 220, 221, 223-224, 227
 Tyskland 144n, 147
 Vallen (hovedgd., Vokstorp Sogn, Høgs Herred, Skåne) 137
 Varberg 33
 Varde 34
 Vejle 33
 Verden 151n
 Vestervig Kloster 20
 Vestmannaøerne (ved Island) 269
 Viborg 33
 Viken (Norge) 22
 Villands Herred 4
 Visborg Len (Gotland) 9
 Vokstorp (Høgs H., Skåne) 137n
 Vordingborg 24, 32
 Vordingborg Len 9
 Væ 26, 33
 Wespensø, se Vestmannaøerne
 Wismar 163
 Wittenberg 136, 202n, 203n, 204n
 Ystad 15, 17, 26, 33, 159, 223
 Zell 146, 158n
 Øresundstold 29, 59(?)
 Østrig (maleri af 'thet hus van Austericke') 277
 Åbenrå 62, 132, 134, 141, 158, 215
 Åbenrå, sml. også Toldsted hhv. Brundlund
 Ågård 283n
 Åhus 17, 26, 33
 Åkær (Haderslev Len) 159
 Ålborg 33, 176n
 Århus 33, 183n
 Årøsund 136-137, 141, 152

Aa, se å
 "Blegens eger", en af de 105
 "Brandjagten" 105, 182-183, 275
 "Bunte Ko" 181-182
 "Bøjerten" 161, 182-183, 274
 "David" 181, 261, 274
 "Engelen" 181-183
 "Falken" 181, 275
 "Falken" af Århus 183n
 "Fortuna" 122, 261
 "Fyrblasen" 185
 "Gabriel" 126, 181-182
 "Gallion, Hamborg", se "Hamborg Gallion"
 "Gallion" 43, 261, 274
 "Hamborg Gallion" 43, 181, 261
 "jagt, den lille" <= "Falken" af Århus?> 183
 "jagter, kgl. mts. små" 112
 "Ko, Bunte", se "Bunte Ko"
 "Koen" 183, 224, 248, 263, 274-275
 "Lybske Admiral" 181-182, 275(n)
 "Mikkel" 261
 "nye skib, bygget for Abrahamstrup" 274
 "nye skib, bygget for Nyborg" 214
 "Pinken" 274
 "Saltholken" 26, 181-183, 274, 275
 "Skuden" 126, 161, 182-183, 275
 "Skytthen" 275(n)
 "Struds" 181
 "Uglen" 274